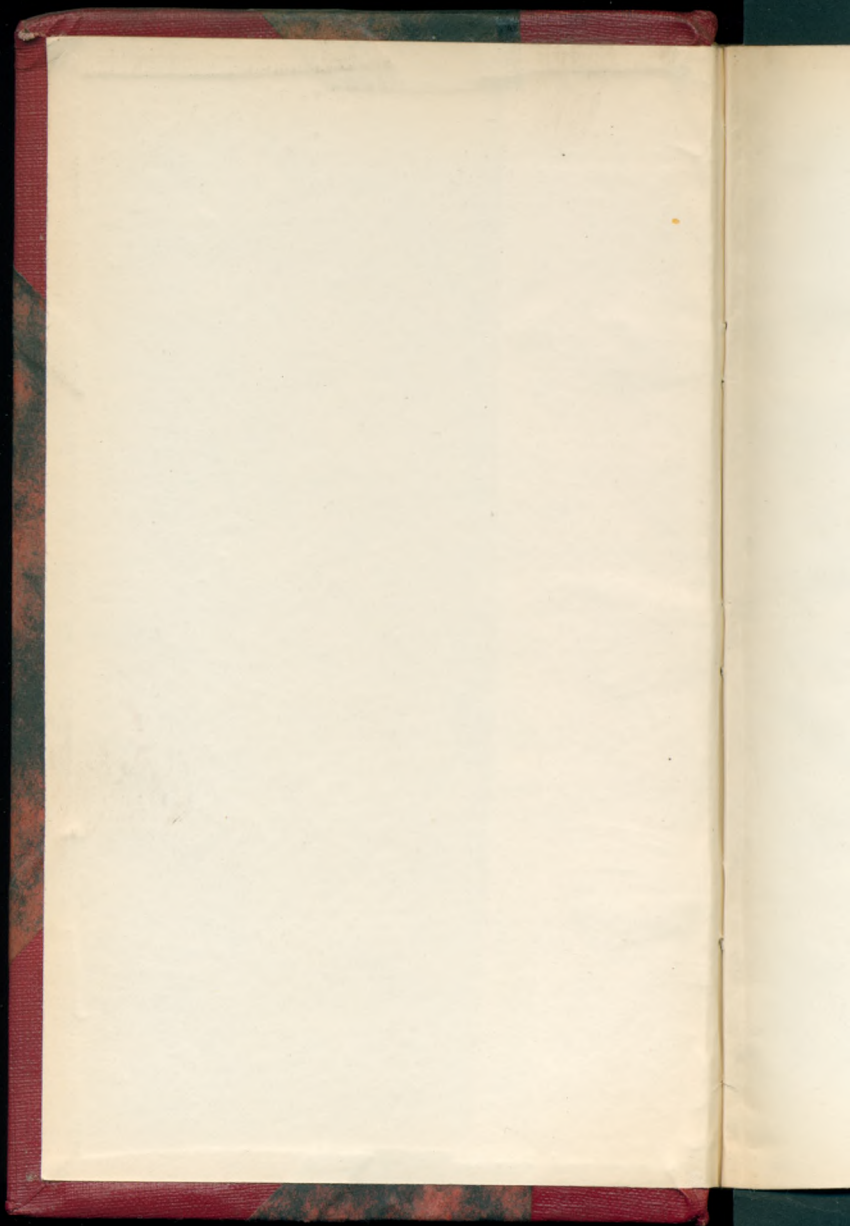
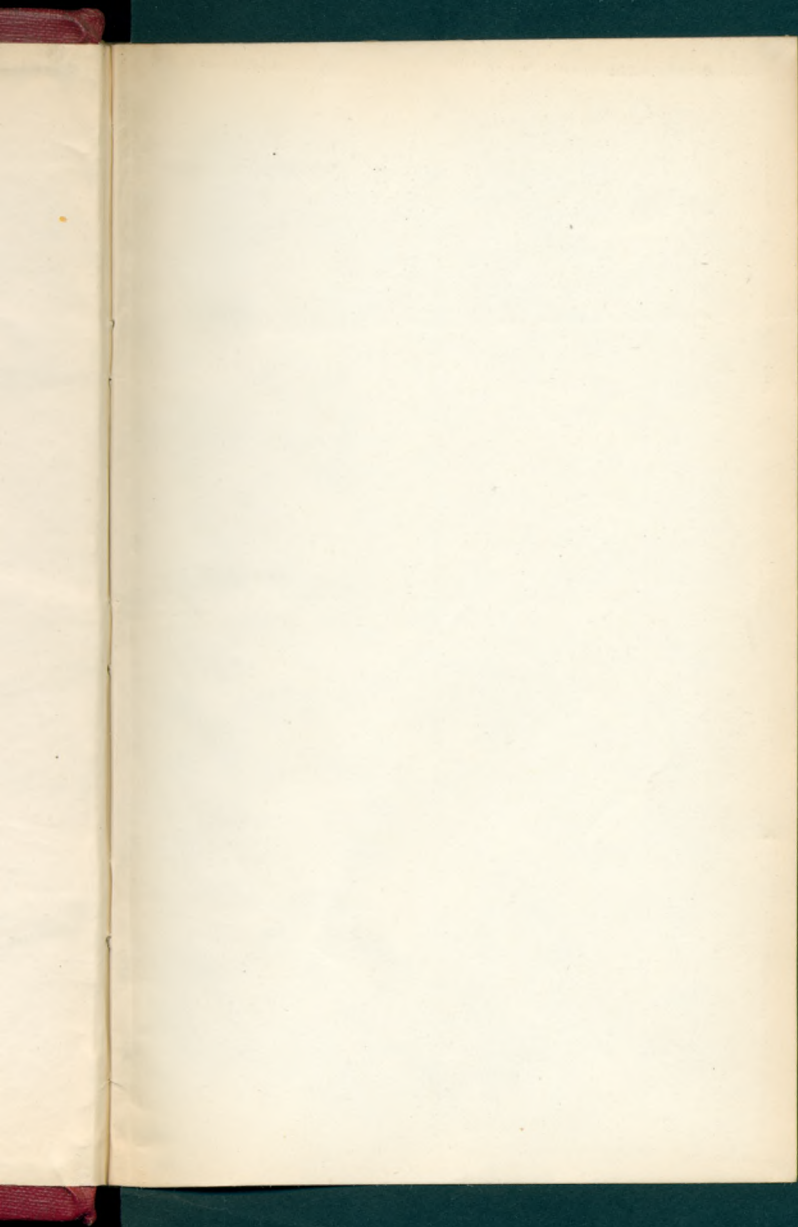
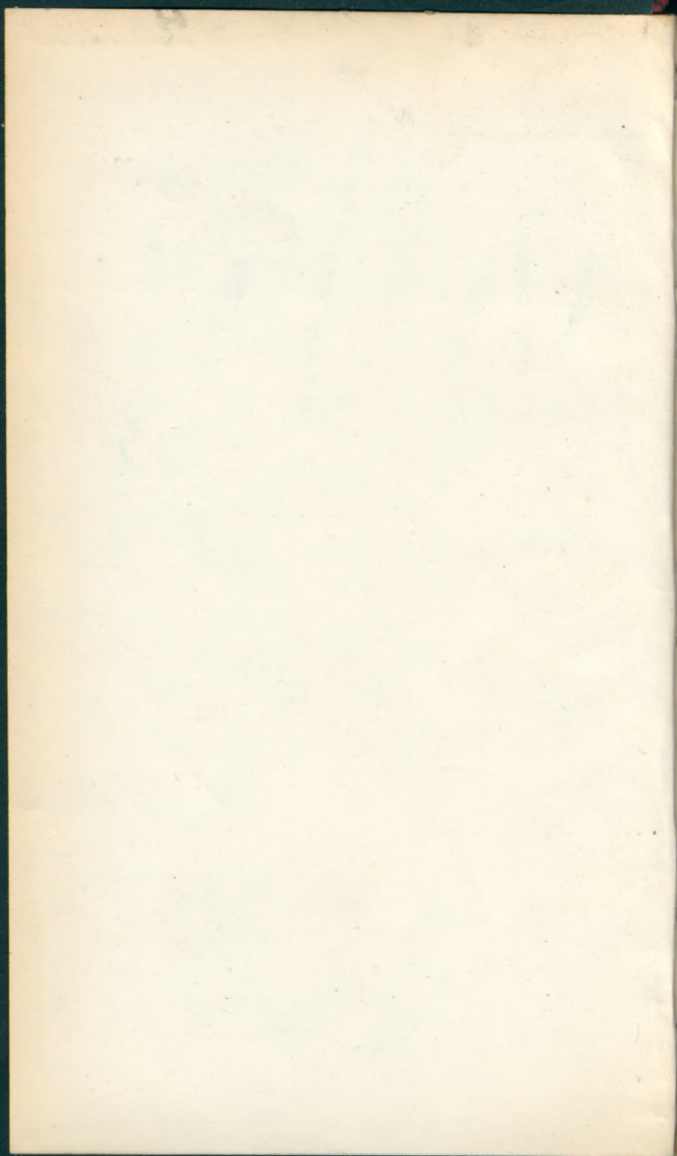

10.649

9

10.649

MAGYAR TÖRVÉNYEK

A FRANKLIN-TÁRSULAT ZSEBKIDÁSAI

Szerkeszti: Dr. TÖREKY GÉZA, a budapesti kir. büntetőtörvényszék elnöke

A CSŐDÖNKÍVÜLI KÉNYSZEREGYESSÉGI ELJÁRÁS BÍRÓI GYAKORLATA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

Dr. SÁNDORFI KAMILL

EGYETEMI MAGÁNTANÁR, A M. KIR. IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUMBA BEOSZTOTT
BUDAPESTI KIR. ITÉLŐTÁBLAI BÍRÓ

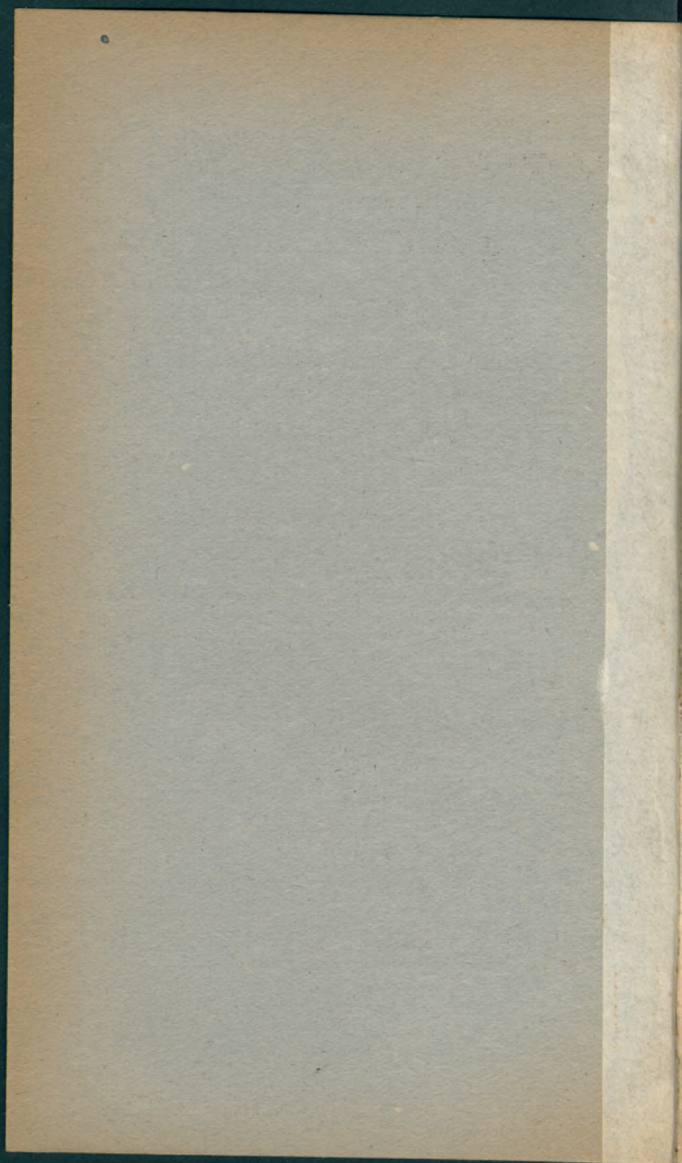
F

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA

1930

MAGYAR TÖRVÉNYEK

A FRANKLIN-TÁRSULAT ZSEBKIDADÁSAI

Szerkeszti: Dr. TÖREKY GÉZA, a budapesti kir. büntetőtörvényszék elnöke

A CSŐDÖNKÍVÜLI KÉNYSZEREGYESSÉGI ELJÁRÁS BÍRÓI GYAKORLATA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

DR. SÁNDORFI KAMILL

EGYETEMI MAGÁNTANÁR, A M. KIR. IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUMBA BEOSZTOTT
BUDAPESTI KIR. ITÉLŐTÁBLAI BÍRÓ

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA

1930

(R
2)

10.649/g

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

I. Nyom. Művelődéskönyvtár

1920 évi 606 sz.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

BEVEZETÉS.

A csődönkívüli kényszeregyességről és a csődtörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1916 : V. tc. 1. §-a felhatalmazta a m. kir. minisztériumot, hogy a csődönkívüli kényszeregyességet ideiglenesen a törvényhozás további rendelkezéséig rendelettel szabályozza és hogy a csődeljárás során köthető kényszeregyességre nézve az 1881 : XVII. tc.-ben foglalt rendelkezésektől eltérő rendelkezéseket állapítson meg ; felhatalmazta továbbá a minisztériumot, hogy az idézett §. alapján kiadandó rendeletét a szükséghez képest kiegészíthesse, módosíthassa, esetleg hatályon kívül is helyezhesse.

I.

A most említett felhatalmazás alapján a m. kir. minisztérium a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról a 4070/1915. M. E. számú rendeletet bocsátotta ki. Ezt a rendeletet és a hozzákapcsolódó 15,700/1925. I. M. számú rendeletet hatályon kívül helyezte az 1410/1926. M. E. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1926. évi február hó 24. napján megjelent 44. száma, I. K.

XXXV. évf., 2. szám), amely ma is alapja a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásnak.

Ezt az utóbbi rendeletet a következő rendeletek követték :

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. I. M. számú minisztériumi rendelet végrehajtása tárgyában 10,200/1926. I. M. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1926. évi március hó 2. napján megjelent 49. száma, Igazságügyi Közlöny XXXV. évf. 2. száma), amelynek életbelépésével hatályát veszítette a 4070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtásáról szóló 61,000/1915. I. M. számú rendelet, —

ezt követte a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet 56. §-a értelmében járó költség mértékének pengőérték alapján megállapítása tárgyában 62,997/1926. I. M. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1926. évi december hó 19. napján megjelent 290. száma, I. K. XXXV. évf. 12. szám), —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában 2180/1927. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1927. évi március hó 20-án megjelent 65. száma, I. K. XXXVI. évf. 3. szám), amely az 1410/1926. M. E. számú rendelet 8., 29., 33., 35., 48., 55., 92. §-ait módosította, illetőleg egészítette ki, —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban a legkisebb hányad újabb megállapítása

tárgyában 5000/1927. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1927. évi június hó 8-án megjelent 128. száma, I. K. XXXVI. évf., 6. szám), amely a 40 %-os legkisebb hányadot 50 %-ra emelte fel, —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet értelmezése, illetőleg újabb módosítása és kiegészítése tárgyában 6340/1927. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében járó külön eljárási költségről szóló 36,000/1927. I. M. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1927. évi július hó 10-én megjelent 154. száma, I. K. XXXVI. évf. 7. száma), —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet értelmezése, illetőleg újabb módosítása és kiegészítése tárgyában 6340/1927. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1927. évi július hó 10. napján megjelent 154. száma, I. K. XXXVI. évf. 7. száma), amely az 1410/1926. M. E. számú rendelet 8., 21., 35., 84., 88. és 92. §-ait módosította, illetőleg egészítette ki, —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú, úgyszintén a 6340/1927. M. E. számú rendelet értelmezése, illetőleg újabb módosítása és kiegészítése tárgyában 210/1928. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1928. évi január hó 15-én megjelent 12. száma, I. K. XXXVII. évf. 1. száma), amely az 1410/1926. M. E. számú rendelet 35., 89., 92. és 99. §-ait módosította, illetőleg egészítette ki, —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban a legkisebb hányad újabb megállapítása tárgyában 156/1928. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1928. évi április hó 1. napján megjelent 76. száma, I. K. XXXVII. évf. 3. száma), amely a legkisebb hányadot 60 %-ra emelte az 1928. évi augusztus hó 1. napjától kezdődően, azonban életbe nem lépett, —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban a legkisebb hányad újabb megállapítása tárgyában 1560/1928. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet életbelépésének felfüggesztése tárgyában 3070/1928. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1928. évi július hó 3-án megjelent 149. száma, I. K. XXXVII. évf. 6. szám), amely a legkisebb hányad 60 %-os megállapításának életbelépését további rendelkezésig felfüggesztette, —

a külföldi hitelezőknek a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás elrendeléséről való értesítéséről szóló 37,060/1928. I. M. számú közlemény (Igazságügyi Közlöny XXXVII. évf. 7. szám).

II.

A pénzügyintézetek csődönkívüli kényszeregyességi eljárására a következő rendeletek vonatkoznak :

a m. kir. minisztériumnak 921/1917. M. E. számú rendelete a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában 1915. évi november hó 15. napján 4070/1915. M. E.

és 1916. évi január hó 31. napján 451/1916. M. E. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendeletnek pénzügyintézetekre alkalmazása tárgyában (Budapesti Közlöny 1917. évi március hó 13-án megjelent 59. száma, I. K. XXVI. évf. 3. számú melléklete), —

a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet alapján a Pénzügyintézeti Központ részéről megkísérelt egyességekre vonatkozó rendelkezések módosítása tárgyában 1250/1928. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1928. évi március hó 18. napján megjelent 64. száma, I. K. XXXVII. évf. 3. szám), —

a pénzügyintézetek csődönkívüli kényszeregyessége tárgyában 3230/1929. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1929. évi július hó 30-án megjelent 171. száma, I. K. XXXVIII. évf. 7. szám).

III.

Az ipari záloglevelek kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönt felvevő vállalat ellen irányuló végrehajtás, zárlat és biztosítási intézkedések tárgyában 5600/1930. I. M. szám alatt kibocsátott rendelet (Budapesti Közlöny 1930. évi február hó 25-én megjelent 38. száma, I. K. XXXIX. évf. 2. számának melléklete) V. fejezete a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás esetére szintén tartalmaz különleges rendelkezéseket.

IV.

Ez a gyűjtemény az 1410/1926. M. E. számú rendeletet, ennek végrehajtási rendeletét, továbbá — és pedig az 1410/1926. M. E. számú rendelet később módosított, illetőleg kiegészített szakaszaiba beolvasztva — a későbbi rendeleteket, azután a II. alatti rendeleteket, végül a III. alatti rendelet vonatkozó részét s a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás bírói gyakorlatát tartalmazza, nagy súlyt helyezve a vidéki kir. ítélőtáblák és törvényszékek joggyakorlatára is. Régen érzett hiányon óhajt segíteni a gyűjtemény, mely az országos bírói gyakorlat megbízható tükre kíván lenni.

Budapest, 1930. évi április hó.

A szerző.

ELSŐ RÉSZ.

1916 : V. törvénycikk a csődönkívüli kényszeregyességről és a csődtörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról.

1. §. A minisztérium felhatalmaztatik, hogy a csődönkívüli kényszeregyességet ideiglenesen a törvényhozás további rendelkezéséig rendelettel szabályozza és hogy a csődeljárás során köthető kényszeregyességre nézve az 1881 : XVII. törvénycikkben foglalt rendelkezésektől eltérő rendelkezéseket állapítson meg.

A minisztérium a jelen §. alapján kiadandó rendeletét a szükséghez képest kiegészítheti, módosíthatja, esetleg hatályon kívül is helyezheti.

2. §. Aki abból a célból, hogy a hitelező a csődeljárás vagy a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során a hitelezők valamely határozatának hozatalához szavazatával hozzájáruljon vagy hozzá ne járuljon, vagy pedig a szavazástól tartózkodjék, a hitelező részére, vagy pedig a hitelező beleegyezésével más részére ajándékot vagy egyéb előnyt juttat vagy ígér ; úgyszintén a hitelező, aki az említett célból a maga vagy más részére

ily előnyt követel vagy elfogad, vétséget követ el, amelynek büntetése két évig terjedhető fogház.

(A pénzbüntetésre vonatkozóan foglalt rendelkezés az 1928 : X. tc. folytán hatályát veszítette.)

3. §. Aki akár a csődeljárás, akár a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során tudva koholt követelést érvényesít, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem forog fenn, vétséget követ el, amelynek büntetése három évig terjedhető fogház.

(Pénzbüntetés : l. fennebb.)

4. §. Az adós, aki fizetőképtelenségének beállása, vagy ha kereskedő, fizetéseinek megszüntetése után hitelezőinek megkárosítása céljából az 1878 : V. tc. (Btk.) 414. §-ában említett cselekmények valamelyikét követi el, ha a csődönkívüli kényszeregyességi eljárást az egyesség jóváhagyásával jogerősen befejezték, az okozott kár összegéhez képest az idézett törvénycikk 383. §-ában foglalt rendelkezések szerint büntetendő.

5. §. A csődválasztmány tagja, aki a csőd-eljárás során, úgyszintén a vagyonfelügyelő, valamint az ellenőrző biztos és az ellenőrzőbizottság tagja, aki a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során megbízatása körében a Btk. 361. §-ában említett cselekményt követi el, az idézett §. 1. bekezdésében, valamint a Btk. 363. és 364. §-ában foglalt rendelkezések szerint büntetendő.

A bűnvádi eljárást hivatalból kell megindítani.

6. §. Az 1881 : XVII. tc. 265. és 266. §-ában foglalt rendelkezések hatályukat veszítik.

7. §. E törvény életbelépésének napját a minisztérium határozza meg. Hatálya Horvát-Szlavonországoakra nem terjed ki.

Ezt a törvényt a minisztérium hajtja végre.

(A törvény a m. kir. minisztérium 451/1916. M. E. szám alatt kibocsátott rendelete értelmében az 1916. évi február hó 1. napján lépett életbe.)

MÁSODIK RÉSZ.

A m. kir. minisztériumnak 1410/1926. M. E. számú rendelete a csődönkívüli kényszer-egyességi eljárásról.*

A m. kir. minisztérium abból indulva ki, hogy a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásnak célja a hitelezők érdekének a csőd-eljárásnál megfelelőbb biztosítása mellett az önhibáján kívül válságos anyagi helyzetbe jutott jóhiszemű adós javára a hitelezők egy részére gyakorolható kényszer útján is lehetővé tenni eddigi gazdasági tevékenységének a lehetőséghez képest zavartalan folytatását, az említett eljárásnak a 4070/1915. M. E. számú miniszteri rendelettel megállapított szabályai tekintetében a gyakorlatban észlelt fogyatékoknak megszüntetése, továbbá az eljárásnak a gyorsítása végett szükséges-

* A későbbi módosító és kiegészítő rendeleteket l. az egyes §-oknál.

nek tartja a csődönkívüli kényszeregyességi eljárást jelenleg szabályozó rendelkezéseknek módosítását és kiegészítését.

Ehhez képest az m. kir. minisztérium hatályon kívül helyezi a minisztérium által 4070/1915. M. E. szám alatt, továbbá a m. kir. igazságügyminiszter által a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban a tartozások kiegyenlítésére fizetendő legkisebb hányadnak, valamint az erre megszabható leghosszabb határidőnek megállapítása és az említett eljárást érintő egyes más rendelkezések tárgyában 15,700/1925. I. M. szám alatt kiadott (a Rendeletek Tárának 1915. évfolyam 1728. lapján és az Igazságügyi Közlöny XXXIV. évfolyam 30. lapján közzölt) rendeletet és a szükségesnek talált módosításokat és kiegészítéseket az eljárásnak többi szabályaival egységes szerkezetbe foglalva, a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában, valamint ezzel kapcsolatban a csődeljárás során köthető kényszeregyességre vonatkozó rendelkezéseknek módosítása és kiegészítése tárgyában a csődönkívüli kényszeregyességről és a csődtörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1916 : V. tc. 1. §-ában, továbbá a 38—42. §-ok tekintetében a Pénzügyi Központtról szóló 1920 : XXXVII. tc. 1. §-ának 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli :

Bírói gyakorlat. Az adós felfolyamodása szerint a pénztárhiány nem igazolja a csalárd eljárást, mert az tévedésből is keletkezhetett, de a tévedés megállapítására adatokat nem hozott fel.

Az adós szerint a készpénzkölcsönök nem fedeztek áruhiányt, hanem oly kölcsönök voltak, melyeket a hitelezők nem jelentettek be követelés-ként. E tekintetben az adós nem cáfolta meg azt a szakértői előadást, mely szerint ezek a tartozások nem a bevezetés idejében, hanem azt megelőzőleg keletkeztek és szabályszerű könyvelés mellett nem kerülhettek volna be a pénztárkönyvbe. Az adós beismerte, hogy *leltárt és mérleget évente nem készített és hogy könyvelése hiányos volt.* Az adós szerint a főkönyv helyett vezetett saldó contó teljesen azt a célt szolgálta, mert a vagyoni helyzetet e könyv alapján meg lehetett állapítani. A szakértő megállapította, hogy a *pénztárkönyvbe az adós nem minden bevételt és kiadást vezetett be, megállapította továbbá, hogy 17,328 P 92 f vásárlás később, nem a vásárlás megtörténtekor könyveltetett el.* Az adós maga is előadta, hogy könyvelése kifogásolható. A *csődönkívüli kényszeregyességi eljárás célja a hitelezők érdekének a csődeljárásnál megfelelőbb biztosítása mellett az önhibáján kívül válságos anyagi helyzetbe jutott jóhiszemű adós javára a hitelezők egy részére gyakorolható kényszer útján is lehetővé tenni eddigi gazdasági tevékenységének a lehetőséghez képest zavartalan folytatását. A kereskedő jóhiszeműnek csak akkor tekinthető, ha üzletének helyzetéről állandó tiszta képe van, mi a rendes könyvvitel, leltár és mérleg felállítására nélkül nem lehetséges. Rendes könyvvezetés nélkül az adós vagyoni állapota felől kellő tájékozást nem lehet szerezni és így a kényszeregyességi eljárás sikere az adós hibájából előzetesen nem látszik biztosítotttnak. Mivel a szakértő által megállapított és az adós által kétségbe nem vont tényekből meg lehetett állapítani, hogy az adós vagyoni helyzete felől kellő tájékozást nem lehetett szerezni, a kir. törvényszék a fenti indokok alapján helyesen tagadta meg az egyesség jóváhagyását.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8545/29/1929. sz.)

A hitelezőknek az adós egyességi ajánlatát elfogadó akaratnyilvánításával szemben köteles-ségszerűen figyelembe vette a kir. törvényszék az

1410/1926. M. E. sz. rendelet céljára vonatkozólag a R. bevezető részében írt azt a jogelvet, hogy a kényszeregyességi eljárást csak az «önhibáján kívül válságos anyagi helyzetbe jutott jóhiszemű adós» veheti igénybe, olyan adós, akinek az eddigi gazdasági tevékenysége zavartalan folytatását a R. a közgazdasági élet érdekében szükségesnek tartja. Az adós cégnek a legutóbbi két-három évben folytatott gazdasági tevékenysége azonban nemcsak hogy a hitelezők egy részére gyakorlatilag kényszer útján kieszközölendő további zavartalan folytatásra nem méltó, hanem több vonatkozásban a *rendes kereskedőtől elvárt jóhiszeműséget is nélkülözi* és főleg arra enged következtetni, hogy nem önhibáján kívül vett olyan irányt, amely a cég válságos vagyoni helyzetét okozta. Bár a státusnak mérlegszerű feljavítása egymagában nem szabálytalan, az adós cégnél mégis *rosszhiszeműséget állapít meg*, mert adós a kedvező könyveredményét 1925. évtől kezdve újabb és újabb hitelek szerzésére használta fel, kihasználva azt, hogy az érdeklődő hitelezők a kedvezőbbre javított vagyoni státust látva, arról nem szerezhettek tudomást, hogy a *kedvező státus milyen könyvelési szabálytalanságok útján keletkezett* és maradt fenn. Cégtulajdonosok a szűkséget meghaladó, *fényűzést képező módon éltek olyan időben, amikor a cég immobilitása a legmesszebbmenő takarékoságot követelte meg*. Mint-hogy az adós a fentiekből kitűnőleg az igazgatóinak kereskedői gondatlansága, a *hitelezők pénzének saját céljaikra felhasználása, a fedezettelt arányban nem állott hitelek igénybevétele*, a hiteleknek újabb nagyobb hitelekkel törlesztése, *tőkehiány mellett nagyarányú, kockázatos ügyletek kötése*, az évről-évre fokozódott immobilitásnak erőszakos és *szabálytalan könyvelési műveletekkel elpalástolása* útján az egyességre okot adó vagyoni állapotának előidézése körül családul járt el és ugyanezekkel a hitelezői megkárosítását idézte elő, továbbá, mert a fizetőképtelenségét palástolva, azt olyan időben jelentette be, amikor a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló fedezet már erősen terhelve volt, — a R. 82. §. 4., 83. §. 1. és a 85. §.

5. pontjában a jóváhagyás megtagadására és az eljárás megszüntetésére szolgáló okok fennforognak. (Szegedi kir. törvényszék Ke. 820/36/1928. szám.)

A kir. törvényszék az *előterjesztésnek helyt ad*, az adós és hitelezői között létrejött egyesség jóváhagyását *megtagadja*, az eljárást megszünteti és eljáró bírót további szabályszerű eljárásra utasítja.

A szakértői vélemény megállapítja, hogy adós évente leltárt és mérleget nem készített és könyvelése is igen hiányos. Pénztárkönyvében bevételeinek egy részét nem vezette be, főkönyvelése pedig egyáltalán nincs. Megállapítja a szakértő, hogy adós az utolsó üzleti évben cca 85,000 pengővel vett többet, mint amennyit fizetett, s hogy 1928. évben feltűnően sokat vásárolt s bár üzlete nem ment jól, az 1927. december 31-i árutartozásával szemben 148,061 pengő tartozása van. A könyvelés hiányossága és rendetlensége a szakértői vélemény 4. és 5. oldalán foglaltak szerint odavezetett, hogy adós készpénz-kölcsönök címén vételezett be a pénztárkönyvébe olyan tetemes összegeket, amelyek nem készpénz-kölcsönök voltak, hanem árukért befolyt összegek. A szakértő szerint az ily módon beírt, de tényleg nem létező készpénz-kölcsönösszegek 30,410 pengőt tesznek ki, jöllehet az így feltüntetett készpénzhitelezők követelésüket be nem jelentették, mégis a valótlan jogcímen alapuló tételeknek a könyvekbe való bevezetése *kétségeket támaszt az adós megbízhatósága* és vagyoni státusának minden csalárdságtól való mentessége tekintetében. Ezenfelül a szakértői vélemény még 5309 pengő pénztárhiányt is mutat ki, tehát a szakértői jelentés vagyonelevonásról tanuskodik. Minthogy a kir. törvényszék a szakértői jelentésben foglaltak alapos mérlegelése után megállapította, hogy az előterjesztéssel élő hitelezők panaszai a szakértői véleményben leszögezettek, alaposnak találta az előterjesztésben felhozottakat, s minthogy a szakértői véleményből kétségtelennek találja az 5309 pengős pénztárhiány folytán a *vagyonelevonást*, az 1410/1926. M. E. sz.

rendelet 82. §-ának 4. bekezdésében írt, a jóváhagyás megtagadására szolgáló okot lát fennforogni, s ezért figyelemmel arra is, hogy adós, aki a K. T. értelmében könyvvezetésre kötelezett kereskedő, szabályszerű könyveket nem vezetett, az általa vezetett könyveket pedig hiányosan vezette, a létrejött egyesség jóváhagyását megtagadta. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 32,915—24/1929. sz.)

I. Rendelkezések a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában.

I. Fejezet.

Az egyességi eljárás megindítása.

Kérelem.

1. §. Az adós a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás (egyességi eljárás) megindítását kérheti annak kijelentésével, hogy tartozásai vagyonát meghaladják, vagy hogy egyébként fizetőképtelen, ha pedig az adós kereskedő, — ideértve a kereskedelmi társaságot is — már annak a kijelentésével, hogy fizetéseit megszüntette.

Ha a kérelmet közkereseti társaságnak nem valamennyi tagja, betéti társaságnak nem valamennyi beltágya, vagy az említett társaságoknak nem valamennyi felszámolója terjeszti elő, az eljárást csak abban az esetben lehet megindítani, ha a fizetőképtelenség vagy a fizetések megszüntetése valószínűvé van téve.

Az előbbi bekezdés abban az esetben is

irányadó, ha a részvénytársaság, szövetkezet, vagy általában jogi személy vagyona tekintetében a képviselőre jogosult nem valamennyi személy kéri az eljárás megindítását.

Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes adós nevében törvényes képviselője csak a gyámhatóság jóváhagyásával kérheti az eljárás megindítását.

Oly hagyatékra vonatkozóan, amelyhez gazdasági üzem (üzlet, vállalat) nem tartozik, egyességi eljárás megindításának nincs helye.

Biztosító magánvállalaton felül (196/1923. M. E. számú rendelet 28. §. utolsó bekezdés) nem kérheti az eljárás megindítását oly szövetkezet sem, amelynek tagjai annak tartozásaiért korlátlanul felelősek.

Bírói gyakorlat. A kir. törvényszék a hitelezők többsége által elfogadott kényszeregyesség jóváhagyását megtagadja és az iratoknak a csődbírósághoz való áttételét rendeli el. Adós fizetési képességének bejelentését *hitelezőinek megkárosításával súlyosan gondatlanul halogatta.* Az egyesség jóváhagyásának megtagadási okául tekintette a törvényszék adós cég azon eljárását, hogy a magánegyeség megkötése alkalmával a védjegyetbe tömörült hitelezők tévedésbe ejtésével az annak kötelekibe nem tartozó hitelezőknek *szuperkvótát fizetett.* Minthogy ezen eljárás a bíróság megállapítása szerint a kereskedelmi forgalomban megkívánt «Treu und Glauben» elvét súlyosan sérti, adósnak mint kereskedőnek megbízhatóságát kétségessé teszi. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,950/1928 sz.)

Vádlottak mint egy nagy részvénytársaság bizományosai, közös gabonakereskedői üzletet folytattak s fizetési zavarait elhallgatták a velük szerződő egyszerűbb emberek előtt. A Kúria

társtettesként *csalás büntetében mondja ki őket bűnösöknek* a következő indokolással: Nem vitás, hogy a fondorlat csak eszköze a megtévesztésnek, amely mindig a szembenálló felek szellemi ereje, belátásképpessége szerint differenciáltan mérlegelendő. A jelen esetben a sértettek: egyszerű parasztemberek állottak szemben a vádlottakkal, akikről tudták, hogy egy tekintélyes részvénytársaság bizományosai, akik nagy üzleteket bonyolítanak le. A vádlottak, felhasználva a sértettek bizalmát, *elhallgatták előlük fizetési zavarait*, holott ezt közölniök nemcsak a bizalomnál fogva volt erkölcsi kötelességük, hanem azért is, mert az a szerződő felek szerződési akaratának létrejöttét leglényegesebben befolyásoló körülmény, aminek elhallgatása az üzleti életben jogilag maga is a fondorlat egyik hathatós eszközének veendő. Minthogy a vádlottak abban a tudatban kötötték meg a kölcsönügyleteket, hogy fizetési kötelezettségeiknek nem fognak tudni eleget tenni, minthogy eme tudat mellett a fentebb említett magatartásuk alkalmas fondorlat volt arra, hogy a sértetteket a bizományi és terményüzlet menete és fizetőképességük tekintetében megtéve ssze, de az is nyilvánvaló, hogy más céljuk nem is lehetett, mint a jogtalan vagyoni haszon szerzése s a hitelezők követeléseit nem találván fedezetet, kétségtelen, hogy azok vagyoni kárt szenvedtek. (Kúria B. III. 4920/1926.)

A könyvszakértő nem kifogásolt véleményéből megállapíthatólag adós könyveiből vagyoni viszonyairól pontos tájékozódás nem szerezhető s a könyvszakértőnek nem állott módjában adós ügykezelését kellőképp felülvizsgálni és rendszeres revíziót végezni, mert nem is bocsátotta az ellenőrzés céljából megkívánt összes támpontokat a könyvszakértő rendelkezésére. Annál súlyosabb megítélés alá esik rendetlen könyvvezetése, mert 1925-ben már fizetéseképtelen volt, úgyhogy ekkor magánegyességet kötött, amelynek megkötése után újabb nagyobb hiteleket vett igénybe. Ennek dacára nem folytatott ezután sem pontos könyvvezetést. Nem készített évi mérleget és nem vezetett olyan nyilvántartásokat, melyekből üz-

leti ténykedése ellenőrizhető volna. De adósnak, mint kereskedőnek megbízhatatlanságát igazolja az a körülmény is, hogy a mérleg szerint, amely mérlegre ugyancsak a jegyzőkönyv tanúsága szerint, hajlandó volt esküt tenni, a hányad szerint kielégítendő hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló vagyon 72.000,000 koronát tesz ki, míg a 16. sorsz. jegyzőkönyvhöz csatolt mérleg szerint adós aktív vagyona közé az üzleti berendezést is felvette 25.000,000 korona értékben. A vagyonfelügyelő jelentése szerint adós ezen üzleti berendezésre vonatkozólag eddig azt állította, hogy az kölcsönképpen van nála, utóbb pedig azért vette fel a mérlegbe a berendezés értékét, mert tulajdonának állította. Ez a körülmény, illetve adós ezen eljárása, mely szerint a mérleg aktív oldalának tételeit tetszés szerint változtatta, és pedig az eredeti aktívum egyharmadával magasabb összegre, az adós rosszhiszeműsége mellett bizonyít. Az a körülmény pedig, hogy adós a kényszeregyességi eljárás megindítását akkor kérte, amikor már áruraktára nem is volt, hanem csak künnlevősége, amelynek egy része hajtható csak be a vagyonfelügyelő jelentése szerint is, a kir. törvényszékben azt a meggyőződést keltezte, hogy az adós ok nélkül halogatta a fizetési képtelenségének bejelentését. Az egyesség jóváhagyását ez okokból a kir. törvényszék megtagadta. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,796—16/1926. sz.)

Az üzlethez tartozó ingóknak az üzem továbbvitelét nem gátoló mérvben kézizálogul való lekötése nem állapítja meg a fizetés megszüntetését, mert az e tekintetben követett bírói gyakorlat értelmében csak az olyan zálogul lekötés egyértelmű a fizetésmegszüntetéssel, mely a kereskedő áruinak összesége vagy túlnyomó nagy része tekintetében történik akként, hogy ezáltal a kereskedő üzletének vagy üzemének folytatása lehetetlenné válik. (Kúria P. VII. 1458/1929. sz.)

A szakértő, akivel szemben nem észlelt a kir. ítélőtábla sem az elfogultság, sem a felületesség megállapítására alkalmas adatot, véleményében a könyvvizetésre vonatkozóan azt adja elő,

hogy a cég *könyveket nem vezetett*, csak az adósokról, bár bejáró könyvelője is volt, a hitelezőkről a dossier-ben, ahol az egyes összeköttetések számláit és a fizetések nyugtáit gyűjtötték, csak feljegyzések voltak. A cég a *pénztár forgalmáról* semmi feljegyzést fel nem mutatott. *Mérleget, leltárt nem készített*. Az üzlet átlagos havi forgalmáról a szakértőnek még megközelítő képet sem tudott adni. Könyvek és különösen pénztárkönyv hiányában a cég üzletvitelét áttekinteni nem lehet. Ily körülmények között a kir. törvényszék tanácsa az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 83. §-ának 2. és 3. pontjait és illetve a 86. §. 4. pontját helyesen alkalmazta. De helye volt az adós cég ellen a hivatkozott rendelet 83. §. 1. pontja alkalmazásának is. Ugyanis a szakértő véleményéből kétségtelenül megállapítható az is, hogy az adós cég az 1928. év utolsó hónapjaiban *üzletének terjedelmével arányban nem álló mennyiségben vásárolt árut hitelbe*. (Debreceni kir. ítélőtábla P. III. 1627/40/1929. sz.)

A fondorlatot a vádlottnak az a magatartása is megvalósította, mely szerint a sértettnek a tisztességes, reális kereskedőnek tartott vádlotthoz való bizalmát kihasználva, fizetéseképtelenségének rosszhiszemű elhallgatása mellett vette rá őket a károsító hitelezésre. Mert fondorlat az is, ha a szerződő fél elhallgat a másik fél előtt olyan lényeges körülményt, melynek a felek szerződési akaratanak kialakulására lényeges befolyása van. Hogy pedig a vádlott cselekményeinek elkövetésekor *fizetéseképtelensége tudatában volt*, a kir. ítélőtábla helyesen következtette abból — a védelemképpen is felhozott — tényből, hogy a vádlott a sértettektől eredő pénzből üzleti s más tartozásait fizette ki, más szóval, a saját tartozását mások pénzével törlesztette. Midőn tehát a vádlott vagyoni viszonyának összeomlása után, e viszony rosszhiszemű eltitkolásával s mások félrevezetésével, annak tudatában szerzett kölcsönöket, hogy az akként kicsalt pénzt nem is lesz módjában megtéríteni: a vádlottnak ez a tevékenysége éppenséggel *nem minősíthető egyszerű fraud civilisnek*, mert ez a fraud civilist

messze túlhaladóan teljesen megvalósítja a fraus criminalist, vagyis a Bn. 50. §-ában meghatározott csalás tényálladékát. (Kúria B. III. 6371—1927. sz.)

A kir. ítélőtábla a kir. törvényszék kényszeregyességi tanácsának megtámadott végzését helyesen felhozott indokain felül még azért is helybenhagyja, mert a könyvszakértői indokolt vélemény tartalmából az is megállapítható, hogy az adós *hanyag könyveléséből is kitünőleg az adós cég már 1926. év végén passzív volt*; tehát már ekkor, nem pedig 1928. május hó 26-án kellett volna maga ellen eljárást kérnie, és a közbeeső időt nem lett volna szabad áron aluli eladásokkal kihúzni, amely üzleti forgalom sem az üzletvitel, sem az adós háztartási költségeivel arányban nem állott. Ezek a körülmények az eljárás megszüntetését eredményezik nem csupán a 1410/1926. M. E. sz. rendelet 85. §. 1. pontja, hanem ugyane §. 5., 7. és 9. pontjai alapján is. Ennek folyományaként az elsőbíróság az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 88. §. 1. bekezdésében előírt eljárást hivatalból tartozik megindítani. (Budapesti kr. ítélőtábla P. VIII. 12,849/1928/28. sz.)

A kényszeregyességi eljárással kapcsolatban hatályban levő rendelkezések *oly korlátozásokat nem tartalmaznak, amelyek szerint a Magyarországgal viszonyosságban nem lévő jogterületen élő adós az ott folyó kényszeregyességi eljárással párhuzamosan kényszeregyességi eljárást Magyarországon, az adós itt fekvő vagyonára nézve le ne folytathasson*. Ilyen körülmények mellett tehát jelen esetben sincs jogi akadálya annak, hogy az adós a *Wienben folyó eljárással* kapcsolatban, a Magyarországon fekvő ingatlanvagyonára nézve a magyar eljárás szabályai alapján kényszeregyességi eljárás lefolytatását kérelmezhesse. Az egész kényszeregyességi rendelet szelleme a hitelezők egyenlő elbánási elvén alapszik. Ezen elv szem előtt tartása mellett pedig adós a hitelezőknek egyenlő érdekeit — a viszonyosság hiánya folytán — csak úgy tudja megvédeni, ha a kényszeregyességi eljárást egyidejűleg itt is külön lefolytatja. A wieni egyesség hatálya ugyanis Magyarországon fekvő vagyonra

nem terjed ki, az ott folyó kényszeregyességi eljárás az itt fekvő vagyron biztosítását nem teszi lehetővé. Tehát előállhat az az eset, hogy a hitelezők egy része — a magyarországi ingatlanból eredő fedezet erejéig — a többi hitelező rovására kedvezőbb kielégítéshez jut. Ez a lehetőség pedig a hitelélet biztonságát alapjaiban támadja meg. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 52,361/18/1929. sz.)

Az *egyéni cég és a cég egyéni birtokosának személye egymással elválaszthatatlanul azonos és ezért valamely cég ellen folyamatba tett kényszeregyességi eljárás során a cégbirtokos által kötött egyesség* — az itt fennforgó kivételektől eltekintve — a cégbirtokos minden hitelezőjére kiterjed még akkor is, ha a cégbirtokos ellen külön eljárás nem indított. (Kúria P. VII. 1350/1927. sz.)

Kétségtelen, hogy *csupán a közkereseti vagy betéti társaság vagy szövetkezet által kért ke. eljárásban* a társaság vagy szövetkezet és hitelezői között létrejött egyességnek van meg az a joghatálya, hogy az egyességben vállalt kötelezettségen túlmenő tartozások alól a tagok, illetve beltágok is felszabadulnak, de nincs meg az a joghatálya annak az egyességnek, amelyet a társaságnak vagy szövetkezetnek volt tagja az általa kért ke. eljárás folyamán a hitelezőivel köt. (Kúria P. VII. 9150/1927. sz.)

Illetékesség.

2. §. Az egyességi eljárásra az a kir. törvényszék illetékes, amely a csődnyitásra illetékes lenne.

Az eljárásban a kir. törvényszéknél egyesbíró jár el.

A bíróság illetékességét az eljárás megindítása, tárgyában rendelkező határozat közzététele után (8. §.) nem vizsgálhatja.

A kérvény alaki kellékei.

3. §. Az eljárás megindítását kérvénnyel kell kérni. A kérvényben meg kell jelölni a folyamodó lakóhelyét vagy vállalatának székhelyét, továbbá állását vagy foglalkozását; a kereskedői vagy iparosi minőséget hitelesített cégjegyzékkivonattal, illetőleg iparigazolvánnyal kell igazolni (24. §. 3. bekezdés).

A kérvényt annyi példányban kell benyújtani, hogy a bíróságon felül az ismert hitelezők mindegyikének egy-egy példány jusson; ha pedig az egyességi eljárás megindítása után magánegyességnek létrehozását a jelen rendelet értelmében meg kell kísérelni (24. §.), az Országos Hitelvédő Egylet (rövidítve: OHE.), illetőleg az eljárni hivatott Vidéki Kamarai Hitelvédő Egylet (rövidítve: VHE.) részére még külön-külön két példányt kell a példányoknak a fentiek szerint megszabott számán felül beterjeszteni. A kérvényt ügyvédi ellenjegyzéssel ellátva kell benyújtani; az eljárás későbbi szakában azonban az adós személyesen vagy az 1911 : I. tc. 95. §-ában megjelölt meghatalmazott útján is eljárhat.

A kérvényhez mellékelni kell a hitelezőknek, valamint az adósoknak jegyzékét, továbbá a leltárt és oly ideiglenes mérleget, amely legalább a vagyon és a tartozások végösszegének szembeállítását feltünteti. A hitelezők jegyzékében fel kell sorolni az összes tartozásokat, valamennyi hitelező lakóhelyének és ha a hitelező az adósnak

rokona vagy sógora, vagy más oly személy, aki a törvény értelmében az adós közeli hozzátartozójával egy tekintet alá esik (72. §. második bekezdése), ennek a viszonynak a feltüntetésével. A jegyzékbe fel kell venni azokat is, akiket visszakövetelési, vagy külön kielégítési jog illet meg, valamint azokat is, akiknek követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével, vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva, és ezeknél a hitelezőknél fel kell tüntetni azt is, hogy a visszakövetelési vagy a külön kielégítési jog minő vagyontárgyakra vonatkozik, úgyszintén, hogy a külön kielégítésre jogot nem adó más biztosíték mely időből származik és minő jogcímen alapszik.

Az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozó személynek ebbeli nyilatkozatát bírói vagy közjegyzői hitelesítéssel ellátva ugyancsak a kérvényhez kell mellékelni; ennek hiányában pedig vagy oly időben kell előterjeszteni, hogy az a hitelezőkkel az egyességi tárgyalás határnapja előtt közölhető legyen, vagy pedig az érintett nyilatkozatot kiállító személyt az egyességi tárgyalásra az adósnak magával kell hoznia.

Az adós ingatlanait és telekkönyvi jogait a reájuk vonatkozó telekkönyvi adatokkal (13. §.) a kérvényben meg kell jelölni; úgyszintén meg kell nevezni azokat a járásbíróságokat, amelyeknél az adós ingóságaira végrehajtást foganatosítottak.

A hitelezők és az adósok jegyzékének, továbbá a leltárnak és az ideiglenes mérleg-

nek eredetijét az adósnak alá kell írnia annak a kijelentésével, hogy legjobb tudomása és meggyőződése szerint a leltár és a mérleg helyes és hogy ezt kész esküvel megerősíteni (66. §.).

Az adós kérelmére a bíró a mellékletek előterjesztésére és a pótolható hiányok pótlására az adósnak legfeljebb tizenöt napi halasztást engedhet.

Bírói gyakorlat. Az irányadó tényállás szerint az alperes az ellene folyamatba tett kényszeregyességi eljárás rendén, a hitelezők jegyzékében a felperes követelését 84.000,000 koronában tüntette ugyanfel, majd arra tett esküt, hogy a hitelezők jegyzékében feltüntetett tartozásait a valóságban megfelelő összegben vette fel, a kényszeregyességi érdemleges tárgyaláson azonban a felperes követelését csupán 33.750,000 koronában ismerte el, s ennek következtében a kényszeregyességi eljárásban a felperes követelése ily összeg erejéig ismertetett el és vétetett számításba. E tényállásból kitűnik, hogy alperes a felperes 84.000,000 koronás követelésének fennállására vonatkozó bejelentését a kényszeregyességi eljárás elrendelése iránti kérelmében tette meg s azzal a kényszeregyességi eljárás elrendelésének az előkészítését célozta. Következésképpen e bejelentés nem minősíthető a hitelezővel szemben tett oly bíróság előtti elismerésnek, melyet az alperes az érdemleges eljárás rendén utólag nem módosíthatott volna. (Kuria P. V. 5557/1927. sz.)

A gyakorlati életben a mérlegkészítés alapja a leltárban foglalt aktív és passzív javaknak mikénti értékelésén és becslésén alapszik. Az értékelésre nézve pedig megállapítható az, hogy mindaddig, amíg a mérlegben oly felértékelések történnek és oly látens tartalékok vétetnek figyelembe, amelyek a mérleg készítése idején a javak reális értékének megfeleltek, rosszhiszeműségről beszélni nem lehet. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 51,487/14/1929. sz.)

A kir. törvényszék álláspontja szerint adós újabb egyességi ajánlata nem olyan értelmű, a hitelezők hátrányára való megváltoztatása az egyességi ajánlatnak, melyre a rendelet 5. §-ának első bekezdése alkalmazható lenne. A rendelet 3. §-ának 4. bekezdése ugyanis az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozó személyek nyilatkozata tekintetében tartalmaz rendelkezést. Bár adós az OHE. előtt lefolytatott magánegyességi eljárás során ajánlatában felajánlotta G. készfizetői kezesi nyilatkozatát az egyességi hányad 30 %-a erejéig, azonban ilyen kezesi nyilatkozatot produkálni nem tudott, mert nevezett kezes nyilatkozatát bizonyos feltételekhez kötötte, s kezességet is csak arra az esetre vállalt, ha az egyesség az OHE. előtt létrejön. Az OHE. jelentése szerint pedig magánegyesség létre nem jött. Kétségtelen tehát, hogy *ezen kezességi nyilatkozat hatályát veszítette. A kezesi nyilatkozat produkálásának ígérete nem tekinthető a kir. törvényszék álláspontja szerint a rendelet 3. §-ának 4. bekezdése helyes értelmezése szerint az egyességi ajánlat integráns részének*, mert a most felhívott rendelethely is a kezesség vállalására késznek nyilatkozó személy nyilatkozatáról beszél, s ilyen nyilatkozat hiányában tehát csupán az adós egyességi ajánlatában foglalt ígéret mint tulajdonképpen semmiféle szankcióval nem járó az egyességi ajánlat tekintetében, illetve a hitelezőkkel szemben hatállyal sem bír. *Az ilyen ígéretnek az egyességi ajánlatból való elhagyása tehát a hitelezőknek a rendelet 5. §-ában megjelölt hozzájárulása nélkül is megtörténhetik.* Következik ez a rendelet 5. §-a második bekezdéséből is, mely szerint csak az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozó személy nem vonhatja vissza és nem módosíthatja a kezesi nyilatkozatát, de a rendelet olyan intézkedést nem tartalmaz, hogy a kezesi nyilatkozat produkálásának ígérete az adóssal szemben valamilyen szankcióval járna, hanem a rendelet felhívott rendelkezéseiből csak az következtethető, hogy hatállyal az ilyen készfizető kezesi ígéret csak akkor bír, ha az köz-

jegyzői vagy bírói hitelesítéssel van ellátva, vagy pedig a kezes a nyilatkozatot a tárgyaláson a bíró előtt teszi meg. Annál kevésbbé tulajdonítható tehát bármely tekintetben hatály annak, ha csupán az adós ígér ilyen nyilatkozatot az egyességi ajánlatában, melyet azonban produkálni nem tud. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,877/29/1926. sz.)

A főügyeletről kiállított okiratba foglalt kezességi nyilatkozat külön illetékezés alapjául nem szolgálhat. (Közigazgatási bíróság 5814/1926 P. sz.)

A követelésnek a csődönkívüli k. e. eljárásban a hitelezők jegyzékébe felvétele s az eskü letétele nem tekinthető a Pp. 390. §-ában említett perbeli elismerésnek. (Kúria P. VII. 8054/1928/62. sz.)

A kérvény tartalmi kelléke ; az egyességi ajánlat.

4. §. Az adós köteles a kérvénnyel egyességi ajánlatát előterjeszteni.

Az egyességi ajánlatnak eredetijét az adósnak alá kell írnia.

Bírói gyakorlat. Kétségtelen, hogy az 1886. évi VII. tc. 23. §. b) pontja értelmében a házastársak között ingatlanvagyon megterhelhetetésére szóló különös meghatalmazásnál a jogügylet érvényességéhez közjegyzői okirat kívántatik. Az OHE.-nél benyújtott egyességi ajánlatban a feleség ingatlanának zálogjoggal terheléséről is beleegyező nyilatkozat foglaltatik. A magánegyesség sikertelensége után a kir. törvényszék előtt tartott tárgyaláson már nemcsak a férj, hanem neje is, személyesen is és ügyvéd által képviselve is, jelen voltak. Ezen a tárgyaláson a jegyzőkönyv tartalma szerint a rendelet 67. §-a értelmében a bíró felhívta a megjelenteket, hogy az egyességi ajánlat elfogadása és az egyesség jóváhagyása tekintetében nyilatkozzanak és tegyék meg az ügyre vonatkozó esetleges egyéb előterjesztéseiket. Minthogy az egyességi ajánlat ellen maguk

az adósok szót nem emeltek, noha az előttük fel lett tárva, a tárgyalási jegyzőkönyvet mindkét adós sajátkezűleg aláírta, úgyszintén a szavazás eredményét feltüntető táblás kimutatást is, ügyvédjük is, ténykedésük a bíróság előtt történt és az itt tanúsított *elismerő eljárások a közjegyzői okirat hiányában teljes mértékben pótolják*, illetőleg szükségtelenné teszik. (Egri törvényszék P. K. F. 449/15/1929. sz.)

A pénznek a késedelem ideje alatt bekövetkezett romlásáért a kvótális összegnél az adós felelős s ezt a felelősséget sem a hitelezőnek a behajtás körül tanúsított késedelme, sem az adós fizetési késelmének a vétlensége meg nem szünteti, mert a felértékelésnek az alapja egyedül a pénz romlása és így a hitelező, illetve az adós késelmének csupán a felértékelés mértékére nézve van és lehet szerepe. (Kúria P. VII. 1777/1926. sz.)

Az Országos Hitelvédő Egyletnél szokásos egyeségi ajánlat mintái :

I. «Egyességi ajánlat. Alulírott.....

A hitelezők biztosítására feltétlen és visszavonhatatlan beleegyezésünket nyilvánítjuk arra nézve, hogy mindaddig, míg a jelen egyességből folyó kötelezettségeinknek eleget nem tettünk, az Országos Hitelvédő Egylet teljes üzemvitelünket a nélkül, hogy e jog kikötésével az annak gyakorlására vonatkozó kötelezettséget vállalná, legjobb belátása és meggyőződése szerint s a maga részéről minden felelősség kizárásával, ellenőrzés alatt tarthassa. Ezen ellenőrzés gyakorlása végett az Országos Hitelvédő Egylet számára az eljárás befejezése utáni időre mindazon jogokat biztosítjuk, mely jogok az 1410/1926. M. E. sz. rendelet értelmében a kényszeregyességi eljárás tartama alatt a vagyonfelügyelőt megilletik. Így különösen jogosított az OHE. ezen általa közelebbről meghatározandó ellenőrzés keretében az üzleti költségek apasztására, a vagyoni státusz fenntartására, valamint az általunk saját cél-

jainkra kivehető összegek nagysága tekintetében intézkedni. A vagyonsellenőrzéssel felmerülő költségek az OHE. mindenkori díjszabása szerint bennünket terhelnek. Amennyiben ebbeli kötelezettségünknek eleget nem teszünk, vagy az OHE. részére biztosított vagyonsellenőrzési jog gyakorlását akadályozzuk, vagy a vagyonsellenőrzés során előírt rendelkezéseket pontosan be nem tartjuk, úgy tudomásul vesszük, hogy velünk szemben a 2180/1927. M. E. sz. rendelet 7. §-ában foglalt intézkedések foganatosítandók. Ezen ellenőrzés mikénti gyakorlása tekintetében feltétlen beleegyezésünket adjuk ahhoz, hogy az OHE. az ellenőrzés gyakorlása végett belátása szerint mindaddig, míg a hitelezők követeléseit kiegyenlítés nem nyertek, üzletünkben állandó ellenőrző közeget helyezhessen és pedig már most, tehát az eljárást befejezetté nyilvánító végzés meghozatala előtt is, költségünkön, mely ellenőrző közeg működésének hátráltatása vagy akadályozása ugyanolyan jogkövetkezménnyel jár, mint a jelen egyességben foglalt egyéb rendelkezések meg nem tartása vagy megszegése. Különösen jogosított az OHE. ezen ellenőrzés keretében a személyzet felfogadása, elbocsátása és javadalmazásának tekintetében meghallgatásunk után intézkedni, mely intézkedések jogérvényességét már most kifejezetten elismerjük. Amennyiben pedig az OHE. e tekintetben teendő intézkedéseit nem respektálnánk vagy ezekkel ellentétes cselekvéseket vagy mulasztásokat követnénk el és ezt az OHE. tanusítvánnyal igazolja, úgy a hitelezők eredeti követeléseit — figyelemmel a törlesztésekre — felélednek és azonnal esedékessé válnak.)

II. *«Egyességi ajánlat.* Alulírott adósok hitelezőmnek a következő egyességi ajánlatot tesszük. Kötelezzük magunkat az egyesség joghatálya alá eső követelések teljes és végleges kiegyenlítésére a tőke, az eljárás megindítása napjáig járó kamatok és ugyanezen időpontig felmerült perköltségköveteléseknek.... % azaz..... %-át megfizetni, mely egyességi hányad az eljárást befejezetté nyilvánító végzésnek a hivatalos lapban való közzétételétől számított..... azaz

..... napon egy összegben fizetendő, külföldi valutában fennálló követelések effektív valutában utalandók át a hitelezőknek költségünkön. Az egyességi hányad elmulasztása vagy pontatlan teljesítése esetén a fizetési kedvezmény megszűnik; ha pedig az ilykép esedékessé vált hányad ajánlott levélbeli megintés vételétől számított..
azaz..... nap alatt sem fizettetik ki, úgy az illető hitelező eredeti követelése feléled és nyomban esedékessé válik. Fenti egyességért az egyetemleges és készfizető kezességet alulírott vállaltjuk el olykép, hogy velünk szemben az eredeti követelések feléledésének még valamely fizetésmulasztás esetén sincs helye és mi csupán az elvállalt hányad erejéig szavatolunk. A hitelezők további biztosítására alulírott.....adósok, illetve kezesek feltétlen és visszavonhatatlan beleegyezésünket adjuk ahhoz, hogy a zálogjog a tulajdonunkat képező..... sz. telekkönyvi betétben hrsz. alatt felvett ingatlanunkra.....pengő tőke és.....pengő költségbiztosíték erejéig az Országos Hitelvédő Egylet (V., Alkotmány-u. 8.) mint telekkönyvi gondviselő nevére, az egyességi iratokból megállapítható, az egyesség joghatálya alá eső követelésekkel bíró hitelezők javára minden további megkérdéztetésünk nélkül költségünkre bekebeleztessek és ezen jelzálogjognak hivatalból leendő bejegyzése végett az illetékes telekkönyvi hatóság az eljáró kir. törvényszék által a jogerőt kimondó végzéssel az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 84. §-a értelmében megkerestessék. Kötelesek vagyunk a zálogjog engedélyezésével és bekebelezésével járó összes illetékeket a jogerőségi végzés közétételétől számított 3 (három) nap alatt az illetékes állampénztárba befizetni és ennek megtörténtét további 3 (három) nap alatt az Országos Hitelvédő Egylet előtt igazolni vagy ugyanazon időn belül az illetékösszeget az Országos Hitelvédő Egylet pénztárába ezen illetékfizetési kötelezettségünk biztosítására beszálltatni, ellenkező esetben — érintetlenül maradván illetékviselési kötelezettségünk — a hitelezők eredeti követelése felélednek és azonnal

esedékessé válnak, s az OHE. az illeték befizetését tőlünk per útján is követelheti. Tudomásul vesszük, hogy a telekkönyvi gondviselő a bekebelezett zálogjog érvényesítésére saját személyében felperesi joggal bír.

.....

hitelezők oly értelmű perrendszerű nyilatkozatát vagyunk kötelesek beterjeszteni, melyben ezek kijelentik, hogy velünk szemben fennálló követelésüket mindaddig, míg az egyesség joghatálya alá eső követelések teljes kiegyenlítést nem nyertek, nem érvényesítik és arra semmi néven nevezendő teljesítést vagy törlesztést el nem fogadnak és el nem fogadhatnak. Kötelezőleg kijelentjük, hogy üzletünket és üzlethelyiségünket az Országos Hitelvédő Egylet előzetes írásbeli beleegyezése nélkül sem el nem adjuk, sem másra át nem ruházzuk, sem albérletbe nem adjuk és használatul át nem engedjük, ingatlanainkat el nem adjuk, sem meg nem terheljük, ellenkező esetben a hitelezők eredeti követelései felélednek és azonnal esedékessé válnak. A hitelezők biztosítására feltétlen és visszavonhatatlan beleegyezésünket nyilvánítjuk arranézve, hogy mindaddig, míg a jelen egyességből folyó kötelezettségeinknek eleget nem tettünk, az Országos Hitelvédő Egylet teljes üzletvitelünket a nélkül, hogy e jog kikötésével az annak gyakorlására vonatkozó kötelezettséget vállalná, legjobb belátása és meggyőződése szerint s a maga részéről minden felelősség kizárásával ellenőrzés alatt tarthassa. Ezen ellenőrzés gyakorlása végett az Országos Hitelvédő Egylet számára az eljárás befejezése utáni időre mindazon jogokat biztosítjuk, mely jogok az 1410—1926. M. E. sz. rendelet értelmében a kényszer-egyességi eljárás tartama alatt a vagyonfelügyelőt megilletik. Így különösen jogosított az OHE. ezen általa közelebbről meghatározandó ellenőrzés keretében az üzleti költségek apasztására, a vagyoni státusz fenntartására, valamint az általunk saját céljainkra kivehető összegek nagysága tekintetében intézkedni. A vagyonellenőrzéssel felmerülő költségek az OHE. mindenkori díjszabása szerint

bennünket terhelnek. Amennyiben ebbeli kötelezettségünknek eleget nem teszünk, vagy az OHE. részére biztosított vagyonellenőrzési jog gyakorlását akadályozzuk, vagy a vagyonellenőrzés során előírt rendelkezéseket pontosan be nem tartjuk, úgy tudomásul vesszük, hogy velünk szemben a 2180/1927. M. E. sz. rendelet 7. §-ában foglalt intézkedések foganatosítandók. Ezen ellenőrzés mikénti gyakorlása tekintetében feltétlen beleegyezésünket adjuk ahhoz, hogy az OHE. az ellenőrzés gyakorlása végett belátása szerint mindaddig, míg a hitelezők követelései kiegyenlített nem nyertek, üzletünkbe állandó ellenőrző közeget helyezhessen, és pedig már most, tehát az eljárást befejezetté nyilvánító végzés meghozatala előtt is költségünkön, mely ellenőrző közeg működésének hátráltatása vagy akadályozása ugyanolyan jogkövetkezménnyel jár, mint a jelen egyességben foglalt egyéb rendelkezések meg nem tartása vagy megszegése. Különösen jogosított az OHE. ezen ellenőrzés keretében a személyzet felfogadása, elbocsátása és javadalmazásának tekintetében meghallgatásunk után intézkedni, mely intézkedések jogérvényességét már most kifejezetten elismerjük. Amennyiben pedig az OHE. e tekintetben teendő intézkedéseit nem respektálnánk vagy ezekkel ellentétes cselekvéseket vagy mulasztásokat követnénk el és ezt az OHE. tanúsítvánnyal igazolja, úgy a hitelezők eredeti követelései — figyelemmel a törlesztésekre — felélednek és azonnal esedékessé válnak. A 6340/1927. M. E. sz. rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében alulírott adósok visszavonhatatlanul felhatalmazzuk az OHE.-t, hogy az eljárást befejezetté nyilvánító végzés meghozatala után haladéktalanul összes aktíváinkat értékesíthesse, és pedig akként, hogy a befolyó vételárból — mindenkor figyelemmel azon hitelezőkre, kiknek jogait az eljárás nem érinti, az azoknak az eset körülményei szerint leendő kielégítés után — rendelkezésre álló összeget az egyességi iratokból megállapítható kvótális hitelezők között követelésük arányában a kvótarészletek esedékessége előtt is felossza. Az értékesítési megbízás nem érinti az

egység és az abban megállapított feltételek joghatályát, e részben kötelezettségben állásunk az értékesítés keresztülvitele esetére is változatlanul fennáll. Vagyis ezen likvidáció nem ment fel bennünket az egyességi ajánlatban meghatározott időpontokban esedékes hányadrészlet megfizetése alól, sőt amennyiben a jelen egyességi ajánlatban meghatározott időpontokban akár fizetéseinkből, akár az értékesítésből a részletek a hitelezőknek pontosan ki nem fizettetnek, úgy a nemfizetés esetére a jelen ajánlat rendelkezései értelmében kikötött jogkövetkezmények velünk szemben beállnak. Tudomásul vesszük, hogy az értékesítés keresztülvitelének tényleges eszközlésére az OHE. kötelezettséget nem vállal, s hogy legjobb belátásától függ, vajjon azt az egység jóváhagyása esetén eszközölni kívánja-e. Az OHE. jogosult az értékesítés keresztülvitelét minden indoklás nélkül megtagadni vagy az értékesítés folyamatbátétele alatt is attól elállni. Az értékesítés keresztülvitelénél történő közreműködésre az OHE. a hitelezők sorából ügyrendjének 21. §-a értelmében hitelezői bizottságot alakíthat. Amennyiben egész vagyunk egy tételben adatnék el, úgy az értékesítés kir. közjegyző közbenjöttével közlendő. Feljogosítjuk az OHE.-t arra, hogy az értékesítés esetén összes künnlevőségeinket behajthassa. Ehhez képest az esetre, ha az OHE. a követeléseknek reá történő engedményezésével élni kíván, úgy összes követeléseink, elsősorban azonban a kényszeregyességi iratokhoz csatolt jegyzékben felsorolt követeléseink már ezen egyességi ajánlat előterjesztése és annak a hitelezők által történt elfogadása után jelen nyilatkozat alapján — külön okirat kiállítása nélkül is — visszavonhatatlanul az összhitelezők javára az OHE.-re engedményezettnek tekintendők, megjegyezvén, hogy az OHE. ajánlott levélben köteles bennünket az engedményezés igénybevételéről értesíteni. Az OHE. kívánságára azonban kötelesek vagyunk az engedményre vonatkozó külön nyilatkozatokat, az értesítő leveleket is, az OHE. rendelkezésére bocsátani. Az engedményi illeték, valamint a követelések be-

hajtásával járó költségek bennünket terhelnek. Amennyiben vagyunk nem egy tételben adatnék el, úgy hozzájárulunk ahhoz a vagyon előnyösebb értékesítése érdekében, hogy áruraktárunk az OHE. által a hitelezői bizottság meghallgatása után megállapítandó egységár alapján üzletünkben akár detailban kiárusíttassék, akár egy vagy több tételben készpénzfizetés ellenében vagy hitelre eladassék, akár pedig más üzletnek bizományi eladás végett átadassék. Amennyiben az OHE. belátása szerint a késelem veszélye vagy a vagyon értékesítésének nagyobb sikere kívánatosá teszi, a magunk részéről már most hozzájárulunk ahhoz, hogy az itt körülírt módozattól eltérő értékesítési javaslatot terjesztessen elő az OHE., illetve az ellenőrző bizottság a bírósághoz s a magunk részéről ezen eltérő javaslatához is már most visszavonhatatlanul hozzájárulunk. Az értékesítési eljárás keretében üzletünk egészének vagy egy részének az OHE. közreműködésével történő eladása esetén üzletünk egészének vagy egy részének átvéve a kényszeregyességi rendelet 31. §-a 2. bekezdésének értelmében egyes hitelezőinkkel szemben üzletátvevői felelősséggel nem tartozik. A jelen ajánlat rendelkezései értelmében az OHE. visszavonhatatlanul fel van hatalmazva arra, hogy amennyiben ingatlanaink eladására és értékesítésére kerülne a sor, a vonatkozó adásvételi szerződéseket — bár előzetes meghallgatásunk után — legjobb belátása szerint megköthesse és az adásvételi szerződéseket nevünkben és helyetünk aláírja s kijelentjük, hogy ezen adásvételi szerződéseket a magunk részéről jogérvényesnek és hatályosnak ismerjük el. Különösen kötelezzük magunkat arra, hogy amennyiben az OHE. közös tulajdonunkat képező házat eladná, úgy az OHE. kívánságára kötelesek vagyunk a vevőnek az üzlethelyiséget is az ingatlannal együtt átadni.»

III. *«Egyességi ajánlat.* Alulírott adósok hitelezőinknek a következő egyességi ajánlatot tesszük: Kötelezzük magunkat az egyesség joghatálya alá eső követelések teljes és végleges kiegyen-

lítésére a tőke, az eljárás megindítása napjáig járó kamatok és ugyanezen időpontig felmerült perköltségköveteléseknek.....%, azaz.....%-át megfizetni, mely egyességi hányad Fenti egyességért az egyetemleges és készfizető kezességet alulírott vállaljuk el olykép, hogy velünk szemben az eredeti követelések feléledésének még valamely fizetésmulasztás esetén sincs helye és mi csupán az elvállalt hányad erejéig szavatolunk..... A hitelezők további biztosítására alulírott adós, illetve kezes feltétlent és visszavonhatatlan beleegyezésünket adjuk ahhoz, hogy a zálogjog a tulajdonunkat képező sz. telekkönyvi betétben hrsz. alatt felvett ingatlanunkra....pengő tőke és....pengő költségbiztosíték erejéig az Országos Hitelvédő Egylet (V., Alkotmány-u. 8.) mint telekkönyvi gondviselő nevére, az egyességi iratokból megállapítható, az egyesség joghatálya alá eső követelésekkel bíró hitelezők javára minden további megkérdéztetésünk nélkül költségünkre bekebeleztessek és ezen jelzálogjognak hivatalból leendő bejegyzése végett az illetékes telekkönyvi hatóság az eljáró kir. törvényszék által a jogerőt kimondó végzéssel az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 84. §-a értelmében megkerestessék. Kötelesek vagyunk a zálogjog engedélyezésével és bekebelezésével járó összes illetékeket a jogerősségi végzés közzétételétől számított 3 (három) nap alatt az illetékes állampénztárba befizetni és ennek megtörténtét további 3 (három) nap alatt az Országos Hitelvédő Egylet előtt igazolni vagy ugyanazon időn belül az illetékösszeget az Országos Hitelvédő Egylet pénztárába ezen illeték fizetési kötelezettségünk biztosítására beszolgáltatni, ellenkező esetben — érintetlenül maradván illetékviselési kötelezettségünk — a hitelezők eredeti követelései felélednek és azonnal esedékessé válnak, s az OHE. az illeték befizetését tőlünk per útján is követelheti. Tudomásul vesszük, hogy a telekkönyvi gondviselő a bekebelezett zálogjog érvényesítésére saját személyében felperességi joggal bír.

hitelezők olyértelmű perrendszerű nyilatkozatát vagyunk kötelesek betérjeszteni, melyben ezek kijelentik, hogy velünk szemben fennálló követelésüket mindaddig, míg az egyesség joghatálya alá eső követelések teljes kiegyenlítést nem nyertek, nem érvényesítik és arra semmi néven nevezendő teljesítést vagy törlesztést el nem fogadnak és el nem fogadhatnak. Kötelezőleg kijelentjük, hogy üzletünket és üzlethelyiségünket az Országos Hitelvédő Egylet előzetes írásbeli beleegyezése nélkül sem el nem adjuk, sem másra át nem ruházzuk, sem albérletbe nem adjuk és használatul át nem engedjük, ellenkező esetben a hitelezők eredeti követelései felélednek és azonnal esedékessé válnak. A hitelezők biztosítására feltétlen és visszavonhatatlan beleegyezésünket nyilvánítjuk arranézve, hogy mindaddig, míg a jelen egyességből folyó kötelezettségeinknek eleget nem tettünk, az Országos Hitelvédő Egylet teljes üzletvitelünket a nélkül, hogy e jog kikötésével az annak gyakorlására vonatkozó kötelezettséget vállalná, legjobb belátása és meggyőződése szerint s a maga részéről minden felelősség kizárásával, ellenőrzés alatt tartsa. Ezen ellenőrzés gyakorlása végett az Országos Hitelvédő Egylet számára az eljárás befejezése utáni időre mindazon jogokat biztosítjuk, mely jogok az 1410/1926. M. E. sz. rendelet értelmében a kényszeregyességi eljárás tartama alatt a vagyonfelügyelőt megilletik. Így különösen jogosított az OHE. ezen általa közelebbről meghatározandó ellenőrzés keretében az üzleti költségek apasztására, a vagyoni státus fenntartására, valamint az általunk saját céljainkra kivethető összegek nagysága tekintetében intézkedni. A vagyonellenőrzéssel felmerülő költségek az OHE. mindenkori díjszabása szerint bennünket terhelnek. Amennyiben ebbeli kötelezettségünknek eleget nem teszünk vagy az OHE. részére biztosított vagyonellenőrzési jog gyakorlását akadályozzuk, vagy a vagyonellenőrzés során előírt rendelkezéseket pontosan be nem tartjuk, úgy tudomásul vesszük, hogy velünk szemben a 2180/1927. M. E. sz. rendelet 7. §-ában foglalt intézkedések

foganatosítandók. Ezen ellenőrzés mikénti gyakorlása tekintetében feltétlen beleegyezésünket adjuk ahhoz, hogy az OHE. az ellenőrzés gyakorlása végett belátása szerint mindaddig, míg a hitelezők követeléseit kiegyenlítést nem nyertek, üzletünkbe állandó ellenőrző közeget helyezhessen, és pedig már most, tehát az eljárást befejezetté nyilvánító végzés meghozatala előtt is, költségünkön, mely ellenőrző közeg működésének hátráltatása vagy akadályozása ugyanolyan jogkövetkezésménnyel jár, mint a jelen egyességben foglalt egyéb rendelkezések meg nem tartása vagy megszegése. Különösen jogosított az OHE. ezen ellenőrzés keretében a személyzet fel fogadása, elbocsátása és javadalmazásának tekintetében meghallgatásunk után intézkedni, mely intézkedések jogérvényességét már most kifejezetten elismerjük. Amennyiben pedig az OHE. e tekintetben teendő intézkedéseit nem respektálnánk vagy ezekkel ellentétes cselekvéseket vagy mulasztásokat követnénk el és ezt az OHE. tanusítvánnyal igazolja, úgy a hitelezők eredeti követeléseit — figyelemmel a törlesztésekre — felélednek és azonnal esedékessé válnak. A 6340—1927. M. E. sz. rendelet 4. §-ában foglaltak értelmében visszavonhatatlanul felhatalmazzuk az OHE.-t, hogy abban az esetben, ha azon körülményt, hogy a kvótát megfizetni nem tudnánk, az OHE.-nek bejelentjük, vagy ha bármely kvótarészlet esedékessé váltát követő 8 (nyolc) napon belül az OHE.-nél az esedékessé vált kvótarészletek megfizetését nem igazolnánk, az OHE. összes aktíváinkat belátása szerint az alábbiakban foglaltakhoz képest értékesíthesse. Ez értékesítési jog gyakorolhatása végett megállapítottuk, hogy a hitelezőknek a rendeleten alapuló végrehajtási joga az egyes részletek teljesítési határnapjától számított 15 napra áll csak be, kivéve azt az esetet, ha az OHE. bármely részlet esedékességétől számított 15 napig bezárólag az értékesítési jog gyakorlásának elvállalását a hitelezők tudomására hozza. Az értékesítés elvállalása esetén a hitelezőknek a lejárt részletekre vonatkozólag a végrehajtás iránti joga

az értékesítési eljárásra vonatkozó kérvények a kir. törvényszékhez történt beadásától számított 60 napra következnek be s a hitelezőknek a követelés féléledésére vonatkozó joga is csak ez idő elteltével gyakorolható, kivéve azt az esetet, ha az OHE. az értékesítéstől visszalép. Az értékesítés keresztülvitelét az OHE. az esetben gyakorolja, ha ez megítélés szerint az egység lebonyolítása, a hitelezők kielégítése szempontjából célszerűnek mutatkozik, e körülmény mérlegelése folytán az OHE. belátása szerint az értékesítés lebonyolításától, annak folyamatbanléte alatt is elállhat. Az értékesítés keresztülvitelénél történő közreműködésre az OHE. a hitelezők sorából ügyrendjének 21. §-a értelmében hitelezői bizottságot alakíthat. Felhatalmazzuk az OHE.-t, hogy az értékesítés mikénti keresztülvitelére nézve, a hitelezői bizottság meghallgatása alapján a gyakorlatilag legmegfelelőbbnek mutatkozó módozat tekintetében belátása szerint terjessze be a bírósághoz javaslatát, melyhez a magunk részéről már ezúttal hozzájárulunk. Kötelezőleg kijelentjük, hogy az értékesítési jog gyakorlása esetén összes kintlévőségeinket, elsősorban pedig a ke. iratokból kitűnő követeléseinket már jelen nyilatkozatunkkal az OHE.-re engedélyezzük. Az OHE. kívánságára azonban kötelesek vagyunk az engedményre vonatkozó külön nyilatkozatokat és értesítőleveleket is az OHE. rendelkezésére bocsátani. Az engedményi illeték, valamint a követelések behajtásával járó költségek bennünket terhel-
 Jelen ajánlat rendelkezései értelmében az OHE. visszavonhatatlanul fel van hatalmazva arra, hogy amennyiben ingatlanaink eladására és értékesítésére kerülne a sor, a vonatkozó adásvételi szerződéseket — bár előzetes meghallgatásunk után — legjobb belátása szerint megköttesse és az adásvételi szerződéseket nevünkben és helyettünk aláírja, s már most kijelentjük, hogy ezen adásvételi szerződéseket a magunk részéről jogérvényesnek és hatályosnak ismerjük el. Különösen kötelezzük magunkat arra, hogy amennyiben az OHE. (közös) tulajdonunkat képező

házat eladná, úgy az OHE. kívánságára kötelesek vagyunk a vevőnek az üzlethelyiséget is az ingatlannal együtt átadni. Az értékesítési eljárás keretében üzletünk egészének vagy annak egy részének az OHE közreműködésével történő eladása esetén üzletünk egészének, vagy egy részének átvevője a kényszeregyességi rendelet 31. §-a 2. bekezdésének értelmében egyes hitelezőinkkel szemben üzletátvevői felelősséggel nem tartozik. Alulírott adósok az értékesítés keresztülvitele esetére visszavonhatatlanul felhatalmazzuk az OHE.-t, hogy a vételárból — mindenkor figyelemmel azon hitelezők követelésére, kiknek jogait az eljárás nem érinti s azok követelésének az eset körülményei szerint leendő kielégítése után a rendelkezésre álló összeget, az egyességi iratokból megállapítható kvótális hitelezők közt — az általunk és a mi felelősségünkkel készített felosztási jegyzék szerint, azok követelésének arányában, az egyességben megjelölt esedékességi határidők előtt is feloszthassa. Tudomásul vesszük, hogy az értékesítési jog gyakorlása nem érinti az egyességben vállalt kötelezettségek joghatályát, vagyis nem jelenti a mi és kezeseink desobligációját. Amennyiben az OHE. az értékesítési jog gyakorlásáról az egyes kvótahányadok esedékességétől számított 15 napon belül a hitelezőket nem értesíti vagy az értékesítési jog gyakorlásától visszalép s mi az esedékessé vált hányadot a hitelezők ajánlott levélbeli felszólításának vételétől számított 8 (nyolc) nap alatt sem fizetnénk meg, úgy az illető hitelező eredeti követelése — figyelembevée a netán már teljesített törlesztéseket — feléled, nyomban esedékessé és a Rendelet értelmében végrehajthatóvá válik.»

Az ajánlat visszavonása és módosítása.

5. §. Az adós egyességi ajánlatát a szavazatra jogosult összes hitelezők beleegyezése nélkül vissza nem vonhatja és a hitelezők hátrányára nem módosíthatja.

Ugyanez áll arra a személyre is, aki az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozott.

Bírói gyakorlat. A kényszeregyességi rendelet szerint adós egyességi ajánlatát a szavazatra jogosult összes hitelezők beleegyezése nélkül vissza nem vonhatja és a hitelezők hátrányára nem módosíthatja. Ugyanez áll arra a személyre is, aki az adós kötelezettségeiért felelősségvállalásra késznek nyilatkozott. A jelen esetben adós felesége a hitelezőkkel a megállapodást már létesítette is és így ettől az összes hitelezők beleegyezése nélkül vissza nem léphet. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1290/78/1926. sz.)

A kir. törvényszék adósnak azt a bejelentését, hogy csődönkívüli kényszeregyességi ajánlatát a bejelentéssel élt és szavazásra jogosult összes hitelezők beleegyezésével visszavonja, tudomásul veszi és az eljárást az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 5. §-a alapján megszünteti. Az elrendelt biztosítási intézkedéseket a kir. törvényszék megszünteti és a vagyonfelügyelőt tisztte alól felmenti. Az adós által becsatolt okiratokból a kir. törvényszék megállapította, hogy a bejelentéssel élt összes szavazásra jogosult hitelezők hozzájárultak ahhoz, hogy adós egyességi ajánlatát visszavonja, miért is adós azon bejelentését, hogy csődönkívüli kényszeregyességi kérelmét visszavonja, tudomásul venni és az eljárást a R. 5. §-a alapján megszüntetni kellett. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 30,048/14/1930. sz.)

Z. J. csődönkívüli kényszeregyességi eljárás megindítását kérte maga ellen. A kir. törvényszék az eljárást meg is indította. Az eljárás folyamán a táblás kimutatás 1—6. t. alatt felvett hitelezők jelentettek be követelést, akik közül az 1., 4—6. t. alatt felvett hitelezők követelése jelzálogi bekebelezéssel van biztosítva úgy, hogy az összes hitelezők közül csak a t. k. 23. t. alatt felvett hitelezőknek van az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 69. §-a értelmében szavazati joguk. A kényszeradós csatolta a szavazásra jogosult hitelezők olyértelmű nyilatkozatát, hogy ők

az egyességi eljárás visszavonásához hozzájárulnak és az eljárás iránti kérvényét visszavonta. Minthogy az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 5. §-a értelmében az adósnek joga van az eljárás iránti *kérvényét visszavonni*, ha ehhez a szavazásra jogosult összes hitelezők hozzájárulnak, a kir. törvényszék a rendelkező rész értelmében határozott. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 52,115/10/1929. sz.)

Előterjesztéssel élő a bírónak a bírói egyességet jóváhagyó intézkedését azon az alapon támadta meg, hogy kényszeregyességi adós neje által vállalt készfizetői kezesség az adós egész tartozására terjesztessék ki. *A kezesség mérvét illetően elsősorban a kezes nyilatkozata irányadó* és azt a kezes akarata nélkül kiterjeszteni nem lehet, másrészt pedig a kezesség felajánlott mérvét a hitelezők többsége elfogadta és így a többi hitelező ez ellen további észrevételt nem tehet. Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott rendelet 79. §-ában foglaltak szerint még a kényszeregyességi adóssal szemben is netáni fizetési késedelem esetére külön ki kell kötni az egyességben az eredeti követelések feléledését, nyilvánvaló, hogy a kezes szempontjából még kevésbé lehet helye olyan intézkedésnek, aminőt az előterjesztéssel élő hitelező a kezesség kiterjesztését illetően követel. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,800/29/1928. sz.)

Adós az OHE. előtti tárgyaláson kötelezettséget vállalt abban az irányban, hogy *két általa megjelölt kezességi személynek nyilatkozatát utólag csatolni fogja*. E kötelezettségének eleget nem tett s így az OHE. az iratokat a magánegyesség meghíúsulása miatt visszaterjesztette. A bírósági tárgyaláson adós elállott az OHE. előtti egyességi ajánlattól és az OHE. előtt felajánlott kezesség mellőzésével eredeti egyességi ajánlatát tartotta fenn. A bíróság az eljárást megszüntetendőnek találta azért, mert adós az OHE. előtt a törvényes formáknak megfelelően tett egyességi ajánlatát a ke. rendelet 5. §-ában foglalt rendelkezésre való figyelemmel a hitelezők hátrányára nem módosíthatja. Megszüntetendőnek találta a

bíróság az eljárást azon okból is, mert adós fizetési nehézségének tudatában üzletével arányban nem álló hiteleket vett igénybe, amit csak csalárdul, a hitelezők megkárosítására irányuló szándékkal tehetett. Az a körülmény, hogy az 1928. év során is teljesített fizetéseket, melyek egyébként arányban nem állanak az igénybevett hitelekkel — az adós javára nem szolgálhat, mert csak arra enged következtetést vonni, hogy az apró fizetések teljesítésével *a hitelképesség látszatát akarta a hitelezők előtt fenntartani.* (Balassagyarmati kir. törvényszék 1913/14/1928. sz.)

Az eljárás megindítása.

6. §. Ha a kérelem a megszabott kellékeknek megfelel és a következő bekezdésben megjelölt kizáró ok nincs, a bíró az eljárást megindítja; ellenkező esetben a kérvényt hivatalból visszautasítja.

Az eljárást nem lehet megindítani:

1. ha az adós ama tartozásainak a kiegyenlítésére, amelyek őt az előnyös kielégítéssel nem bíró hitelezők irányában terhelik, fel nem ajánlja e tartozások legalább 50 százalékanak a megfizetését, mégpedig úgy, hogy ez 50 százalékot legkésőbbben az eljárást befejezetté nyilvánító bírói végzésnek (84. §.) közzétételétől számítandó nyolc hó alatt fogja megfizetni; (A legkisebb hányadot 50 %-ra s az e §. negyedik bekezdésében, továbbá a 81. §-ban említett, ezzel kapcsolatos %-okat az 1927. június 8-án életbe lépett 5000/1927. M. E. számú módosító rendelet 10—10 %-kal felemelte. Utóbb az 1560/1928. M. E. számú rendelet az így fel emelt %-okat újabb 10—10 %-kal felemelte,

de ez az újabb felemelés nem lépett életbe, mert ennek az 1560/1928. M. E. számú rendeletnek életbelépését további rendelkezésig felfüggesztette az 1928. július 3-án életbe lépett 3070/1928. M. E. számú rendelet. Ekként az 5000/1927. M. E. számú rendelet szerinti emelés maradt hatályban, vagyis az 50 %-os legkisebb hányad.);

2. ha az egyességi ajánlat tartalma a 77. és a 78. §-ban, vagy más jogszabályban megállapított kényszerítő rendelkezésbe ütközik;

3. ha az adós mint szökevény távol van;

4. ha a kereskedő adósnek üzlete két évnél nem hosszabb ideje áll fenn;

5. ha az adós ellen a kérvény előterjesztését megelőző két éven belül egyességi eljárás már volt folyamatban és azt az említett időpontot megelőző egy éven belül a 85. §. 1. bekezdésének 2—9. pontjában említett valamely okból megszüntették;

6. ha az adós az előbbi pontban említett két éven belül csődben volt és a hitelezők ugyancsak az előbbi pontban megjelölt egy éven belül az adósnek a csődben tett kényszeregyességi ajánlatát nem fogadták el, vagy a bíróság a kényszeregyesség jóváhagyását jogerősen megtagadta;

7. ha az adós az ellene a kérvény előterjesztését megelőző két éven belül folyamatban volt csődbeli, vagy csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során kötött egyességben elvállalt kötelezettségének az ott megszabott időben eleget nem tett, úgyszintén ha az említett időn belül folyamatban volt ily

eljárások költségét, vagy az ezek után járó törvénykezési illetéket meg nem fizette ;

8. ha az adós a kérvény előterjesztését megelőző egy éven belül terjesztett már elő kérvényt kényszeregyességi eljárás megindítása iránt és e kérvényt a bíróság hiánypótlás végett visszaadván, az adós kérvényét a pótlásra megszabott idő alatt a hiányok pótlásával be nem mutatta (3. §. utolsó bekezdése) ;

9. ha az előterjesztett leltárból vagy ideiglenes mérlegből az tűnik ki, hogy az adósnak az egyességi eljárás által érintett követelések kielégítésére igénybevehető szabad vagyona nincs, kivéve, ha az adós a felajánlott hányad tekintetében megfelelő biztosítékot ad ;

10. ha az adós a kérvény benyújtását megelőző öt éven belül a Btk. 387., 414. §-ában, a 416. §. 1—4. pontjában, 417. §-ában, továbbá az 1916 : V. tc. 2—5. §-ában meghatározott büntetendő cselekmények valamelyike miatt jogerősen el volt ítélve, vagy az adóst jogerősen vád alá helyezték, avagy közvetlenül főtárgyalásra megidézték és az adóst jogerősen fel nem mentették, vagy az eljárást jogerősen meg nem szüntették ; végül

11. ha az adós vagyonára csődeljárás van folyamatban.

Az eljárást az előbbi bekezdés 1. pontjában megszabott legkisebb hányad felajánlásának hiányában is meg lehet indítani, ha az adós bemutatja az eljárás megindításának kérésekor a legjobb tudomása szerint

számbajöhető valamennyi hitelezőjét megillető követelések számszerű együttes összegének legalább 50 százalékát képviselő hitelezőknek oly tartalmú írásbeli nyilatkozatát, hogy ők az idézett 1. pontban megszabott hányadnál kisebb hányadot is hajlandók követeléseik kiegyenlítéséül elfogadni. Az adóst terhelő összes tartozások 25 %-ánál kisebb hányadnak felajánlása esetében azonban ily nyilatkozat alapján sem lehet helye az eljárás megindításának.

Ha az adós az őt terhelő tartozások kiegyenlítésére ezeknek legalább 60 %-át felajánlja, az eljárást a tartozások 50 %-át meghaladó többletnek kiegyenlítésére a második bekezdés 1. pontjában megszabott nyolchavi határidőnél hosszabb, de másfél évet meg nem haladó határidőnek kötelezése esetében is meg lehet indítani.

A követelések számszerű együttes összegének 50 %-át képviselő hitelezőknek írásbeli hozzájárulásával a második bekezdés 4. pontjában említett esetben is meg lehet indítani az eljárást.

Közkereseti vagy betéti társaság tekintetében az egyességi eljárás megindításának csak úgy van helye, ha a közkereseti társaság tagjai vagy a betéti társaság beltagja saját személyükben is kéri az eljárás megindítását (92. §. 3. bekezdés).

A bíró azt az adóst, aki az eljárás megindítását a jelen §. értelmében nyilvánvalóan alaptalanul kérte, bármely érdekelt kérelmére az ennek okozott költség meg-

térítésében marasztalja. Az adóst előzetesen meg kell hallgatni.

Bírói gyakorlat. Oly esetben, mikor az adós a hitelezőtől kapott postatakarékpénztári csekklapon a befizetést a részére engedett határidőn belül teljesíti, a teljesítés már a befizetéssel megtörtént, azaz : nem az értesítésnek a hitelezőhöz jutása az irányadó. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 782/1929/31. sz.)

A vagyonmérleg tanúsága szerint, amelynek helyességét pedig adós aláírásával is megerősítette, az adós által kimutatott vagyon a kvótális hitelezők követelésének 39 %-ára nyújt csupán fedezetet. Ezek szerint tehát a felajánlott 50 %-os kvótából 11 %-ra vagyoni fedezetet az adós kimutatni nem tudott. Már pedig az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 6. §-ának 9. pontja szerint az eljárást nem lehet megindítani akkor, ha az előterjesztett leltárból vagy ideiglenes mérlegből kitűnő követelések kiegyenlítésére igénybevehető *szabad vagyona nincs*, kivéve ha az adós a felajánlott hányad tekintetében megfelelő biztosítékot ad. Az elfogadott egyességi szöveg ilyen biztosíték adásáról említést nem tesz. Minthogy pedig a hivatkozott rendelet 85. §-ának 1. pontja olyképp rendelkezik, hogy az egyességi eljárást meg kell szüntetni, ha az eljárás nem lett volna megindítható vagy ha az eljárás folyamán merült fel oly ok, miként a jelen esetben is, amely miatt ha az már a kérvény benyújtásakor megvan, az eljárást nem lehetett volna megindítani; már pedig a hivatkozott rendelet 82. §-ának 1. pontja szerint a jóváhagyást meg kell tagadni oly ok miatt, amely miatt az eljárást nem lehetett volna megindítani vagy meg kellett volna szüntetni, ez okból a ténybelileg kellően bizonyított támadás jogos voltát megállapítani és ehhez képest a felhívott §-ok alapján a megátadott végzést a rendelkező rész szerint megváltoztatni kellett annál is inkább, mert a kényszerügyességben a *kisebbség a többség akarata szerinti kvótát elfogadni köteles* és ez nem terjeszthető ki odáig, hogy a kvóta meg nem léte esetében is a többség akarátát a kisebbség elfogadni

tartozna. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,875/23/1928. sz.)

A vélemény 7. oldalán felállított vagyonszerűség tanúsága szerint, amelynek helyességét adós aláírásával is megerősítette, az adós által kimutatott vagyon a kvótális hitelezők követelésének 39 %-ára nyújt csupán fedezetet. Ezek szerint tehát a felajánlott 50 %-os kvótából 11 %-ra vagyoni fedezetet az adós kimutatni nem tudott. Már pedig az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 6. §-ának 9. pontja szerint, az eljárást nem lehet megindítani akkor, ha az előterjesztett leltárból vagy ideiglenes mérlegből kitűnő követelések kiegyenlítésére *igénybevehető szabad vagyona* nincs, kivéve, ha az adós a felajánlott hányad tekintetében megfelelő biztosítékot ad. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,875/23/1928. sz.)

Bár a kir. törvényszék megállapítása szerint adósnak *nincs annyi szabad vagyona*, amely a hitelezők követelésére felajánlott egyességi hányad tekintetében biztosítékot nyújtana arra, hogy abból az adós a felajánlott hányadot megfizethetné, a kir. törvényszék figyelemmel arra, hogy *a hitelezők túlnyomó többsége az adós egyességi ajánlatát elfogadta*, abban a reményben, hogy az adósnak munkájával sikerülni fog a felajánlott hányad megfizetése, és minthogy az egyesség jóváhagyásának megtagadása esetén a hitelezők követelésére semmi fedezet nem lenne, a hitelezők által elfogadott egyesség jóváhagyását nem tagadta meg. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 47,122/13/1926. sz.)

A hitelezőknek *külföldi pénznemben fennálló követelései* a kényszeregyességi eljárás megindításával az egyesség létrejötte esetében az egyességi eljárás megindításakor fennálló árfolyamuknak megfelelő összegű magyar koronakövetelésekké változnak át és ehhez képest az adós ezen magyar koronaösszegeknek egyességi hányadát köteles az egyesség értelmében az illető hitelezőknek megfizetni. (Kúria P. VII. 5335/1924. sz.)

A kir. törvényszék az eljárást *megszünteti* és ezen végzés jogerőre emelkedése után az iratokat a csődbírósághoz áttenni rendeli. Az OHE. előtt

létrejött egyességet E. A. és M. Zs. támadták meg észrevétellel és sérelmezik, hogy az eljárás 25 %-os ajánlat alapján indított meg, dacára annak, hogy a R. 6. §-ának 11. pontja szerint ez csak akkor lehetséges, ha az adós bemutatja az eljárás megindításakor a legjobb tudomása szerint számbajöhető valamennyi hitelezőjét megillető követelések számszerű együttes összegének legalább 50 %-át képviselő hitelezőknek oly írásbeli nyilatkozatát, hogy az 50 %-nál kisebb hányadot is hajlandók követeléseik kiegyenlítésül elfogadni, de a jelen esetben a hitelezők közé részben jelzálogilag biztosított, részben pedig érdekelt hitelezők vették fel. A kir. törvényszék ezt a panaszt alaposnak találja, ennél fogva az eljárást a R. 85. §. 1. pontja alapján megszüntette. Az 1. alatti kérvényhez csatolt kimutatás szerint az adós 165,349 P. követeléssel bíró hitelezőt jelentett be. A R. 6. §-ának 11. pontja szerint tehát 82,675 P. számbajöhető követeléssel bíró hitelezőnek kellett a 25 %-os ajánlat alapján való megindításához hozzájárulni. Az 1. alatti jegyzékben 1—14. alatt felsorolt hitelezők 85,156 P. 14 fil. követeléssel járultak hozzá az 50 %-nál kisebb ajánlat alapján az eljárás megindításához. Ezen hitelezők közül azonban az alábbi hitelezők követelései figyelembevehetők nem voltak: Az 1. sorsz. alatti követelés, mert külön kielégítési joggal bír, a 3. alatti követelés, mert az adós feleségének kezességével biztosítva van, de különben is mint vámtartozás előnyös tételt képez (Budapesti kir. törvényszék bírāja Ke. 45,493/20/1928.)

Az előterjesztési tanács megváltoztatja: A számbajöhető összes hitelezőknek az alacsonyabb egyességi kvótához való előzetes hozzájárulása s illetve ily nyilatkozat megtétele nem tagadható meg azon hitelezőktől sem, akikről akkor már megállapítható, hogy a követeléseik előnyösek vagy azokra nézve külön kielégítési joggal bírnak, és azoktól sem, akik adóssal rokoni viszonyban vannak, és pedig annál kevésbbé, mert ezeket a rendelet 42. §-a szerint a szavazati jog is megilleti abban az esetben, ha az egyesség ellen

szavaznak. Már pedig abból, hogy az alacsonyabb kvóta melletti eljárás megindításához a rokonhitelező hozzájárult, még nem következik kényszerűen az, hogy az egyességi ajánlatot *el kell fogadnia*, ellenkezőleg ebben az esetben is meg van a joga ahhoz, hogy az *ajánlat ellen szavazzon*. (Budapesti kir. törvényszék tanácsa Ke. 45,493/20/1928. sz.)

A tábla a tanácsi végzést hatályon kívül helyezi : Az egyesbíró által 20. alszám alatt 1929. évi február hó 23-án hozott megszüntető végzés egész terjedelmében helyesen felhozott indokaiból helybenhagyandó volt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 5573/34/1929. sz.)

A kir. törvényszék hitelező részéről beadott észrevételt figyelmen kívül hagyta, mert az a körülmény, hogy az adós cége 1926. május 17-én jegyeztetett be és így az *eljárás megindításakor még két év óta nem állt fenn az üzlet*, észrevétel tárgyát nem képezheti, mert a kir. törvényszék a követelések 50 %-ánál több követelést képviselő hitelezőknek azt a ténykedését, hogy az adós egyességi ajánlatához hozzájárultak, annak tekinti, hogy *nevezettek beleegyeztek abba, hogy az adós ellen, bár üzlete még két év óta nem áll fenn*, az egyességi eljárás megindíttassék. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 39,975/11/1927. sz.)

A rendelet 6. §-a értelmében az adósnak az egyességi ajánlatban tartozásai legalább 40 %-ának a megfizetését kell felajánlania, mégpedig úgy, hogy ezt nyolc hó alatt fogja megfizetni. *Fizetés alatt* jogszabályaink szerint a kötelelem tartalmának megfelelő szolgáltatása lerovását értjük, amelynek az a közvetlen hatálya, hogy általa kötelelem megszűnik. *Ugyanilyen jogi hatálya van annak is, hogy a hitelező azon szolgáltatás helyett, mellyel az adós tartozik, más szolgáltatást fogad el teljesítés gyanánt.* Az adós vagyonából az O. F. B. 621/1924. sz. ítéletével kb. 86 kat. hold ingatlan megváltását rendelte, mely ingatlanok megváltási ára ma még összeg szerint megállapítva nincsen, azonban a jelentés s az ennek alapjául szolgáló vagyonmérleg adatai szerint ezen ingatlanok előreláthatólag oly értéket képviselnek,

mely érték a hitelezők tartozásának 20 %-át jóval meghaladja s így a megállapítandó megváltási ár fizetéséig esedékes haszonbérrel együtt a hitelezők oly teljesítéshez jutnak, mely a rend. 6. §-ában megállapított legkisebb kvótának s a maximális fizetési határidőnek mindenképpen megfelel, amit igazol az a körülmény is, hogy a bejelentéssel élő, nem előnyös kielégítést igénylő mintegy 45 hitelező közül egyedül az észrevétellel élő hitelező tett kifogást az adós által ingatlanai megváltása miatt teremtetett kényszerhelyzetben tett egyességi ajánlat ellen, a többi pedig azt teljes értékű szolgáltatásnak elfogadta. (Soproni kir. törvényszék Ke. 851—16/1926. sz.)

Nem vitás, hogy az adósnak Sajtoskál községben az 1890. év óta vegyeskereskedése van. A községi bizonyítvány szerint az adós vegyeskereskedésében textilárut is állandóan tartott és tart jelenleg is és a háború előtti években vásárookra is eljárt textiláruval. Ebből nyilvánvaló, hogy az adós vegyeskereskedésében már a kényszerjegyeségi kérvény beadását megelőző két évnél régebbi idő óta árusít ki textilárut, vagyis a vegyeskereskedésével kapcsolatban több mint két év óta textiláru-üzletet is tart fenn. Az a körülmény, hogy az adós 1926. év tavaszától kezdve textilárúknak nagyban való elárusításával is foglalkozik, a rendelet 6. §-ának 4. pontjában foglalt rendelkezés szempontjából nem új üzlet megnyitásának, hanem csakis a már akkor létezett textiláru-üzlet kiterjesztésének tekinthető, és így az nem bír jelentőséggel annak megállapításánál, hogy az adós textiláru-üzlete a kérdéses két esztendőnél hosszabb vagy rövidebb idő óta áll-e fenn. *Nincs jelentősége e tekintetben annak sem, hogy az adós a szombathelyi üzletét csak 1927. évi július hó 1. napján szerezte meg, mert az előadottak szerint a sajtoskáli üzlete már több mint két év óta fennáll.* Ekként a rendelet 6. §-ának 4. pontjában meghatározott és az eljárás megindítását kizáró ok fenn nem forogván, e miatt sem az egyesség jóváhagyásának megtagadása, sem az eljárás megszüntetése helyt nem foghat. (Győri kir. ítéletábla P. II. 1539/42/1928. sz.)

Eljárás megindítására minta: A budapesti kir. törvényszéktől. Ke. 34,830/1/1930. Végzés. A kir. törvényszék..... budapesti (IV.,.....) bej. cégre és ennek tulajdonosára Sz. B. budapesti (VIII.,.....) lakosra nézve a m. kir. minisztérium 1410/1926. M. E. sz. rendeletének 6. §-a alapján a csődönkívüli kényszeregyességi eljárást megindítja. Vagyonfelügyelőül dr..... budapesti (VIII.,.....) ügyvédet kirendeli, figyelmezteti a Rendelet 14. és 43—47. §-ai rendelkezéseire, továbbá kötelezi, hogy fogadalmának letétele céljából a 14. §. 4. bekezdésében írt jogkövetkezmények terhével dr..... kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségében (V., Alkotmány-u. 14. II. em. 4/b ajtószám) haladéktalanul jelentkezék, A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket az Országos Hitelevédő Egylet központjánál (V., Alkotmány-u. 8.) 1930. évi március hó 29. napjáig írásban jelentsék be és a netán létrejött magánegyesség elleni észrevételeiket az egyesség lényeges tartalmának a Budapesti Közlönyben való közzétételét követő 15 nap alatt ugyanott írásban nyujtsák be. A bejelentésnek tartalmaznia kell a követelés keletkezésének, lejáratí időpontjának és jogcímének megjelölését. Ha a követelés bármiként (zálogjog, kezesség, adóstárs, váltókötelezett stb.) biztosítva van, a bejelentésben ez a körülmény megjelölendő annak a kiemelésével, hogy a követelést a biztosíték előreláthatólag mily összeg erejéig fedezi. Amennyiben a magánegyesség nem jön létre, a bejelentés és tárgyalási jegyzőkönyv illetékét a 27,300/1926. M. E. sz. rendelet 2. §. 1. bekezdése értelmében a tárgyalási hatánapig (III. emelet 47. számú szobában d. e. 12—1 óra között) a hitelezőknek le kell róniok. A kérvény 2—4 példányát az OHE. központjának a magánegyesség megkísérlése céljából azzal küldi meg, hogy az iratokat 1930. évi május hó 20. napjáig a kir. törvényszékhez terjessze vissza. Megkeresi a budapesti kir. központi Járásbíróságot, hogy az adós ellen foganatósított végrehajtásokról felvett jegyzőkönyvekre az egyességi eljárás megindítását jegyezze fel és a végrehaj-

tatók névjegyzékét a végrehajtások foganatossítása időpontjának megjelölésével sürgősen küldje meg. A kebelbeli céghivatalt utasítja, hogy az egyességi eljárás megindítását a cégjegyzékben jegyezze fel (Cg. 7332. sz.). Az egyességi eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja 1930. évi március hó 7. Az egyességi eljárás megindításának joghatálya 1930. március hó 8. napján áll be. Kötelezi az adósokat, hogy az egyességi illeték biztosítására 828 P 26 fillért meg nem hosszabbítható 15 nap alatt a Rendelet 85. §. 2. pontjában meghatározott jogkövetkezmények terhével a kir. törvényszéknél helyezzen elnöki letétbe. Budapest, 1930..... napján.»

Az eljárás megindításával kapcsolatos bírói tennivalók.

7. §. A bíró az egyességi eljárás megindítása után haladéktalanul gondoskodik az eljárás megindításának közzétételéről (8—12. §.), teleknyilvankönyvi feljegyzéséről (13. §.), vagyonfelügyelőt rendel ki (14. §.), végül intézkedik az adós vagyonának biztosítása (15. §.), valamint az eljárás költségeinek és a törvénykezési illetéknek előlegezése (16. §.) tárgyában.

Hirdetmény.

8. §. Az eljárás megindítását hirdetmény-nyel közzé kell tenni.

A hirdetménynek tartalmaznia kell különösen :

1. annak a napnak a megjelölését, amelyen az eljárás megindításának joghatálya beáll (19. §.) ;

2. a vagyonfelügyelő nevét és lakcímét ;

3. (E bekezdés 3. és 4. pontját, valamint harmadik bekezdését hatályon kívül helyezte az 1927. március 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú rendelet s a régi 3. pont rendelkezései helyébe a most következő új 3. pont rendelkezései léptek. Az 1927. július 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú rendelet új, utolsó bekezdésként az e 3. pont után következő bekezdést iktatta be.) a hitelezőkhöz intézett felhívást, hogy követeléseiket a hirdetménynek a bíróság hirdetőtáblájára kifüggesztésétől legfeljebb húsz napon belül az 52. §-ban meghatározott módon a bíróságnál, ha pedig az egyességi eljárás megindítása után magánegyesség létrehozását kell megkísérelni (24. §.), az OHE.-nél, mégpedig utóbbinak központjánál vagy az eljárásra hivatott vidéki szervénél, illetőleg az erre illetékes VHE.-nél jelentsék be (24. §. 2. bekezdése); magánegyességi eljárás esetében a hitelezőket arra is fel kell hívni, hogy a netán létrejött magánegyesség lényeges tartalmának a Budapesti Közlönyben megjelent közzétételét (33. §.) követő további tizenöt nap alatt a magánegyesség tekintetében fenálló esetleges észrevételeiket ugyancsak az OHE. említett szervénél, illetőleg a VHE.-nél írásban nyujtsák be, továbbá figyelmeztetni kell a hitelezőket arra, hogy magánegyesség létre nem jötte esetében a bejelentett követelések után járó törvénykezési illetéket (100. §.) az egyességi tárgyalás határnapjáig rójják le.

Ha a jelen rendelettel szabályozott magán-

egyességi eljárásnak nincs helye, a hirdetményben ki kell tűzni, és pedig — amennyiben fontos okból távolabbi határnapra nincs szükség — legfeljebb harminc napra az egyességi tárgyalás határnapját is.

A hirdetmény kifüggesztése.

9. §. A hirdetményt a bíróság hirdetőtábláján ki kell függeszteni. Ha az adós lakóhelye vagy vállalatának székhelye a bíróság székhelyén kívül van, a hirdetményt e helyek járásbíróságának, valamint közigazgatási hatóságának hirdetőtábláján is ki kell függeszteni.

A bíró elrendelheti a hirdetménynek valamely tőzsdén vagy más oly helyen való kifüggesztését, ahol az adós hitelezői üzleti ügyekben nagyobb számban szoktak megfordulni.

A hirdetmény kézbesítése.

10. §. A hirdetményt az adósnak és annak, aki az adós kötelezettségeiért felelősség vállalására késznek nyilatkozott, továbbá azoknak a hitelezőknek, akiknek lakcíme ismeretes, kézbesíteni kell, mégpedig úgy, mint az idézéssel ellátott keresetlevelet az alperesnek, de hirdetményi kézbesítésnek nincs helye.

Oly hitelező részére, akinek belföldön sem lakóhelye, sem telepe nincsen és belföldön kézbesítések átvételére meghatalmazottja sincs, vagy az fel nem található, a kézbesítés a postára feladással történik

(Pp. 154., 155. és 169. §.) Ez a szabály egyéb határozatok közlésére is áll.

A hitelezőknek egyidejűleg kézbesíteni kell a kérvénynek egy-egy példányát melléleteivel.

Külföldi hitelezők értesítése kényszeregyességi eljárás elrendeléséről. A csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú (Igazságügyi Közlöny XXXV. évf. 25. l.) rendelet 10. §-a értelmében az eljárás megindításáról kibocsátott hirdetményt az ott megjelölt külföldi hitelezőknek posta útján kell kézbesíteni. Abból a célból, hogy ezek a magyar nyelvben rendszerint járatlan hitelezők a hirdetmény tartalmának lényegéről gyorsan és költség nélkül tudomást szerezhessenek, az Országos Hitelvédő Egylet párhuzamosan német és francia szövegű nyomtatványokat bocsát a kir. törvényszék rendelkezésére, amelyek rövid felvilágosítást adnak a hirdetmény tartalmáról. E nyomtatványt minden kiegészítés nélkül mellékelni kell minden, külföldi hitelezőnek posta útján kézbesítendő és az *eljárás elrendelésekor kibocsátott* hirdetményhez. Ha ily nyomtatvány bármely okból nincs készletben, ez a körülmény a hirdetmények postára adását nem késleltetheti. (37,060/1928. I. M. sz. rendelet, Igazságügyi Közlöny XXXVII. évf. 7. sz.)

A hirdetmény megküldése.

11. §. A hirdetményt meg kell küldeni a pénzügyigazgatóságnak, Budapesten az adó-

felügyelőnek és a m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalnak, továbbá a Magyar Tudakozó Egyletnek, végül, ha kis-korú vagy gondnokság alatt álló érdekelt van, a gyámhatóságnak.

Ha az egyességi eljárás megindítása után magánegyességnek létrehozását meg kell kísérelni, a hirdetményt meg kell küldeni az OHE. illetékes szervének, illetőleg az eljárni hivatott VHE.-nek.

A hirdetmény közlése a hivatalos lapban.

12. §. A hirdetmény lényeges tartalmát (8. §. 2. bekezdése) a hivatalos lapban egyszer közzé kell tenni.

A bíró elrendelheti, hogy a hirdetményt egész terjedelmében, úgyszintén, hogy azt más, a körülményekhez képest külföldi hírlapokban is és a megállapított időközben többször is közzétegyék.

Az eljárás megindításának nyilvántartási feljegyzése.

13. §. A bíró az egyességi eljárás megindításának az adós ingatlanaira és egyéb telekkönyvi jogaira való feljegyzése végett a telekkönyvi hatóságot, a végrehajtási jegyzőkönyvekre való feljegyzés végett pedig azokat a járásbírókat keresi meg, amelyeknél az adós ingóságaira végrehajtást fogantatosítottak.

A feljegyzésben meg kell jelölni az egyességi eljárás megindítása iránti kérelem elő-

terjesztésének a napját. A telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) «Jegyzet» rovatában utalni kell a feljegyzés sorszámaára mindazoknál a bejegyzéseknél, amelyeken alapuló jogok a 22. §. hatálya alá esnek.

Ha az adós bejegyzett kereskedő, a bíró az eljárás megindításának a cégjegyzékben való feljegyzéséről és ha az adós szabadalom tulajdonosa, annak a szabadalmi lajstromban, ha hajó tulajdonosa, a hajólajstromban, ha pedig más oly joga van, amelyről nyilvános jegyzéket vezetnek, e jegyzékben való feljegyzéséről is gondoskodik.

Bírói gyakorlat. A kényszeregyességet megindító végzésben a bíróság a budapesti központi kir. járásbírságot megkereste, hogy az adós ellen fogantatosított végrehajtásokról felvett jegyzőkönyvre az egyességi eljárás megindítását jegyezze fel, az eljárást befejezettnek nyilvánító végzés szerint pedig az elrendelt biztosítási intézkedéseket a bíróság megszüntette, miről ugyan csak a központi kir. járásbírságot is értesítette. Nyilvánvalóan felesleges volt tehát a hitelezőknek kérelme, mivel a biztosítási intézkedések megszüntetésével kapcsolatban a *kényszeregyességi eljárás megindítását megelőzőleg két hónappal eszközölt zár alá vétel megszüntetése* iránt a központi kir. járásbírság az intézkedéseket hivatalból, vagy annak kérelmére, kinek a zár alá vétel érdekét sérti, a nyert értesítés folytán megtenni tartozott. Ezek alapján meg kellett állapítani, hogy a hitelezők kérelme felesleges volt és ezért az azzal kapcsolatban felmerült költségek viselésére a kényszeregyesség alatt állott adóst kötelezni nem lehetett. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 7246/24/1929. sz.)

Vagyonfelügyelő kirendelése.

14. §. Vagyonfelügyelőül megbízható és a kellő szakismeretekkel rendelkező személyt kell kirendelni, aki az adóshoz nem áll oly személyes viszonyban, amely tisztének ellátásában befolyásolhatná. Hatóságok és szaktestületek a bíró tudakozására e tulajdonságok felől nyilatkozni kötelesek.

A kirendelés részleteit az igazságügy-miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve rendelettel szabályozhatja.

A vagyonfelügyelő kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésére fogadalmat tesz. A fogadalom letétele után a bíró a vagyonfelügyelőnek kirendeléséről tanusítványt ad.

Ha a kirendelt vagyonfelügyelő a kirendelésről szóló bírói határozat kézhezvételétől számított három nap alatt a tisztével járó tennivalók ellátása végett a bírónál nem jelentkezik és távolmaradását nem igazolja, sem felmentését az említett idő alatt nem kéri, a 49. §. 2. bekezdésében megszabott bírság alkalmazásának van helye.

Biztosítási intézkedések.

15. §. Az egyességi eljárás megindítása után a bíró megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek az adós vagyonának a biztosítására. A bíró különösen megtiltja az adósnak, hogy bizonyos jogcselekményeket az eljárás folyama alatt egyáltalában, vagy a vagyonfelügyelő hozzájárulása nélkül végezzen (86. §. 1. pontja).

Az eljárási költség és a törvénykezési illeték előlegezése.

16. §. A bíró az adóst az előreláthatólag felmerülő és az eljárás céljára elkerülhetetlenül szükséges költségnek, vagy a költség egy részének előlegezésére kötelezheti; a törvénykezési illetékek tárgyában fennálló jogszabályok (100. §.) szerint fizetendő illetéknek letétbe helyezésére az adóst kötelezni kell (85. §. 1. bekezdésének 2. pontja). A bíró az adósnak kérelmére — nyolc napnál, a törvénykezési illeték tekintetében pedig tizenöt napnál nem hosszabb — halasztást adhat.

Az előbbi bekezdés értelmében előlegként fizetett összegből a kir. törvényszék elnöke a bírói ügykezeléssel kapcsolatban felmerülő költségek fedezésére kétszázezer koronát meg nem haladó összeget felhasználhat, s ennek az összegnek a visszatérítését nem lehet követelni akkor sem, ha egyébként az előlegezett eljárási költség vagy egy része visszatérítésének van helye.

Bírói gyakorlat. A csődönkívüli kényszeregyeségi eljárásban *költség iránti kérelem*, valamint az eljárás költségeire letett összegből fennmaradt összegnek az Országos Hitelvédő Egylethez való utalása iránti kérelem nem az eljárás, hanem magának a beadvány tárgyának értéke szerint esik *illeték alá*, (Közigazgatási bíróság 6398/1928. P. sz.)

A Ke. rendelet 16. §-a alapján eljáró bíró határozza meg azon összeget, amit adósnak a törvénykezési illeték biztosítására letétbe kell helyezni, ezen határozatát adós előterjesztéssel nem támadta, de nem is támadhatta volna meg, mert

e végzés nem tekinthető pénzbeli marasztalást tartalmazó végzésnek, tehát az ellen a Ke. rendelet 90. §-a értelmében előterjesztésnek hely nincsen ; ennél fogva e végzést előterjesztéssel élő hitelező sem teheti megtámadás tárgyává. (Budapesti kir. törvénytörvény Ke. 39,087/1927. sz.)

A csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban az adósnak az illeték letétbehelyezésének elhalasztására irányuló beadványa nem az eljárás, hanem csak a kérelem tárgyának értéke szerint járó illeték alá esik. (Közig. bíróság 11,294/1927. sz.)

II. Fejezet.

Az egyességi eljárás általános szabályai.

Eljárás hivatalból.

17. §. Amennyiben e rendeletből más nem következik, a bíró az egyességi eljárás egész folyamán hivatalból jár el és határoz. A bíró a lényeges körülmények megállapítása végett bizonyításfelvételt és tudakozódásokat fogadhat. Különösen elrendelheti az érdekeltek meghallgatását és kötelezheti őket a szükséges okiratok és más bizonyítékok előterjesztésére.

Az 1875 : XXXVIII. tc. 36. §-a ide is kiterjed.

A felek eskü alatti kihallgatásának és egyességi eskünek nincs helye.

Meghallgatás ; igazolás.

18. §. Az egyességi eljárásban az érdekeltek meghallgatása szóbeli tárgyaláson kívül a többi meghallgatandó személy távollétében és jegyzőkönyv készítése nélkül is tör-

ténhetik ; jegyzőkönyv készítésének hiányában azonban a meghallgatás eredményét az iratoknál röviden fel kell jegyezni. A meghallgatott személynek csak szükség esetében kell alkalmat adni arra, hogy más személy előadására nyilatkozhassék (Pp. 254.).

A 62. §. 2. bekezdése meghallgatás esetében is megfelelően áll.

Igazolásnak az egyességi eljárásban nincs helye.

III. Fejezet.

A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításának joghatálya.

A joghatály kezdőpontja.

19. §. Az egyességi eljárás megindításának joghatálya azon a napon áll be, amelyen a hirdetményt a bíróság hirdetőtáblájára ki-függesztették.

Bírói gyakorlat. A kényszeregyesség hatálya kiterjed mindazokra a hitelezőkre, akiknek követelése az eljárás megindításakor fennállott és kiegyenlítetlen volt, akár résztvettek az eljárásban, akár nem, hacsak a követelés az eljárástól nem érintett, előnyösen kielégítendő vagy külön kielégítési joggal biztosított követelések közé nem tartozik. A megítélt kárkövetelés jelen esetben már az egyességi eljárás megindításakor fennállott. Ezen nem változtat az a körülmény, hogy a követelés összege bírói megállapítástól függött és ez utóbb történt meg. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 1453/1929/29. sz.)

Az 1929. évi február hó 20-án kelt végzés értelmében adósok ellen a kényszeregyességi eljárás, melynek megindítása iránti kérelem 1929. évi február 19. napján terjesztetett elő, — 1929.

évi február hó 20. napján kezdődő joghatálylal indíttatott meg. A 10. sorszámú vagyonsfelügyelői kérvényhez csatolt, a Budapest székesfőváros Dunajobbparti részének 35. tkvi betétben a C. teherlap 49. és 50. tétele alatt hitelező részére 2000—2000 P és járulékai erejéig a végrehajtási jelzálogjog 1929. évi február 20. napján kebeleztetett be. *Téves* tehát felfolyamodónak az az előadása, *hogy zálogjoga a kényszerügyesség megindítása előtt jegyeztetett be*, s így helyes volt az elsőbíróságnak amaz intézkedése, hogy a felhívott rendelethely alapján a bejegyzést hatályon kívül helyezte. (Budapesti kir. ítélőtábla P. 6416/44/1929. sz.)

A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításának joghatálya az adós rendelkező jogára.

20. §. Az adósnak a kérvény benyújtása napjától kezdve az eljárás megindításáig nem szabad ingatlanait elidegeníteni, vagy megterhelni, vagyonához tartozó dolgon vagy jogon külön kielégítési jogot engedni és róluk élők között ingyenesen rendelkezni.

Az eljárás megindításától kezdve az előbbi bekezdésben felsorolt jogügyleteknek, valamint oly ügyleteknek hatályosságához, amelyek az üzlet, a gazdaság vagy a kenyérkereset folytatásához rendszerint nem tartoznak, a vagyonsfelügyelő hozzájárulása szükséges; ingyenes jogügyletet azonban ily hozzájárulással sem lehet kötni. Az adós köteles az üzlet, a gazdaság, vagy a kenyérkereset folytatásához tartozó jogügyletet is abbahagyni, ha az ellen a vagyonsfelügyelő kifogást tesz. A vagyonsfelügyelő a befolyó pénz átvételét, fizetések vagy más kötele-

zettségek teljesítését magának tarthatja fenn; a magánegyetesség létrehozására rendelkezésre álló határidő (26. §.) tartama alatt ez az utóbbi rendelkezés nem nyer alkalmazást.

Oly cselekmény, amelyet az adós az első bekezdés ellenére vagy a második bekezdés esetében a vagyonfelügyelő hozzájárulása nélkül, vagy kifogása, avagy fenntartása ellenére végzett, az egyességi eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt (84. §.) a hitelezők irányában hatálytalan. Megfelelően állanak az oly jóhiszemű harmadik személyek javára szóló szabályok, akik nem jogosult személytől visszterhesügylettel szereznek jogot.

Az előbbi bekezdés alapján beálló hatálytalanságot nem lehet többé érvényesíteni attól az időponttól számított hat hó eltelte után, amikor a hitelező a hatálytalanság érvényesíthetővé váltáról tudomást szerzett. Az eljárás befejezetté nyilvánításától számított tíz év eltelte után a hatálytalanságot többé egyáltalában nem lehet érvényesíteni. A hathónapi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak.

Az adósnak szabad rendelkezésre igénye van oly összegré, amely a saját és ama személyeknek tartására szükséges, akiket ő jogszabálynál fogva eltartani köteles. A valóságban befolyó tiszta jövedelemnek háromnegyed részénél többet azonban e célra nem lehet igénybe venni.

Bírói gyakorlat. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 20. §-a szerint *a kényszeregyeségi adós nincs*

ugyan megfosztva ügyletkötő képességétől, de ez a képessége az egyességi eljárás céljához képest mégis csak oly ügyletek tekintetében tartatott fenn, melyek kötését az üzlet, gazdaság, kenyérkereset továbbvitele elkerülhetetlenné teszi. Az erre vonatkozó korlátozás abban a szabályban jut kifejezésre, hogy az eljárás megindításától kezdve a felhívott 20. §. első bekezdésében felsorolt ügyleteknek, valamint oly ügyleteknek hatályosságához, melyek az üzlet, gazdaság, kenyérkereset folytatásához rendszerint nem tartoznak, a vagyonfelügyelő hozzájárulása szükséges. Kétségtelen, hogy bár az üzletvitelnek, gazdaságnak a jogérettel való összefüggése s a bírói vagy közigazgatási úton elintézendő jogkérdéseknek nem jogismerő egyének részéről nehezebben áttekinthető volta adott esetekben az ügyvédi közbenjárást nélkülözhetetlenné teszi, mégis a kényszeregyességi adósnak azt a jogügyletét, mellyel a kényszeregyességi eljárás során való képviselőre, peres vagy perenkívüli teendőkre *ügyvédnek megbízást adott*, általában oly ügyletnek, mely az üzletvitellel, gazdasággal, kenyérkeresettel rendszerint velejár, tekinteni nem lehet és így az ebből eredő követelés az utóbb megnyitott csődben tömegtartozásnak csak akkor minősíthető, ha a megbízás adása a vagyonfelügyelő hozzájárulása mellett történt. E mellett a törvényt magyarázat mellett szól az is, hogy még abban az esetben is, ha az ügyvéd valamely vállalatnak állandó alkalmazottja, a szolgálati viszonyból a csődöt megelőzően keletkezett követelése a Cst. 60. §-ának 1. pontjában megállapított korlátok között csak első osztályban kielégítendő követelés és tömegtartozássá csak az 1910/920. M. E. sz. rendelet alapján érvényesíthető részében válhat, már pedig nem volna kellő értelme annak, hogy az esetenként adott ügyvédi megbízásból eredő követelés csőd esetében kedvezőbb elbánásban részesüljön, mint az, amely állandó szolgálati viszonyból keletkezik. (Kúria P. VII. 6607/1928. sz.)

Az eljárás megindításának joghatálya az adós ellen foganatosított jogcselekményekre.

21. §. (A jelen bekezdés első mondatát az 1927. évi július hó 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú módosító rendelet hatályon kívül helyezte s helyébe a most következő szövegű két mondat lépett, amely két mondat rendelkezései a 4070/1915. M. E. sz. rend. alapján folyamatban levő ügyekre is kiterjednek.)

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós vagyonához tartozó dolgokra és jogokra végrehajtást — ideértve a zárlatot és a szoros zárt is — elrendelni vagy foganatosítani még abban az esetben sem lehet, ha előnyösen kielégítendő követelésről van szó. Az ennek ellenére elrendelt vagy foganatosított végrehajtás (zárlat, szoros zár), a jelen §-ban említett kivételeket nem tekintve, érvénytelen és azt — az egyességi eljárás alatt vagy befejezése után — akár a kényszeregyességi eljárásban eljáró vagy eljáró bíróság, akár a végrehajtást elrendelő vagy foganatosító bíróság bármelyik érdekelt kérelmére — szükség esetében a felek meghallgatása után — s hivatalból is hatályon kívül helyezi. Ez a rendelkezés azonban nem gátolja, hogy a bérbeadó vagy a haszonbérbeadó kérelmére a törvényes zálogjoggal terhelt ingókra a bíróság az 1881 : LX. tc. 225. §-a alapján biztosítási végrehajtást elrendeljen vagy foganatosítson. Nem gátolja továbbá az érintett rendelkezés, hogy a bíróság kérelemre az ipari munkaadóval

magánjogi szerződés alapján jogviszonyban álló munkavállaló munkabérkövetelésének behajtása végett, ha a munkavállalót órabér, napszám vagy hétszám szerint fizetik, a követelés egész összege erejéig, egyébként legfeljebb havi kétmillió korona (160 P) erejéig végrehajtást rendeljen el, vagy foganatosítson; nyugdíjkövetelés tekintetében ily végrehajtásnak legfeljebb havi egymillió korona (80 P) erejéig van helye.

Ha az egyességi eljárás megindítása előtt foganatosítottak az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra zárlatot vagy szoros zárt, a bíró az érdekeltek meghallgatása után elrendelheti megszüntetésüket és feloldásuk végett a zárlatot foganatosító bíróságot megkeresheti, ha az adós üzlete vagy gazdasága a zárlat vagy szoros zár feloldása mellett is előreláthatóan úgy lesz folytatható és ellenőrizhető, hogy a zárlat vagy szoros zár által biztosítani kívánt követelés kielégítésére szükséges fedezet rendelkezésre fog állani. A megszüntetésről a zárlatot elrendelő bíróságot értesíteni kell, a zárlatot foganatosító bíróság pedig köteles az egyességi bíró említett megkeresésének eleget tenni. A zárlat alól ily módon felszabaduló vagyontárgyak után befolyó jövedelmet, vagy az esetleges értékesítésükből befolyó ellenértéket elkülönítve kell a 46. §. 2. bekezdésének megfelelően kezelni. A zárlat vagy szoros zár megszüntetése nem érinti a végrehajtás egyébkénti joghatályát. Ha az eljárást befejezik, vagy csőd elrendelése nélkül megszüntetik, a zárlat vagy szoros

zár alatt volt vagyontárgyakat vagy ellenértéküket vissza kell bocsátani a zárlatot foganatosító bíróság rendelkezésére. Ily esetben a vagyonfelügyelő a visszabocsátandó vagyontárgyak állagának megóvásáról az eljárás befejezése vagy megszüntetése után is (87. §. utolsó bekezdése) mindaddig gondoskodni köteles, amíg a vagyontárgyaknak a kirendelendő zárgondnok kezelése alá bocsátása végbemegy.

Ha a bíró az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra az eljárás megindítása előtt foganatosított zárlat vagy szoros zár megszüntetését az előbbi bekezdés értelmében el nem rendeli is, megkeresésére a zárlatot foganatosító bíróság az eddigi zárgondnok felmentésével a vagyonfelügyelőt rendeli ki zárgondnokul. Az előbbi bekezdés utolsó mondatának rendelkezése ebben az esetben megfelelő alkalmazást nyer.

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós ingatlanára, vagy a telekkönyvbe bejegyzett egyéb jogára a telekkönyvi rendtartás 88. §-ának *b)* és *c)* pontja, úgyszintén 92. §-a alapján a jelzálogjog előjegyzését kérni nem lehet.

Nem lehet továbbá megtartási jogot gyakorolni az adós vagyonához tartozó oly dolgokra és jogokra, amelyek az egyességi eljárás megindítása után kerültek a hitelező birtokába vagy rendelkezése alá.

Az 1. bekezdés első mondatának, továbbá a 4. és 5. bekezdésnek rendelkezései nem nyernek alkalmazást adó és más köztartozás javára szerzett külön kielégítési jogokra.

Nem nyernek továbbá alkalmazást az idézett rendelkezések — a 20. §. utolsó bekezdésének korlátai között — olyan személyek egy évnél nem régibb időben lejárt tartási követelései erejéig szerzett külön kielégítési jogokra sem, akiknek eltartására az adós jogszabálynál fogva köteles.

Az egyességi eljárás nem érinti az olyan dolgok visszakövetelésére irányuló jogokat, amelyek nem az adós tulajdonai, sem — a következő §. eseteinek kivételével — az egyességi eljárás megindítása előtt szerzett külön kielégítési jogokat. E rendelkezés szempontjából külön kielégítési jogként kell számbavenni a hitelezőnek azt a jogát, amelyet az eljárás megindítása előtt az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra elrendelt biztosítási végrehajtás folytán foglalás és becslés, vagy jelzálogjognak előjegyzése útján szerzett, feltéve, hogy az egyességi eljárás során követelését jogerős bírói ítélettel vagy végrehajtható más közokirattal igazolja.

A bíró a korábban szerzett külön kielégítési jog tárgyának elárverezését a kitűzött árverési határnaptól számított legfeljebb két hónapra felfüggesztheti, ha ez az értékesítés eredménye szempontjából előnyös, vagy ha a hitelezőknek károsodástól megóvása végett szükséges. Különösen fontos okból a bíró ezt a határidőt kérelemre legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatja.

Bírói gyakorlat. A Ke. a kényszeregyességi eljárás alatti perfolytatás kérdését nem rendezi. A Ke. 93. §. III. bekezdése is csak annyit mond,

hogy ha a hitelező a kifogásolt követelés megállapítása végett a Pp. 130. §-a alapján pert tesz folyamatba, a keresetet az idézett §. feltétele nélkül is megindíthatja. Ebből azonban annyi mégis következtethető, hogy *a rendeletalkotó* csak a kifogásolt követelés peres úton való megállapítását, azaz ennek sem a behajtását tartotta létjogosultnak; míg *a nem kifogásolt követelésre* nézve *a perfolytatás felesleges voltára* gondolt. Ezért *a kényszeregyesség alatti perfolytatás költsége a felperest terheli, ha a per alatt az egyesség létrejön és e miatt a keresetet elutasítja a bíróság.* A Pp. 425. §. 1. bekezdése is kimondja, hogy csak a jog célirányos érvényesítésére szükségesnek ítélt költségben való marasztalásnak van helye. *Amde attól kezdve, hogy a felperes tudomást nyer a Ke. eljárás folytatásáról, a per folytatása már nem célirányos:* azt tehát már csak a költségviselés veszélyének a terhére folytathatja arra az esetre, ha az egyesség létrejön, amely az ő követelését a jogerő hatályával rendezi. (Budapesti kir. ítélőtábla P. II. 4100/1927. sz.)

A jelzálogjoggal biztosított követelés erejéig kizáróan a jelzálogjoggal terhelt ingatlanokra vonatkozóan amennyiben azoknak még a kényszeregyességi adósok a tulajdonosai, *helye van a kielégítési végrehajtás elrendelésének.* Ellenben a kényszeregyességi adósok egyéb vagyonára a rendelet 92. §. 1. bekezdése értelmében ugyanezen követelés erejéig a végrehajtás el nem rendelhető. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 144/1929. sz.)

Téves az elsőbíróságinak az a megállapítása, hogy a bejelentett követelés azért nem bír külön kielégítési joggal, mert a biztosítási végrehajtás egymagában nem eredményez külön kielégítési jogot. Az elsőbíróságnak ez az álláspontja ellentétben áll az 1881. évi LX. tc. 230. §-ának azzal a rendelkezésével, mely szerint a biztosítási végrehajtási zálogolás és becslés joghatálya azonos a kielégítési végrehajtási zálogolás és becslés joghatályával, amiből nyilvánvaló, hogy a biztosítási végrehajtás éppoly zálogjogot ad a lefoglalt ingóságokra, mint a kielégítési végrehajtás. Ennek pedig természetes következménye

az, hogy a biztosítási végrehajtás útján szerzett zálogjog éppúgy külön kielégítési jogosultságot biztosít, mint a kielégítési végrehajtás útján szerzett zálogjog a R. 19. §-ában előírt két hónapot megelőzően szereztetett. (Szegedi kir. ítélőtábla P. I. 406/59/1926. sz.)

Ha a végrehajtató követelése iránt a zálogjog a végrehajtást szenvedők által kiállított bekebelezési engedély alapján még az egyességi eljárás megindítása előtt bekebelezetett, a kielégítési végrehajtás elrendelésének és az ingatlanokra nézve a telekkönyvi hatóság megkeresésének a kényszer-egyességi eljárás fennállása alatt *sincs akadály*. (Kúria Pk. 826/1927. sz.)

A bemutatott jegyzék-másolatból kitűnik, hogy a végrehajtató követelése külön kielégítési joggal van biztosítva. Ebből pedig az következik, hogy a végrehajtató a külön kielégítési jog erejéig követelése teljes kielégítését igényelheti, a követelésnek ez a része az egyesség joghatálya alá nem esik és illetve, hogy a követelésnek a külön kielégítési jogtárgyának értékesítéséből befolyt összeggel nem fedezett része az egyesség értelmében kielégítendő. Az egyesség határozataihoz képest tehát a végrehajtató jogosan igényelhetette a külön kielégítési jog tárgyául szolgáló dolgoknak értékesítéséből befolyó összeg után fennmaradó követelésére eső egyességi hányadnak az egyesség értelmében való megfizetését. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1275/1928/64. sz.)

Téves a másodbíróságnak az az álláspontja, hogy az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának ama rendelkezése, mely a csődönkívüli kényszer-egyességi eljárás folyama alatt is megengedi, hogy az ipari munkaadóval szemben a munkavállalónak e §-ban megjelölt munkabérkövetelésére végrehajtás rendeltessék vagy foganatosíttassék, a kereskedővel szemben alkalmazást nem nyerhetne. Mert a Kt. 3. §-ából s az 1922: XII. tc. 2. §-ának rendelkezéséből folyóan a kereskedő is, aki ezt a foglalkozást hivatásszerűleg, tehát iparszerűleg űzi, ipari munkaadó s így e rendeletnek az ipari munkaadóra vonatkozó kivételes rendelkezése a kereskedőre és a kereskedelmi

alkalmazott munkabérkövetelésére is vonatkozik. (Kúria Pk. V. 5857/1929. sz.)

Az iratokból kitűnően a végrehajtató fixfizetéssel alkalmazott ügyésze és jogtanácsosa volt a végrehajtást szenvedőnek, akitől keresetében elmaradt fizetése s a felmondási időre járó illetményei megtérítését követeli. Végrehajtást szenvedő ellen megindított a csődönkívüli kényszer-egyeségi eljárás és ennek következtében végrehajtató nem a jogerős ítéletben megszabott teljes marasztalási összegre kérte a kielégítési végrehajtás elrendelését, hanem csak az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ában foglalt korlátok között (havi 160 pengő). Az elsőbíróság a kielégítési végrehajtást a kérelemnek megfelelően elrendelte. A kir. járásbíróság határozata azonban téves. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának az általános végrehajtási tilalom alól kivételt megállapító az a rendelkezése ugyanis, mely az ipari munkaadóval magánjogi szerződés alapján szolgálati viszonyban álló munkavállalókra vonatkozik, *nem alkalmazható a kényszeregyeségi eljárás alatt álló cég vagy egyén jogtanácsosára* még abban az esetben sem, ha az utóbbi fixfizetést élvezett nála, illetőleg csak abban az esetben, ha az ügyvédnek a jogtanácsosi állása volt egyedül kereseti lehetősége, tehát, ha oly szerződési feltétellel volt az adós jogtanácsosa, hogy ezen alkalmaztatásán felül az adós jogi megbízásain kívül eső ügyvédi tevékenységet nem folytathat, vagyis munkálkodását kizárólag cége szolgálatára köteles szorítani. Ennek a körülménynek a fennforgását azonban a végrehajtató nem is állította. Nem kerülte ki a kir. törvényszék figyelmét, hogy a m. kir. Kúriának egyes ítéleteiben kifejezésre juttatott álláspontja szerint a fixfizetéssel alkalmazott jogtanácsost (ügyvédet) a magánalkalmazottakra érvényes jogszabályok szerint felmondási idő s e felmondási időre szabályszerű illetmények illetik meg, ami lényegében annyit jelent, hogy az ügyvéd ilyen esetben magánjogi vonatkozásaiban a magánalkalmazottal egy tekintet alá esik. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának fentebb említett ezt a kivé-

telt megállapító s ennek folytán megszorítólag értelmezendő intézkedése ugyanis, amelyre a végrehajtható végrehajtási kérelmét alapította, nem magyarázható akként, hogy az az ügyvédre is kiterjesztessék, már csak azért sem, mert e kivételes intézkedéseknek az a célja nyilván, hogy a magánalkalmazottak létfenntartását, illetőleg a létfenntartáshoz szükséges minimumot biztosítsa arra az esetre, ha munkaadójuk kényszer-egyeségi állapotba kerül, s így a rendelet szellemével s intenciójával ellenkeznek az, ha a létfenntartás arra az ügyvédre is kiterjesztetnék, akinek nem ez a jogtanácsosi állás volt az egyedüli kereseti lehetősége. (Budapesti kir. törvényszék 21. Pf. 9960/6/1927. sz.)

A 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerint a kényszeregyességi eljárás nem érinti az olyan dolgok visszakövetelésére irányuló jogokat, amelyek nem az adós tulajdonai. A felperesnek a jelen kereset alapjául szolgáló azt az igényét tehát, hogy az adósoknak a B) alatti szerint átadott 150.000,000 K összeg óvadék jellegével bírt s a felperes tulajdona, az adósok ellen folyamatba tett kényszeregyességi eljárás nem érintette. A kereset szerint a felperes tulajdonát képező fenti *óvadékösszegre vonatkozó kereseti igény* a most előadottaknak megfelelően a fentidézett rendelet 52. §-ában meghatározott *bejelentésnek tárgya nem lehetett.* (Kúria P. VII. 9398/1927. sz.)

Az a hitelező, aki *áruit tulajdonjoga fenntartásával adta el* és az adós elleni kényszeregyességi eljárásban vételárkövetelését bejelentette ugyan, de a természetben való kiadás iránti igényét fentartotta, jogosítva van az ingók kiadását természetben kérni, ami által a vételári követelés bejelentése tárgytalanná válik. (Kúria P. IV. 2757/1927. sz.)

Felperesek lejárt kereseti követelésük alapján a birtokukban lévő alperesi ingókra a Kereskedelmi Törvény 309. §-a értelmében *megtartási jogot* gyakorolhatnak a 40 %-os kényszeregyességi hányadot meghaladó 60 %-os követelésük erejéig, tekintettel azon körülményre, hogy ezen ingók a

kényszeregyesség megindítása előtt kerültek a felperesek birtokába. Ezen ingókra nézve tehát a felperesek külön kielégítésre jogosult hitelezőknek tekintendők és így jogukban áll a kényszeregyességi hányadot meghaladó követelésük tekintetében is kielégítést szerezni. (Kúria P. VII. 6866/1927. sz.)

A tulajdonjogfenntartással eladott ingók az adós csődtömegével szemben a visszakövetelési igény az állandó joggyakorlat értelmében sikerrel csak úgy érvényesíthető, ha az igénylő részéről az előbbeni állapot helyreállítása — ami alatt a lefizetett vételári részletek visszaadása értendő adott esetben — felajánlatott. (Kúria P. VII. 2253/1927. sz.)

A fellebbezési bíróság a kihallgatott tanuk valamása alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg azt, hogy a felperes fennálló váltótartozására biztosítésként kézizálogként adta át a kereseti gépeket az alperesnek, mint a váltóhitelezők megbízottjának. A felperes kérelmére megindított csődönkívüli kényszeregyességi eljárásra vonatkozó iratok beszerzésének mellőzésével a fellebbezési bíróság jogszabályt nem sértett, mert a perbeli adatok alapján megállapított fenti tényállással szemben nem jöhet figyelembe az, hogy a kényszeregyességi, tehát perenkívüli eljárásban és csupán a szavazati jog megadása, illetve terjedelme szempontjából a bíróság — a felperes előadása szerint — akként határozott, hogy a fentnevezett hitelezőket zálog-illetőleg külön kielégítési jog nem illeti meg. Nem vitás, hogy a felperesnek váltótartozása kiegyenlítve nincs. Ily tényállás mellett a felperes a kézizálogul szolgáló kereseti ingók visszaadását a fentnevezett váltóhitelezőktől sem követelhetné s így nem követelheti az ingók visszaadását a fentnevezett hitelezők megbízottjaként eljáró alperestől sem. A fellebbezési bíróságnak ítéleti döntése tehát, amely szerint az ingók kiadására irányuló kereset elutasított, jogszabályt nem sért. (Kúria P. VII. 3866/1926. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-a értelmében a végrehajtás elrendelésének tilalma nem

alkalmazandó az 1. bek.-ben felsorolt követelésekre (munkabérek legfeljebb havi 160 P erejéig, nyugdíj legfeljebb havi 80 P erejéig), ha azok külön kielégítési joggal biztosítva nincsenek is, tehát megengedi a végrehajtást az adós bármely vagyonára. A 6. bekezdésben megjelölt követelések (köztartozás, tartásdíj) tekintetében és pedig az itt említett tartási követelés tekintetében — a 20. §. utolsó bekezdésének korlátai között — megengedi a végrehajtást az adós ama javaira vagy jogaira, melyekre a megjelölt követelések javára az egyességi eljárás megindítása után szereztetett is a külön kielégítési jog; továbbá megengedi a *végrehajtás elrendelését a külön kielégítési jog tárgyára* mindazokban az esetekben, amikor a hitelező követelésére az eljárás megindítását (illetőleg az egyességi ajánlat benyújtását) megelőzően több mint két hónappal külön kielégítési jogot szerzett. (Kúria Pk. V. 6400/1926. sz.)

A 21. §. 7. bekezdése nem érinti az egyességi eljárás megindítása előtt szerzett *külön kielégítési jogokat*, e vonatkozásban tehát a *kielégítési végrehajtás elrendelésének* s az ingatlanra nézve a végrehajtási jog feljegyzése céljából a telekkönyvi hatóság megkeresésének az *egyességi eljárás folyama alatt sem volt törvényes akadálya*. (Kúria Pk. V. 828/1926. sz.)

Az egyességi eljárás nem érinti az eljárás megindítása előtt szerzett külön kielégítési jogokat, ami azt jelenti, hogy a *külön kielégítési joggal bíró hitelezők a külön kielégítés alapjául szolgáló vagyonból az egyességi eljárás során éppúgy szerezhetnek maguknak kielégítést, mintha egyességi eljárás folyamatban sem volna*. Ebből következik, hogy a külön kielégítési alaptól végrehajtás útján is kielégítést szerezhetnek. E tekintetben a rendelet 21. §-ának utolsó bekezdése csupán azt a korlátozást állítja fel, hogy a bíró az ott megállapított feltételek fennforgása esetén a kielégítési jog tárgyának elárverezését az ott meghatározott időtartamra felfüggesztheti. Ez a jog azonban a bírót csak az eljárás folyamán illeti meg, mert ez a rendelkezés, mint jogkorlátozást magában

foglaló, szorosan magyarázandó és így nem adhat alapot arra, hogy a bíró az eljárás befejezése után is korlátozza a külön kielégítésre jogosult hitelezőket. (Szegedi kir. ítélőtábla P. I. 817/1928. sz.)

A külön kielégítési joggal biztosított hitelező követelésére a kielégítési végrehajtás helyesen rendeltetett el, mert az a körülmény, hogy e követelés tekintetében a végrehajtó külön kielégítési jogosultságot jelentette be, az elismert és lejárt követelésének a kényszeregyességi eljárás során jóváhagyott egyesség alapján való kielégítését nem akadályozhatja meg, e részben végrehajtható igényeinek korlátja csak az lehet, hogy az egyik fedezeti alaphól már kielégítést nyert követelését a másik fedezeti alaphól újból ne érvényesítse. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8959/37/1929. sz.)

Az irányadó tényállás szerint a felperes két hónappal korábban szerzett peresített követelése erejéig zálogjog-előjegyzést az alperes ingatlanaira, semhogy az alperes a kényszeregyesség elrendelése iránti kérvényét a budapesti kir. törvényszékhez benyújtotta volna. Az alperes a követelés fennállása,összegerszerűsége és lejárta tekintetében kifogást nem terjesztett elő, védekezése csak az volt, hogy a kényszeregyességi eljárás során a hitelezőivel 40 %-os egyességet kötven, a felperest is követelésének csak 40 %-a illeti meg, mert az egyességi eljárás során 1410—1926. M.E. sz. rendelet 21. §-ának 7. bekezdése értelmében a követelését bírói jogerős ítélettel vagy végrehajtható más közokirattal nem igazolta. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának 7. bekezdése értelmében a hitelezőnek az a joga vehető külön kielégítési jogként számításba, amelyet biztosítási végrehajtás folytán foglalás és becslés vagy jelzálognak előjegyzése útján szerzett. Itt a rendelet fogalmazásában «a biztosítási végrehajtás folytán» szavak nem vonatkoznak a «jelzálognak előjegyzése útján» szavakra. Kiténik ez a rendelet megfelelő részének nyelvtani magyarázatából is, mert a «foglalás és becslés», valamint a «jelzálognak előjegyzése» szavak között elhelyezett «vagy» szócska előtt vessző írásjel

lévén, a «vagy» szócskával kezdődő mondat külön értelmű mellékmondatnak számít, amelynek értelme nincs összefüggésben a «vagy» szót megelőző másik mondattal. Tehát már a nyelvtani magyarázat szerint is a külön kielégítési jog szerzhető «biztosítási végrehajtás folytán foglалás és becslés», ... «vagy jelzálognak előjegyzése útján» is. De hogy a nyelvtani magyarázattól eltekintve, a rendelet egyéb részeinek egybevetéséből kitűnőleg is az volt a törvényhozó akarata, az kétségtelenül megállapítható a rendelet 22. §-ának 1. bekezdéséből, amely hivatkozással a rendelet 21. §-ának 4. bekezdésére, a végrehajtás útján szerzett külön kielégítési jogról külön szól, külön tesz említést a jelzálog előjegyzéséről s ezeket egymás mellett, önállóan is elismeri külön kielégítési jogszerzési módnak. Helytelen tehát és ellenkezik az 1410/1926. M. E. sz. rendelet intézkedéseivel a fellebbezési bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy a jelzálogjog előjegyzése csak akkor jelent külön kielégítési jogot, ha biztosítási végrehajtás útján szerezték. De helytelen az a döntése is, mintha a külön kielégítési jog érvényét veszítené, ha a kényszeregyességi eljárás során a rendelet 21. §-ának 7. bekezdésében előírt módon nem igazoltatnék. A rendelet 21. §-ának 7. bekezdését a 22. §. 1. bekezdésével egybevetve ugyanis, az állapítható meg, hogy a 21. §. 7. bekezdése a külön kielégítési joggal bíró hitelezők jogáról csak az egyességi eljárás szempontjából rendelkezik, amidőn kimondja, hogy «külön kielégítési jogként kell számbavenni a hitelezőknek azt a jogát, amelyet az eljárás megindítása előtt az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra elrendelt biztosítási végrehajtás folytán foglалás és becslés ... vagy jelzálognak előjegyzése útján szerzett, feltéve, hogy az egyességi eljárás során követelését jogerős bírói ítélettel vagy végrehajtható más közokirattal igazolja» s ez a rendelkezés a külön kielégítési jogok, csak mint az eljárás folyamán, az eljárási szabályok szempontjából számbaveendő jogot említ és érinti, aminek jelentősége például a rendelet 69. §-a alkalmazásával kapcsolatban a szavazati jog

gyakorlásánál van, s jelentősége az, hogy a külön kielégítési jogot mint ilyent kell számbavenni, ha az eljárás során igazoltatik, ellenkező esetben nem, mert az eljárás befejezése egy ilyen részletkérdés fennforgása miatt nem odázható el s e miatt nem igazolás esetében a külön kielégítési jog nem mint ilyen, hanem csak mint közönséges követelési jog vehető számba. Hogy a rendelet 21. §-ának 7. bekezdése csak így érthető, az kétségtelen a 22. §. 1. bekezdéséből, amelynek rendelkezéséből a contrario következik, hogy az *olyan külön kielégítési jog, amelyet az egyességi ajánlat benyújtását megelőzőleg több mint két hónapon túl jelzálogjog előjegyzése útján szereztek, érvényes, s ennek érvényessége nincs ahhoz a feltételhez kötve, hogy még az eljárás során igazoltassék, ami észszerű és indokolt is, mert ellenkező esetben az adós az előjegyzés igazolása iránt indított pert — visszaélve a perrendtartás adta jogokkal — elhúzhatná, sőt meg is gátolhatná bármikor a pernek az eljárás folyama alatt leendő jogerős befejezését, ami a külön kielégítési jog elvesztésével járna. Már pedig a joggal való visszaéléshez a törvényhozó nyilván nem akart olyan jogkövetkezményt fűzni, hogy ezáltal az, aki a jogával visszaél, előnyökhöz jusson, viszont a hitelező, aki jogszerűen szerezte a külön kielégítési jogát, akkor, amidőn az előjegyzés igazolásának egyébként anyagi jogi akadályja nincs, a joggal való visszaélés révén joghátrányba kerüljön. A felperes tehát, ha az eljárás során az alperes alaptalan védekezése folytán nem is tudta jogerős ítélettel a követelését igazolni, a külön kielégítési jogát el nem veszítette s annak alapján az egyességi hányadot meghaladó kielégítéshez joga van. (Budapesti kir. ítélőtábla P. IX. 3526/12/1927. sz.)*

Igaz, hogy a végrehajtató követelése erejéig az adósok ingatlanaira az eljárás megindítását két hónappal megelőzően jelzálogjogok jegyeztettek be s a végrehajtató ennek folytán *külön kielégítésre jogosított hitelező*. Ennek a körülménynek azonban az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának 7. bekezdése szerint csak annyi jelentő-

sége van, hogy az egyességi eljárás ezt a már megszerzett jogot nem érinti, nincs azonban oly rendelkezés, amely szerint ez a már meglevő jog a 6340/1927. M. E. sz. rendelet 2. §-ában foglalt tilalommal szemben az egyességi eljárás megindítása után újabb joggal: a követelés behajtására irányuló joggal bővíthető lenne. Téves tehát a megtámadott végzésnek az az álláspontja, hogy a *kielégítési végrehajtás* az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának 7. bekezdése alapján a kényszeregyességi eljárás megindítása dacára is elrendelhető. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 1590/1929/6. sz.)

A 6340/1927. M. E. sz. rendelet 2. §-ával kiegészített 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §. 6. bekezdésének és 22. §. 5. bekezdésének egybevetett tartalmából kétségtelen, hogy az adó- és más köztartozások javára szerzett *külön kielégítési jogok is csak abban az esetben hatályosak*, ha az egyességi eljárás megindítása előtt szereztettek, mert ez időpont után előnyösen kielégítendő követelésre szerzett zálogjog is mint érvénytelen törlendő. Nem sértett eljárási szabályt az egyesbíró 125. alszámú végzése, amely az 1928. augusztus 10-én bekebelezett kincstári zálogjog törlését rendelte el, miután ebben az ügyben a Ke. eljárás már 1927. évi május havában az egyesség jóváhagyásával fejeztetett be. A törölni rendelt zálogjog tehát az eljárás folyama alatt lett bekebelezve és ezért a fönnebb hivatkozott rendelethely szerint érvénytelen és törlendő. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 4709/145/1929. sz.)

A követelés a ke. eljárás során *bejelentetvén, a kényszeregyesség hatálya alá tartozónak* tekintendő, és az a körülmény, hogy ezen követelés tekintetében végrehajtató külön kielégítési jogosultságot jelentett be, az elismert és lejárt követelésnek a kényszeregyességi eljárás során jóváhagyott egyesség alapján való kielégítését nem akadályozhatja meg, s a részben *végrehajtató igényeinek korlátja csak az lehet, hogy az egyik fedezeti alapból már kielégítést nyert követelését a másik fedezeti alapnál újból ne érvényesítse*. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8959/1929/37. sz.)

A 4070/1915. M. E. sz. rendelet *nem tartalmaz oly intézkedést*, mely szerint a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás szempontjából is érvényes külön kielégítési joggal biztosított követelésnek az egyességi eljárás folyamán teljes összegben való bejelentése, valamint a szavazati jognak az egész követelés erejéig történt gyakorlása és a kényszeregyességben meghatározott hányadnak az egész követelés arányában történt felvétele azt eredményezné, hogy a hitelező a külön kielégítési jogot a követelésnek az egyességi hányadot meghaladó részére is elveszítse; ellenkezőleg: a rendelet 18. §-ának ötödik bekezdéséből, mely szerint az egyességi eljárás megindítása az ezt megelőzőleg érvényesen szerzett külön kielégítési jogokat nem érinti, valamint a 42. §. 4. bekezdéséből, mely szerint a külön kielégítési jogról lemondó hitelezőt a szavazati jog tekintetében a többi hitelezőkkel egyenlőnek kell tekinteni, arra kell következtetni, hogy a hitelező az egyességi hányadot meghaladó összegre vonatkozó külön kielégítési jogot a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás folyamán csak lemondás által veszti el. (Kúria P. IV. 1742/1918. sz.)

Az eljárás megindítását megelőző jog-szerzések érvénytelensége.

22. §. Az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt (84. §.) érvénytelenek az oly külön kielégítési jogok, amelyeket az egyességi ajánlat benyújtását megelőző két hónapon belül, vagy az egyességi ajánlat benyújtása és az egyességi eljárás megindítása közötti időben az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra végrehajtás útján szereztek. Az előbbi §. 4. bekezdésének rendelkezései itt is megfelelően állanak.

Az 1. bekezdés szabálya nem gátolja az ott meghatározott külön kielégítési jog alap-

ján az eljárás megindítása előtt kitűzött árverés foganatosítását. Az érdekeltek bármelyike vagy a vagyonfelügyelő azonban az ily árverés felfüggesztését kérheti.

Ha akár az eljárás megindítása előtt, akár az eljárás folyamatban léte alatt foganatosított árveréssel kapcsolatban az 1. bekezdés rendelkezései alá eső külön kielégítési jog tárgyáért pénz folyt be és annak jogerős felosztása még nem történt meg, azt a részét, amely a függőben levő külön kielégítési jogra esnék, az eljárás befejezetté nyilvánításáig a 46. §. 2. bekezdése értelmében kell kezelni.

Ezeket a rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni közpénztárból felvehető lefoglalt követelés kiutalására, úgyszintén akkor is, ha a végrehajtás útján szerzett külön kielégítési jog tárgyát nem árverés útján, hanem másként kellene értékesíteni.

E §. rendelkezései nem nyernek alkalmazást adó és más köztartozás javára szerzett külön kielégítési jogokra, úgyszintén — a 20. §. utolsó bekezdésének korlátai között — olyan személyek egy évnél nem régebb időben lejárt tartási követeléseire erejéig szerzett külön kielégítési jogokra sem, akiknek eltartására az adós jogszabálynál fogva köteles.

Bírói gyakorlat. A csődönkívüli kényszeregyességről szóló 4070/1915. M. E. sz. rendelet 19. §-a, valamint az ennek helyébe lépett 1410/1926. M. E. sz. rendelet 22. §-ának első bekezd. szerint ugyan az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelenek az oly külön kielégítési jogok, amelyeket az egyességi ajánlat benyújtását megelőző két hónapon belül vagy az egyességi ajánlat

benyújtása és az egyességi eljárás megindítása közötti időben az adós vagyonához tartozó dolgokra vagy jogokra végrehajtás útján szereztek. Az eljárás célját és az egyesség létrejövetelének érdekét szolgáló ez a rendelkezés azonban *nem zárja ki azt, hogy e külön kielégítési jogok az eljárás befejezetté nyilvánításáig érvényben legyenek*. Habár tehát a való tények szerint az egyességi ajánlat benyújtását megelőző két hónapon belül szereztek a külön kielégítési jogot, az egyesség pedig létrejött s ez jogerőre emelkedett, a szóbanlevő külön kielégítési jog mindaddig, míg az eljárás befejezetté nem nyilvánított, kételyt kizáróan érvényben volt, mert a végrehajtató hitelező érdeke az ilyirányu törvényes védelmet akkor még nem nélkülözhetette, s a biztosításilag szoros zár alá vett ingókra nézve a vádlott kizárólagos tulajdonosi jogát még nem szerezte vissza azzal, hogy időközben egyességi ajánlatot tett, ami nem jelenti még a törvényes formában létrehozott egyességet. Minthogy tehát a vádlott a zár alá vett bort ennek dacára a bírói pecsét eltávolítása mellett kimérte s ekként elidegenítette, okszerűen következik, hogy az eltulajdonítás jogtalanul történt. (Kúria B. III. 7740/1926. sz.)

Az iratokból megállapítható, hogy az egyességi ajánlat 1929. évi január hó 25. napján nyújtott be, a becsatolt hiteles telekkönyvi kivonat szerint a zálogjog előjegyzése iránti kérelem pedig 1929. évi január 18. napján adatott be, vagyis az egyesség benyújtását megelőző két hónapon belül. Minthogy pedig a K. E. R. 1410/1926. M. E. sz. rendelet 22. §-ának első bekezdése értelmében *az egyességi ajánlat benyújtását megelőző két hónapon belül végrehajtás útján szerzett külön kielégítési jogok*, továbbá a R. 21. §-ának 4. bekezdésében érintett, a tkvi Rendtartás 88. §-ának *b)* és *c)* pontjai alapján történt zálogjogi előjegyzések az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt *érvénytelenek*, a zálogjogi előjegyzés iránti kérelem pedig a kérdéses két hónapon belül adatott be, a vonatkozó zálogjogi előjegyzés törlését kellett elrendelni. (Buda-pesti kir. ítélőtábla P. VIII. 11,128/19/1929. sz.)

Csődnyitás.

23. §. Az egyesség megindítása iránti kérvény benyújtásától kezdve szünetel az adósnek a fennálló jogszabályokon alapuló az a kötelezettsége, hogy önmaga ellen csődnyitását kérje.

Az egyességi eljárás megindításától kezdve az adós ellen hitelező kérelmére csődöt nyitni nem lehet. Ha valamely hitelező az egyességi eljárás megindítása előtt az adós ellen csődnyitást kért, az adós az egyességi eljárás megindítását kérheti mindaddig, amíg a bíróság a csődnyitást, habár nem jogerős határozattal, el nem rendelte.

Az egyességi eljárás megindítása esetében, úgyszintén akkor is, ha az egyességi eljárás megindítása iránt kérvényt adtak be és a bíró megítélése szerint az eljárás megindításának akadályja előreláthatóan nem lesz, a folyamatban levő csődnyitási eljárást fel kell függeszteni (88. §.).

Bírói gyakorlat. A törvényszék a csődnyitás iránti kérelmet elutasítja, mert az adósok ellen jogerős csődönkívüli kényszeregyességi ügyben a bíróság a 6340/1927. M. E. sz. rendelet 4. §-a értelmében az OHE. által fogatosított értékesítéshez (likvidációhoz) hozzájárult, mely értékesítés által a hitelezőknek a csődnyitás iránti jogosultsága szünetel, miután abban a tényben, hogy a hitelezők az egyességben azt a kikötést, miszerint a hitelezőket az OHE. részéről gyakorolható értékesítési jog illeti meg, elfogadták, bennfoglalatik az a hallgatóságos lemondás, hogy az értékesítési eljárás alatt csődöt nem kérhetnek. (Pestvidéki kir. törvényszék Cs. 14,624/1929. sz.)

A kényszeregyességi eljárásnak azt a kitűzött

célját, hogy a hitelezők vagyoni érdeke megfelelően biztosítottassék és hogy az önhibájukon kívül válságos anyagi helyzetbe jutott, de a tényállás szerint teljes vagyoni fedezetet nyújtó jóhiszemű adósok további gazdasági tevékenységének a lehetősége is megóvassék, a jóváhagyott egység nemcsak a határidők engedélyezésével, hanem az *aktíváknak a hitelezők részére biztosított és átengedett legjobb értékesítésével is kívánta szolgálni.* Az OHE. már a július 2-án kelt és 2. alatt eredetben mellékelt levélben közölte a vagyonfelügyelővel, hogy az értékesítésre vonatkozó tárgyalásokat folyamatba tette. A 6. alszámú felfolyamodásában pedig bejelentette, hogy a hitelezői bizottság határozata alapján, amennyiben erre a lehetőség megvan, adósok vagyontárgyának értékesítését, az egység szerint vállalni hajlandó és e részben az összes intézkedéseket a csőd elrendelésének hatályon kívül helyezése esetén foganatba is veszi, mert az egység már eredetileg is azon az alapon jött létre, hogy az OHE. egy lehető kedvező likvidációt visz végbe a nagy hitelezők közreműködésével. Figyelemmel tehát arra, hogy adósok előadása szerint az OHE. a likvidációra vonatkozó bejelentést az egységnek megfelelően időközben a kir. törvényszéknél megtette és annak keresztülvitele esetén valamennyi érdekelt közreműködésével, *az egység szerint is a legelőnyösebben valósul meg az eljárás ama intézményi célja, hogy adósok vagyona a hitelezők összességének a rendelkezésére bocsáttassék a végből, hogy abból az egyenlő elbánás elve szerint a legrövidebb úton a legjobb kielégítést szerezhessék, figyelemmel továbbá arra, hogy a likvidációnak a megbízott OHE. általi végrehajtása panaszosnak az egész tömeghez való viszonylatban igen jelentéktelen követelése kiegyenlítéséhez fűződő érdekét is a legcélszerűbben szolgálja, a csőd elrendelése azonban indok és szükség nélkül úgy a többi összes hitelező, mint a panaszlottak jóval jelentősebb gazdasági érdekét súlyosan érintené,* ezért a kir. ítélőtábla a felfolyamodásoknak helyt adott és az elsőbíróság végzésének megváltoztatásával panaszost a *csődnemzés iránti kérelmével elutasította.* (Szegedi kir. ítélőtábla P. II. 1352/12/1929. sz.)

A 6340/1927. M. E. sz. rendelet 4. szakaszában szabályozott értékesítési eljárás a kényszeregyességi eljárás folyamán kötött egyesség lebonyolítási módja. Az a körülmény, hogy ezen eljárás-hoz az egyes hitelező hozzájárult-e vagy sem, annak érvényét nem érinti, minthogy az értékesítés esetén gyakorolható jogorvoslat is rendeleti szabályozást nyert. Minthogy pedig a csődeljárás a kényszeregyességi eljárás eredményét, még mielőtt az értékesítés befejezést nyert volna, megghiúsítaná, meg kellett állapítani, hogy *az OHE. által vállalt értékesítési eljárás folyamata alatt a csőd a kényszeregyesség alatt állott adóssal szemben nem nyitható meg.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8590/3/1929. sz.)

IV. Fejezet.

Magánegyességi eljárás.

Magánegyesség kötelező megkísérlése.

24. §. Ha az egyességi eljárás megindítását kérő adós kereskedő vagy iparos és az adós az egyességi eljárás megindítása előtt nem kísérelte meg magánegyesség létrehozását, az egyességi eljárásnak megindítása és az ezzel kapcsolatos tennivalók (7. §.) után meg kell kísérelni magánegyességnek az OHE., illetőleg az erre hivatott VHE. közvetítésével végbemenő létrehozását.

Ehhez képest ha a kereskedő vagy iparos adós az egyességi eljárás megindítása iránt benyújtott kérvényben nem igazolja az OHE., illetőleg az erre hivatott VHE. tanúsítványával, hogy magánegyességnek létrehozását az OHE., illetőleg a VHE. előtt — sikertelenül — már megkísérelte (36. §.), a bíró a kérvényt mellékleteivel együtt az

OHE.-nek, ha pedig a folyamodó adós lakóhelye vagy vállalatának székhelye szerint illetékes vidéki kereskedelmi és iparkamara mellett önálló hitelvédő egylet van szervezve és a hitelezők tőkeösszeg szerint számított általános vagy viszonylagos többségének üzleti telepe vagy lakóhelye az említett kamarának a területén van (25. §. 1. bekezdése), az e kamara mellett szervezett VHE.-nek küldi meg magánegyesség létrehozásának megkísérlése végett. Ha az eljárásra az előbbi rendelkezés értelmében az OHE. hivatott és a hitelezők említett többségének üzleti telepe vagy lakóhelye a budapesti kereskedelmi és iparkamarának a területén van, a kérvényt az OHE. központjának, ha pedig a hitelezők említett többségének üzleti telepe vagy lakóhelye az adós lakóhelye vagy vállalatának székhelye szerint illetékes, avagy más oly vidéki kereskedelmi és iparkamarának a területén van, amely az OHE. tagja, a kérvényt az OHE. azon vidéki szervének kell megküldeni, amely az adós üzleti telepe vagy lakóhelye szerint illetékes vidéki kereskedelmi és iparkamara mellett működik.

Az előbbi bekezdésben megállapított rendelkezések szempontjából a külföldi hitelezőt úgy kell számbavenni, mint akinek üzleti telepe vagy lakóhelye a budapesti kereskedelmi és iparkamarának a területén van. Ha a bíró a kérvényt az előbbi bekezdés értelmében az OHE. vidéki szervének küldi meg, erről az OHE. központját a kérvény egy példányának megküldésével értesíti.

*Országos Hitelvédő Egylet (OHE).
Vidéki Kamarai Hitelvédő Egylet (VHE).*

25. §. Magánegyességnek a jelen rendelet értelmében szükséges közvetítésére Országos Hitelvédő Egylet alakul, amelynek székhelye Budapesten van. Az OHE. jogköre kiterjed az ország egész területére; kivétel e szabály alól csak annyiban van, amennyiben valamely vidéki kereskedelmi és iparkamara az OHE. tagjai sorába be nem lép és magánegyességnek a jelen rendelet értelmében szükséges közvetítésére önálló kamarai hitelvédő egyletet (VHE.) alakít. Ily esetben az illető vidéki kereskedelmi és iparkamara területén lakó vagy székhellyel bíró adós tekintetében magánegyességnek az e rendelet értelmében szükséges közvetítésére az illető kamara által alakított VHE. hivatott, akkor, ha a hitelezők tőkeösszeg alapján számított általános vagy viszonylagos többségének üzleti telepe vagy lakóhelye az illető vidéki kamara területén van.

Az OHE. a budapesti kereskedelmi és iparkamarán és a csatlakozni kívánó vidéki ily kamarákon felül a hitelvédelem terén tevékenységet sikeresen folytató azokból az egyletekből és egyéb gazdasági érdekképviselői testületekből, mint tagokból alakul, amelyeket a budapesti kereskedelmi és iparkamara vagy az OHE.-be tagul belépő vidéki kamarák valamelyikének előterjesztésére az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve az OHE.

alapszabályaiban e célból kijelöl. Jövőben alakuló vagy a jövőben belépni kívánó egyesületnek vagy gazdasági érdekképviselői testületnek az igazságügyminiszter ugyan-csak a budapesti vagy az említett vidéki kereskedelmi és iparkamarák előterjesztésére adhatja meg a tagsági jogot. Az OHE. a csatlakozó vidéki kamarák mellett — az illető kamarával egyetértve — megfelelő vidéki szervezetet létesít.

Az OHE. alapszabályait és ügyrendjét a budapesti kereskedelmi és iparkamara az OHE.-be tagul belépő vidéki kereskedelmi és iparkamarákkal egyetértve állapítja meg ; érvényességükhöz az igazságügyminiszternek a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve adott jóváhagyása szükséges. Ily jóváhagyás szükséges a már jóváhagyott alapszabályoknak vagy ügyrendnek módosításához is. A szükséges jóváhagyás hiányában az adós és a hitelezők magánjogi viszonyát érintő minden olyan megállapodás, mely az OHE. központjának vagy vidéki szervének közvetítésével jött létre, semmis és az OHE. felel az ebből eredő kárért.

Hogy mennyiben felel az OHE. azért a kárért, melyet a magánegyességi eljárásban közreműködésre az alapszabályok vagy az ügyrend értelmében hivatott szerv vagy e szerv tagja vagy kiküldöttje kártokozó cselekményével vagy mulasztásával, különösen az adós vagyonának kezelésével vagy ellenőrzésével kapcsolatban harmadik személynek vétkesen okoz, ebben a tekintetben a magánnak fennálló szabályai az irányadók.

Az OHE. felett a főfelügyeletet az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve gyakorolja ; e végett az OHE. központjának vagy bármely szervének ügykezelését bármikor megvizsgálhatja vagy megvizsgáltathatja és az OHE.-et jelentéstételre hívhatja fel. Ily felhívásnak az OHE. haladéktalanul köteles eleget tenni. Főfelügyeleti jogkörében az igazságügyminiszter követelheti, hogy azt a személyt, aki megintés ellenére szabálytalanul jár el, a magánügyességi eljárásban való bárminő közreműködésből haladék nélkül zárják ki.

A VHE. az illető kereskedelmi és iparkamarán felül a hitelvédelem terén az illető kamara területén tevékenységet sikeresen folytató azokból az egyletekből és egyéb gazdasági érdekképviselői testületekből, mint tagokból alakul, amelyeket az illető kamara előterjesztésére a jelen §. 2. bekezdésében megjelölt kormányhatóság az alapszabályokban e célból kijelöl. Egyebekben is a VHE.-re a jelen §. rendelkezései megfelelő alkalmazást nyernek.

* * *

Az Országos Hitelvédő Egylet alapszabályai és ügyrendje.

I. Az Országos Hitelvédő Egylet alapszabályai.
Név és székhely. 1. §. Az egyesület neve : Országos Hitelvédő Egylet. Székhelye : Budapest.
Pecsétje : Körbélyegző, Országos Hitelvédő Egylet szöveggel. *Cél.* 2. §. Az Országos Hitelvédő Egylet célja : a csődönkívüli kényszeregyességi

eljárásról szóló rendeletben körülírt feladatkör ellátása, bíróságon kívüli magánegyességek létrehozása. *Altruista jelleg.* 3. §. Az Országos Hitelvédő Egylet működése kizárólag közérdekű és altruista jellegű és mint ilyen, nyereszkesedésre nem irányulhat. *Tagok.* 4. §. Az Országos Hitelvédő Egylet tagjai: a) Kereskedelmi és Iparkamara, Budapest, Kereskedelmi és Iparkamara, Debrecen, Kereskedelmi és Iparkamara, Győr, Kereskedelmi és Iparkamara, Miskolc, Kereskedelmi és Iparkamara, Pécs, Kereskedelmi és Iparkamara, Szeged; b) önkéntes bejelentésük és a budapesti vagy az illetékes vidéki kereskedelmi és iparkamara javaslata, valamint a m. kir. Igazságügyminiszter és a Kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása alapján a következő általános és szakmai érdekképviselői testületek és egyéb egyesületek: Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, Magyar Kereskedelmi Csarnok, Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, Országos Iparegyesület, Baross-Szövetség, Budapesti Kereskedelmi Testület, Országos Kereskedő és Iparos Szövetség, Fővárosi Kereskedők Egyesülete, Gyáripari Képviselők Országos Testülete, Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége, Magyar Hitelezői Védegylet, Magyar Tudakozódó Egylet, Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete, Magyar Vasiparosok és Vaskereskedők Országos Egyesülete, Magyar Fatermelők, Fatermeskedők és Faiparosok Országos Egyesülete, Fűszerkereskedők Országos Egyesülete, Magyar Bankárok és Értékpapírkereskedők Egyesülete, Magyarországi Cipőnagykereskedők Egyesülete, Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete, Magyar Bőrkereskedők Országos Egyesülete, Budapesti Bőrnagykereskedők Országos Egyesülete, Festék- és Lakknagykereskedők Országos Egyesülete, Magyar Gyógyszerárú Nagykereskedők Országos Egyesülete, Műszaki Kereskedők Egyesülete, Üveg- és Porcellánkereskedők és Üvegesek Országos Egyesülete, Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete, Magyar Borbizománysok és Borügynökök Országos Egyesülete,

Magyar Papírnagykereskedők Országos Szövetsége, Nemesfémiparosok Országos Szövetsége, Magyar Zsák- és Ponyvakölcsönzők Egyesülete, Magyar Textilgyárosok Országos Egyesülete, Magyar Bőriparosok Országos Szövetsége, Magyar Cipőgyárak Országos Egyesülete, Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete, Magyar Fővárosi Malomegyesület, Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete, Bútor- és Rokonipari Kereskedők Védő-Egyesülete, Magyar Téglá- és Anyagárusok Országos Egyesülete, Magyar Konzervgyárosok Országos Szövetsége, Budapesti Mérnöki Kamara, Budapesti Építőmesterek Ipartestülete, Likörgyárosok Országos Egyesülete, Ecetgyárosok Országos Egyesülete, Creditoren-Verein von 1870, Wien, Biztosító Intézetek Országos Szövetsége, Magyar Automobilkereskedők Országos Egyesülete, Merkantil-Szövetség. c) Az itt névszerint föl nem sorolt, a hitelvédelem terén tevékenységet folytató azok az egyletek és egyéb gazdasági érdekképviselői testületek, amelyeket a budapesti kereskedelmi és iparkamara, vagy valamely az Egyletbe belépett vidéki kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére a m. kir. Igazságügyminiszter a Kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve e célból kijelöl, illetőleg amelyeknek a jövőben történő alakulásakor vagy jövőben nyilvánítandó csatlakozási kívánsága esetében a tagsági jogot megadja. A tagság a kereskedelmi és iparkamarákra vonatkozólag egy évre, a többi tagokra három évre kötelező, de ha a tag kilépési szándékát hat hónappal a lejárattal előtt írásban be nem jelenti, a tagsági kötelezettség évről-évre megújul, illetőleg mindig a lejáratra következő naptári évre kiterjed. *Tagsági díj.* 5. §. A tagok közül azok, amelyeket az alábbiak szerint a közgyűlésen két vagy több szavazat illet meg, évi 200 pengő, azok pedig, amelyeket egy szavazat illet meg, évi 100 pengő tagsági díjat fizetnek, amely összeg a szükséghez képest igazgatósági határozattal legfeljebb 100 %-kal felemelhető, kisebb helyi jellegű egyesületek számára pedig 50 pengőre leszállítható. A tagsági díj minden naptári évre az év elején válik esedé-

kessé és február hó 15-ig befizetendő. *Elnök*, — *társelnökök*. 6. §. Az Országos Hitelvédő Egylet elnöke a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mindenkori elnöke, vagy delegált alelnöke, három társelnöke közül kettőt a vidéki kamarák elnökei vagy alelnökeik közül közös megegyezéssel jelölnek ki, egy társelnököt az Egylet közgyűlése a tagul belépett szabad érdekképviseltek elnökei, társ- vagy alelnökei közül évről-évre választ. *Közgyűlés*. 7. §. Az Egylet évi rendes közgyűlése minden naptári év első harmadában tartandó meg. Ezenkívül az igazgatóság a közgyűlést a szükséghez képest többször is összehívhatja. Hét egyleti tagnak a kívánságára hat héten belül rendkívüli közgyűlés hívandó össze. Az Egylet közgyűlésein a tagok jogaikat közgyűlési kiküldöttek útján gyakorolják. A szavazásra jogosult közgyűlési kiküldöttek létszáma a következőkép állapíttatik meg: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részére 5, minden vidéki kereskedelmi és iparkamara részére 3, a 4. §. b) pontjában felsorolt első tizenegy (11) tag mindegyike részére 2, a többi ott felsorolt tagok mindegyike részére egy. A később belépő tagokra nézve a szavazásra jogosult közgyűlési kiküldöttek létszámát a belépés alkalmával a közgyűlés állapítja meg. A közgyűlésen minden szavazásra jogosult közgyűlési kiküldöttnak egy szavazata van. 8. §. A közgyűlés hatásköre: a) az évi költségvetés megállapítása, b) az évi jelentés, a zárszámadás jóváhagyása, valamint a fölmentvény fölötti határozathozatal, c) az alapszabályok és netáni módosításuk tárgyában való határozás, d) számvizsgálók választása, e) igazgatósági tagok választása. 9. §. A közgyűlésre a tagok ajánlott levélben legalább 8 nappal a kitűzött határnap előtt hívandók meg, annak napirendje pedig a tagoknak legalább 5 nappal a közgyűlés napja előtt megküldendő. A közgyűlésen az annak napirendjére kitűzött tárgyakon kívül csak azok az indítványok tárgyalhatók, amelyek a közgyűlés előtt legalább 30 nappal az Egylet központi irodájánál írásban benyújtattak. 10. §. A közgyűlés határozatképes, ha összehívása szabályszerűen

történt meg és a tagoknak legalább *egynegyede* szavazásra jogosult egy kiküldöttével képviselve van. Határozatait a közgyűlés egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az a javaslat emelkedik határozat erejére, amely mellett a közgyűlés elnöke szavazott. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés legkésőbb 14 nap alatt az előbbi szakasz előírásai betartásával újból összehívandó azzal a figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok értelmében az újabb közgyűlés a másodszor napirendre tűzött tárgyakban a képviselt tagok számára való tekintet nélkül fog határozni. *Igazgatóság.* 11. §. Az igazgatóság tagjai: *a)* az Egylet elnöke és társelnökei; *b)* a tagul belépett kereskedelmi és iparkamarák kiküldöttei; *c)* 24—40 választott tag, és *d)* kooptált tagok. Az igazgatóságba a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 8, az egyes vidéki Kereskedelmi és Iparkamarák pedig 3—3 tagot, valamint vezető (fő-) titkárukat küldik ki. A választott tagokat a közgyűlés a 4. §. *b)* és *c)* pontjai alá eső testületek vezetőségének tagjai közül évenként választja. Az igazgatóság az elnök javaslatára magát tagjai létszámának fele erejéig kooptálás útján kiegészítheti, és pedig felerészből a vidéki kereskedelmi és iparkamarák javaslata alapján. Az igazgatóság feladata az Egylet működésének irányítása. Az igazgatóság határozatképes, ha az összes tagok legalább 5 nappal az ülés határnapja előtt meghívtak és legalább 10 tag jelen van. *Végrehajtó bizottság.* 12. §. Az ügyvitel intézésére a igazgatóság saját kebeléből végrehajtó bizottságot alakít, amelybe az Egyletbe tagul belépett minden vidéki kereskedelmi és iparkamara az igazgatóságnak általa kijelölt tagjai sorából egy-egy tagot küld ki, akit az illető kamara vezető (fő-) titkára teljes hatáskörrel helyettesíthet. A végrehajtó bizottság az ügyrend szerinti hatáskörben önállóan jár el és működéséről legalább negyedévenként beszámol az igazgatóságnak. *Számvizsgáló bizottság.* 13. §. Az Egylet közgyűlése minden évben legalább 3, legfeljebb 5 tagból álló számvizsgáló bizottságot választ, melynek hatásköre kiterjed az Egylet

pénzügyeinek és számadásainak felülvizsgálására és ellenőrzésére. A számvizsgáló bizottság úgy az Egylet központjában, mint annak különböző szerveinél az év folyamán több ízben is ellenőrző vizsgálatokat tarthat és eljárásának eredményéről a közgyűlésen számol be. *Ellenőrző bizottságok.* 14. §. Az Egylet kebelében háromtagú ellenőrző bizottság alakítandó, melybe az Egylet igazgatósága két tagot választ és amelynek harmadik tagja a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által kiküldött kamarai tisztségviselő. Azonos összetételű ellenőrző bizottságok alakítandók a vidéki szerveknél, ahol a kamarákra vonatkozó jogosítványokat az illetékes vidéki kamara gyakorolja. A központi ellenőrző bizottság tagjainak kötelessége az Egylet központjának és minden szervének állandó ellenőrzése és működésüknek időnkénti megvizsgálása. E feladatkörben nemcsak a bizottság testületileg, hanem annak tagjai egyenkint is jogosítva vannak eljárni. Működéséről a bizottság az igazgatóságnak negyedévenként jelentést tesz. A vidéki szervek ellenőrzésére alakított ellenőrző bizottság működési köre csak az illető szervekre terjed ki; feladata teljesítésében úgy jár el, mint a központi bizottság, negyedévi jelentését az illető vidéki kereskedelmi és iparkamarának teszi meg. *Központi iroda.* 15. §. A folyó ügyvitel ellátására az Egylet központi irodát tart fenn a szükséges személyzettel. A központi iroda feladatai: *a)* a magánügyességi eljárásnak megindítása, lebonyolítása, csődönkívüli kényszeregyességi ügyekben a bíróságokkal való érintkezés és a bíróságoknak való jelentéstétel a magánügyesség sikere vagy megghiúsulása tekintetében; *b)* az egyéb hatóságokkal való érintkezés; *c)* a magánügyességi eljárások átutalása az expozitúrákhoz; *d)* az expozitúrák működésének minden tekintetben való irányítása, *e)* az expozitúrák egész munkájának, ügyvitelének és ügykezelésének ellenőrzése. *Fiókok (Expozitúrák).* 16. §. Az Országos Hitelvédő Egylet fiókokat létesíthet olykép, hogy a szükséges kellékekkel rendelkező hitelezői védegyleteknek, esetleg szakmai egyesületeknek megbízást

ad az esetről-esetre hozzájuk utalandó egyességi ügyeknek az OHE. nevében — a központi iroda irányítása és ellenőrzése mellett — leendő előkészítésére, a hitelezőkkel való letárgyalására és a magánegyességek létrehozására. Az Egylet köteles arra törekedni, hogy egyes üzleti szakmák, sőt lehetőleg összetartozó szakmák számára is csak egy fiók (expozitura) létesíttessék. A fiókok az Országos Hitelvédő Egylet ellenőrzése és felügyelete alatt állanak. Az Egylet a fiókokhoz megbízottakat küldhet ki, akik a fióknak a hozzáutalt ügyekre vonatkozó tárgyalásain résztvehetnek. Ugyanez a jog megilleti a központi iroda vezetőjét vagy erre kijelölt tisztviselőjét. A fiókok működését az ügyrend szabályozza. *Vidéki szervek.* 17. §. Az Országos Hitelvédő Egylet a csatlakozó egyes vidéki kereskedelmi és iparkamarákkal együtt, azok székhelyein az illető kamarák kerületeire vonatkozó hatáskörrel *Kamarakerületi Hitelvédő Szerveket* létesít. E szervek közbenjöttével kerületükben a szükséghez képest fiókok (expozitúrák) és helyi (végrehajtó) bizottságok létesíthetők. Azoknak a kamaráknak a működése területén, melyek önálló hitelvédő egyletet (VHE.) létesítettek, az Egylet fiókot, expozitúrát vagy helyi bizottságot csak abban az esetben létesíthet, ha az illető VHE. szervei az együttműködést több ízben indokolatlanul megtagadták. Ha ilyen eset nem forog fenn, az Egylet az illető kamara területén a kamarai hitelvédő szerv közreműködését köteles igénybe venni. *Helyi bizottságok.* 18. §. Az Országos Hitelvédő Egylet, illetőleg a Kamarakerületi Hitelvédő Szervek a szükséghez képest székhelyükön kívül helyi bizottságokat létesíthetnek. *Iratok megőrzése.* 19. §. Az Egylet gondoskodni tartozik arról, hogy a kebelében tárgyalt ügyekre vonatkozó minden irat legalább öt évig megőriztessék. *Kamarai ellenőrzés.* 20. §. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának úgy a saját, mint a többi csatlakozó kereskedelmi és iparkamarák nevében jogában áll az Egyletnek és minden szervének működését és egész ügyvitelét bizalmi közegei útján a budapesti kamara kerületében — a 14. §.

körén kívül is — állandóan ellenőrizni. Az Egylet és annak minden szerve az ellenőrzés keresztülvitele végett mindennemű irataiba, feljegyzéseibe és egész ügyvitelébe teljes betekintést engedni tartozik. Ugyanezen ellenőrzési jog illeti meg a kamarakerületi hitelvédő szervek és ezek tagozatai tekintetében az illetékes kereskedelmi és iparkamarát. *Feloszlás.* 21. §. Az Egylet feloszlása tárgyában csak oly közgyűlés határozhat, amelynek napirendjére a feloszlás előre kitűzetett és amelyen a közgyűlés tagjainak kétharmada jelen, illetőleg képviselve van. E közgyűlés az Egylet tulajdonát képező berendezések és megmaradó vagyon hovafordítása, továbbá a tárgyalt ügyekre vonatkozó iratoknak legalább öt évig való megőrzése tekintetében is rendelkezni tartozik. 22. §. Abban az esetben, ha az Egylet nem a jelen alapszabályokban meghatározott célt követné és azok intézkedéseit be nem tartaná, illetőleg működésével hatáskörét túllépné, vagy ha működése továbbfolytatása által az állam érdekét vagy az Egylet tagjainak vagyonát veszélyeztetné: a magyar kir. kormány által haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után a szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is osztható, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb betartására, különbeni feloszlás terhe alatt kötelezhető. (Jóváhagyatott a m. kir. igazságügyminiszternek a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve 1926. évi március hó 3. napján T. 517/162. szám alatt kelt rendeletével, l. Budapesti Közlöny 1926. évi 52. sz.)

II. Az Országos Hitelvédő Egylet ügyrendje.

1. *Szervezet.* 1. §. Az OHE. szervei: *a)* a közgyűlés, *b)* az igazgatóság, *c)* a végrehajtó bizottság, *d)* a számvizsgáló bizottság, *e)* ellenőrző bizottság, *f)* központi iroda, *g)* fiókok (expozitúrák), *h)* vidéki szervek, *i)* helyi bizottságok. 2. §. Az 1. §-ban felsorolt szervek működésére és hatáskörére vonatkozó rendelkezéseket az OHE. alapszabályai tartalmazzák, melyek kiegészítésekép még az alábbiakban foglalt részletes intézkedések szolgálnak irányadóul. 3. §. Az igazgatóság 10 tag együttes kérelmére összehívandó. 4. §. A végre-

hajtó bizottság az igazgatóság által reá ruházott hatáskörében az Egylet működésének irányítását végzi. Hatáskörébe tartozik az Egylet életét érintő minden fontosabb ügyben való határozathozatal, amennyiben ez a közgyűlés hatáskörébe nincs utalva, továbbá az Egylet ügyvitelének és pénzügyi háztartásának általános irányítása s a fegyelmi jogkör gyakorlására hivatott fegyelmi tanács létesítése. A végrehajtó bizottság intézkedik az alkalmazottak felvétele és elbocsátása ügyében, létesíti az Egylet fiókjait, az alapszabályok rendelkezéseihez képest azoknak működését irányítja és ellenőrzi, valamint az OHE.-be tagul belépett vidéki kereskedelmi és iparkamarákkal együtt a kamarakerületi hitelvédő szervek felállítása ügyében intézkedik. Azokat a személyeket, akik ügyvezető igazgatón kívül az OHE.-nek harmadik személyekkel szemben való képviselőre jogosítottak, a végrehajtó bizottság jelöli ki. 5. §. A központi iroda élén az Egylet ügyvezető igazgatója áll. Az ő feladata a központi iroda számára az alapszabályok 15. §-ában előírt tevékenység irányítása, a központi iroda vezetése, általában mindaz, ami az ügyvezetés egész feladatkörének irányítása természetéből folyik, így különösen az Egylet minden szerve által végzett működés megfelelő előkészítése, ellenőrzése, irányítása és a hozott határozatok végrehajtása. Az igazgató a végrehajtó bizottság előadója. A központi iroda tisztviselőit az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján a végrehajtó bizottság nevezi ki. Az ügyvezető igazgató jelöli ki azt az egy vagy több személyt, aki a magánegyeségi eljárás során a befolyó pénz átvételére jogosult. 6. §. Az OHE. fiókjainak (expozitúráinak) felállítása ügyében az ügyvezető igazgató előterjesztése alapján a végrehajtó bizottság intézkedik. A fiókok működésének általános irányelveit az alapszabályok 16. §-a írja körül és az illető egyletekkel kötött külön írásbeli megállapodást részletesen szabályozza. Ehhez képest a fiókok az OHE. irányítása, ellenőrzése és felügyelete alatt állanak. Azon szervek, szakmai egyesületek vagy hitelezői védegyletek, melyek mint OHE.-fiókok

működnek, ezen jellegüket címükbe felveszik s mint az OHE.-nek az illető szakmákra kijelölt fiókjai (expozitúrai) szerepelnek. Azon szakmai egyesületek vagy védegyletek, melyek mint OHE.-fiókok nyernek feljogosítást a hozzájuk utalt ügyek tárgyalására, az OHE.-vel szemben a rendeletek, alapszabályok és ügyrend intézkedéseinek pontos betartásáért teljes felelősséggel tartoznak. A fiókokként kijelölt szakmai egyesületek és védegyletek ezidőszertint működő vezetősége az OHE. végrehajtó bizottságába egy-egy tagot delegálhat, akik ott teljes hatáskörrel vehetnek részt. A központi iroda vezetője vagy annak helyettese az üléseken szintén mindenkor résztvehet. 7. §. A 1410/1926. M. E. számú rendelet, továbbiakban röviden R. intézkedéseihez képest az OHE.-hez utalt ügyeknek az egyes fiókok részére történő elosztása az OHE. központi irodája útján történik, mely ezt lehetőség szerint a fennálló hitelezői érdekeltség szakmai megoszlásának mikéntjére való figyelemmel eszközli. 8. §. Az OHE. fiókjaiként kijelölt szakmai egyesületek vagy hitelvédő egyletek jogi személyisége és gazdasági önállósága a fiókka történt kijelölés következtében nem érintetik, vagyonukkal továbbra is ők rendelkeznek. A fiókok a reájuk ruházott feladatkör ellátásával kapcsolatosan az OHE.-vel szemben semmiféle anyagi igényeket nem támaszthatnak, költségmegtérítést a központtól semmiféle címen nem igényelhetnek, jövedelmük az általuk intézett egyes ügyekben felmerülő díjaknak az OHE. által részükre utalt megfelelő hányadából áll, melyekből a felmerülő kiadásokat maguk teljesítik. E fiókok teljes pénzügyi gazdálkodása az OHE. ellenőrzése alatt áll. Azt az arányszámot, amely szerint az OHE.-t illető díjakból a központ és a fiókok részesednek, az OHE. végrehajtó bizottsága állapítja meg időnként. Azon fiókoktól, melyek a reájuk ruházott hatáskört a már történt előzetes figyelmeztetés ellenére nem megfelelően látják el, a megbízás a fegyelmi tanács döntése alapján vagy a külön megállapodásban foglaltakhoz képest haldéktalanul visszavonható, fennmaradván a mu-

lasztást elkövető szervezeteknek egyébkénti törvényes felelőssége. 9. §. A kamarakerületi hitelvédő szervezet az illető kamarák kerületeire kiterjedő hatáskörrel mint az OHE. vidéki szervei működnek. A szervezet a helyi viszonyoknak megfelelően az OHE. végrehajtó bizottságának és az illetékes kereskedelmi és iparkamarának jóváhagyásával választmányt, helyi bizottságokat és a választmány tagjai sorából végrehajtó bizottságot alakíthatnak. A kerületi szervezet ülésein az OHE. ügyvezető igazgatója vagy ennek helyettese részvételre jogosult. A kerületi szervezet működésükben a rendeletek, alapszabály és ügyrend és saját szervezeti szabályzatai pontos betartásáért felelősséggel tartoznak, pénz- és ügyvitelük az OHE. irányítása és ellenőrzése, valamint az illetékes kereskedelmi és iparkamara ellenőrzése mellett történik. A kerületi szerv saját szervezeti szabályzatát az OHE. és az illetékes kamara egyetértőleg alkotják meg. A kerületi szervezet jövedelme az általuk intézett egyes ügyekben felmerülő díjaknak az OHE. végrehajtó bizottsága által részükre a munkateljesítményre és kiadásokra való tekintettel megállapított megfelelő hányadából áll. 10. §. Az alapszabályok 20. §-ához képest a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát a többi társkamara nevében is megillető ellenőrzési jog gyakorlására kirendelt bizalmi személy úgy az Egylet központi irodájában, mint annak fiókjainál az ügyintézés minden ágazataiba betekintésre jogosult, nevezett részére e célból a szükséges felvilágosítások megadandók, a bizalmi személy jogosult arra is, hogy a fiókknál az egyes üléseken és tárgyalásokon résztvehessen. Ugyanezen jog illeti meg a kamarakerületi szervezetekre és annak egész tagozatára vonatkozólag az illetékes kereskedelmi és iparkamarát. 2. *Ügyvitel.* 11. §. Az OHE. a csődönkívüli kényszeregyességről szóló rendelet értelmében a bíróságok által hozzá áttett ügyekről külön iktatókönyvet vezet. Ugyanilyen külön iktatókönyv vezetésére kötelesek ezen ügyek tekintetében az OHE. vidéki szervei és fiókjai. Ha a fél a beadványt személyesen adja át, az iktatószámot vele nyomban —

idevonatkozó kérés hiányában is — közölni kell. 12. §. A csődönkívüli kényszeregyességi eljárást szabályozó rendelet hatálya alá nem eső magán-egyeségi ügyekről az OHE. és annak szervei elkülönített iktatást vezetnek. 13. §. Az OHE. vagy annak vidéki szerveihez a bíróságoktól beérkező ügydarabok az OHE. központja által egy-egyesen elkészítendő iratborítékban kezelendők. 14. §. A R. IV. fejezetének hatálya alá eső összes ügyekben a R. 30. §-ának rendelkezéséhez képest táblás kimutatás készítendő, mely a bejelentő hitelezők jegyzékét tartalmazza és feltünteti azt a körülményt, hogy az adós az egyes hitelezők követelését kifogásolta-e vagy sem. Ezen táblás kimutatások a bírósági ügyvitelben használatos nyomtatványmintának megfelelően a 9., 10. és 13. rovatok üresen hagyásával készítendőek el minden egyes ügyben s azok az adós, illetve annak igazolt meghatalmazottja, az OHE. részéről pedig a Budapesten elintézett ügyeknél a szóban-forgó ügyben eljáró fiókok vezetője vagy annak helyettese, valamint az OHE. központi irodájának vezetője vagy annak helyettese által írandó alá, a vidéken elintézett ügyeknél pedig a kerületi szerv vezetője vagy annak helyettesének aláírásával látandó el. Az OHE. központi irodájában azon személyek, akik ezen jegyzékek aláírására jogosultak, nyilvántartandók és aláírásuk eredetijét a bíróságnak be kell mutatni. 15. §. A R. 81. §-ában körülírt felhívást a magánegyes-séghez leendő csatlakozás és a csatlakozás el-mulasztásának jogkövetkezményei tekintetében az OHE. központi irodája eszközli. 16. §. A ren-delet által előírt értesítések vagy kézbesítőkönyv útján vagy ajánlott levélnek postára adásával történhetnek (Rendelet 2. §.) és a külföldi hite-lezők részére helyi képviselőik útján, valamint általában igazolt meghatalmazottaik kezéhez jog-hatályosan eszközölhetők. 17. §. A kényszer-egyeségi ügyek nyilvántartása és statisztikai feldolgozása céljából az OHE. megfelelő nyilván-tartást vezet. Ezen nyilvántartás a statisztika részére az OHE. összes fiókja és vidéki szerve a megfelelő adatokat rendelkezésre bocsátani

és a közölt adatok helyességéért teljes felelősséggel tartozik. 18. §. Az OHE. szerveinél az egyes kényszeregyességi ügyekben folyó tárgyalások során ügyvédi képviseletnek helye van. 19. §. Azokat a módozatokat, amelyek szerint az OHE. által lebonyolítandó egyességi ügyekben a budapesti kereskedelmi és iparkamara által kinevezett kamarai hites revizorok igénybevételének helye van, a szükséghez képest az igazságügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve fogja megállapítani. 20. §. Az OHE.-nek az egyességi ügyekben a bíróságokkal és hatóságokkal való érintkezésében a R. rendelkezései irányadók és az ott körülírt alakiságok és határidők pontos betartásáról az OHE. gondoskodni tartozik. 21. §. A 6340/1927. M. E. sz. rendelet 4. §-a alapján kiküldhető hitelezői bizottság tagjait a magánegyeségi tárgyalások során a hitelezőknek tőkeösszeg alapján számított viszonylagos többsége választja. Ugyanigy történik a tagok számának megállapítása. A hitelezők többségének felhatalmazása alapján a tagokat az OHE. végrehajtó bizottsága jelöli ki és állapítja meg számukat. Ha a hitelezői bizottság valamely tagja e megbízatást nem vállalja, a tagságról utóbb lemond, vagy bizottsági tagsági működésének ellátásba utóbb bármely oknál fogva lehetetlenné válik, az így megüresedett tagsági hely betöltésére is az OHE. végrehajtó bizottsága jogosított. A hitelezői bizottság tagjai működésükért díjazásban nem részesülnek. A bizottsági tagság elvállalásáról írásbeli nyilatkozat adandó, melyet az OHE. megőrizni köteles. Oly hitelezői bizottsági tag helyébe, aki három ülésről indokolatlanul elmarad, az OHE. végrehajtó bizottsága más tagot jelölhet ki. (Jóváhagyta a m. kir. igazságügyminiszter a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve az 1926. évi március hó 3. napján T. 517/162. és 1928. évi július hó 16. napján 36,181/1928. I. M. VIII. szám alatt kelt rendeletével.)

Az Országos Hitelvédő Egylet részéről közreadott «Tudnivalók a fizetésképtelenséggel kapcsolatos vagyonellenőrzés tekintetében.» (Kivonat.)

I. Az OHE. ellenőrzési tevékenysége a kényszer-egyeségi eljárás tartama alatt. A Ke. rendelet 20. és 27. §-aiból folyólag az eljárás megindítása napjától a magánegyeség létrehozására rendelkezésre álló határidő tartama alatt (a bejelentési határidő lejártától számított 30 napig) az OHE. által gyakoroltatik az ellenőrzés, az adós üzletvitelének alább felsorolt vonatkozásaiban.

a) Az üzletvitel általános jellegű ellenőrzésén főleg abban a tekintetben, hogy adós *vagyonállaga ne romoljon, hogy a hitelezők elől semmi el ne vonassék.*

b) A pénzkezelés ellenőrzését, de ezen túlmenőleg a befolyó pénz átvételét, fizetések vagy más kötelezettségek teljesítését, vagyis az egész pénzügyi gestió tényleges intézését az OHE. magának tarthatja fenn. Ez ellenőrzés gyakorlása szempontjából adós köteles a mindennapi pénz- és áruforgalomról (a bejött és kiment áruk részletezése mellett) megfelelő pontos és részletes kimutatást készíteni. Köteles továbbá üzlete terjedelméhez mérten könyvelését rendszeresen és olyképp végezni, hogy ebből úgy vagyoni állása, mint az üzleti forgalomra vonatkozó adatok minden nehézség nélkül pontosan megállapíthatók legyenek. Ezen ellenőrzési tevékenységet az OHE. vagy állandó ellenőrnek az üzletbe történt behelyezésével vagy esetenkénti, ambuláns ellenőrzés útján gyakorolja, esetleg azonban e hatáskört a vagyonfelügyelőre is átruházhatja. Ha az üzletben állandó ellenőr nyer alkalmazást, úgy minden tétel kifizetéséhez csak úgy, mint az árurendeléseknél és kihitelezéseknél (g) pont) az állandó ellenőr előzetes láttamozása kívántatik meg, mely nem jelenti valamely iratnak az ellenőrző részéről bármiféle jogi hatállyal való együttes aláírását, hanem csupán a történő intézkedésekhez való hozzájárulásának igazolását. (Az ellenőr a szignálást rendszerint nevének rövidített

jegyzésével eszközli.) Egyébként az adós vagyónából eszközölhető kiadásoknál irányelvül az a szempont kell hogy szolgáljon, hogy a fizetések csupán a mellőzhetetlenül szükséges üzleti folyókiadásokra eszközölhetők (a folyó, nem régebbi esedékességű adókra, házbérre, munkabérre, ellenőrzési járandóságra, világításra, telefonra stb.). Ha kétség merül fel arranézve, vajjon a kérdéses tétel kényszeregyességi eljárás tartama alatt is teljesítendő kiadások sorába tartozik-e, úgy e részben az OHE., illetve a vagyonfelügyelő előzetes hozzájárulása kérendő ki. Nem teljesíthető kiadás *nem üzleti jellegű* tartozásokért, s még kevésbé szabad valamely hitelezőnek fennálló követelésére fizetést teljesíteni, még akkor sem, ha ő ennek elmulasztása esetére bűnvádi eljárás megindítását helyezi kilátásba. Az üzletben mutatkozó pénzfeleslegek felett a vagyonellenőr az adóssal egyértelműleg diszponál. Elv az, hogy a felesleg a megállapítandó pénzintézetnél helyezendő el, mely számla felett adós *csakis az OHE.-vel*, vagy amennyiben az ellenőrzés a vagyonfelügyelőre ruháztatott, a vagyonfelügyelővel egyértelműen diszponálhat. Ha az ellenőrzést az OHE. által kijelölt ambuláns ellenőr gyakorolja, úgy a történő kifizetéseknek az OHE. megbízott által történő előzetes láttamozása helyébe, az azokra vonatkozó utólagos leszámolás kötelezettsége lép. Ebben az esetben is tartozik azonban az adós arról gondoskodni, hogy a fizetések csak a most körülírt keretek között eszközöltessenek. Az ambuláns vagyonellenőr pénzt az OHE. nyugtakönyve alapján vesz fel, utóbb e pénzfelvétel az OHE. központja által külön levélben is elismertetik.

c) A postatakarékpénztári számlán elhelyezett pénzek tekintetében figyelembe veendő a postatakarékpénztár által kibocsátott üzleti szabályzatnak azon rendelkezése, hogy diszpozícióra az adós csak az *OHE. vagy a vagyonfelügyelő* ellenjegyzése mellett jogosított.

d) Adós köteles részletesen számot adni arról, hogy fizetéseinek beállta, legalább is a ke. eljárás megindítását megelőző hatvan nap óta kinek teljesített fizetéseket, kinek nyújtott

biztosítékot (zálog, kezesség, engedmény stb.), kinek adott vissza árut és ezt mily címen, mely oknál fogva tette. Amennyiben adós üzletében a ke. eljárást megelőző időből *bizományi* áru található, úgy ezt a körülményt haladéktalanul az ellenőrzés megkezdésekor a vagyonsellenőrzőnek bejelenteni s egyszersmind neki az ez ügyre vonatkozó adatokat: a bizományi megállapodást, számlákat, a bizományi áruk eddig történt elszámolására vonatkozó adatokat, kimutatásokat, az áruk esetleges leváltozásával kapcsolatos levelezést teljes egészében bemutatni, valamint általában minden, a bizományi ügylet létrejöttére és lebonyolítására vonatkozó körülményt előadni tartozik. A bizományi jellegű áruk e minőségüknek megfelelő kezelését, az ebből befolyó pénzek rezerválását adós továbbra is eszközölheti. Az áruk visszaadása, e pénzeknek a megbízó részére leendő kiszolgáltatása azonban csupán az ellenőrző (OHE. megbízott, vagyonsellenőrző) előzetes hozzájárulása esetén eszközölhető. Ugyanazt az eljárást tartozik az adós követni abban az esetben is, ha bizonyos tárgyakra vonatkozólag az eladónak *tulajdonjog-fenntartás* alapján tulajdoni igénye állna fenn.

e) Amennyiben adós a kényszeregyességi eljárás tartama alatt szerez be bizományi árut, úgy az erre vonatkozó bizományi megállapodást vagyonsellenőrének bemutatni, a bizományi árut és az arra vonatkozó nyilvántartást, könyvelést, pénzkezelést és kihitelezéseket elkülönítetten kezelni tartozik.

f) Az adós által saját háztartási céljaira igénybevehető összeg tekintetében a Ke. rendelet 20. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazandó, melynél fogva az adós életfenntartására a valóságban befolyó tiszta jövedelemnek *legfeljebb háromnegyed részét igényelheti*. Az ezen rendelkezés folytán ténylegesen igénybevehető összeget a vagyonsellenőr állapítja meg a rendeleti szabályozásnak megfelelően. A tiszta jövedelem kiszámítási bázisa a következő: a cég által elért legutolsó hónap árubevétele után kiszámítandó a nála figyelembejövő átlagos haszonkulcs alap-

ján a bruttóhaszon, amiből az ugyanannyi időre eső összezsí levonásba hozandó, az így mutatókozó felesleg tekinthető tiszta jövedelemnek. Figyelembe veendő itt az OHE. azon gyakorlata, mely szerint a cégtulajdonos részére a rendelet *jentemlített korlátozó rendelkezésein belül*, rendszerint legfeljebb *heti 80.— pengő* adható, míg a 80,000.— pengőt meghaladó raktárkészlet mellett e heti kivét maximuma ugyancsak a rendelet említett korlátaiban belül, vagyis, *ha az elért tiszta haszon ezt megengedi*, legfeljebb 160.— pengőben állapítható meg. A rendelet korlátaiban belül a vagyonsellenőr, illetve az OHE. vagy a vagyonsellenőr által megállapított összegben felül semmiféle címen az adós cégtulajdonos az üzletből összegeket igénybe nem vehet (házbér, különleges kiadások stb.). Ha ily kiadás szüksége felmerülne, úgy ehhez is a vagyonsellenőr *előzetes hozzájárulása* kérendő ki.

g) Az üzlet vitelénél a vagyonsállag megőrzése szempontjából, azon fontos érdek megővése végett, hogy a hitelezők rendelkezésére álló vagyoni fedezet az eljárás tartama alatt ne csökkenjen, a vagyonsellenőr által megadott irányelvek, utasítások pontosan szem előtt tartandók. Vonatkozik ez különösen újabb árukészletek beszerzésére, melyeknél az adós a vagyonsellenőrrel egyetértőleg tartozik eljárni s újabb vásárlásokat csakis az általa jóváhagyott keretek között eszközölhet. Az üzlet vagy üzem továbbvitele szempontjából szükségesnek mutatókozó árubeszerzés, ha arra anyagi fedezet van, az ellenőr hozzájárulásával eszközölhető, az elv az, hogy csak az okvetlenül szükséges hiánypótlás, az üzlet továbbvitele szempontjából nélkülözhetetlen cikkek beszerzése jöhet szóba. Szállítónál tároló vagy korábban lombardírozott áru kiváltására is sor kerülhet, de természetesen ez is csak az ellenőr előzetes hozzájárulása esetén. A tárolás, illetőleg a lombardírozás ténye az ellenőrzés megkezdésekor az ellenőrző közeggel közlendő, a megfelelő szerződések bemutatása mellett. Az árubeszerzés ezek szerint a vagyonsellenőrrel *előzetesen tisztázandó*. Állandó vagyonsellenőrzés esetén minden rendelkezéshez ki-

kérendő a vagyonellenőr szignálása. Ha nem ül vagyonellenőr állandóan az üzletben, úgy a beszerzés kereteit, elveit kell előzetesen a vagyonellenőrrel tisztázni s azokon belül eszközölni a vásárlásokat. Az árueladásoknál adós a rendes kereskedői elveknek megfelelő árakhoz tartozik ragaszkodni. Áron alul nem dobálhatja áruját. Az üzlet természetének meg nem felelő eladások mellőzendők (pl. detailüzletben en gros eladás). Nagyobb tételek eladásához az OHE. előzetes írásbeli engedélye kérendő ki. A hitelezések kérdése szintén *előzetesen* megfelelő módon tisztázandó, annál is inkább, minthogy az egyességi eljárás tartama alatt minden kockázatos hitelezés mellőzendő. Elv ehhez képest a készpénzen való eladás, a hitelezés csak a vagyonellenőrrel megállapított keretek között, a kihitelezéssel járó veszélyek kiküszöbölésére irányuló legnagyobb óvatosság és elővigyázatosság mellett eszközözendő. Állandó vagyonellenőr működése esetén minden tétel kihitelezése a vagyonellenőrrel együttesen történhetik. Részletüzlettel foglalkozó adós csak az esetben folytathatja e kihelyezési tevékenységét, ha erre az OHE. központjától engedélyt kap.

h) A vagyonállag megőrzése szempontjából adós köteles tűzbiztosításáról, az esedékes díjak megfelelő levonásáról, amennyiben ezt a viszonyok indokolttá teszik, betörés elleni biztosításról, a megfelelő díjak lefizetéséről gondoskodni, a vonatkozó kötvényt és nyugtákat az ellenőrnek az ellenőrzés megkezdésének időpontjában bemutatni.

i) Állandó vagyonellenőr által gyakorolt ellenőrzés esetében az üzlethelyiséget és a pénztárt vagy az ellenőr egyedül vagy a cégtulajdonossal együttesen, közös zár alatt tartja, mely esetben az üzlethelyiség, valamint a pénztár nyitása és zárása általuk együttesen eszközöltetik.

j) Az ellenőrzés megkezdésével egyidejűleg az adós az üzlet rezsítételeiről pontos és részletes kimutatást az ellenőr rendelkezésére bocsátani és vele egyetértésben, a tőle nyert tanácsok és utasítások megfelelő figyelembevételével azokat a leépítéseket, felmondásokat, rezsicsökkentéseket

haladéktalanul keresztülvinni tartozik, melyek az üzletvitel gazdaságossága szempontjából kívánatosaknak mutatkoznak.

k) Adós figyelemmel lenni tartozik a ke. eljárás tartama alatt arra is, hogy a kényszer-egyhességi rendelet (27. §.) a magánegyhességi eljárás tartama alatt is biztosít jogkört a vagyonfelügyelő számára. Ehhez képest mindenesetre a vagyonfelügyelő hozzájárulását kell kikérni az olyan ügyletek hatályosságához, melyek *az üzlet rendes folytatásához rendszerint nem tartoznak*. Ideértendő különösen az az eset, ha az üzletnek, valamely ingatlannak, az árukészlet egészének vagy nagyobb hányadának, valamely berendezési tárgynak eladásáról, idevágó szerződés megkötéséről, joglemondásról stb. van szó. Amennyiben az eljárás által nem érintett valamely hitelező (alkalmazott, kincstár) adós ellen árverést tüzetne ki, úgy ezen körülmény *a vagyonfelügyelőnek haladéktalanul bejelentendő*, hogy ő az árverés felfüggesztése iránt a bíróságnál a szükséges lépéseket megtehesse.

l) Nyomatékos figyelmet kell fordítani a ke. eljárás tartama alatt is *az adókötelezettségek* teljesítésére. Az áruknak esetleges elvitele és elárvereztetése ellen azonban megadja a védekezés lehetőségét a közadók kezelése tárgyában kibocsátott 60,000/1927. VII. Pü. miniszteri utasítás, melynek 80. szakasza olyképp rendelkezik, hogy a pénzügyigazgatóság *az árverés foganatosságát mellőzheti* az esetben, ha az OHE., illetve annak vidéki szerve adós üzletében vagyonellenőrzési tevékenységet fejt ki és az árverés függőben tartása a kincstár érdekeit nem veszélyezteti. Fontos érdekét képezi ily körülmények között minden ke. eljárás alatt álló adósnak az, hogy abban az esetben, ha ingóságait az a veszély fenyegeti, hogy a kincstári köztartozás fejében transzferáltatni (elvitetni) vagy elárvereztetni akarja, ezen körülményt a szükséghez képest vagy a nála közvetlen vagyonellenőrzést kifejítő személynél, vagy esetleg az OHE.-nél az ügyre vonatkozó közelebbi adatok megjelölése mellett sürgősen jelentse saját érdekében, hogy ilyképp a szükséges intézkedések megtételéhez idő és alkalom legyen.

II. Az OHE. ellenőrzési tevékenysége az egyesség megkötése utáni időszakban.

Az egyesség megkötése utáni időben gyakorolt vagyonszűkítéseknek az OHE. ha ennek szükségét fennforogni látja, bizonyos hatáskört biztosít a hitelezői bizottságnak. A hitelezői bizottságok működése tekintetében az OHE. ügyrendjének 21. §-a tartalmaz intézkedéseket.

Az egyesség megkötése utáni vagyonszűkítés célja az lévén, hogy az egyesség megfelelő teljesítése ellenőriztessék és biztosíttassék, ezen fontos szempontnak megfelelő érvényesítése érdekében különös figyelmet érdemelnek a következő szempontok:

a) Az egyességi eljárás befejezetté nyilvánítása után az adós az OHE. által kijelölt ellenőrrel együtt felveszi újból a státust. Ezen státus felvételénél kiindulási pontul szolgál az a vagyonskimutatás, melyet a szakértő a kényszeregyességi eljárás során készített és amely mint nettó státus az egyesség megkötésénél alapul szolgált. A kényszeregyességi eljárás folyamata alatt készült ezen nettó státustól való eltérések, az előállott eltolódások kiemelőek, az esetleges vagyontöbblet vagy hiány megfelelően levezendő.

b) Azon szempontból, hogy adós a fizetéseket az egyességileg megállapított határidőben összes kvótális kiegyenlítés alá eső hitelezői számára pontosan teljesíthesse, kellő időben megfelelő kimutatás készítenendő. Errevonatkozó blanketták az OHE.-től megkaphatók.

c) Figyelemmel lenni tartozik adós az egyesség befejezetté nyilvánításával kapcsolatosan arra, hogy a kvótális kiegyenlítés alá nem eső, előnyös jellegű tartozások kérdése rendeztessék. Ilyenek az esetleges már megítélt és végrehajtható alkalmazotti járandóságok, az egyesség lebonyolításával felmerülő költségek (vagyonszűkítési, OHE.-díjak), jelzálogos hitelezők vagy egyébként külön kielégítési joggal bíró hitelezők igényei. Ezek tekintetében fontos érdekét képezi az adós, hogy az eljárás befejezetté nyilvánításával kapcsolatosan a megfelelő rendezést haladé-

talánul keresztülvigye, az ily jellegű tartozásokat kifizesse vagy azokra vonatkozólag megfelelő egység útján bizonyos beosztást érjen el. Ily megegyezés hiányában ugyanis adós annak a veszélynek van kitéve, hogy ezek a kvótális teljesítésekhez nem kötött hitelezők vele szemben haladéktalanul fellépnek és jogukat végrehajtás útján érvényesítik s ezáltal esetleg az egység lebonyolítását is lehetetlenné teszik.

d) A köztartozások kvótális kiegyenlítés alá nem esvén, azok tekintetében a kincstár végrehajtási úton léphet fel és követelésének megfizetését igényelheti.

e) Az egység megkötése utáni időszakra a fent közölt egységi kikötés értelmében az ellenőrzési díjak az adóst terhelik. Ez ellenőrzési költségek eltérők ahhoz képest, hogy adós üzletében állandó jellegű vagy esetenkénti ellenőrzést gyakorló ellenőr alkalmaztatik. Az állandó ellenőr díjazása az eset körülményeihez képest változó. Budapesten rendszerint napi 8 P és egésznapos üzletnyitvatartás esetén további 2 P ebédpénz. Vidéken rendszerint 5—6 P, de ennél több is lehet az esetben, ha az ellenőr nem helybeli ember. Az esetenként gyakorolt, ambuláns ellenőrzés díjszabását az alábbi táblázat tünteti fel: 4000 pengő aktívumig heti 4 P, 10,000 pengő aktívumig heti 5 P, 20,000 pengő aktívumig heti 10 P, 40,000 pengő aktívumig 15 P, 80,000 pengő aktívumig heti 20 P, 100,000 pengőn felül megállapodás szerint.

* * *

Bírói gyakorlat. K. I. csőd-ügyében a csőd-hitelezők az OHE. előnyös jellegű követelését képviselő OHE.-ügyészt bevásztják a csődválasztmányba. Utóbb a csődválasztmánynak egyik tagja kifogást emel az OHE. képviselőjének csődválasztmányi tagsági minősége ellen azon indokból, hogy az OHE. tömeghitelezőnek nem tekintendő. Való ugyan, hogy a Cst. 106. §-a 89. §. 10. pontjára utal, ez pedig kifejezetten csődhitelezőket említ s ennek alapján a csődválasztmány tagjaiul rendszerint csak csődhitelezők képviselői

választhatók. Ám ez nem ok arra, hogy a hitelezők autonómiájának csorbitásával a csődválasztmányba a többség akaratából beválasztott tag helyét a kisebbség képviselőjének kifogása folytán ne tarthassa meg. Különösen áll ez az Országos Hitelvédő Egylet képviselőjére nézve. Az *OHE. az általános hitelezői érdekek védelmére alakított hivatalos szerv.* Jelen ügyben is résztvett a csődöt megelőzőtt ke. eljárásban, képviselőjének ügy- és szakismerete kellően indokolják azt, hogy az összhitelezők választása érvényben tartassék. (Pestvidéki kir. törvényszék 13,172/48/1926. sz.)⁴

Az 1881: XVII. tc. 89. §. 10. pontja szerint a csődhirdetményben a *csődhitelezőkhöz* intézendő az a felhívás, hogy a kitűzendő határnapon a csődválasztmány megválasztása végett a bíróságnál jelenjenek meg. Az idézett törvénycikk 106. §-ának 1. bekezdésében erre a fentebb idézett rendelkezésre vonatkozó utalásnál fogva nem lehet kétséges, hogy az idézett törvénycikk 89. §. 10. pontja értelmében kitűzött határnapon csak a csődhitelezők jelennek meg és ezek választják meg az idézett §. 1. bekezdésében meghatározott módon maguk vagy képviselőik közül a csődválasztmányt. Ha már most megtörténik az, hogy a csődhitelezők ezen a határnapon nem maguk vagy képviselőik közül választanak valakit csődválasztmányi tagul — aminthogy a *tömeghitelezőként fellépett Országos Hitelvédő Egylet jogi képviselőjét választották meg egyik választmányi tagul* — és a csődbiztos ez okból akadály fennforgását meg nem állapítván, ugyanazon sorsz. végzésével a kinevezési okiratot is kiadta és a csődválasztmányt ezzel megalakultnak kimondotta, úgy ez a határozata utólag sikerrel nem támadható meg. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 9469/1928. sz.)

Az OHE. előtt lefolytatott kényszeregyességi eljárásban felmerült ügyvédi költségeknek megállapítása a kényszeregyességi bíróságnál kérelmeztetik. A törvényszék ez ügyben elutasító határozatot hoz, mert megállapítása szerint az ügyvédi munka itt nem a bíróság előtti eljárás-

ban merülven fel, a kényszeregyességi bíróság a díjmegállapításra nem illetékes. A tábla megállapítja a kényszeregyességi bíróságnak díjmegállapítás tekintetében fennálló illetékességét az alábbi indokolással: «Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet rendelkezése szerint a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásba a hitelvédőegyletek előtt való eljárás akként illeszkedik, hogy a felek által ott végzett jogcselekmények bírói felhívásra történnek s további bírói eljárásnak szolgálhatnak alapjául, amiért is a Ppé. 18. §-ának alkalmazása szempontjából a *hitelvédő egyesület előtt teljesített ügyvédi munkát olyanak kell tekinteni, mintha bíróság előtt történt volna.* A fennforgó esetben tehát az ügyvédi díjak és kiadások bírói megállapítása nem tagadható meg jogszerűen azon az alapon, hogy a kérelemmel fellépő fél ügyében a díjazott munkát a hitelvédő egyesület teljesítette.» (Debreceni kir. ítélőtábla 1621/1928. sz.)

A magánegyesség létesítésére rendelkezésre álló idő.

26. §. A magánegyességnek az erre hivatott hitelvédő egyesület közvetítésével létrehozására meg nem hosszabbítható harminc nap áll rendelkezésre annak a határidőnek utolsó napjától számítva, amelyen belül a követeléseket be kell jelenteni (8. §. 3. pontja).

A hitelvédő szerv előtti egyességi tárgyalásról felvett jegyzőkönyv illetékmentes. (Közigazgatási bíróság 5608/1928. P, sz.)

Az adós vagyoni állapotának megvizsgálásával kapcsolatos tennivalók.

27. §. Az adós vagyoni állapotának megvizsgálását és az ezzel kapcsolatos mind-

azokat a tennivalókat, amelyeket a bírói egyességi eljárásban (43. §.) a vagyonfelügyelőnek kell ellátnia, az eljáró hitelvédő egylet vagy az általa e végett kirendelt szerv vagy személy teljesíti. A vagyonfelügyelő jogköre az adós által kötendő ügyletek hatályosságához az e rendelet értelmében szükséges hozzájáruláson felül csupán az a felett való őrködésre terjed ki, hogy az adós vagyonából illetéktelenül semmit el ne vonjanak. A vagyonfelügyelő közvetíti továbbá a bíróhoz a magánegyességi eljárás ideje alatt azokat a kérelmeket, amelyek az érdekeltek részéről bizonyos hatósági cselekmények (pl. árverés felfüggesztése) tárgyában szükséges bírói intézkedés tekintetében felmerülnek. A vagyonfelügyelő igyekezik az érintett korlátok között működésével odahatni, hogy a magánegyességi eljárás sikerre vezessen (48. §. utolsóelőtti bekezdése).

A vagyonfelügyelő és az eljáró hitelvédő egylet között netán felmerülő vitás kérdésben a bíró dönt.

Bírói gyakorlat. Adós azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a bíróság új szakértői eljárást folytasson le, mert adós előadása szerint a kiküldött szakértő rideg magatartása okozta azt, hogy a véleményben tévedések halmazza fordul elő. Úgy a szakértő, mint az adós képviselőjének meghallgatása után a kir. törvényszék azt állapította meg, hogy az adós azért kifogásolja a szakértő személyét, mert a szakértő szóbeli információkat nem fogadott el a véleménye megállapításánál. Helytállónak találja a kir. törvényszék szakértőnek azt az előadását, hogy ő csak a könyvekből megállapítható adatokat vehet a

szakértői véleményének alapjául annál is inkább, mert *a szakértői véleményt információkra alapítani nem lehet.* (Budapesti kir. törvényszék Ke. 45,493/20/1928. sz.)

Az adós rosszhiszemű eljárása.

28. §. Ha az eljáró hitelvédő egylet oly tényeket állapít meg, amelyek az adós rosszhiszemű eljárására engednek alapos következtetést, különösen az egyességi eljárásra okot adó vagyoni állapotának előidézése, vagy abban a tekintetben, hogy vagyoni állapotát nem a valóságnak megfelelően adta elő, vagy szándékosan vagy súlyosan gondatlanul halogatta a fizetéseképtelenségnek a bejelentését s ezzel csorbította a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló vagyoni fedezetet, az eljáró hitelvédő egylet a magán-egyességi eljárást megszünteti s erről a megállapított adatok közlésével az ügy iratainak visszaterjesztése mellett a bírónak jelentést tesz.

Bírói gyakorlat. Az adós magatartása a szakértő két jelentése, valamint a vagyonfelügyelő jelentése tartalmának egybevetése után nem kétséges a tekintetben, hogy sem az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 28. §-ának, sem 85. vagy 86. §-ának megsértése a terhére meg nem állapítható. Az adós ugyanis iskolákat nem végzett, igénytelen, két szobás lakásban egyszerűen élő szorgalmas és józan embernek van minősítve, aki állandóan 40 főnyi munkást foglalkoztat, kik a jóváhagyás megtagadása esetén kenyerüket vesztenék. *Adós fizetési zavarait* egyedül unokaöccséért vállalt kezessége okozta, amely kezesség jóhiszemű bizalmának volt a folyománya. Az adósért neje és sógora is 5000—5000 P erejéig

ingatlanlannal biztosított *készfizetői kezességet* vállaltak, amely kezesség elvesztése a jóváhagyás megtagadása esetén szintén a hitelezők érdekeit csorbitaná. Minthogy *adós státusa* aggályra semmi okot nem adó módon kétségtelenül megállapítható volt és a szakértő megállapítása szerint a vállalt 50 %-os kvóta tekjesen biztosítottnak látszik: nincs kellő indok arra, hogy a hitelezők többsége által elfogadott egyesség jóváhagyása megtagadtassék. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 6360/31/1929. sz.)

Az Országos Hitelvédő Egylet a kényszer-egyességi rendelet 28. §-a értelmében adós rossz-hiszemű eljárása miatt megszünteti a magán-egyességi eljárást M. J.-né ellen, minthogy megállapítást nyert azon körülmény, hogy adós a tulajdonát képező ingatlanra fiainak közvetlenül a fizetéseképtelenség bejelentése előtt biztosítékot engedélyezett és így a többi hitelezők elől a *kielégítési alapot szándékosan elvonta*.

Adós ingatlanát röviddel a kényszeregyességi eljárás megkérése előtt 48,000 pengőért anyósának adta el olykép, hogy az ingatlanra bekebelezett 34,000 pengős adósság kifizetése után fennmaradó 14,000 pengőt anyósa fennálló követelésének törlesztésére fordította. Magának az adósnak az előadásából megállapítható, hogy adós a 14,000 pengő kifizetésével az *anyósának mint állítólagos hitelezőjének külön kielégítést nyújtott*, és pedig oly időben, amikor fizetéseképtelenségéről már kétségtelenül tudomással kellett bírnia, mert rövid időre rá, 1928. évi július hó 9-én, a kényszeregyességi eljárás megindítását már megkérte és így ezen tényével ezen kielégítési alapot a többi hitelezői elől elvonta, és pedig a többi hitelezők megkárosítására, miután az adós azt a védekezését, hogy anyósának 25,000 pengővel tartozott s a 14,000 pengő kifizetésével az anyósával a többi hitelezőkre nézve is előnyös egyességet kötött, nem bizonyította: az érdemleges tárgyaláson az adós által becsatolt értesítések annak a bizonyítására, hogy az adósnak az anyósával szemben 25,000 pengő tartozása állana fenn, megnyugtató adatokul el nem fogadhatók. Minthogy ezek

Dr. Sándorfi: A csődönkívüli kényszeregyesség. 8

szerint adós a fizetéseképtelenség beállta után egyik hitelezőjének olyan kielégítést nyújtott, amely az akkori vagyoni helyzetének nem felelt meg, és mert az is kitűnt, hogy az adós szándékosan halogatta a fizetéseképtelensége bejelentését, mert már 1926-ban tudta, hogy vagyoni helyzete passzív, mégis a kényszeregyességi eljárás megindítását csak 1928. évi július hó 9-én kérte meg és ezzel lényegesen csorbította a hitelezők kielégítésére rendelkezésére álló fedezetet, és mert a szakértő véleménye szerint üzleti berendezését irreálisan állította be 3600 pengővel a mérlegbe, holott az csak 400 P értéket képviselt és így adós üzletvitelének rendelkezései kétségesse teszik megbízhatóságát, és minthogy mindezek a körülmények az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 83. §. 1. és 3. pontjai, valamint a 85. §. 5. pontja alapján a jóváhagyás megtagadásának okául szolgálnak, mindezek alapján a kir. törvényszék előterjesztési tanácsa a kir. törvényszék sérelmezett végzését megváltoztatta és az egyesség jóváhagyását megtagadta. (Gyulai kir. törvényszék Ke. 3398/20/1928. sz.)

Az Országos Hitelvédő Egylet a kényszeregyességi rendelet 28. §-a alapján a magánegyeségi eljárást *adós rosszhiszemű eljárása miatt megszünteti*. Ebben az ügyben utóbb a bíróság a kényszeregyességi eljárást tette folyamatba és a bíróság előtt az egyesség első fokon jóvá is hagyatott. Ez ellen egy külföldi hitelező cég előterjesztéssel élt és az előterjesztési tanács Ke. 31,659/22/1927. számú végzésében az egyesség jóváhagyását megtagadta. Kétségtelenül megállapítható az, hogy adós cég már 1926. évben fizetéseképtelen volt, amikor az évi mérleg már veszteséggel zárult, sőt ez még az 1925. évi mérlegből is megállapítható. Ezenfelül a fentebb megállapított tényállás szerint adós cég ellen már az 1926. év elején végrehajtás rendeltetett el. Súlyosbította a helyzetet az is, hogy az adós cég főnökei 1926. évben saját céljaikra 513.000,000 koronát vettek ki, ami nemcsak a csökkent üzleti forgalom mellett, hanem normális és megfelelő forgalom esetén is aránytalanul túlzott összegnek mutatkozik, még

abban az esetben is, ha a megelőző év folyamán bonokra felvett előlegek ezen összegből levonásba helyezettek. A megállapított tényállás ezek szerint kellő alapot nyújt annak megállapítására, hogy az adós cég szándékosan, sőt *súlyosan gondatlanul halogatta a fizetéseképtelenségnek a bejelentését* s ezzel lényegesen csorbitotta a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló fedezetet. Adós-nak ez a cselekménye pedig a Ke. rendelet 85. §-ának 5. pontjába ütközik, a miatt pedig az eljárást meg kellett szüntetni. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,659/22/1927. sz.)

Az OHE. debreceni kamarakerületi szerve K. S. fakereskedő csődönkívüli kényszeregyességi ügyét a rendelet 28. §-a alapján megszünteti és az ügyet annak letárgyalása nélkül visszaterjeszti az illetékes kir. törvényszékhez. Megállapítja visszaterjesztő jelentésében az eljáró kamarakerületi szerv azt a tényállást, hogy már 1925. május 4-én vezetettett adós ellen végrehajtás, úgyszintén 1925. május hó 6-án is. Ennek dacára adós cég nemcsak a kényszeregyességi eljárás megindítását nem kérte, de *újabb hiteleket vett igénybe* és ellene 1926. február 11-én, majd április 28-án újból végrehajtás fogatosított. 1926. nov. 19-én még adós cég készpénz kölcsönt vett igénybe. Mindezen tényekből megállapítható az, hogy adós súlyosan *gondatlanul halogatta fizetéseképtelenségének bejelentését* és ezzel csorbitotta a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló vagyoni fedezetet, annál is inkább, mert a végrehajtások folytán egyes hitelezők külön kielégítési jogot szerezvén, most már a felajánlott hányad tekintetében a többi, kvótális kielégítés alá eső hitelezők részére megfelelő vagyoni fedezet rendelkezésre nem áll és így az eljárás ez oknál fogva is megszüntetendő. Indokoltnak tartja a kamarakerületi szerv a szóbanforgó esetben a bűnvádi eljárás megindítását is, mert adós könyveket nem vezetett, mérleget nem készített és fizetéseképtelenségének tudatában újabb adósságokat csinált. (OHE. debreceni kamarakerületi szerve.)

K. J. kényszeregyességi ügyében a szakértő *igazolatlan áruhiányt* állapított meg, valamint azt

is, hogy főleg rokoni pénzhitelezőinek közvetlenül a kényszeregyességi eljárás megkérése előtt, de minden körülmények közt fizetéseképtelenségének tudatában, nagyszemű készpénzkölcsöneit visszafizette és ezáltal összhitelezői előtt a kielégítési alapot elvonta, illetve összhitelezőit tudatosan és szándékosan megkárosította. Mindezeknél fogva az Országos Hitelvédő Egylet ez ügyet a Ke. rendelet 28. §-ának alkalmazásával a kir. törvényszékhez visszaküldötte. Adós fenti ténykedéseivel a Ke. rendelet 85. §. 5., valamint a 83. §. 1. pontjába ütköző cselekedeteket vitt véghez és egyben a 83. §. 3. pontja szerint minősülő kereskedői megbízhatatlanságát is dokumentálta.

*A magánegyesség érvényességének előfeltételei.
Az egyesség tartalma.*

29. §. Magánegyesség érvényes létrejöttéhez szükséges, hogy az adós által előterjesztett ajánlatot (4. §.) elfogadó hitelezők követeléseinek számszerű együttes összege legalább 75 százalékát tegye (a most következő «a bejelentéssel élt» szavakat a rendelet «az összes» szavai helyébe az 1927. évi március hó 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú módosító rendelet iktatta) a bejelentéssel élt hitelezők követelései számszerű együttes összegének. E többség megállapításában annak a hitelezőnek a szavazatát is számba kell venni, akinek szavazati jogát az érdekeltek valamelyike — bármi okból — kifogásolja.

Azokat a ténykörülményeket, amelyek lényegesek annak a kérdésnek a szempontjából, mennyiben vehető számba a bírói el-

járás során a hitelező szavazata, a lehetőséghez képest tisztázni kell.

Az egyességet a hozzájáruló hitelezők részéről is csak akkor lehet elfogadottnak tekinteni, ha az adós az egyesség alapjául szolgáló vagyoni állapotát a valóságnak megfelelően adta elő, továbbá, hogy — amennyiben a jelen rendelet kivételt nem tesz — az előnyös kielégítéssel nem bíró hitelezők az egyesség szerint egyforma elbánásban részesülnek.

Alaki kellékek.

30. §. A hitelezőnek az egyességhez hozzájáruló nyilatkozatát, továbbá az elfogadott egyességet írásba kell foglalni, s utóbbit az eljáró hitelvédő egylet alapszabályaiban vagy ügyrendjében kijelölt szervnek vagy személynek alá kell írnia. Az egyességhez ennek kiegészítő részeként mellékelni kell a bejelentő hitelezőknek oly jegyzékét, amely feltünteti, hogy az adós az egyes hitelezők követelését kifogásolta-e, vagy nem (táblás kimutatás). Ezt a jegyzéket az adós-
nak és az említett szervnek vagy személynek alá kell írnia (93. §. utolsó bekezdése).

A tartozásoknak az adós által az egyesség értelmében kiegyenlítendő hányadát, valamint azt az időt, amely alatt az adós-
nak ezt a hányadot meg kell fizetnie, számszerűen, illetőleg naptár szerint meg kell állapítani.

*Kis követelések kedvezményes kielégítése ;
üzletátruházás.*

31. §. Az egyességben ki lehet kötni, hogy az előnyös kielégítéssel nem bíró követelések számszerű együttes összegének az egyességben megállapított bizonyos csekély százalékát meg nem haladó követeléseket teljes összegükben kell kielégíteni. Az említett százalék ötnél magasabb nem lehet.

Ha az egyesség értelmében az adós kereskedelmi üzletét vagy ennek valamely önálló részét mint egészet másra átruházza, az átvevőnek az 1908. LVII. tc.-en alapuló felelőssége nem áll be.

Az eljárás általában.

32. §. Amennyiben e rendeletből más nem következik, a jelen fejezet alá eső magánegyességi eljárásban alkalmazni kell a bírói kényszeregyességi eljárás szabályait azokkal az eltérésekkel, amelyek szükségszerűen vagy értelemszerűen folynak abból, hogy az eljárás bírói hatalommal nem rendelkező oly szerv előtt folyik, amely nem hatóság. Az értesítés kézbesítés helyett ajánlott levélnek postára adásával történhetik.

Észrevételek a magánegyesség ellen.

33. §. (E §. első és harmadik bekezdését az 1927. évi március hó 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú módosító rendelet

hatályon kívül helyezte s helyükbe a most következő első és harmadik bekezdés lépett.)

A létrejött magánegyességet a hitelezőkkel ajánlott levélben haladéktalanul közölni kell, azonfelül az OHE. köteles a magánegyesség lényeges tartalmát a Budapesti Közlönyben egyszer közzétenni; az egyeség ellen az érdekeltek bármelyike az egyeség lényeges tartalmának a Budapesti Közlönyben megjelent közzétételét követő, meg nem hosszabbítható további tizenöt napon belül észrevételt tehet.

Az észrevételt a hitelvédő egyletnél, illetőleg annak eljáró szervénél írásban két példányban kell benyújtani s a beadványban tüzetesen elő kell adni az okokat, amelyek alapján az észrevételező az ügynek bírói tárgyalását kívánja.

Észrevételek beérkezése esetében a hitelvédő egylet azokat a hitelezőket, akik követeléseiket bejelentették, az 1. bekezdésben említett tizenöt nap elteltével ajánlott levélben értesíti az észrevétel beérkeztéről és tartalmáról s egyben figyelmezteti a hitelezőket, hogy a bíró a 35. §. értelmében — esetleg tárgyalás tartása után — fog az észrevétel tárgyában határozni.

Bírói gyakorlat. Miután a létrejött egyeség ellen egyedül a vagyonfelügyelő adott be észrevételt, ezt nem észrevételnek, hanem jelentésnek tekintti és tartalmát is e szerint ítéli meg, mert: *«a létrejött egyeséget észrevétellel csak a közvetlenül érdekelt felek támadhatják meg».* A törvényszék ilyen közvetlenül érdekelt félnek a vagyonfelügyelőt nem tekintti. Nem vette a bíróság ez ügyben figyelembe a vagyonfelügyelő által előadott pa-

naszokat azért, mert az adós ellen felhozott panaszok az OHE. előtti tárgyalások alkalmával hosszas és beható megtárgyalást képeztek, úgy-hogy a hitelezők összesége az adós vagyoni állapotról teljesen tájékozva volt és a vagyoni helyzet ismeretében szavazta meg az egyességet. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,124/15/1929. sz.)

A kezesnek *bonitás* szempontjából való kifogásolása észrevételezés tárgyát nem képezheti, mert a hitelezők többsége az egyességet ezen kezes felajánlásával fogadta el. Az említett két részvénytársaság részvényeinek az *Országos Hitelvédő Egyletre való átruházását célzó ügylet* ellen felhozott panaszt a kir. törvényszék szintén nem tartja alapos okul az eljárás megszüntetésére, illetve a jóváhagyás megtagadására. Ezen ügylet tartalmilag nem is tulajdonátruházást céloz, hanem a részvényeknek az Országos Hitelvédő Egylet *ideiglenes birtokába való juttatását nyilvánvalóan az egységes technikai lebonyolításának lehetősége végett*. Minthogy pedig ezen ügylet *senki érdekét* nem sérti, sőt ellenkezőleg, az összes hitelezők érdekeit szolgálja, a kir. törvényszék ezen panasz alapján sem lát okot fennforogni az egység jóváhagyásának megtagadására. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 51,487/14/1929. sz.)

Az észrevétel alapjául szolgáló okok.

34. §. Azon felül, hogy a jelen fejezet rendelkezéseit nem tartották meg, különösen hogy az egyesség nem felel meg alakja vagy tartalma tekintetében a 29. és a 30. §. rendelkezéseinek, az észrevételt arra lehet alapítani, hogy a 29. §-ban megszabott többség megállapításában oly hitelezőnek a szavazatát vették számba, akit szavazójog meg nem illet.

Azon a címen, hogy az adós a valóságnak nem megfelelően tárta fel vagyoni helyzetét,

(29. §. utolsó bekezdése), észrevételt tenni csak abban az esetben lehet, ha az adós tényleges vagyoni helyzete és az egység alapjául szolgált vagyoni állapota között az észrevételt tevő megítélése szerint oly eltérés van, amely mellett nyilvánvaló, hogy a való tényállás ismeretében a hitelező az egységet nem fogadta volna el.

Bírói gyakorlat. Az észrevételező észrevételeit elsősorban arra alapította, hogy a magánegyhességi eljárás során az 1410/1926. M. E. sz. rendelet IV. fejezetének rendelkezéseit nem tartották meg, mert a rendelet 28. §-a értelmében az OHE.-nek a magánegyhességi eljárást meg kellett volna szüntetnie, mivel olyan tények forognak fenn, melyek adós rosszhiszemű eljárására engednek alapos következtetést. A rendelet 34. §-a tüzetesen megjelöli azokat az okokat, melyek miatt a létrejött magánegyhesség ellen észrevételezésnek van helye. A kir. törvényszék megítélése szerint a miatt, mert az OHE. a magánegyhességi eljárást meg nem szüntette, észrevételezésnek helye nincsen. A rendelet 28. §-a ugyanis *annak megállapítását, hogy forognak-e fenn olyan okok, melyek miatt a magánegyhességi eljárás megszüntetendő, illetve megszüntethető, az OHE. hatáskörébe utalja.* Ha tehát ilyen okok fennforgását az OHE. meg nem állapította s a magánegyhességi eljárást meg nem szüntette, úgy ez a körülmény további vizsgálat tárgyát a magánegyhesség jóváhagyása szempontjából nem képezheti és az OHE. ezen eljárása ellen észrevételezésnek helye nincsen. Megmarad azonban az érdekeltek joga, hogy a létrejött magánegyhesség ellen a rendelet 34. §-ában meghatározott okokból észrevételeket tegyenek. A kir. törvényszék ezen álláspontját támogatja az a körülmény is, hogy a R. 28. §-a csak példázgatva sorolja fel azokat az eseteket, amelyek miatt az OHE. a magánegyhességi eljárást megszüntetheti. Ezen esetek között felemlíti azt is, hogyha az adós vagyoni állapotát nem a valóság-

nak megfelelően adta elő, helye van a magánegyetességi eljárás megszüntetésének, ugyanakkor azonban a R. 34. §-a ezt a körülményt a létrejött magánegyetesség ellen érvényesíthető észrevételezési okként is megállapítja. Ebből pedig következik, hogy a törvényhozó akarata arra irányult, hogy amennyiben az OHE. a magánegyetességet meg nem szünteti, úgy ezen eljárása észrevételezés tárgyát nem képezheti. A kifejtettek szerint az észrevételek azon része, mely arra van alapítva, hogy az OHE. a magánegyetességi eljárást meg nem szüntette, figyelembe vehető nem volt. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,721/30/1927. sz.)

A rendelet 34. §-a tüzetesen megjelöli azokat az okokat, melyek miatt a létrejött magánegyetesség ellen észrevételezésnek van helye. A kir. törvényszék megítélése szerint a miatt, mert az OHE. a magánegyetességi eljárást meg nem szüntette, észrevételezésnek helye nincsen. A rendelet 28. §-a ugyanis *annak megállapítását, hogy forognak-e fenn olyan okok*, melyek miatt a magánegyetességi eljárás megszüntetendő, illetve megszüntethető, az OHE. hatáskörébe utalja. Ha tehát ilyen okok fennforgását az OHE. meg nem állapította s a magánegyetességi eljárást meg nem szüntette, úgy ez a körülmény további vizsgálat tárgyát a magánegyetesség jóváhagyása szempontjából nem képezheti és az OHE. ezen eljárása ellen észrevételezésnek helye nincsen. Megmarad azonban az érdekelték joga, hogy a létrejött magánegyetesség ellen a rendelet 34. §-ában meghatározott okokból észrevételeket tegyenek. A kir. törvényszék ezen álláspontját támogatja az a körülmény is, hogy a R. 28. §-a csak példázgatva sorolja fel azokat az eseteket, amelyek miatt az OHE. a magánegyetességi eljárást megszüntetheti. Ezen esetek között felemlíti azt is, hogyha az adós vagyoni állapotát nem a valóságnak megfelelően adta elő, helye van a magánegyetességi eljárás megszüntetésének, ugyanakkor azonban a R. 34. §-a ezt a körülményt a létrejött magánegyetesség ellen érvényesíthető észrevételezési okként is megállapítja. Ebből pedig következik, hogy a törvényhozó akarata arra irányult, hogy

amennyiben az OHE. a magánegyességet meg nem szünteti, úgy ezen eljárása észrevételezés tárgyát nem képezheti. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,721/30/1927. sz.)

További eljárás ; a bíró tennivalói és a bírói eljárás viszonya a magánegyességi eljáráshoz.

35. §. Ha a 26. §-ban megszabott idő eltelt a nélkül, hogy egyességet sikerült volna létrehozni, ennek a határidőnek elteltével, ha pedig egyesség létrejött, az észrevételek benyújtására megállapított határidőnek (33. §.) elmúltával az ügy iratait — az utóbb említett esetben a beadott észrevételekkel együtt — a hitelvédő egylet előtt lefolyt eljárás tüzetes ismertetését magában foglaló jelentéssel késedelem nélkül a bíró elé kell terjeszteni. A jelentésben ki kell terjeszkedni mindarra, amiről a vagyonfelügyelő jelentésében a bírónak számot adni köteles (43. §.).

Ha az egyesség ellen a megszabott idő alatt észrevételt senki nem tesz, a bíró — amennyiben a következő bekezdésben említett esetek fenn nem állanak — az egyességet jóváhagyja, az egyességi eljárást befejezetté nyilvánítja s egyben haladék nélkül — de mindenestre nyolc napon belül — gondoskodik e határozatnak a közzétételéről. (84. §.) A jóváhagyás tárgyában hozott határozatot kézbesíteni nem kell (81. §. utolsó bekezdése) s ellene előterjesztésnek nincs helye.

Ha a bíró oly alaki hiányt (30. §.) észlel, amelyet pótolni kell, a hiány pótlását rendeli

el. A bírótól netán elrendelt pótlást a hitelvédő egylet, illetőleg az ügyben eljáró szerve haladék nélkül teljesíteni köteles ; a kívánt pótlás teljesítése esetében a jóváhagyást megtagadni nem lehet. Az egyesség tartalmára tekintettel a bíró csak akkor tagadhatja meg az egyesség jóváhagyását, ha az egyesség a jóerkölcsbe ütközik, vagy a törvény szerint meg nem engedett cselekményre kötelez.

(E §. negyedik, ötödik s hatodik bekezdéseit az 1927. március 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezte s ezek helyébe a következő új bekezdések léptek :)

Ha észrevételt nyújtottak be s az a bíró megítélése szerint nyilvánvalóan alaptalan vagy oly lényegtelen körülményre vonatkozik, amely semmiképpen sem vonhatja maga után az egyesség megdőlését és az előbbi bekezdés utolsó mondatában említett ok sem gátolja a jóváhagyást, a bíró az észrevételeket figyelmen kívül hagyva, az egyességet jóváhagyja ; határozatának közzétételéről nyomban gondoskodik.

Ha az előbbi bekezdés esete nem forog fenn, a bíró az észrevételek tárgyalására az ügy iratainak eléje terjesztésétől (első bekezdés) legfeljebb tizenöt napra tárgyalást tűz s az egyesség jóváhagyása kérdésében a tárgyalás eredményéhez képest határoz.

Ha a bíró az egyességet nem hagyja jóvá, a további eljárásra — amennyiben ebből a rendeletből más nem következik — a jelen fejezetet követő fejezetekben megállapított

rendelkezéseket úgy kell alkalmazni, mintha magánegyességi eljárás a bírói eljárást meg sem előzte volna, mégis azzal az eltéréssel, hogy a hitelvédő egylet részéről az adós vagyoni helyzetére és az ezzel kapcsolatos ténykörülményekre vonatkozóan történt megállapításoknak (27. §) figyelembevételét a bíró csak akkor mellőzze, ha helyességük ellen kétség merül fel, továbbá, hogy szabadon mérlegeli azoknak a ténykörülményeknek az eljárás folytatására vagy megszüntetésére (85. §. 5. pontja) való hatását, amelyeket a hitelvédő egylet az adós rossz-hiszemű eljárása tekintetében megállapított (28. §.).

(Az 1927. július 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú rendelet a jelen §-t a következő új bekezdéssel egészítette ki:)

Ha a magánegyesség bármi okból létre nem jön, vagy a bíró nem hagyja jóvá, a bíró legfeljebb harminc napra tárgyalási határnapot tűz ki, amelyre az érdekelteket megidézi (9—12. §.).

(Az 1928. január 15-én életbelépett 210/1928. M. E. számú rendelet 3. §-a ekként rendelkezik:)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 35. §-a azzal egészítettetik ki, hogy az egyesség jóváhagyása tárgyában az idézett §. 4. vagy 5. bekezdése alapján hozott határozat ellen sincs előterjesztésnek helye.

A benyújtott észrevételek tekintetében a vagyonfelügyelő a bíró felhívására haladéknélkül nyilatkozni köteles.

Bírói gyakorlat. A kir. törvényszék elutasítja adós előterjesztését, mely arra irányul, hogy az OHE. által alkalmazott szakértő véleményét a bírói eljárás folyamán helytelenül vették figyelembe, minthogy a bíróság által alkalmazott szakértő véleménye lehetett volna csak a bíróságnál figyelembe vehető. A 2180/1927. M. E. sz. rendelet 4. §. 4. pontja értelmében, ha a bíró az egyességet nem hagyja jóvá, a további eljárásra a rendelet következő rendelkezéseit úgy kell alkalmazni, mintha magánegyességi eljárás a bírói eljárást meg sem előzte volna, mégis azzal az eltéréssel, hogy a Hitelvédő Egylet részéről az adós vagyoni helyzetére az ezzel kapcsolatos tény-
 körülményekre vonatkozóan történt megállapításoknak figyelembevételét a bíró csak akkor mellőzze, ha helyességük ellen kétség merül fel, továbbá, hogy szabadon mérlegeli azoknak a ténykörülményeknek az eljárás folytatására vagy megszüntetésére való hatását, amelyeket a Hitelvédő Egylet az adós rosszhiszemű eljárása tekintetében megállapított. Minthogy azonban a *Hitelvédő Egylet által alkalmazott szakértő véleményében történt* s a bírói határozat hozatalánál figyelembevett *megállapítások* tulajdonképpen és lényegileg nem egyebek, mint az adósok mérlegében és könyveiben foglalt adatoknak a felsorolása, valamint az azokban észlelt hiányokra való hivatkozás, így azok helyességét illetően kétség a kir. törvényszék tanácsa előtt sem merült fel. (Szegedi kir. törvényszék Ke. 820/42/1928. sz.)

Az egyességi eljárás megindítása előtt folyamatban volt magánegyességi eljárás.

36. §. Az előbbi §. utolsóelőtti és utolsó bekezdése megfelelően alkalmazást nyer abban az esetben is, ha az erre hivatott hitelvédő egylet előtt az egyességi eljárás megindítása előtt folyamatban volt magánegyességi eljárás sikerre nem vezetett. (24. §. 2. bekezdése.)

*A követelések elengedett hányadának feléléde
az adós csődjében.*

37. §. Ha az adós vagyona az eljárást befejezetté nyilvánító határozat (35. §. 2. bekezdés) közzétételétől számított hat hónapon belül csődöt nyitnak, a magánegyeség által érintett követeléseket — tekintet nélkül az egyességben megállapított elengedésekre — eredeti összegükben lehet érvényesíteni.

V. Fejezet.

Különleges rendelkezések a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tekintetében.

A kérvény benyújtása és az eljárás megindítása joghatályának ideiglenes beállása.

38. §. Ha nyilvános számadásra kötelezett oly vállalat, amelynek cége a budapesti vagy a pestvidéki törvényszéken vezetett cégjegyzékbe van bejegyezve és amely vállalat nem pénzügyintézet ugyan, de valamely pénzügyintézet érdekkörébe tartozik, az 1. §-ban említett kijelentést a Pénzügyintézeti Központ irányában teszi meg és utóbbi vállalkozik arra, hogy a 43. §-ban felsorolt mindama körülményeknek megvizsgálása után, amelyek a hitelezők elhatározása szempontjából lényegesek, megkísérli az egyességnek bíróságon kívül létrehozását és ebbeli elhatározását a bíróságnak (2. §.) bejelenti, az egyességi eljárás megindítása iránti kérvény benyújtásához és az eljárás megindításához a

19—23. §-ok értelmében fűződő jogkövetkezmények beállanak attól a naptól számított 45 napi* — meg nem hosszabbítható — időtartamra terjedő hatállyal, amely napon az érintett bejelentést tudomásulvevő bírói végzés közzétételük. Ha az említett idő alatt a Pénzügyintézeti Központ közreműködésével egyességet létrehozni nem sikerült, az érintett joghatállyal az 1. §-ban említett kijelentést a Pénzügyintézeti Központ irányában többé nem lehet megtenni.

Hogy az előbbi bekezdés alá eső vállalat valamely pénzügyintézet érdekkörébe tartozik-e, a Pénzügyintézeti Központ ítéli meg s ebbeli megítélése a bíróságra is irányadó. A Pénzügyintézeti Központ köteles az előbbi bekezdésben említett bejelentésről, valamint az említett bírói végzés kibocsátásáról az adósnak mindama hitelezőit értesíteni, akik az adóstól előterjesztett hitelezői jegyzékben fel vannak tüntetve.

A Pénzügyintézeti Központ közvetítésével létrejött egyesség; a Pénzügyintézeti Központ közreműködése a bírói egyességi eljárásban.

39. §. Ha az előbbi §. alá eső oly vállalat, amely az 1. §-ban említett kijelentést a Pénzügyintézeti Központ irányában az előbbi §. értelmében megtette, az előbbi §-ban megszabott 45 nap alatt egyességi ajánlat előterjesztésével nem kéri az egyességi eljárásnak bírói megindítását (2. bekezdés), a 38. §. 1 bekezdésében említett bejelentéshez

fűződő jogkövetkezmények az érintett 45. nap * elteltével megszűnnek. Ugyanez áll arra az esetre, ha az egyesség a 45 nap eltelte előtt a Pénzintézeti Központ közvetítésével létrejön. Ily esetben az említett jogkövetkezmények megszűnését a bíró a Pénzintézeti Központ vagy az adós bejelentése alapján haladéktalanul közzéteszi. Az említett egyességre a IV. fejezet nem nyer alkalmazást ; ehhez képest különösen az ily egyesség érvényességéhez a hitelezők mindegyikének hozzájárulása szükséges, de bírói jóváhagyásra nincs szükség és az ily egyesség alapján végrehajtásnak (93. §.) sincs helye.

Ha az adós az említett 45 nap alatt a bírói eljárás megindítását kéri, a bíró a Pénzintézeti Központot rövid határidő kitűzésével nyilatkozatra hívja fel aziránt, elvállalja-e a vagyonfelügyelői tiszte ; ha a Pénzintézeti Központ a vagyonfelügyelői tiszte ellátására vállalkozik, vagyonfelügyelőül a Pénzintézeti Központot kell kirendelni.

Ha a Pénzintézeti Központ a vagyonfelügyelői tiszte nem vállalja el, a kitűzött határidő alatt más vagyonfelügyelőnek a kirendelését sem javasolhatja.**

* A 45 napi határidőt az 1250/1928. M. E. sz. rendelet (Budapesti Közlöny 1928. március 18-iki 64. sz.) értelmében a Pénzintézeti Központ részéről annak lejárta előtt előterjesztett megokolt kérelemre a bíróság több ízben is, de összesen legfeljebb hat hónapra meghosszabbítja és ezt nyomban közzéteszi.

** L. az előbbi § jegyzetét ; az 1250/1928. M. E. sz. rendelet rendelkezése itt is áll.

40. §. A 38 §. alá eső vállalatnak az előbbi §. értelmében megindított kényszeregyességi ügyében a tárgyalásra a Pénzintézeti Központot is meg kell idézni és az egyességi ajánlat felől meg kell hallgatni.

A bíró az egyességi eljárásban fontos körülmények felől a Pénzintézeti Központnál tudakozódhatik és tőle felvilágosítást kérhet. A Pénzintézeti Központ a kért felvilágosítást haladéktalanul megadni köteles.

A Pénzintézeti Központ közreműködésével folyó egyességi eljárás egyéb szabályai.

41. §. Egyebekben a 38. §. alá eső vállalat mint adós ellen a 39. §. értelmében folytatott bírói kényszeregyességi eljárásban megfelelően alkalmazást nyernek a m. kir. minisztérium által a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában 1915. évi november hó 15. napján 4070/1915. M. E. és az 1916. évi január hó 31. napján 451/1916. M. E. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendeletnek pénzintézetekre alkalmazása tárgyában 921/1917. M. E. szám alatt kiadott (az Igazságügyi Közlöny XXVI. évfolyam 3. számának mellékleteként közölt) rendeletnek rendelkezései közül azok, amelyek a Pénzintézeti Központ kötelékébe nem tartozó pénzintézetekre is kiterjednek.

(A pénzintézetekre vonatkozó jogszabályokat l. a 264. lapon.)

Az egyességi eljárás szabályai a Pénzintézeti Központ közreműködése nélkül.

42. §. Ha a 38. §. alá eső vállalat a Pénzintézeti Központ mellőzésével kéri az egyességi eljárásnak bírói megindítását, az ily vállalatra is az előbbi fejezet rendelkezései nyerne alkalmazást. A bíró a szóbanlevő vállalatok tekintetében egyébként is az előbbi fejezet rendelkezései értelmében jár el, kivéve, ha a kérvényhez a Pénzintézeti Központ oly tartalmú nyilatkozata van csatolva, hogy az egyességnek közvetítésére hajlandó s ehhezképest a 38. §-ban megszabott bejelentést a bírósághoz meg fogja tenni.

VI. Fejezet.

Vagyonfelügyelő, ellenőrző biztos és ellenőrző bizottság.

A vagyonfelügyelő tennivalói általában.

43. §. A vagyonfelügyelő pontos tájékozódást köteles szerezni az adós vagyoni helyzete, üzletének, gazdaságának vagy kenyérkeresetének eddigi folytatása, fizetési nehézségeinek okai, künnlevőségeinek behajthatósága, a felajánlott egyességi hányad megfelelő volta és általában a hitelezők elhatározására fontos minden körülmény felől.

Köteles gondoskodni arról, hogy az adós üzlete, gazdasága vagy kenyérkeresete a lehetőséghez képest továbbfolytatható le-

gyen és köteles felügyelni arra, hogy az adós vagyonából semmit el ne vonjanak.

A vagyonfelügyelő felülvizsgálja a hitelezőknek és az adósoknak az adós által előterjesztett jegyzékét, a leltárt és az ideiglenes mérleget, közreműködik a vagyonki-mutatás és a végleges mérleg elkészítésében, ellenőrzi ezek helyességét, mindennek megtörténtét aláírásával tanúsítja és ténykedéséről 8 nappal a tárgyalás előtt a táblás kimutatás (93. §.) előterjesztésével a bírónak írásban jelentést tesz.

Bírói gyakorlat. A másodbíróság az 1410/1926. M. E. számú rendelet 43. §-át helyesen értelmezi akként, hogy a *vagyonfelügyelő a kényszeregyességi adós ellen elrendelt kielégítési végrehajtás megátadására jogosult.* (Kúria Pk. V. 5857/1929. sz.)

A kényszeregyességi eljárást szabályozó kormányrendelet 48. §-a megengedi a vagyonfelügyelőnek, hogy a magánegyesség létrehozatalában közreműködjék, és amennyiben a magánegyesség létrehozásában a vagyonfelügyelő célirányos tevékenységével is közrehatott, a bíró a vagyonfelügyelő díjának megállapításánál ezt figyelembe veheti. Mindazonáltal vitán kívül áll, hogy a *vagyonfelügyelő az adóstól nem vállalhat megbízatást*, a magánegyesség létesítésénél való közreműködésre nem állapodhatik meg vele előzetesen eme tevékenységének díjazása tekintetében, nem köthet ki külön arányos tiszteletdíjat arra az esetre, ha a hitelezőktől minél nagyobb eredményt sikerrel kieszközölne. A vagyonfelügyelő, mint közmegbízásban eljáró és így különös bizalmat érdemlő bizalmi személy, aki fogadalmat tett arra, hogy a bíróság részére szükséges tájékoztatókat és jelentéseket lelkiismeretesen és pártatlanul szerzi meg, nem állhat az adóssal megbízatási viszonyban, ami szükségképpen az adós külön érdekeinek képviselőjét és megvédését jelenti. Vádlott ügyvéd eljárása őt a bizalomra

méltatlanná tette és sértette az ügyvédi kar becsületét és tekintélyét, minélfogva az elsőfokú fegyelmi bíróság helyesen állapította meg vádlott vétkeességét. (Kúria Üft. 18/1929. sz.)

A csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tartama alatt fizetendő *általános forgalmi adó a vagyongfelügyelő terhére* jogszerűen meg nem állapítható, mert ez az eljárás az üzlettulajdonos cselekvőképességét nem érinti. (Közigazgatási bíróság 12,357/1927. P. sz.)

E §. szerint a ke. adós *nincs ugyan megfosztva ügyletkötő képességétől*, de ez a képessége az egyességi eljárás céljához képest mégis csak oly ügyletek tekintetében tartatott fenn, melyek kötését az üzlet, gazdaság, kenyérkereset továbbvitele elkerülhetetlenné teszi. Az erre vonatkozó korlátozás abban a szabályban jut kifejezésre, hogy az eljárás megindításától kezdve a felhívott 20. §. első bekezdésében felsorolt ügyleteknek, valamint oly ügyleteknek hatályosságához, melyek az üzlet, gazdaság, kenyérkereset folytatásához rendszerint nem tartoznak, a vagyongfelügyelő hozzájárulása szükséges. A ke. adósnek azt a jogügyletét, mellyel a ke. eljárás során való képviselőre peres vagy perenkívüli teendőkre *ügyvédnek megbízást adott*, általában olyan ügyletnek, mely az üzletvitellel, gazdasággal, kenyérkeresettel rendszerint velejár, tekinteni nem lehet és így az ebből eredő követelés az utóbb megnyitott csődben tömegtartozásnak csak akkor minősíthető, ha a megbízás adása a vagyongfelügyelő hozzájárulása mellett történt. (Kúria P. VII. 6607—1928. sz.)

*Panasz a vagyongfelügyelő eljárása ellen;
a vagyongfelügyelő felelőssége.*

44. §. Az érdekeltek valamelyike által a vagyongfelügyelő intézkedése vagy magatartása tekintetében tett panasz tárgyában a bíró dönt; döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

A vagyonfelügyelő a tisztének kötelességellenes ellátásával okozott vagyoni kárért az összes érdekelteknek a fennálló jogszabályok értelmében felelős.

A bejelentések közlése az adóssal ; a vagyonfelügyelő kifogásolási joga és kötelessége.

45. §. A vagyonfelügyelő a bejelentett követeléseket az adóssal közli és felszólítja utóbbi, hogy záros határidő alatt írásban nyilatkozzék arra vonatkozóan, elismeri-e a bejelentett követelést vagy kifogása van ellene. Ha az adós valamely követelés tekintetében nem nyilatkozik, a követelést elismert követelésnek kell számbavenni. Az adóstól a bejelentett követelések elismerése vagy kifogásolása tekintetében a vagyonfelügyelőhöz juttatott feljegyzést a táblás kimutatáshoz kell mellékelni.

Az adós üzleti vagy egyéb könyvei és feljegyzései alapján a bejelentett követeléseket a vagyonfelügyelő maga is köteles megvizsgálni és ha a vizsgálat eredményeként vagy a hitelezők közléseiből valamely követelésnek fennállása vagy összege tekintetében alapos olyan kétsége van, amelyet az adós eloszlatni nem tud, az illető követelést kifogásolnia kell.

Bírói gyakorlat. Tekintettel a rendelet 45. §-ában foglalt arra a rendelkezésre, amely szerint *ha az adós valamely követelés tekintetében nem nyilatkozik, a követelést elismert követelésnek kell számbavenni*, a rendelet 93. §-ában foglalt rendelkezésből okszerűen az következik, hogy a jog-

*erős egyesség alapján csak akkor nincs helye ki-
elégítési végrehajtásnak, ha az adós a követelést
kifejezetten kifogásolta. (Szegedi kir. ítélőtábla
P. I. 387/1928. sz.)*

Pénzkezelés és az ezzel kapcsolatos tennivalók.

46. §. Ha a vagyonfelügyelő a befolyó pénz átvételét és fizetések teljesítését magának tartotta fenn (20. §. 2. bekezdése), az átvett pénzösszegeből fedezi a folyó kiadásokat és teljesíti különösen az 54. és az 55. §-ban felsorolt kötelezettségeket, amennyiben lejártak ; amennyiben pedig még nem jártak le, azokat a lehetőség szerint biztosítja.

A fennmaradt vagy nélkülözhető összeget késedelem nélkül bírói letétbe helyezi vagy a bíró engedélyével gyümölcsözően más-
ként helyezi el.

A vagyonfelügyelő csak oly folyó kiadásokat tehet, amelyek az üzlet, a gazdaság vagy a kenyérkereset folytatásához rend-
szerint szükségesek, vagy amelyeket a 20. §. 2. bekezdése értelmében hatályos ügyletek tesznek szükségessé.

A jelentéstétel különös esetei.

47. §. A vagyonfelügyelő köteles a bírónak jelentést tenni, ha az adós a 15. §. értelmében tett bírói intézkedésnek vagy a 20. §. rendelkezéseinek ellenére cselekszik, vagy végül ha kitűnik, hogy az adós nyilvánvalóan visszaélt az egyességi eljárás igénybevételével (85. §. 5. pontja.)

A vagyonfelügyelő és a szakértő díjazása.

48. §. A vagyonfelügyelő költségének megtérítésén felül ténykedéséért díjazást követhet.

A bíró bármikor utasíthatja a vagyonfelügyelőt, hogy díj- és költség számláját mutassa be.

A vagyonfelügyelő díját és költségét a bíró állapítja meg. A határozat ellen a vagyonfelügyelő, a hitelezők bármelyike és az adós, továbbá — amennyiben kirendeltetett — az ellenőrző biztos vagy az ellenőrzőbizottság tagja előterjesztéssel élhet.

(E harmadik bekezdés harmadik mondatát az 1927. március 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú módosító rendelet hatályon kívül helyezte s helyébe a következő rendelkezés lépett :)

A díjat megállapító bírói határozatot a Budapesti Közlönyben egyszer közzé kell tenni, azonfelül a vagyonfelügyelőnek s az adósnak — magánegyességi eljárás esetében az OHE-nek is — kézbesíteni kell; a vagyonfelügyelő s az adós tekintetében az előterjesztési határidő a kézbesítés napját követő naptól számít. Az előterjesztés az eljárás folytatására nincs befolyással.

Ha a vagyonfelügyelő díjának vagy költségének megállapítása tárgyában hozott határozat ellen kellő időben előterjesztéssel éltek, az adós ellen a vagyonfelügyelő biztosítási végrehajtást kérhet (1912 : LIV. tc. 50. §.). A rendelkezés a szakértőre megfelelően áll.

A vagyonfelügyelő részéről az adóssal vagy a hitelezővel díja vagy költségének összege tekintetében kötött megállapodás semmis. Ugyanez áll a szakértő díja vagy költsége tárgyában kötött ily megállapodásra is.

Az igazságügyminiszter rendelettel a vagyonfelügyelő díjazása tekintetében irányadó díjszabást állapíthat meg. Ily díjszabás hiányában a vagyonfelügyelő díjának megállapításában a hitelezők követelésének kielégítésére tényleg rendelkezésre álló tiszta vagyoni fedezetet kell alapul venni akként, hogy a díj összege — a következő bekezdés értelmében esetleg járó 1 százalékkal együtt — a fedezet 4 százalékát meg ne haladja. Ha azonban az ekként kiszámított díj a végzett munka terjedelméhez vagy jelentőségéhez mérten aránytalanul csekély lenne, a bíró a díj összegét méltányosan felemelheti; a tényleges fedezet 6 százalékát azonban a díj ily esetben sem haladhatja meg.

A vagyonfelügyelő által a magánegyeségi eljárás során kifejtett ténykedésnek (27. §.) a díját az előbbi bekezdésben említett tényleges fedezetnek legfeljebb 1 százalékában lehet megállapítani. Ha azonban magánegyeség létrejött és ennek létrehozásában a vagyonfelügyelő célirányos tevékenysége is közrehatott, a bíró a magánegyeségi eljárás során kifejtett vagyonfelügyelői tevékenységnek a díját is az előbbi bekezdés második mondatában foglalt rendelkezés értelmében állapíthatja meg.

A szakértő díjára a hatodik bekezdés azzal az eltéréssel nyer alkalmazást, hogy az ott

megszabott százalék helyett 2, illetőleg 3 százalék irányadó.

Bírói gyakorlat. Az 1881: LX. tc. 43. §. végbekezdése, illetőleg az 1885: XXXV. tc. 2. §-a értelmében külön kikötés hiányában is 5 % késedelmi kamat jár a teljesítési határidő lejártától a kielégítésig. Ez a törvényhely nem hagy fenn kétséget aziránt, hogy a végrehajtató vagyongfelügyelő jogerősen megállapított *vagyongfelügyelői díjai és kiadásai után* az előterjesztési tanács Ke. 32,740/1929/68. sz. végzésében irt teljesítési határidő lejártától a törvényes 5 % *késedelmi kamat* is megilleti a vagyongfelügyelőt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 11,370/78/1929. sz.)

A vagyongfelügyelő részére díjat és költséget megállapító Ke. 2418/1928/37. számú elsőfokú határozatot adós előterjesztéssel támadta meg. Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 48. §-ának 4. pontja értelmében az esetben, ha a vagyongfelügyelő díjának vagy költségének megállapítása tárgyában hozott határozat ellen kellő időben előterjesztéssel éltek, *a vagyongfelügyelő az adós ellen biztosítási végrehajtást kérhet.* Felfolyamodónak az az érvelése tehát, hogy a megállapító végzés ellen használt jogorvoslatának a végrehajtásra halasztó hatálya van, csak annyiban helytálló, hogy vagyongfelügyelő kielégítési végrehajtást nem kérhet, ellenben az idézett rendelet értelmében biztosítási végrehajtást kérni jogosult, s ezért a felfolyamodást, mint alaptalant, el kellett utasítani. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 5743/51/1929. sz.)

Nincs olyan törvényes szabály, amely a ke. eljárás során az előterjesztési tanács által jogerősen megállapított *vagyongfelügyelői és OHE.-i díjak tekintetében* feljogosítaná a ke. ügyben eljáró egyesbíróságot arra, hogy e díjak fizetése tekintetében az adósnak *részletfizetési kedvezményt* adhasson, különösen olyan körülmények között, mint ezúttal, amikor a vagyongfelügyelő részére e díjak erejéig már a kielégítési végrehajtás is el van rendelve. Ezeket a díjakat az 1410/1926. M. E. sz. r. 56. §-a alapján *előnyös kielégítés* illeti, amelyeket az egyességi eljárás csak annyiban

érint, hogy az eljárás befejezéséig nem végrehajthatók. Téves ezek szerint az elsőfokú bíróság ama döntése, amellyel az egész követelés tekintetében esedékessé és végrehajthatóvá vált előnyös követelések tekintetében a jogosultak hozzájárulása nélkül részletfizetési kedvezményt adott az adósnak. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 376/1929/24. sz.)

A vagyonfelügyelő költségeit megállapító végzést úgy az adós, mint a vagyonfelügyelő kellő időben előterjesztéssel támadta meg. Ebben az esetben a kérvényben is hivatkozott rendelet hely (1410/1926. M. E. sz. r. 46. §. 4. bek.) kifejezetten megengedi, hogy a *vagyonfelügyelő biztosítási végrehajtást kérhet*, nem a Ppé. 41., hanem 50. §-ának analógiájára. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 375/30/1929. sz.)

A vagyonfelügyelői díjazásra vonatkozó előterjesztés szerint kényszeregyességi adós eljáró bíró intézkedését csupán abból a szempontból tartotta sérelmesnek, mert az alapul szolgáló *tiszta vagyoni fedezet* kiszámításánál a kielégítésre jogosult hitelezők követeléseit biztosító vagyont is számításba vette. Ámde ez a támadás nem alapos, mert a kir. törvényszék kényszeregyességi ügyekben eljáró tanácsa az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 48. §-ával kapcsolatban állandóan azt a gyakorlatot követi, hogy az ebben említett tiszta vagyoni fedezet kiszámítására vonatkozó rendelkezés nem értelmezhető olyképpen, — miként jelen esetben kényszeregyességi adós is vitatja — hogy csupán a kvótális hitelezőknek jutó vagyontömeg az irányadó, *hanem a külön kielégítésre jogosult hitelezők kielégítésére szolgáló javak is figyelembe vehetők*. E két vagyonkategória egymástól annál kevésbbé választható szét az adós által kívánt módon, mert a tulajdonjog mindkét vagyonkategóriára vonatkozólag az adóssal illeti meg és így a külön kielégítésre szolgáló vagyontól az arra jogosult kielégítése után netán mutatkozó felesleg szintén a kvótális hitelezők részére szolgáló vagyontömegbe folyik. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 30,280/19/1928. sz.)

Vagyonfelügyelő kérte, hivatkozással az 1410—

1926. M. E. sz. rendelet 48. §-ának 7. pontjára, *díjainak a 4 %-os kulcs alapján leendő megállapítását*, mert állította, hogy célirányos tevékenységével a magánegyesség létrejöttét sikeresen előmozdította. Ez állításának alátámasztására hivatkozott előterjesztésében arra, hogy a világítás- és telefonhasználatot biztosította adós fél részére, hogy a behajtási eljárások felfüggesztésére útbiztosítást adott, hogy adós üzletmenetét ellenőrizte, hogy a magánegyesség érdekében ismételten eljárta az OHE.-nél és a könyvszakértő munkásságát támogatta, hogy az OHE. előtti tárgyaláson a magánegyesség mellett felszólalt, hogy a jelentések kapcsán bemutatott költségjegyzékben feltüntetett tevékenységet fejtette ki, hogy végül a jóváhagyás után is az előterjesztéshez csatolt költségjegyzékben felsorolt teendőket végezte el. Ámde mindez a tevékenység a kir. törvényszék álláspontja szerint nem haladja meg a kényszeregyességi rendelet 27. §-ában előírt vagyonfelügyelői hatáskört és legkevésbé sem alkalmas arra, hogy ezek alapján a magánegyesség létrejöttét előmozdító célirányos tevékenység megállapítást nyerjen. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 46,650/20/1928. sz.)

A vagyonfelügyelői díjakról az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 48. §-a intézkedik és e szerint abban az esetben, ha az eljárás bírói egyességgel nyert befejezést, a vagyonfelügyelő díja a hitelezők követelésének kielégítésére rendelkezésre álló vagyoni fedezet 4 %-át teheti ki. Ezen díj felemelésének csak abban az esetben van helye, ha az a végzett munka terjedelméhez vagy jelentőségéhez mérten aránytalanul csekély lenne. Viszont a 4 %-ban megállapított díjazás összege csak abban az esetben mérsékelhető, ha az ekként kiszámított összeg a vagyonfelügyelő által végzett munka terjedelméhez vagy jelentőségéhez mérten aránytalanul magas lenne. Következik ez a rendelet azon szövegéből, amely szerint a vagyonfelügyelő díja akként állapítandó meg, hogy az a fedezet 4 %-át meg ne haladja, vagyis ez a normális díj kiszámításánál alapul veendő kulcs, amitől úgy a lefelé, mint a felfelé való eltérés csak kivételesen foghat helyt

abban az esetben, ha a megállapított feltételek fennforognak. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,402/35/1928. sz.)

Megtámadott végzésében eljáró bíró vagyonfelügyelő díját a tiszta vagyoni fedezet 1 %-ában állapította meg. Ez ellen élt előterjesztéssel vagyonfelügyelő, kérve a megállapított díj összegének felemelését, mert ez nem áll arányban az általa végzett munkával és mert a magánegyeség létrehozása körül célirányosan tevékenykedett. 19. sorsz. alatt hozott végzésében a kir. törvényszék tanácsa elrendelte az adós meghallgatását. Adós kijelentette, hogy a vagyonfelügyelő munkálkodásával meg volt elégedve, mert a vagyonfelügyelő tevékenységével nagymértékben hozzájárult a magánegyeség létrehozásához. Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 48. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerint a vagyonfelügyelőt általában megillető 1 %-ot kitevő *díjazás felelhető akkor, ha a magánegyeség létrejött és ennek létrehozásában a vagyonfelügyelő célirányos tevékenysége is közrehatott.* Minthogy ezen feltétel fennforgását adós a fentiek szerint elismerte, a kir. törvényszék tanácsa a vagyonfelügyelő díjazásának összegét felemelendőnek találta, tekintettel arra, hogy vagyonfelügyelő az üzlet eladása körül is sikeres tevékenységet fejtett ki. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 46,760/25/1928. sz.)

A kir. törvényszék a vagyonfelügyelő díját és költségeit annak figyelembevételével állapította meg 300,000 koronában, hogy a vagyonfelügyelői jelentés nem felel meg a rendeletben meghatározott kívánalmaknak. A kir. ítéletábla e körülmény figyelembevételét mellőzte, mert ha a vagyonfelügyelői jelentés nem megfelelő és nem tartalmazza mindazokat az adatokat, melyek a bíróság és a hitelezők kellő tájékoztatásához szükségesek, módjában lett volna az elsőbíróságnak akár visszaadni a vagyonfelügyelői jelentést és felhívni a vagyonfelügyelőt arra, hogy a hivatkozott rendeletnek megfelelő újabb jelentést adjon be, akár utasítani a vagyonfelügyelőt arra, hogy jelentését a bíróság által szükségesnek

tartott és még hiányzó adatokkal pótolja. Mint-hogy pedig a vagyongfelügyelői jelentésnek az elsőbírótság részéről kiemelt ez a hiánya a vagyongfelügyelőnek egyébként kifejtett számottevő tevékenységével szemben egymagában sem szolgálhat okul a vagyongfelügyelőt megillető díjazásnak rendkívüli mérséklésére, az elsőbírótság által a vagyongfelügyelő részére az adóssal szemben megállapított 300,000 korona díj és kiadás pedig a vagyongfelügyelői díjak megállapításának alapjául szolgáló cselekvő vagyonnak az értékével és vagyongfelügyelőnek a jelentést meghaladó és az eljárás folyamán kifejtett tevékenységével nem áll megfelelő arányban, ennél fogva *a vagyongfelügyelői díj összege a kir. ítélőtábla értékelése szerint megfelelőnek talált 3.000,000 koronára felemelendő volt.* (Szegedi kir. ítélőtábla P. I. 206/42/1926. sz.)

Eljáró bírónak az a ténye, hogy vagyongfelügyelő díjazását 4 %-os kulcs szerint állapította meg, megfelel a budapesti kir. törvényszék gyakorlatának, mely *bírói egyességgel végződő csődönkívüli kényszeregyességi ügyekben ezt a kulcsot szokta alkalmazni.* (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,800/29/1928. sz.)

Annak megállapítása céljából, hogy a magán-egyesség létrehozása az ő célirányos közreműködésének is köszönhető, vagyongfelügyelő előterjesztésében arra hivatkozott, hogy az eljárás során két egymástól távolfekvő üzletmenetet ellenőrzött, a szakértő leltározásánál állandóan jelen volt, a kincstár követelése behajtása tárgyában kitűzött árverések felfüggesztése és elhalasztása tárgyában ismételten eljárta és kérvényeket adott be, az adós részére felesleges egyik üzlet-helyiség értékesítése tekintetében kérelmezett és tárgyalta s ugyancsak kérelmezett és tárgyalta az adós ellen foganatosított szoros zár feloldása tárgyában, s végül, hogy a kiküldött díjait sajátjából fizette meg. *Vagyongfelügyelő* ezen előadásából a kir. törvényszék tanácsa azt állapította meg, hogy *eljárásai olyan természetűek és jellegűek voltak, amelyek vagyongfelügyelői tiszthez szorosan hozzátartoztak és amelyeket ebből kifolyóan köteles*

volt elvégezni. Nem állapíthatta meg azonban azt, hogy ezen eljárások a magánegység létrejöttét célirányosan előmozdították, s minthogy a hivatkozott §. szerint a díj felemelésének helye csak ekkor van, az eljáró bíró által megállapított díj összegét a kir. törvényszék tanácsa sem emelhetette fel. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 44,191/1927. sz.)

A kir. ítélőtábla megváltoztatja a kir. törvényszék azon végzését, amely *a vagyongfelügyelői és OHE.-díjak tekintetében adósnak részletfizetési kedvezményt* nyújtott. Nincs olyan törvényes szabály, amely ily részletfizetési kedvezmény megadására a bíróságot feljogosítaná. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 376/24/1929. sz.)

A vagyongfelügyelő ellenőrzése és felmentése.

49. §. A bíró a vagyongfelügyelő ténykedését, számadásait és a ténykedésére tartozó egyéb iratait bármikor megvizsgálhatja és a vagyongfelügyelőt jelentés és felvilágosítás adására utasíthatja.

Ha a vagyongfelügyelő kötelességét kellően nem teljesíti, a bíró őt erre esetenként három millió koronáig (200 P-ig, l. 1928 : X. t. c. 15. §. 2. bek.) terjedhető pénzbírsággal szoríthatja és sürgős esetben a vagyongfelügyelő költségére egyes tennivalók ellátásával mást bízhat meg.

A bíró a vagyongfelügyelőt fontos okból hivatalból vagy az érdekeltek bármelyikének kérelmére tisztétől felmentheti. A határozat meghozatala előtt a vagyongfelügyelőt lehetőleg meg kell hallgatni.

Ellenőrző biztos ; ellenőrző bizottság.

50. §. Ha az üzlet terjedelme vagy más fontos ok megkívánja, a bíró a vagyonfelügyelő mellé az érdekelt hitelezők közül ellenőrző biztost vagy legfeljebb öt tagból álló ellenőrző bizottságot rendelhet ki. A kirendelésnél a hitelezők javaslatára a lehetőséghez képest figyelemmel kell lenni.

Az ellenőrző biztos és az ellenőrző bizottság tagja díjtalanul működik. Az igazolt és szükséges költségeket javukra meg kell téríteni.

A bíró a kirendelést visszavonhatja.

Az ellenőrző biztos és az ellenőrző bizottság tennivalói.

51. §. Az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság megvizsgálja az adós vagyoni viszonyait, az adós üzletének, gazdaságának vagy kenyérkeresetének az eljárás megindítását megelőző időben történt folytatását, a vagyonkimutatást és az adós feljegyzéseit. A bíró az ellenőrző biztost vagy az ellenőrző bizottságot arra is felhatalmazhatja, hogy a vagyonfelügyelőt ellenőrizze ; ebben az esetben a vagyonfelügyelő az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság utasításaitól el nem térhet.

Az ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság vizsgálata eredményéről jelentését legfeljebb tizenöt nap alatt a bíróhoz nyújtja be. A bíró fontos okból kérelemre rövid halasztást engedhet.

A 44. §. 2. bekezdése megfelelően ide is kiterjed.

A bíró az ellenőrző biztost vagy az ellenőrző bizottság tagját szakértőként is meghallgathatja.

VII. Fejezet.

Hitelezők.

A követelések bejelentése.

52. §. A követeléseket be kell jelenteni. A bejelentésnek a kir. törvényszéknél, ha pedig az egyességi eljárás megindítása után magánegyeségnek létrehozását meg kell kísérelni (24. §.), az OHE.-nél, mégpedig utóbbinak központjánál vagy az eljárásra hivatott vidéki szervénél, illetőleg az erre illetékes VHE.-nél (8. §. 3. pontja) írásban kell történnie és tartalmaznia kell a követelés keletkezésének, lejáratí időpontjának és jogcímének a megjelölését. A Pp. 137. §-ában az írásbeli beadványokra megszabott kellek a bejelentésre nem állanak.

Külön kielégítésre jogosított oly hitelező, aki követelését az egyességi eljárásban érvényesíti, köteles a bejelentésben a külön kielégítés alapját szabatosan megjelölni és nyilatkozni arra nézve, hogy követelését a külön kielégítési jog előreláthatóan mekkora összeg erejéig fedezi. (69. §. 2. bekezdése.)

Ugyanez áll oly hitelezőre, akinek követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva.

Az a hitelező, aki előnyös kielégítésre (55. §.) tart igényt, a bejelentésben ezt és igényének jogalapját közölni köteles (93. §.)

A bejelentéseket az érdekeltek megtekinthetik.

Bírói gyakorlat. Az alperes a kényszeregyességi eljárás során nem jelentette be a felperesnek akkor már peresített követelését, azonban tekintettel arra, hogy per alatt lévő követelésről volt szó, az alperesnek ez a mulasztása nem tekinthető olyan természetűnek, hogy az maga után vonná azt a következményt, hogy a hitelező az adós mulasztásából be nem jelentett követelés száz százalékban való kielégítését igényelhetné (Kúria P. VII. 1350/1927. sz.)

A bejelentett követelés elévülésének nyugvása.

53. §. A követelés elévülése bejelentésétől kezdve az egyességben megállapított fizetési határidő leteltéig, ha pedig az egyesség létre nem jött, az eljárás jogerős megszüntetéséig nyugszik. A nyugvás megszünte után továbbfolyó elévülés harminc napnál rövidebb idő alatt nem fejeződik be.

Az eljárástól nem érintett követelések.

54. §. Az egyességi eljárás nem érinti az előnyösen kielégítendő követeléseket (55. §.) és a vagyonfelügyelőnek vagy az adósnak az eljárás megindítása után végzett hatályos jogcselekményekből eredő követeléseket; azonban ily követelés alapján az adós ellen az eljárás folyama alatt csődnyitást nem lehet kérni. Az említett hatályos jogcselek-

ményekből eredő követelések az adós ellen nyitott csődben a tömeg tartozásaiként jönnek számba.

Az egyességi eljárás nem érinti a bérleti, haszonbérleti és szolgálati viszonyokat, amennyiben azok az egyességi eljárás megindítása után folyamatban maradnak.

Az egyességi eljárás nem érinti az 1881: XVII. tc. 65. §-ának 3. pontjában meghatározott követeléseket.

Bírói gyakorlat. Az a körülmény, hogy a felperes a kényszeregyességi tárgyaláson a szavazati jogot a bejelentett követelése tekintetében gyakorolta és a bíróság a szavazati jognál, illetve az egyesség melletti szavazatoknál a felperesi követelést számbavette, a követelésnek előnyösen kielégítendő természetén változást elő nem idézett. Annak az eldöntése ugyanis, hogy valamely követelés előnyösen, teljes egészében kielégítendő-e vagy sem, nem attól függ, hogy a kényszeregyesség feletti határozatnál a követelés a szavazati jog szempontjából számbavétetett-e vagy sem. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 494/1927/16. sz.)

A végrehajtható követelése, amit az adós a táblás kimutatás 42. tétele alatt mint *előnyösen kielégítendő alkalmazotti fizetést elismert*, az ez ügyben alkalmazandó 1410/1926. M. E. sz. rendelet 54. és 55. §§-ai szerint olyan *előnyösen kielégítendő követelés*, amelyet az egyességi eljárás annyiban érint, hogy az eljárás befejezéséig nem érvényesíthető, amint azt a m. kir. Kúria hasonló esetben Pk. V. 1897/1927/117. sz. végzésével már kimondotta. A végrehajtást szenvedőnek az az érdemi kifogása, hogy az *elismerés tételekor ténybeli tévedésben volt*, a Ppé. 38. és 29. §-ának keretébe tartozó olyan védekezés, aminek valósága csak közokirattal volna érvényesíthető, illet azonban a végrehajtást szenvedő be nem mutatott. (Buda-pesti kir. ítélőtábla P. VIII. 11,893/28/1928. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 54. §-ában foglalt jogszabály szerint a kényszeregyességi el-

járás nem érinti az adósnak az eljárás megindítása után végzett, hatályos jogcselekményeiből eredő követeléseket s ezek a követelések az adós ellen nyitott csődben a tömeg tartozásaiként jönnek számba. E szerint a felperes kereseti követelésének az a része, amely az adóstól az eljárás megindítása előtt nyert ügyvédi megbízás alapján ugyanezen időpont előtt teljesített munkából ered, tömegtartozásnak semmiesetre sem minősül, míg a követelés többi részére vonatkozóan a jogkérdés eldöntése attól függ, hogy az adósnak az a jogcselekménye, mellyel a felperesnek a kényszeregyességi eljárásban való képviselőre, az adós részvénytársaság közgyűlése körül való teendők ellátására, adó- és illetékügyekben való eljárásra megbízást adott, a kényszeregyességi eljárásra vonatkozóan fennálló szabályok szerint hatályos jogcselekményeknek tekintendő-e. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 20. §-a szerint a kényszeregyességi adós nincs ugyan megfosztva ügyelőkötő képességétől, de ez a képessége az egyességi eljárás céljához képest mégis csak oly ügyletek tekintetében tartatott fenn, melyek kötését az üzlet, gazdaság, kenyérkereset továbbvitele elkerülhetetlenné teszi. Az erre vonatkozó korlátozás abban a szabályban jut kifejezésre, hogy az eljárás megindításától kezdve a felhívott 20. §. első bekezdésében felsorolt ügyleteknek, valamint oly ügyleteknek hatályosságához, melyek az üzlet, gazdaság, kenyérkereset folytatásához rendszerint nem tartoznak, a vagyonfelügyelő hozzájárulása szükséges. Kétségtelen, hogy bár az üzletvitelnek, gazdaságnak a jogérettel való összefüggése s a bírói vagy közigazgatási úton elintézendő jogkérdésnek nem jogismerő egyének részéről nehezebben áttekinthető volta adott esetekben az ügyvédi közbenjárást nélkülözhetetlenné teszi, mégis a *kényszeregyességi adósnak azt a jogügyletét*, mellyel a kényszeregyességi eljárás során való képviselőre, peres vagy perenkívüli teendőkre *ügyvédnek megbízást adott*, általában oly ügyletnek, mely az üzletvitellel, gazdasággal, kenyérkeresettel rendszerint velejár, tekinteni nem lehet és így az ebből eredő követelés az

utóbb megnyitott csődben tömegtartozásnak csak akkor minősíthető, ha a megbízás adása a vagyonsfelügyelő hozzájárulása mellett történt. E mellett a törvényt magyarázat mellett szól az is, hogy még abban az esetben is, ha az ügyvéd valamely vállalatnak állandó alkalmazottja, a szolgálati viszonyból a csődöt megelőzően keletkezett követelése a Cst. 60. §-ának 1. pontjában megállapított korlátok között csak első osztályban kielégítendő követelés, és tömegtartozássá csak az 1910/1920. M. E. sz. rendelet alapján érvényesíthető részében válhat, már pedig nem volna kellő értelme annak, hogy az esetenként adott ügyvédi megbízásból eredő követelés csőd esetében kedvezőbb elbánásban részesüljön, mint az, amely állandó szolgálati viszonyból keletkezik. Ezek alapján, minthogy a vagyonsfelügyelő részéről adott, kifejezett hozzájárulás megtörténtét a felperes maga sem állította, abból pedig, hogy a vagyonsfelügyelő a megbízás fennállásáról s az annak alapján végzett munkálatokról tudomással bírt, nem következik, hogy az azokból eredő követeléseknek az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 54. §-ában meghatározott jogi természetét is elismerte, a felperes követelése tömegtartozásnak nem minősíthető. (Kúria P. VII. 6607/1928. sz.)

Nem terjed ki az egyesség hatálya a perköltségekre, mert ezek az eljárás folyamán utólag állapítottak meg felperes részére és az adósnak az eljárás folyamán végzett hatályos jogcselekménye (perbeli védekezése) folytán merültek fel, melyre a R. 54. §-a értelmében az egyességben megállapított elengedés nem hatályos, hanem az, hasonlóan a Cst. 9. §-ában foglalt intézkedéshez, mindenestre egészben megtérítendő. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 1453/1929/29. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 54. §-a — annak helyes értelme szerint — nem vonatkozik a kényszeregyességi adós által indított perben felmerült költségekre, illetőleg a perbeli ellenfélnek perköltségkövetelésére s így e szakasznak a tömegtartozásokra vonatkozó rendelkezése nem változtatja meg a Cst. 9. §-ának azt a rendelkezését, hogy az adós által indított per költsége, ha a tömeg-

gondnok a per folytatásától eláll, a csődtömeget mint tömegtartozást nem terheli. (Kúria VII. 3522/1928. sz.)

41. §. (9.) Kényszeregyességi eljárás esetében a pénzügyigazgatóság az Országos Hitelvédő Egylet (Vidéki Kamarai Hitelvédő Egylet) által előterjesztett adatok és indokok alapján abban az esetben, ha a halasztás engedélyezése a *kincstár* érdekeit nem veszélyezteti, saját hatáskörében a kincstár szerzett jogainak fenntartása mellett *egy évig terjedhető halasztást engedélyezhet*, illetőleg ezen határidőn belül a hátralékos közzadókra nézve ugyanoly fizetési határidőket engedélyezhet, mint amilyenek a kényszeregyességi eljárás során a magánhitelezőkre nézve megállapíttatnak.

(10.) Bírósági panasz és kényszeregyességi eljárás esetét kivéve, fizetési halasztások csak rendkívüli esetekben és legfeljebb csak 2—3 havi időtartamra engedélyezhetők. 67. §. Ha kereskedő ellen bocsátatik ki árverési hirdetmény, annak egy példányát az Országos Hitelvédő Egyletnek, illetőleg az árverés helyére nézve illetékes Vidéki Kamarai Hitelvédő Egyletnek is meg kell küldeni. 80. §. Ha az eljáró bíró által meghosszabbított határidő lejárt, az *árverést* azonnal újból ki kell tűzteni. A pénzügyigazgatóság azonban az árverés fogantatását mellőzheti azokban az esetekben, amikor az Országos Hitelvédő Egylet, illetőleg Vidéki Kamarai Hitelvédő Egylet a fizetéseképtelen cég üzletében vagyonellenőrzési tevékenységet fejt ki és az árverés függőben tartása a kincstár érdekeit nem veszélyezteti. (A közzadók kezeléséről szóló hivatalos összeállításból.)

Előnyösen kielégítendő követelések.

55. §. Az egyességi eljárásban előnyös kielégítés illeti meg:

1. az egyességi eljárás költségeit, ideértve mindazokat a kiadásokat, amelyek az adós üzletvitelének, gazdálkodásának vagy ke-

nyérkeresete folytatásának ellenőrzésével és vagyoni állapotának megvizsgálásával jár-
nak ;

2. az 1881: XVII. tc. 60. §-ának 1—4. pontjában felsorolt követeléseket, úgyszin-
tén azokat a követeléseket, amelyeket más
külön jogszabály csőd vagy végrehajtás
esetére ezekkel egyenlő vagy előnyösebb sor-
rendben kielégítendőeknek mond ki ;

3. oly személyeknek egy évnél nem régibb
időben lejárt tartási követeléseit, akiknek
eltartására az adós jogszabálynál fogva
köteles (20. §. utolsó bekezdése) ;

4. (Ezt a bekezdést az 1927. március 20-án
életbelépett 2180/1927. M. E. számú módo-
sító rendelet iktatta be) az adós vagyona-
ra kötött biztosítási szerződésből eredő, a folyó
biztosítási évre járó biztosítási díjat.

Ha az adós betéti üzlettel foglalkozó
intézet vagy más ily cég, előnyös kielégítés
illeti azokat a hitelezőket, akiknek egy vagy
több betéti könyvre elhelyezett tőkéje
összesen két millió koronát (160 P) meg
nem halad.

Bírói gyakorlat A csődönkívüli kényszeregyes-
ségi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. sz. rendelet
55. §-ának az a rendelkezése, hogy az egyességi
eljárásban az ott felsorolt követeléseket *előnyös*
kielégítés illeti meg, arra való tekintettel, hogy
magának a csődönkívüli kényszeregyességnek a fo-
lyamata alatt a követelések tényleges kielégítéséről
nem lehet szó, helyesen másként nem értelmezhető,
mint akként, hogy ezek az előnyös kielégítésre joga-
sult követelések minden más követelést megelőznek
az eljárás befejezése után az adós ellen esetleg folya-
matba tett végrehajtás folyamán, kivéve azokat a
követeléseket, amelyek korábbi foglalás követke-

tében külön kielégítésre nyertek alapot. (Kúria P. V. 1682/1927. sz.)

Az OHE. helyesen adott szavazatot a t. k. 27. alatt szereplő Villamos- és Közlekedési Vállalatok hitelezőnek, miután nincs olyan jogszabály, hogy a *ke. eljárás megindítása előtt szolgáltatott villanyáram díja* előnyösen kielégítendő követelés volna és a városi szabályrendeletben megállapított dologjogi jogi minősítésnek folyománya nem az előnyös kielégítés, hanem, hogy a követelés a mindenkori telektulajdonost terheli. (Pestvidéki kir. törvényszék Ke. 5529/1929. sz.)

A *főkövetelést megillető előnyös kielégítési jog kiterjed a főkövetelésnek az eljárás megindításáig keletkezett járulékaira is*. A kifizetett követelést megillető előnyös kielégítési jog a *visszkereseti követelésre is kiterjed*. Az előnyös kielégítés megállapítása szempontjából nem tesz különbséget az a körülmény, hogy az adós helyett fizető harmadik személynek teljesítése az eljárás megindítása előtt vagy azt követőleg történt-e. Erre való tekintet nélkül csak az a körülmény irányadó, hogy a tartozás az eredeti hitelezőre nézve előnyösen kielégítendőnek minősül-e. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 9303/1927. sz.)

56. §. Előnyös kielégítés illeti meg az egyességi eljárásban az e rendelet értelmében eljárásra hivatott hitelvédő egyleteken felül a kereskedelemügyi miniszter által az igazságügyminiszterrel egyetértve a budapesti kereskedelmi és iparkamara előterjesztése alapján kijelölt hitelezői védőegyleteket, bíróságon kívül kötött magánegyeség létrehozása, bírói kényszeregyességnek előkészítése, az adós vagyonának felderítése vagy biztosítása, végül az adós üzletvitelének, gazdálkodásának vagy kenyérkeresete folytatásának ellenőrzése és vagyoni állapotának megvizsgálása körül valamennyi hitelező érdekében kifejtett célirányos tevékenységükkel

kapcsolatban felmerült költségeik tekintetében. Az említett kijelölést, valamint esetleges visszavonását a hivatalos lapban közzé kell tenni.

Az előbbi bekezdés alá eső költség tekintetében támasztott követelés tárgyában a bíró dönt; határozatát a OHE.-nek, az illető védőegyletnek, az adósnak, továbbá — amennyiben kirendeltetett — az ellenőrző biztosnak vagy az ellenőrző bizottság tagjának kézbesíteni kell s ők a határozat ellen előterjesztéssel élhetnek.

Az előbbi bekezdésben említett költség összegét — ideértve az egyeztető szerv által esetleg igénybevett vagyonellenőrzőnek és szakértőnek a díját is — a bíró állapítja meg; e megállapításban a hitelezők követelésének kielégítésére tényleg rendelkezésre álló tiszta vagyoni fedezetet (ennek a bekezdésnek a «vagyoni fedezetet» szavak után következő része az 1927. évi január hó 1-én életbelépett 62,997/1926. I. M. számú rendeleten alapszik) egyesség létrejötté esetében akként kell alapul venni, hogy

48,000 pengőig	4 százalék,
48,000—160,000 pengőig	3 százalék,
160,000—400,000 pengőig	2 százalék,
400,000 pengőn felül	1 százalék

jár.

Ha egyesség létre nem jött, a költség a tiszta vagyoni fedezet 1 százaléka; kivételesen azonban az egyeztető szerv által teljesített munka nagy terjedelméhez vagy jelentőségéhez mérten a bíró a költség összegét

az előbbi bekezdésben felsorolt tételek szerint számított összeg feléig felemelheti.

Felhatalmaztatik az igazságügyminiszter, hogy a költségnek az előző bekezdésekben megszabott mértékét a szükséghez képest rendelettel megváltoztathassa.

Bírói gyakorlat. A kir. ítélőtábla a felfolyamodást hivatalból visszautasítja, mert a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás újabb szabályozása tárgyában 1410/1926. M. E. sz. alatt kiadott kormányrendelet 91. §-ának 1. bekezdése értelmében a kir. törvényszék előterjesztési tanácsának csak az egyesség jóváhagyása, a jóváhagyás megtagadása vagy az eljárás megszüntetése tárgyában hozott és az egyesbíró határozatát megváltoztató határozata ellen van helye felfolyamodásnak a kir. ítélőtáblához, egyéb törvényszéki tanácsai határozatok ellen további jogorvoslatnak pedig egyáltalán nincs helye. Miután a törvényszéki tanácsnak az a határozata, amely ellen a felfolyamodás irányul, az egyesbírónak az *Országos Hitelvédő Egylet költségének és a vagyonfelügyelő díjainak és kiadásainak a megállapítása felől rendelkező határozatát* jóváhagyta, tehát nyilvánvalólag olyan végzést támadott a kényszeradás, amely a fentebb idézett kormányrendelet és §-ban nincs megjelölve olyanként, amely ellen a kir. ítélőtáblához további jogorvoslatnak lenne helye, a kir. ítélőtábla ezt a törvény által kizárt jogorvoslatot a Pp. 558. §-a alapján hivatalból visszautasította. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 2298/36/1927. sz.)

A kir. törvényszék tanácsának állandóan követett gyakorlata az, hogy úgy az *OHE.*, mint a vagyonfelügyelő díjainak megállapításánál mint vagyoni fedezetet azt az összeget veszi alapul, ami az eljárás során az adós *aktív vagyonaként megállapított, tekintet nélkül arra, hogy ezen vagyonba esetleg olyan vagyontárgyak is tartoznak, amelyekre nézve egyes hitelezőket az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 54. és 55. §-ai alapján külön kielégítési jog illet meg.* (Budapesti kir. törvényszék Ke. 31,240/29/1928. sz.)

Nincs oly jogszabály, mely a vagyonfelügyelői, és OHE. díjak tekintetében *részletfizetési kedvezmény* megadására a bíróságot feljogosítaná. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 376/24/1929. sz.)

Nem pénzbeli vagy határozatlan összegű követelés.

57. §. Oly követelést, amely nem pénznek vagy nem valamely egyedileg meg nem határozott olyan dolognak szolgáltatására irányul, amelyet könnyen meg lehet szerezni, vagy végül oly követelést, amely összeg szerint határozatlan, az eljárás megindításakor volt pénz értéke szerint kell érvényesíteni.

Bírói gyakorlat. A külföldi pénznemben bejelentett követeléseket a kir. törvényszék az illető pénznemnek az eljárás megindítása napján jegyzett hivatalos középárfolyamoknak megfelelő magyar pengő értékben vette számításba a szavazati jog gyakorlása szempontjából. (R. 57. §.) (Budapesti kir. törvényszék Ke. 49,650/19/1929. sz.)

Kezes és egyetemleges adóstárs visszkereseti követelése.

58. §. Kezes és egyetemleges adóstárs — beleértve a váltókötelezettet is — az egyességi eljárásban a részéről az eljárás megindítása előtt vagy után teljesített fizetések megfelelő hányadának megtérítését követelheti annyiban, amennyiben őt az adóssal szemben visszkereseti jog illeti.

Oly fizetés tekintetében, amelyre felelőssége alapján esetleg a jövőben lenne kötelezve, követelését az egyességi eljárás során

bejelentheti arra az esetre, ha a hitelező a követelést az eljárás során nem érvényesítené.

Az eljárás megindítása után az első bekezdésben említett személy a követelést beválthatja. A beváltó a szavazati jog tekintetében a hitelező helyébe lép.

Járvulék. Visszkereseti követelés előnyös kielégítése.

59. §. A főkövetelést megillető előnyös kielégítés joga kiterjed a főkövetelésnek az eljárás megindításáig keletkezett járvulékaira.

Ha az adós helyett kifizetett tartozásért a fizető javára visszkereseti követelés keletkezik, a kifizetett követelést megillető előnyös kielégítésjoga a visszkereseti követelésre is kiterjed.

Bírói gyakorlat. A pénzügyintézet fogyasztási adó fejében 100 millió korona erejéig kezességet vállalt a fővárosnál. Adós, akiért a kezesség vállaltatott, kényszeregyességbe jutott. A pénzügyintézet a kényszeregyességi eljárás során a 100 millió koronaért előnyös kielégítést igényelt. A jelen perben csupán az a kérdés döntendő el, vajjon az alperesek ellen időközben elrendelt kényszeregyességi eljárásra tekintettel a felperest követelésére nézve megilleti-e vagy sem az előnyös kielégítési jog. Vonatkozó indokainál fogva helyes a fellebbezési bíróságnak jogi álláspontja s ennek az értelmezésének helyességét támogatja per analogiam a kir. Kúriának a polgári jogi határozatok tárába felvett 688. határozata is, amely szerint a kezesség alapján kifizetett kincstári követelés a csődtömeg ellen a kezes részéről való érvényesítése esetében, a csődhitelezők első osztályába sorozandó. Jogszabálysértés nélkül álla-

pította meg a fellebbezési bíróság azt is, hogy a felperes az alperesekkel az ezeket a fővárossal szemben terhelő adótartozásuk átvállalása folytán került jogviszonyba, s ennél fogva helyes az a jogi felfogás is, hogy azáltal, hogy a felperes az általa a kezességvállalás folytán kifizetett 100.000,000 K-val az alperesek folyószámláját megterhelte, a felperes követelésének eredeti jellege meg nem szűnt. (Kúria P. VII. 2458/1928 sz.)

Beszámítás.

60. §. Oly követelést, amellyel szemben az adósnak az egyességi eljárás megindításakor beszámítható viszontkövetelése volt, az egyességi eljárás a beszámítható összeg erejéig nem érint.

A beszámíthatóságot nem zárja ki az, hogy a szembenálló követelések különne-műek vagy hogy a hitelező vagy az adós követelése az eljárás megindításakor még nem járt le vagy feltételtől függött. Külön-nemű követeléseket pénzértékük szerint kell számbavenni.

Az egyességi eljárásban nem érvényesíthető követelések.

61. §. Az egyességi eljárásban nem érvényesíthetők:

1. A 81. §. 5. bekezdésében említett esetet kivéve az a költség, amely a hitelező terhére az eljárásban való részvételből kifolyóan merül fel;

2. az 1881: XVII. tc. 65. §-ának 2. pontjában meghatározott követelések.

VIII. Fejezet.

Egyességi tárgyalás, egyesség.

A tárgyalás elhalasztása és elnapolása.

62. §. Az egyességi tárgyalás elhalasztásának vagy elnapolásának csak fontos okból van helye. A miatt, hogy az adós az ő kötelezettségeiért felelősséget vállaló személynek ebbeli nyilatkozatát kellő időben be nem mutatta vagy az említett nyilatkozatot kiállító személyt az egyességi tárgyalásra magával el nem hozta (3. §. 4. bekezdése), a tárgyalást elhalasztani vagy elnapolni nem lehet. A Pp. 240. §-a nem nyer alkalmazást.

A kézbesítés meg nem történte vagy szabálytalansága nem gátolja a tárgyalás megtartását és a határozathozatalt.

Bírói gyakorlat. A törvényszék az adós által kért tárgyalás-elhalasztáshoz hozzá nem járult, mivel ennek a Ke. rendelet 62. §. 1. bekezdése értelmében csak fontos okból van helye. A megtartott tárgyalásig több mint három hó alatt bőségesen elegendő idő állott adós rendelkezésére az egyesség létrehozására. Adós maga sem állítja, hogy ezen időt betegsége vagy más elháríthatatlan körülmény miatt hitelezőivel való tárgyalásokra nem tudta kihasználni. Amennyiben adós ez idő alatt sem tudta az egyességet létrehozni, sőt szavazatot egyáltalán nem is szerzett, nem látszik valószínűnek, hogy a halasztással nyerendő 15 napi határidő alatt létrehozhatná, kiváltképpen akkor, amikor adós ez iránti reményét egyedül arra alapítja, hogy a hitelezők a korábban követelt biztosítéktól el fognak állani. A törvényszék az adós által felhozott körülményt oly fontos oknak nem tekintette, hogy ezért a tárgyalást elhalasztotta volna, ezért annak, mint

előreláthatóan céltalan s pusztán csak az eljárás befejezésének elodázására irányuló kérelemnek helyt nem adott s az eljárást megszüntette. (Gyulai kir. törvényszék Ke. 2741/12/1928. sz.)

Az egyességi tárgyaláson az adós képviselője azt a kérelmet adta elő, hogy az eljárás a *hadiszolgálatot teljesítő adós* visszatértéig függesztesék fel és ezt a kérelmét meg is indokolta. A tárgyaláson résztvett összes hitelezők a kérelemhez hozzájárultak, de a vagyonfelügyelet tárgyában eltérő kérelmeket adtak elő. Csupán ezen az alapon az elsőbíróság az eljárást nem szüntethette meg, mert a bíróság a csődönkívüli kényszerügyességi eljárást csak ezt az eljárást szabályozó rendelet 17. §-a 5. bekezdésében és a 37. §. 2. bekezdésében meghatározott esetekben szüntetheti meg, az 56. §-ban felsorolt esetekben pedig köteles megszüntetni, ámde az ügy jelen állása szerint ezeknek az eseteknek egyike sem forog fenn. Ehhez képest az elsőbíróság végzését meg kellett változtatni, és minthogy a vagyonfelügyelő is hadiszolgálatot teljesít és a hitelezők a vagyonfelügyelet tárgyában eltérő kérelmeket terjesztettek elő, az elsőbíróságot az eljárás folytatására kellett utasítani. (Budapesti kir. ítélőtábla P. I. 4254/1916. sz.)

Az adós személyes megjelenése.

63. §. Az adós az egyességi tárgyaláson személyesen köteles megjelenni, hacsak ebben fontos ok nem gátolja.

A bíró a tárgyalást az adós kérelmére fontos okból, legfeljebb tizenöt napra elhalaszthatja a végett, hogy az adós azon személyesen jelenhessék meg.

Az adós felfedező kötelessége.

64. §. Az adós köteles az egyességi tárgyalásra üzleti (gazdasági) könyveit és va-

gyoni állapotának megállapításához szükséges egyéb feljegyzéseit magával hozni, a vagyonfelügyelő ellenőrzése mellett készített és az utóbbi által is aláírt vagyonkimutatást és végleges mérleget előterjesztteni és fizetési nehézségeinek okait előadni.

Jelentés ismertetése.

65. §. A tárgyalás kezdetén a vagyonfelügyelő és az esetleg kirendelt ellenőrző biztos vagy az ellenőrző bizottság e célra felkért tagja ismerteti a benyújtott jelentést. Az érdekeltek bármelyikének kérelmére a jelentést fel kell olvasni.

Az adós esküje.

66. §. Az előbbi §-ban említett előterjesztések után az adós köteles esküt tenni (Pp. 310. §. 4. bekezdése) arra, hogy az általa készített vagyonkimutatás és mérleg legjobb tudomása és meggyőződése szerint helyes, vagyonából semmit el nem titkolt, követeléseit és tartozásait a valóságnak megfelelő összegben vette fel, hitelezői közül a hitelezői jegyzékben senkit ki nem hagyott, sem pedig olyant, aki nem hitelező, abba fel nem vett, végül, hogy külön kielégítési joggal vagy más módon biztosított követeléssel bíró hitelező tekintetében ezt a körülményt el nem hallgatta. (85. §. 4. pontja.)

A bíró az esküre kötelezettet az eskü letétele alól fontos okból felmentheti. A fel-

mentés megadása felől a vagyonfelügyelőt és a hitelezőket meg kell hallgatni.

A követelésnek a csődönkívüli k. e. eljárásban a hitelezők jegyzékébe felvétele és az eskü letétele nem tekinthető a Pp. 390. §-ában említett *perbeli elismerésnek* (Kúria P. VII. 8054/1928/62. sz.)

Érdemleges tárgyalás.

67. §. Az eskü kivétele, esetleg az eskütétel alól felmentő határozat kihirdetése után a bíró felhívja a megjelenteket, hogy a bejelentett követelések, az előnyös kielégítésre igényt tartó hitelezők követelései, a hitelezők szavazati joga, az egyességi ajánlat elfogadása és az egyesség jóváhagyása tekintetében nyilatkozzanak és tegyék meg az ügyre vonatkozó esetleges egyéb előterjesztéseiket.

Amennyiben e rendeletből más nem következik, a bírónál a tárgyalás befejezéséig írásban, ügyvédi ellenjegyzés mellett vagy bíróilag avagy közjegyzőileg hitelesített alakban benyújtott vagy jegyzőkönyvbe mondott nyilatkozatot úgy kell tekinteni, mintha a tárgyaláson szóval terjesztették volna elő.

Kifogások.

68. §. Az adós a vagyonfelügyelő által a 45. §. értelmében vele közölt követelések elismerése vagy kifogásolása tárgyában az idézett §-nak megfelelően tett nyilatkozatához kötve van. Azt a követelést, amely tekin-

tetében kellő időben nem nyilatkozott, többé nem kifogásolhatja.

A vagyonfelügyelő a hitelezők előterjesztése alapján az idézett §. 2. bekezdésében említett feltétel megléte esetében oly követelést is kifogásolhat, amelyet korábban nem tett kifogás tárgyává. Erre vonatkozó nyilatkozatát be kell vezetni a táblás kimutatásba (93. §.).

Kifogás előterjesztése esetében tisztázni kell, vajjon a kifogás a követelésnek fennállására vagy csupán a szavazati jogra vonatkozik-e. Amennyiben az érdekeltek valamelyike vagy a vagyonfelügyelő valamely követelésnek fennállását vagy összegét kifogásolja, annyiban az illető követelést bejelentő hitelezőnek a szavazati jogát is kifogásoltnak kell tekinteni.

Aki valamely bejelentett követelés ellen nyilván alaptalan kifogást tesz, azt a bíró az ezzel okozott költségben marasztalja.

Bírói gyakorlat. Adós az 51. t. alatti hitelező követelését a szavazás ismétlésére kitűzött tárgyaláson csak 6400 P erejéig kifogásolta, ezt a kir. törvényszék figyelembe nem vette, mert adós *a kifogásolás tárgyában* a R. 45. §-ának megfelelően tett nyilatkozatához kötve van. (Buda-pesti kir. törvényszék Ke. 45,301/26/1929. sz.)

Szavazati jog.

69. §. Azt a hitelezőt, akinek jogát az egyesség nem csorbítja, szavazati jog nem illeti.

Külön kielégítési joggal bíró hitelezőt szavazati jog csak a követelésnek a külön

kielégítési joggal előreláthatóan nem fedezett része erejéig illet.

Ha a hitelező követelése váltókötelezett, adóstárs vagy kezes kötelezettségével vagy külön kielégítésre jogot nem adó más módon van biztosítva, szavazati jog csak a követelésnek a biztosítékkal előreláthatóan nem fedezett része erejéig van.

Ha a külön kielégítésre jogosult hitelező a külön kielégítés jogáról, vagy az előbbi bekezdés értelmében biztosított hitelező a biztosítékról lemond, a szavazati jog tekintetében őt a többi hitelezőkkel egyenlőnek kell tekinteni.

Bírói gyakorlat. Külön kielégítési jog folytán az alábbi hitelezők követelései nem vétettek számba a szavazásnál: a táblás kimutatás 17. tétele alatti hitelező követeléséből 1971 P 66 fillér, mert tulajdonjog fenntartásával bír, 21. tétele alatti hitelező követeléséből 1600 P, mert kezességgel van fedezve. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 45301/26/1929. sz.)

A kényszeregyességi eljárásban csupán a szavazati jog szempontjából hozott határozat a zálogjog fennállása kérdésében nem ítelt dolog. (Kúria P. VII. 3866/1926. sz.)

70. §. Azt a hitelezőt, aki követelését kellő időben be nem jelentette, szavazati jog nem illeti.

A szavazás befejezéséig a benne való részvételre kell bocsátani azt a hitelezőt is, aki a kellő bejelentést elmulasztotta ugyan, de mulasztásának vétlen voltát nyomban valószínűvé teszi, kivéve, ha az adós vagy a vagyongelügyelő az ily követelés fennállása vagy összege tekintetében a tárgyalás elnapolása nélkül nem tud nyilatkozni.

A szavazás befejezéséig a bíróhoz benyújtott írásbeli beadvány (67. §. 2. bekezdése) útján is lehet szavazni.

Az írásbeli szavazatot a szavazás befejezéséig vissza lehet vonni.

71. §. Ha a bejelentett követelésen zálogjog áll fenn, a szavazati jog a biztosított követelés értéke erejéig a záloghitelezőt, az esetleges többlet erejéig pedig a bejelentőt illeti.

72. §. Az adós fel- vagy lemenő ágbeli rokonát vagy sógorát, oldalágbeli rokonát az unokatestvérig bezárólag, házastársát és jegyesét, testvérét (közeli hozzátartozók) szavazati jog csak annyiban illeti, amennyiben az egyességi ajánlat elfogadása ellen szavaz. Ugyanez áll arra is, aki az illető követelést a nevezettek valamelyikétől élők közötti jogügylettel szerezte, ha a jogutódlás az eljárás megindítását követte vagy ezt megelőzően egy éven belül történt.

Közkereseti vagy betéti társaság tagja vagy felszámolója, részvénytársaság vagy szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának tagja vagy a társaság felszámolója, úgyszintén velük az előbbi bekezdésben említett viszonyban álló személyek a társasághoz való vonatkozásban, végül aki az egyességi eljárás alatt vagy ennek megindítását megelőző két éven belül peres vagy nem peres eljárásban az adós képviselője volt, a jelen §. alkalmazásában az adós közeli hozzátartozójával egy tekintet alá esik.

Bírói gyakorlat. A kereskedelmi törvényben foglalt részvényjogi szabályok szerint a részvénytársaság, ha a kereskedelmi törvényben előírt rendelkezések szerint megalakult és a kereskedelmi cégjegyzékbe bejegyeztetett, önálló jogalannyá lesz és mint ilyen teljesen különvállik a társaságnak új alapítóitól, mint részvényeseitől. Ebből az következik, hogy *bármelyik alapító vagy részvényes hitelezője lehet a részvénytársaságnak* éppúgy, mint bárki más és mint ilyen ugyanolyan szabályok alá esik, mint bármely más hitelező. Abban a kérdésben tehát, hogy valamely követelés a kényszeregyességi eljárásban a szavazati jog szempontjából figyelembe vehető-e vagy sem, szintén nem lehet irányadó az, hogy a kérdéses követelés hitelezője alapítója, illetve részvényese-e az adós részvénytársaságnak, hanem irányadók egyedül azok a szempontok, melyeket e tekintetben a rendelet megállapít. Ez a rendelet pedig nem tartalmaz oly intézkedést, amelynek alapján a szavazás eredményének megállapításánál valamely hitelezőnek az a követelése, mely az adós részvénytársaság alapításából, illetve finanszírozásából keletkezett, figyelembe vehető nem volna. (Szegedi kir. ítélőtábla P. I. 1222/31/1925. sz.)

73. §. A szavazásban való részvételre kell bocsátani azt a hitelezőt is, akit szavazati jog egyáltalán nem vagy csak kisebb összeg erejéig illet, vagy akinek szavazati jogát az érdekeltek valamelyike vagy a vagyonfelügyelő kifogásolta. A bíró az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzésben állapítja meg, vajjon a szavazat számbaveendő-e és mily összegben (29. §. 1. bekezdés).

Bírói gyakorlat. A felsorolt követeléseknek adós kifogása folytán és azért *nem adott szavazati jogot* a kir. törvényszék, mert a vagyonfelügyelő szerint adós könyveiből azon nem tűnnek ki, a

bejelentéssel élő hitelezők pedig a követelés fennállására nézve bizonyítékot nem szolgáltatnak. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 45,301/26/1929. sz.)

Arranézve, hogy akkor, amikor valamelyik hitelező követelését az adós vagy a vagyongfelügyelő kifogásolták, a hitelező szavazata a bejelentett követelésnek teljes összegével vagy pedig csak a nem kifogásolt összeg erejéig veendő-e számításba, a rendelet intézkedést nem tartalmaz. Idevonatkozóan a 73. §. csak azt mondja ki, hogy a bíró az egyeség jóváhagyása tárgyában hozott végzésben állapítja meg, vajjon a szavazat számbaveendő-e és mily összegben. Ebben a §-ban ugyan utalás történik a 29. §. első bekezdésére, amely szerint a többség megállapításában annak szavazatát is számba kell venni, akinek szavazati jogát az érdekeltek valamelyike — bármi okból — kifogásolja, de ez a rendelkezés csak arra az esetre vonatkozik, ha a kifogás egyedül a szavazati jog ellen irányul, és így nem nyerhet alkalmazást abban az esetben, ha magát a követelést kifogásolják. Ezekre való tekintettel helyes a kir. törvényszék tanácsának az az álláspontja, hogy a szavazás eredményének megállapításánál a szavazatra jogosult hitelezők szavazata csupán a nem kifogásolt, illetve elismert összeg erejéig veendő számításba, ellenben nem lehet számításba venni annak az összegnek az erejéig, amely összeg tekintetében a követelést az adós vagy a vagyongfelügyelő kifogásolta, mert ellenkező álláspont mellett olyan követelés is szavazathoz jutna, amely fenn nem áll. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1539/1928/42. sz.)

Szavazás.

74. §. A szavazás tárgya az egész egyeségi ajánlat elfogadása vagy el nem fogadása. A 81. §. 3. bekezdésében említett esetben azonban a bíró a tartozások kiegyenlítésére felajánlott hányad és határidő tekintetében elkülönített szavazást rendelhet el.

Ha az adós betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy más ily cég és az egyességi ajánlat a betéti könyvön alapuló, de az 55. §. utolsó bekezdése alá nem eső követeléseket kedvezőbb hányadban vagy másnemű kedvezőbb elbánásban részesíti, azok a hitelezők, akik az ily kedvezményben nem részesített követelést jelentettek be, a kedvezmény megadása vagy meg nem adása felől külön szavaznak és a bíró az egész egyességet csak ennek megtörténte után bocsátja szavazás alá. Ha a külön szavazás során a szavazatra jogosultak tőke szerint számított egyszerű többsége a külön kedvezmény megadásához hozzájárult, az egyességi ajánlatot változatlanul, ellenkező esetben pedig a kedvezményre vonatkozó intézkedés elhagyásával kell szavazás alá bocsátani.

Bírói gyakorlat. Az egyik hitelező 330 pengő követelésével szavazatát olykép adta le, hogy elfogad 60 %-ot a tőkére, de a költség teljes összegű kiegyenlítését kéri. A törvényszék hitelezőnek ezen *feltételhez kötött szavazatát* a Ke. rendelet 74. §-ának értelmében figyelmen kívül hagyja, mert e szakasz szerint a szavazás tárgya az egész egyességi ajánlat elfogadása vagy el nem fogadása lehet. Az egyesség ezen hitelező szavazatának figyelmen kívül hagyása folytán nem is jön létre. A kir. törvényszéknek ez ügyben eljáró tanácsa helyt ad adós előterjesztésének s jóváhagyja az egyességet, tekintettel arra, hogy a hitelező, bár utólag, de még a végzés jogerőre emelkedése előtt hozzájárult adós egyességi ajánlatához, figyelemmel arra is, hogy az egyesség jóváhagyását csak 320 pengő hiány hiusította meg, és így a tanács a méltányossági alapra helyezkedvén, úgy találta, hogy amidőn a hitelezők többsége az ajánlat elfogadása mellett sza-

vazott, az egyik hitelezőnek e módosító nyilatkozata figyelembe vehető. Tekintettel volt a tanács továbbá arra is, hogy a hitelezők részére felajánlott egyességi hányad felajánlása biztosítottnak tekinthető és az adós személyi viszonyaira való tekintettel minden személyes feltétel megvan arra, hogy mostani nehéz helyzetéből szabadulva, ismét talpraállhat. (Gyulai kir. törvényszék 6087/1928. sz.)

Megkívánt többség.

75. §. Az egyességi ajánlatot akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha az egyességi tárgyaláson megjelent vagy meghatalmazott által képviselt szavazatra jogosult hitelezőknek egyszerű többsége az ajánlat mellett szavazott és ezenfelül az ajánlatot elfogadó hitelezők követelései összeg szerint kétharmadrészét teszik a szavazatra jogosult valamennyi hitelezőt együttevve megillető tőkekövetelésnek. Ha a 72. §-ban említett személy szavazati jogát nem gyakorolja, követelése a szavazatok többségének megállapításában számításba nem jön. A 6. §. 3. bekezdésében említett nyilatkozat kiállítása vagy az ily nyilatkozathoz való hozzájárulás nem korlátozza a hitelezőt abban, hogy az egyességi ajánlat elfogadása kérdésében szavazati jogát e nyilatkozatra tekintet nélkül szabadon gyakorolhassa. Amennyiben ugyanaz a követelés meghatározott vagy határozatlan arányban több személyt illet meg, e személyek a szavazás szempontjából egy személyként jönnek számításba.

A követelését bejelentő azt a hitelezőt,

aki az egyességi tárgyaláson nem jelent meg, vagy meghatalmazott által magát nem képviseltette, sem szavazatát írásban be nem nyújtotta (70. §. 3. bekezdés), a szavazás eredményének megállapításában úgy kell számbavenni, mint aki az ajánlat ellen szavazott; az egyességi tárgyaláson megjelent vagy meghatalmazott által képviselt, avagy írásban szavazó bejelentő hitelezőnek minden oly nyilatkozatát, amely kifejezetten nem tartalmazza az ajánlat visszautasítását, az ajánlat elfogadásának kell tekinteni.

A magánegyességi eljárás során (IV. fejezet) előterjesztett szavazat megtartja hatályát, hacsak a hitelező meg nem változtatja.

Bírói gyakorlat. A rendelet 75. §-a értelmében a többség megállapításánál azoknak a szavazásra jogosult hitelezőknek a szavazata, akik az egyességi ajánlatot elfogadták, követeléseiknek a tőke és járulékok szerint összeszámított összegével veendő számításba, amiből következik, hogy a rendelet eltérő intézkedésének hiányában az egyenlő elbánás elvénél fogva az egyességi ajánlatot el nem fogadó szavazásra jogosult hitelezők szavazatát is ily módon kell számbavenni. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1539/42/1928. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 75. §-ának 2. bekezdése szerint a tárgyaláson megjelenő vagy meghatalmazott által képviselt hitelezőnek minden olyan nyilatkozatát, mely *kifejezetten* nem tartalmazza az ajánlat visszautasítását, az ajánlat elfogadásának kell tekinteni. Erre figyelemmel azon körülmény ellenére, hogy a szavazásnál *jelenlevő és előterjesztéssel élő hitelező a szavazás jogával tényleg nem élt*, a fentebb hivatkozottakra tekintettel az előterjesztéssel élő hitelezőt olyképp kellett tekinteni, mint aki az ajánlatot elfogadta, amiből folyólag a hivatkozott rendelet 90. §-ának 3. bekezdésében foglaltak szerint a jóváhagyó vég-

zés megváltoztatására irányuló előterjesztési jog őt meg nem illeti. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 33,780/26/1928. sz.)

A szavazás megismétlése.

76. §. Ha az előbbi §. 1. bekezdésében meghatározott többséget nem lehetett elérni, a bíró az adós nyomban előterjesztett kérelmére tizenöt napon belül eső újabb határnapot tűzhet ki, kivéve, ha nyilvánvaló, hogy az ajánlat érvényességéhez megkívánt többséget megszerezni nem lehet s ehhez képest az újabb szavazás az előbbi szavazás eredményén az egyességi ajánlat elfogadása vagy el nem fogadása szempontjából nem változtatna. Egynél több ízben újabb határnapot abból az okból sem lehet kitűzni, hogy az adós ajánlatát a hitelezők javára kívánja módosítani.

Az újabb határnapra a kitűző végzés kihirdetésekor jelen nem volt érdekelteket — a hitelezőket kivéve — a 9—12. §-ok rendelkezései szerint kell megidézni; a meg nem jelent hitelező megidézése a hirdetménynek közzététele (12. §.) útján történik.

A bíró mellőzheti a szavazás megismétlését, ha arról van meggyőződve, hogy oly ok forog fenn, amely miatt az egyesség jóváhagyását meg kell tagadni.

Az újabb határnapon az előbb előterjesztett szavazat megtartja hatályát, hacsak a hitelező meg nem változtatja.

Ha a magánegyességi eljárás során létrejött egyesség ellen azon az alapon tettek

észrevételt, hogy a magánegyességnél szám-bavett hitelezők közül egy vagy több hitelezőt szavazójog nem, vagy csak kisebb összeg erejéig illeti (34. §. 1. bekezdése), a bíró mellőzheti a szavazásnak elrendelését, ha meggyőződése szerint a szavazójog tekintetében tett észrevétel helyt nem álló. A szavazás mellőzésének indokára az egyességet jóváhagyó határozatban utalni kell.

Bírói gyakorlat. Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 76. §-ának kifejezett és parancsoló rendelkezése szerint, amennyiben a megkezdett szavazásnál a rendelet 75. §-a szerinti többséget elérni nem lehetett, bíró az adós nyomban előterjesztett kérelmére 15 napon belül eső újabb határnapot tűzhet ki. *Egynél több ízben újabb határnapot azonban abból az okból sem lehet kitűzni, hogy adós ajánlatát a hitelezők javára kívánja módosítani. A fentebb hivatkozott törvények szerint ismételt halasztásnak még a hitelezők érdekében módosított ajánlat esetén sincs helye.* (Budapesti kir. törvényszék. Ke. 40,757/17/1927. szám.)

A kir. törvényszék határozata meghozatalakor nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyta a R. 48. §-ának 2. bekezdésében foglalt azt a rendelkezést, amely szerint az egyességi ajánlat még nincs végleg elvetve abban az esetben, ha az első tárgyaláson a szükséges többséget nem lehetett elérni, mert az adós kérheti, hogy a bíró 15 napon belül eső újabb határnapot tűzzön ki. Ebből pedig helyesen az következik, hogy az adósnak módot kell adni, hogy ajánlatát a hitelezők javára módosíthassa és e végből a R. 48. §-ának 2. bekezdésében meghatározott jogával élhessen. Az A) alatti okirat tartalmára való tekintettel alapos a remény arra, hogy az új szavazásnál a szavazatok aránya az egyesség előnyére meg fog változni, ennél fogva a csődönkívüli kényszer-egyesség intézményének létesítésével elérni kívánt alapelv megkívánja, hogy az adós által módosított ajánlat az összes hitelezőkkel megismertessék,

szavazás és esetleg elfogadás alá bocsájtassék.
(Szegedi kir. ítélőtábla P. I. 1176/1925/42. sz.)

Az egyesség tartalma.

77. §. Amennyiben ebből a rendeletről más nem következik, azokat a hitelezőket, akiket előnyös kielégítés meg nem illet, az egyességben egyforma elbánásban kell részesíteni. A 31. §. itt is alkalmazást nyer.

Az egyességben meg lehet állapítani az adós vagy a vagyonsfelügyelő részéről kifogásolt követelések biztosítását és annak közelebbi módzatait. A biztosítás terjedelme és módzatai nem lehetnek kedvezőbbek, mint amelyeket az egyesség hasonló természetű nem kifogásolt követelések ki-egyenlítésére megállapít.

Az egyesség úgy intézkedik, hogy az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelen és a 84. §. értelmében tör- lendő jelzálogjogi bejegyzés ranghelye fenn- marad az egyességben meghatározott oly újabb jelzálogjognak javára, amely a törölt- nél nem terheőbb és amelyet az érvénytelen jelzálogjog törlésétől számított egy év alatt jegyeznek be. A 80. §. rendelkezései megfele- lően ide is kiterjednek.

Bírói gyakorlat. Felfolyamodó csak az egyenes adós által elismert tartozások 30 %-áig terjedő összegért vállalt fizetési kötelezettséget, míg mulasztás esetén a feléledő egész tartozás fizetését nem vállalta Ez a *kezesi nyilatkozat kiterjesztő ér- telmezést nem tűr.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 2177/44/1927. sz.)

Nincs oly jogszabály, amely a külön kielégítési

joggal biztosított s ehhez képest az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 77. §-a értelmében a kényszer-egyeség által nem érintett követelés kifizetésének elmulasztásához azt a jogkövetkezményt fűzne, hogy ezáltal a kényszeregyességi eljárás alá tartozó és pontosan fizetett egyéb tartozások is esedékessé válnak, következésképpen a jelzett mulasztás csak a vonatkozó követelésnek végrehajtási úton való behajtására nyújt jogos alapot, annak következménye azonban az eredeti teljes követelés felélése nem lehet. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 50/1928. sz.)

Külön megegyezések semmissége.

78. §. Amennyiben ebből a rendeletből más nem következik, semmis az adós vagy más személy és egyes hitelezők között létesült megegyezés, amely a hitelezőnek külön előnyöket ígér vagy biztosít.

Az ily megegyezés vagy annak elpalástolását célzó jogügylet alapján teljesített szolgáltatást a teljesítéstől számított két éven belül vissza lehet követelni. A kétévi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak. A magánjog szerint fennálló kártérítési követelés érintetlen marad.

Bírói gyakorlat. Annak a megállapítása végett, hogy mily külön előnyök nyújtását tiltja a rendelet s mely előnyök követelhetők vissza a rendelet 50. §-a alapján, a rendeletnek nemcsak ezt a szakaszát, hanem a 49. és 28. §. rendelkezését is figyelembe kell venni. A rendelet 49. és 50. §-ai ugyanis egymással összefüggően a hitelezőkkel szemben követendő egyenlő elbánás elvét állapítják meg, és pedig az előbbi §. az egyességen belüli, az utóbbi pedig az egyességen kívül. Az 50. §. is tehát csak olyan hitelezők részére nyújtott külön előnyöket tilalmazza, akik a 49. §. értelmében

mében az egyességben egyenlő elbánásban részesítendőek. Már pedig a 49. §. annak világos rendelkezése szerint csak azokra a hitelezőkre vonatkozik, akiket előnyös kielégítés meg nem illet. Kétségtelen a rendelet 28. §-ából is, hogy ily külön előnyök nyújtására vonatkozó tilalom csak az egyesség hatálya alá eső hitelezőkre vonatkozik. *A külön kielégítési joggal biztosított hitelezők részére az egyességen kívül előny nyújtása tehát ily tilalom alá nem esik,* mert ezek a hitelezők amúgyis az egyesség tartalmára való tekintet nélkül követelhetnek kielégítést. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 494/1927/16. sz.)

A jelen perben még alkalmazandó 4070/1915. M. E. sz. rendelet 50. §-ának az a rendelkezése, hogy semmis az adós vagy más személy és egyes hitelezők között létesült oly megegyezés, mely a hitelezőnek külön előnyt biztosít, az adósnak csak a kényszeregyességi eljárás tartama alatti rendelkező jogát szabályozza. Ez az időszak ugyanis az, amelyben az adósnak abból a célból, hogy a vagyonából összes kiváltságos joggal nem bíró hitelezői egyenlő arányban nyerjenek kielégítést, a hitelezők egyenlő elbánásának elvét kell szem előtt tartania, míg az egyességi eljárás befejezését követő időben, esetleg változott vagyoni helyzete szerint, tiltó jogszabály hiányában nincs elzárva attól, hogy valamelyik hitelezőjével addig fennállott kötelezettségét újból, az egyességtől eltérően szabályozza. (Kúria P. VII. 4148/1928. sz.)

Az árunak a hitelező részére történt visszaszolgáltatása oly külön előny nyújtásának tekinthető, mely a Ke. rendelet értelmében semmis, erre való tekintettel nem tekintette a Kúria döntőnek azt a körülményt sem, vajjon az áru visszaadására vonatkozó megegyezés létesítésénél vezette-e az adóst a hitelezők megkárosítására irányuló szándék. (Kúria P. VII. 9041/1927. sz.)

A váltó birtokosa tudott arról, hogy a kényszeregyességi adós hitelezőjével oly megállapodást kötött, melynélfogva a hitelező javára a kényszeregyességben megállapítandó mértéken felül nagyobb hányadot biztosított. A törvény által

tiltott ügylet fedezetéül adott váltó ezen természetéről tudva fogadta el és tartja birtokában a váltóbirtokos a váltót. E váltónak visszaadására kötelezi ennek alapján a váltó birtokosát a Kúria és nem tartja figyelemreméltónak azt a védekezést, hogy az adós e szuperkvótáról kiállított váltót azért adta át hitelezőjének, mert az ennek a révén hozzájárult a büntügyi zárlat alá került bizományi áruk feloldásához, mi által egyeségi adós előnyt ért el. A kényszeregyességi hitelező és adós között fennálló bizományi viszony arra alapul szolgálhat, hogy a megbízó a bizományi árukat visszakövetelhesse, de a bizományi viszony sem ad neki módot arra, hogy bár a bizományi áruk visszahagyása mellett is a többi hitelező hátrányára tiltott ügylet útján szerezzon magának magasabb hányadú kielégítést. (Kúria P. VII. 9218/1927. sz.)

A jogszabálysértés nélkül megállapított tényállás szerint *a megállapodás és a váltó adása az egyesség után történt*, oly jogszabály pedig nincs, amely megtiltaná, hogy az adós a kényszeregyességi eljárásban létrejött jogerős egyesség után hitelezőjével új megállapodást létesítsen s ennek az egyességben megállapított hányadon felül magasabb összeget kötelezhessen. (Kúria P. VII. 6081/1927. sz.)

A jelen perben még alkalmazandó 4070/1915. M. E. sz. rendelet 50. §-ának az a rendelkezése, hogy semmis az adós vagy más személy és egyes hitelezők között létesült oly megegyezés, mely a hitelezőnek külön előnyt biztosít, *az adósnak csak a kényszeregyességi eljárás tartama alatti rendelkező jogát szabályozza*. Ez az időszak ugyanis az, amelyben az adósnak abból a célból, hogy vagyonából összes kiváltságos joggal nem bíró hitelezői egyenlő arányban nyerjenek kielégítést, a hitelezők egyenlő elbánásának elvét kell szem előtt tartania, míg az *egyességi eljárás befejezését követő időben esetleg változott vagyoni helyzete szerint tiltó jogszabály hiányában nincs elzárva attól*, hogy valamelyik hitelezőjével addig fennállott kötelezettségét újból, *az egyességtől eltérően szabályozza*. (Kúria P. VII. 4148/1928. sz.)

Nincs tiltó jogszabály abban a tekintetben, hogy az adós a kényszeregyességi eljárásban létrejött *jogerős egyesség után hitelezőjével új megállapodást létesítsen* s ennek az egyességben megállapított hányadon felül magasabb összeget kötelezhessen. (Kúria P. VI. 6081/1927. sz.)

Az adós cégtől a kényszeregyességi eljárás megindítása után nyert az az ígéret, hogy az alperes a bejelentett követelésre eső kényszeregyességi hányad mellett, illetőleg az 1926. évi február hó 23-án kelt alperesi levél tartalma szerint az öt láda áru vételárára eső hányad helyett az egyességi eljárás befejeztével az öt láda árut kapja meg az adós cégtől, az alperes cég részére való olyan *külön előny nyújtásaként* jelentkezik, amelyre vonatkozó megegyezés a jelen kényszeregyességnél alkalmazandó 4070/1915. M. É. sz. rendelet 50. §-a értelmében semmis s amely *semmis ügylet folytán teljesített szolgáltatás* a most megjelölt szakasz második bekezdése értelmében visszakövetelhető. Ezért nem sért jogszabályt az a döntés, amely szerint megállapított alperesnek az a kötelezettsége, hogy az adós cég részéről az irányadó tényállás szerint 1925. év végén neki kiadott és nála természetben meglevő öt láda árut az időközben csődbe került adós cég csődtömege részére visszatérítse. A kereseti követelés jogossága a fentiek szerint a kényszeregyességi rendelet 50. §-a alapján megállapítható lévén, a per elbírálása szempontjából nem döntő az sem, hogy az adós céget az öt láda áru visszaadására vonatkozó megegyezés létesítésénél s az áru visszaadásánál a hitelezők megkárosítására irányuló szándék vezette s ezt az alperes tudta-e, hogy tehát a megegyezés s annak értelmében törént áruvisszaadás a Cst. 29. §-a alapján megtámadható-e vagy sem. A felperesi csődtömeget a fenti döntés szerint megillető öt láda áru természetben való kiadására vonatkozó követelésbe az alperes már csak a követelések egyneműségének hiánya miatt sem számíthatja be a kényszeregyességi hányadnak megfelelő követelését. (Kúria VII. 9401/1927. sz.)

Ha valamely hitelező a megállapodás értelmé-

ben esetleg valamivel rövidebb idő alatt jutott is a követeléséhez, ez a *rövidebb fizetési határidő*, szemben azzal, hogy ez a hitelező bejelentett követelése egyességi kvótájának még csak kétharmadrészt sem kapta meg, nem tekinthető az 50. §. ellenére adott olyan külön kedvezménynek, amely okul szolgálhatott volna az alperesek által kötött kényszeregyesség jóváhagyásának az 54. §. 1. pontja alapján való megtagadására s így alapja lehetne a 64. §. szerinti hatálytalanításnak. Nem szolgálhat alapul a kényszeregyesség hatálytalanítására az a körülmény sem, hogy ezen *tartozásért mindkét alperes neje kezességet vállalt*, mert a kényszeregyességi hányadon lényegesen alulmaradó kielégítésre tekintettel a nevezett hitelezőnek előnyben részesítése még abban az esetben sem volna megállapítható, ha az alperesek e tartozásukat nem csupán kezességgel biztosítják, hanem a megállapodás létesítésekor nyomban ki is fizetik. (Kúria P. VII. 2476/1926. sz.)

Felperes eskü alatt tett vallomásaiban maga is azt adja elő, hogy ezen vitatott szóbeli megállapodásuk alperes kérésére az írásbelibe azért nem vétetett fel, mert ez esetben a többi hitelezők a 2. alatti egyességhez nem járultak volna hozzá. Mivel tehát ezen szóbeli megállapodás a kedvezőbb fizetési feltételek kikötésével alperes többi hitelezőivel szemben *felperest előnyben részesíti* azáltal, illetve ezen megállapodásnak a 2. alatti okiratból való kihagyása által, *felperes alperes többi hitelezőit megállapodásuk valódi tartalma tekintetében megtevesztette* s ezzel ezen cselekménnyel hozzájárult ahhoz, hogy alperes többi hitelezői a 2. alattinak megfelelő kedvezőtlenebb egyességet kössék meg alperesével, ez okból felperesnek a hivatkozott megállapodása a jó erkölcsökbe ütközik s mint ilyen, bírói oltalomban nem részesülhet. (Budapesti kir. törvényszék 28. Pf. 14,368/17/1927. sz.)

Ha a kérdéses hitelező — a kényszeregyesség megkötése előtt létrejött — megállapodás értelmében valamivel rövidebb idő alatt jutott is a követeléséhez, ez a rövidebb fizetési határidő szemben azzal, hogy ez a hitelező bejelentett követelése

egyességi kvótájának még csak kétharmadrészét sem kapta meg, nem tekinthető az 50. §. ellenére adott olyan külön kedvezménynek, amely okul szolgálhatott volna az alperesek által kötött kényszeregyesség jóváhagyásának az 54. §. 1. pontja alapján való megtagadására s így alapja lehetne a 64. §. szerinti hatálytalanításnak. Nem szolgálhat alapul a kényszeregyesség hatálytalanítására az a körülmény sem, hogy ezen tartozásért mindkét alperes neje kezességet vállalt, mert a kényszeregyességi hányadon lényegesen alulmaradó kielégítésre tekintettel a nevezett hitelezőnek előnyben részesítése még abban az esetben sem volna megállapítható, ha az alperesek e tartozásukat nem csupán kezességgel biztosítják, hanem a megállapodás létesítésekor nyomban ki is fizetik. (Kúria P. VII. 476/1926. sz.)

A Kúria ítéletében megállapítván azt, hogy *a superkvóta kikötése tiltott volt, a váltókeresetet elutasította. Megállapította a Kúria ugyanis, hogy a felperesek javára a kényszeregyességben meghatározottnál rövidebb fizetési idő köttetett ki magasabb kvóta mellett és a váltón szereplő több aláíró garanciájával biztosítottan. Minthogy ilyenkép felperes javára a váltó kiadása a kényszeregyességi rendelet által tilalmazott superkvótádasával volt egyértelmű, megállapítja a Kúria, hogy a tilos és semmis megállapodásban vállalt kötelezettség biztosítására adott váltó nem érvényesíthető. Nem is bocsátkozott ily körülmények között a Kúria annak a bizonyításnak az elrendelésébe, hogy a megállapodás időpontjában mi volt az adós vagyona és az összes hitelezőknek hány százalékban nyújtott az fedezetet. Ez a körülmény ugyanis teljesen közömbös azzal szemben, hogy a hitelező itt a maga számára a többi hitelezőkéthől eltérőleg külön előnyöket kívánt biztosítani.* (Kúria P. VII. 1000/19/1927. sz.)

A követelések elengedett hányadának feléléde.

79. §. Az egyességben meg lehet állapítani, hogy abban az esetben, ha az adós az egyes-

ség értelmében őt terhelő kötelezettség teljesítésével késedelembe esik, mind a követelések jogszerinti összege egy részének elengedésében kifejezésre jutó, mind az egyességben az adós javára biztosított netáni egyéb kedvezmények megszűnnek, mégpedig vagy valamennyi vagy csupán annak a hitelezőnek irányában, akinek követelését az adós kellő időben ki nem elégítette. A késedelmet az egyesség teljesítésében akkor kell beállottnak tekinteni, ha az adós esedékessé vált tartozását a hitelező által az utólagos teljesítésre legalább nyolc napot tevő záros határidőnek engedésével hozzáintézett írásbeli megintés ellenére ki nem elégíti.

Az előbbi bekezdésben említett megállapodásnak joghatálya nem terjed ki arra a követelésre, amelyet az adós a késedelem beálltának időpontjában az egyességben számításba vett teljes összegében már kiegyenlített; más követelést abban a hányadban kell törlesztettnek tekinteni, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti arálynak. Érintetlenül maradnak azok a jogok, amelyeket az egyesség a hitelezők javára az adós vagy más személyek irányában biztosít.

Bírói gyakorlat. A kényszeregyességi eljárás során kötött és a kir. törvényszék által jóváhagyott egyesség szerint a végrehajtást szenvedő arra vállalt kötelezettséget, hogy tartozásai teljes kiegyenlítésére 30 %-ot fizet nyolchavi egyenlő részletben. Az egyesség a kötelezettség pontatlan teljesítése esetére a követelés egészének

feléledését vagy az egyesség hatálytalanítását nem kötötte ki. Mivel az *egyesség be nem tartásának a teljes követelés feléledése nem önmagától folyó következménye* és mivel az egyesség e tekintetben semmi súlyosbitást nem állapított meg, a kir. törvényszék végzésének megtámadott elutasító részét helyben kellett hagyni. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8544/33/1929. sz.)

A §-ban előírt rendelkezéstől eltérő s az adósra *terheesebb módon a késedelem beálltát és annak következményét a felek a végrehajthatóság szempontjából hatályosan nem szabályozhatják.* (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 614/1928. sz.)

A 79. §-nak csupán az a rendelkezése diszpozitív természetű, amely az egyezkedő feleknek megengedi, hogy az adós késedelmének beállta esetén az adós részére az egyességben biztosított kedvezmények elvesztésére nézve megállapodjanak. *Hogy azonban a késedelmet mikor kell beállottnak tekinteni, azt a rendelet a felek megegyezésére való tekintet nélkül általános érvényű szabályként szabja meg.* (Győri kir. ítélőtábla P. II. 2016/1927/21. sz.)

A csődönkívüli kényszeregyességi eljárás intézménye a hitelező és az adós érdekeit egyenlően igyekszik kielégíteni és e körülmény mérlegeléséből is nyilvánvaló, hogy a rendelet 79. §-a *nem a késedelem egyszerű bekövetkezéséhez kívánja fűzni az eredeti követelés feléledésének jogkövetkezményét,* hanem ahhoz a késedelmén kívül a hitelezőnek a fizetés szorgalmazása iránt pontosan körülírt eljárását és ennek eredménytelenségét is meg kívánja. Ez a rendelkezés szigorúan értelmezendő, amiből az következik, hogy a hitelező az adóshoz intézet írásbeli megintésében kifejezetten tartozik az utólagos teljesítésre *legalább nyolc napot tevő záros határidőt engedélyezni, mert az adós ebből tudomást szerezhet arról, hogy a hitelező élni kíván azzal az egyébként általa nem feltétlenül érvényesítendő jogával, hogy a késedelem folytán egész eredeti követelését igényli.* (Győri kir. ítélőtábla P. II. 320/1928/12., Kúria P. VII. 3096/1928/16. sz. alatt helybenhagyta.)

A teljesítés nem a pénz postáraadásával, hanem

a jogosított által történő átvételével tekintendő megtörténtnek. (Kúria P. V. 1465/1928. sz.)

A tényállás szerint a teljesítés napja vasárnapra esett és így egymásután két ünnepnap következett és az alperes az esedékes részletet az azután következő első köznapon nyomban postára adta. Az előbbi részleteket pontosan fizette, *ily körülmények között pedig abból a késedelméből, hogy a teljesítést csak az esedékesség utáni második napon eszközölte, nem lehet megállapítani, hogy fizetési kötelezettségét szándékosan megsértette, illetve hogy ezzel fizetési készségét megtagadta.* Ehhez a késedelemhez tehát az elengedett követelés újból feléledését fűzni nem lehet. (Kúria P. V. 1465/1928/17. sz.)

A kényszeregyességi rendelet 79. §-ának 1. bekezdése a követelés feléledését *nem köti a kényszeregyességi adós késedelmének vétkességéhez.* (Kúria P. VII. 5595/1928/13. sz.)

Az 1928. évi március hó 15-én létrejött magánegyeség szerint adósok az egyeség hatálya alá tartozó tartozásuk 55 %-át tartoztak megfizetni. A ke. eljárást szabályozó rendelet 79. §-a értelmében *a teljesített fizetés oly arányban törleszti az egész eredeti követelést, amely arány a már kifizetett összeg és az egyeség értelmében fizetendő összeg között van.* E szerint tehát a megfizetett 618 P 40 fillért 55 % fizetésnek véve, az ezen összeget 100 %-ig kiegészítő, vagyis 45 %-nak megfelelő 505 P 96 fillér tekintetében végrehajthatónak követelési joga fel nem éledhet. Ekkép fizetettnek tekintendő 618 P 40 fillér 505 P 96 fillér, összesen 1124 P 36 fillér, ez összeget levonva a teljes 1503 P 27 fillérből, megkapjuk végrehajtható még fennálló és feléledt követelését, vagyis 378 P 91 fillért. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12.183/26/1929. sz.)

A Ke. rendelet 79. §-a 2. bekezdésében foglalt ama rendelkezés, hogy *a követelés egy részének elengedésére vonatkozó kedvezmény elvesztésének hatálya nem terjed ki arra a követelésre, amelyet az adós a késedelem beálltának időpontjában az egyeségben számításba vett teljes összegében már kiegyenlített, — nem diszpozitív jellegű, hanem*

kógens — a felekre nézve mindenkép kötelező jogszabály, s ezért helyes volt az elsőbíróság döntése akkor, amikor a végrehajtató által beismert fizetéseknek figyelembevételével határozta meg a kielégítési végrehajtási igény összegét. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1237/35/1929. sz.)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 79. §-ának első bekezdése szerint az *egyességben meg lehet állapítani* azt, hogy az adós javára biztosított *netáni kedvezmények megszűnnek* az esetben, ha adós az egyesség értelmében őt terhelő kötelezettség teljesítésével késedelembe esik. Kétségtelen, hogy a rendeletszakasz e kivételt statuáló intézkedése nem diszpozitív jellegű, ami kitűnik a 2. bekezdés további szövegezéséből is, amely szerint «Érintetlenül maradnak azok a jogok, amelyeket az egyesség a hitelezők javára az adós vagy más személyek irányában biztosít.» (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1079/23/1929. sz.)

Bár a havi részleteknek 1927. évi július hó 12-én kezdődő esedékessége szerint — a hetedik, vagyis az utolsó részlet még 1928. évi január hó 12-én lett volna fizetendő — a fizetési részletek pontos teljesítésének elmulasztása okából a követelés feléledésére vonatkozólag létesített kikötés nem lépett előbb hatályba, mint ahogy a jogerősen jóváhagyott egyesség szövegének, illetve a fentebb idézett kormányrendelet 79. §-ának megfelelően a fizetésre való ajánlott *levélbeli megintés* megtörtént. Ez pedig a fentiek szerint 1928. évi november hó 29-én következett be. Mivel pedig az innen számított nyolc nap alatt végrehajtást szenvedő kényszeradósok ezt az utolsó hetedik részletet be nem fizették, erre nézve az idézett kormányrendelet 79. §. 1. bekezdésének 2. mondata értelmében a hátralékos követelés megállapított részének újra feléledése beállott. A most idézett §. 2. bekezdésének 2. mondata értelmében a követelés *abban a hányadban lévén törlesztettnek tekintendő*, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak, az újra feléledt követelésként az elsőbíróság által helyesen kiszámított 596 P 08 fillér tőke és kamata jelent-

kezik, mert a teljesített 1886 P 69 fillér fizetés a 2125 P 12 fillért tevő 40 %-os hányadának 88·8 %-a és így az egész 5312 P 81 fillérnyi követelesnek 88·8 %-a, vagyis 4716 P 73 fillér tekintendő törlesztettnek. A fennmaradó összeg (5312·81 — 4716·73) 596 P 08 fillér tőke és kamata tehát az az összeg, amelynek erejéig a kielégítési végrehajtás elrendelendő. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 395/36/1929. sz.)

Adós az 1927. évi január hó 2-án esedékes volt tőke- és kamatrészletet január hó 3-án adta postára és azt a hitelező január hó 4-én kapta meg. *A teljesítés nem a pénz postáraadásával, hanem annak a jogosított által történő átvételével tekintendő megtörténtnek.* Ennek dacára a jelen esetben e késedelemből nem vonható le az a jogi következtetés, hogy alperes joga a követelés elengedett részéhez feléledt volna, habár nem pontos teljesítés esetére ez a joghátrány az adós terhére ki is köttetett. A teljesítés napja ugyanis a jelen esetben vasárnapra esett, egymásután tehát két ünnepnap következett és így az esedékes részletet az azután következő első köznapon adta postára. Minthogy pedig adós az előbbi részleteket pontosan fizette, abból a késedelemből, hogy a teljesítést csak az esedékesség utáni második napon eszközölte, nem lehet megállapítani, hogy az adós fizetési kötelezettségét szándékosan megsértette, illetve hogy fizetési készségét megtagadta, vagyis ehhez a késedelemhez az elengedett követelés újból való feléledését fűzni nem lehet. Ugyanezen ügyben adós a perköltség utolsó részletét nem a tőke és kamat utolsó részletével együtt január hó 2-án, hanem e helyett utóbb, január hó 18-án teljesítette. E perköltségrészlet mintegy 1.200.000 koronát tett ki, a tőke és kamatok körülbelül 8·3 millió koronára rugó utolsó részletével szemben. Nem állapítja meg az idézett számú ítélet a *perköltség e késedelmes lefizetése miatt sem adós késedelme alapján a feléledéshez való jogot*, miután a perköltség utolsó részlete a tőke és kamatrészlettel szemben aránylag csekély összeget képviselt, és miután az adós a hitelező kezéhez az utolsó tőke- és kamatrészle-

tet minden kifogás nélkül fizette le, joggal bízhatott abban, hogy a kisebb összegű perköltség-részlet miatt a hitelező nem fogja az egyességlel elengedett hányadot feléledtnek tekinteni. A perköltség egyébként is az ügyvédet illeti meg, és így az adós joggal hihette, hogy hitelezője, ki az őt megillető összeget megkapta, az ügyvédet illető perköltség tekintetében a késedelemhez nem kívánja az említett következményt fűzni. (Kúria P. V. 1465/1928. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 79. §-a szerint *a késedelmes adóssal szemben a követelést abban a hányadban kell törlesztettnek tekinteni*, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 2120/1928. sz.)

A végrehajtási kérelem elintézésénél úgy a kényszeregyességben az adós javára biztosított részletfizetési kedvezmény elvesztése, mint az elengedett eredeti követelés feléledése egyaránt csak az 1410/1926. M. E. számú rendelet 79. §-ában körülírt *megintés és határidő eredménytelen letelte esetén tekinthető bekövetkezettnek* és az ettől a rendelkezéstől eltérő s az adósra terheesebb módon a késedelem beálltát és annak következményét a felek a végrehajthatóság szempontjából hatályosan nem szabályozhatják. (Debreceni tábla P. II. 614/1928. sz.)

Az egyességben az adós fizetési késedelme esete az eredeti követelés feléledése csak arra az esetre van kikötve, ha az OHEKSZ. az értékesítés keresztülvitelét vállalná. Tekintettel tehát arra, hogy az OHEKSZ. az értékesítés keresztülvitelét visszautasította, a hitelezők eredeti követelésének a feléledése már ebből az okból helyet nem foghat. Ellenben az egyességben kikötöttet a részletfizetési kedvezmény elvesztése arra az esetre, ha az adós bármely részletet elmulasztana vagy pontatlanul teljesítene. Ámde a Ke. rendelet 79. §-a szerint, tekintet nélkül a felek ellenkező megállapodására, *a részletfizetési kedvezmény elvesztése is csak abban az esetben következhetik be*, ha az adós a részére ajánlott levélben engedett legalább nyolcnapos határidőben sem

fizetné meg az esedékes részletet. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 565/29/1930. sz.)

A Ke. rendelet 79. §-a szerint az adós *késedelme csak akkor áll be és így a késedelemhez fűződő minden hátrány s így a részletfizetési kedvezmény elvesztése is csak akkor következik be, ha az adós az esedékes részletet a hitelező által megengedett legalább nyolcnapos póthatáridőn belül sem fizeti meg.* (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 3209/34/1929. sz.)

A Ke. rendelet 79. §-ának II. bekezdése szerint a követelés elengedett hányada csak abban az arányban éled fel, *amilyen arányban állanak a késedelem beálltának időpontjában már törlesztett részletek, a még nem törlesztett részletekkel.* Nem vitás a felek között az, hogy a 690 P 73 fillért kitevő összkövetelésből az adós $\frac{5}{8}$ részt a kényszeregyességben meghatározott mértékben letörlesztett, miért is a követelés elengedett hányada csupán a még nem törlesztett $\frac{3}{8}$ részre vonatkozóan éledt fel. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 2884/35/1929. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 79. §-a kifejezetten akként rendelkezik, hogy *a követelést abban a hányadban kell törleszteni, tekinteni, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak.* Ezt az egyébként a méltányosság által is indokolt jogszabályt, melyet hasonló esetekben a bíróság korábban a régebbi ke. eljárás hatálya alatt is már alkalmazott: adós a négy részletben törleszteni kötelezett első részlet kifizetése által az egész követelés egynegyedrésze tekintetében szabadult fizetési kötelezettsége alól. A 18. alsz. végzés az elismert tőke után kamat fizetésére nem kötelezi az adóst: a Vh. T. 43. §. végbekezdése értelmében tehát a teljesítési határidő lejártától, azaz 1927. évi június 30-tól illeti a végrehajtatót a törvényes 5 %-os késedelmi kamat. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12,304/43/1927. sz.)

A végrehajtatók azt vitatják, hogy *a felszólító levél hiánya* csak az adósok kifogásolása esetén lesz pótlandó. Ez a jogi álláspont nem helytálló

azért, mert a Ppé. 35. §-a irányadó végbekezdése előírja, hogy amennyiben a végrehajtási jog feltételtől függ (ezúttal az írásbeli megintés megtörténtétől), a feltétel beállta mint a végrehajthatóság előfeltétele, a végrehajtató által bizonyítandó, miután errenézve a bírósági iratok között adat nem található. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12,667/27/1927. sz.)

Adós a követelést a bejelentésre vonatkozó minden észrevétel nélkül, tehát a kamatokra vonatkozó részében is elismerte. Ezért a *felélt követelés után a kamatok* fenti időtől járnak és a kielégítési végrehajtás is ilykép rendelőndő el. Hitelező a bejelentésben a lezárt folyószámla után járó kamatok negyedévi törlesztését nem igényelte. Ezért erre az adós elismerése nem is terjedt ki. Ez az oka annak, hogy a kir. ítélőtábla kamattőkésítési kérelmével folyamodót elutasította. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 1698/34/1929. szám.)

Az 1928. december 18-i ajánlott levél feladása-kor adós a novemberi és decemberi részletek után csak 10—10 fillérrel volt hátralékban. Ezt az összeget maga a végrehajtató is jelentéktelennek tartotta, amit bizonyít az a tény, hogy kielégítési végrehajtási kérelmében a 107 P-n felül a tényleg nem fizetett 21 fillért is kifizetettnek mondja. *Ily csekély fillérnyi összeg meg nem fizetése, ami elnézésből vagy számítási hibából is történhetett, a követelés teljes feleledésének súlyos következményét nem vonja maga után.* (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 624/1929/15. sz.)

Adós az egyességszerinti utolsó részletet csak a végrehajtás fogatosítása napján fizette ki. Minthogy azonban az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 79. §-a értelmében az adós *késedelmé az egyesség teljesítésében beállottnak csak akkor tekintendő*, ha az adós az esedékes részletet a hitelező részéről az utólagos teljesítésre adott legalább nyolcnapi határidő alatt *felhívásra* sem fizetné meg; végrehajtó igazolni tartozott volna kérvénye előterjesztésekor, hogy végrehajtást szenvedett a fizetésre felhívta. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 1867/28/1927. sz.)

*Postai feladóvevény*nyel, mint közokirattal bizonyítva van, hogy végrehajtató 1927. évi november 29-én ajánlott levelet adott fel a végrehajtást szenvedő címére, és minthogy ugyancsak *végrehajtást szenvedő az ekként kétségtelenül birtokába jutott levelet* annak megcáfolására, hogy annak tartalma a végrehajtási kérvény mellett másolatban bemutatott *D)* alattival nem azonos, a bíróságnál *fel nem mutatta*, bizonyítottanak jelentkezik, hogy a végrehajtató a *D)* alattinak megfelelő tartalmú ajánlott levelet küldötte el a végrehajtást szenvedőnek. Ezzel pedig a végrehajtató a maga részéről teljesítette a követelésének teljes összegében való feléledéséhez az egyességhöz fűzött és a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás újabb szabályozása tárgyában 1410/1926. M. E. szám alatt kiadott kormányrendelet 79. §. 1. bekezdésében meghatározott feltételeket. Végrehajtást szenvedőnek tagadása tehát figyelembe nem jöhet. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1762/1928/22 sz.)

Végrehajtató a nem kifogásolt postai feladóvevény szerint feladott és ugyanezen a napon kelt levéllel a végrehajtást szenvedő adóshoz az egyességnek megfelelő intést intézte és az adós a kikötött, ott megjelölt időben az elmaradt részletfizetéseket nem pótolta. Ennek folytán tehát hatályba léptek az egyességnek a *részletfizetési kedvezmény elvesztésére* és a követelés feléledésére vonatkozó rendelkezései, mindazonáltal azokkal a korlátozásokkal, amelyek a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás újabb szabályozásáról szóló 1410/1926. M. E. sz. kormányrendelet 79. §. 2. bekezdése 2. mondatában foglaltatnak, amely szerint a *követelést abban a hányadban kell törlesztettnek tekinteni*, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak. A fentebb már kifejtettek szerint az egyesség értelmében 30 %-os hányad fejében fizetendő lett volna 24 amer. dollár, az egyességnek megfelelően fizetett 9 amer. dollár, a hármasszabály szerint ($X : 9 = 80 : 24 = 30$) 30 amerikai dollár jelentkezik az egyesség értelmében törlesztett

összegnek, vagyis $(80 - 30 = 50)$ 50 amerikai dollár az az összeg, amelynek erejéig végrehajtható követelése feléledt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1930/36/1928. sz.)

Az irányadó 1410/1926. M. E. sz. rendelet 79. §. 2. bekezdése kötelezően előírja, hogy *a késedelmestartozást abban a hányadban kell törlesztettnek tekinteni*, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak. Ezt a jogszabályt a jelen esetre alkalmazva, kétségtelen, hogy az egyenes adós az öt egyenlő részletben törlesztendő 21,180 P 08 f-es tartozására, illetve ennek 40 %-os egyességi hányadára: 8472 P 03 f-re, két részletnek megfelelő 3380 P 43 f-t fizetvén, hitelező követelése nem egészben, hanem csak a nem fizetett háromötöd arányban vagyis a 12,708 P 05 f-nyi részében éledt fel, míg a kezest az egyesség értelmében az egyességi hányad $\frac{3}{5}$ -e fejében 5083 P 20 f tökéhhátralék terheli. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 4928/1928/39. sz.)

Mivel a ke. eljárást befejezetté nyilvánító és a hivatalos lap 1928. április hó 5. számában közzétett végzés szerint 1928. május hó 5-én kezdődő hányadfizetési kötelezettségének a kényszeradós az 1928. augusztus hó 27-i keletű A) alatti ajánlott levélbeli felszólítás után sem tett eleget, *a teljes összegében felvett feléledt követelés tekintetében a készfizető kezes felelőssége* is az általa vállalt összeg erejéig beállott. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 10,220/35/1928. sz.)

A kir. ítélőtábla az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 79. §-ának irányadó 2. bekezdésének eme szövegét: «*más követelést abban a hányadban kell törlesztettnek tekinteni*, amely megfelel a már kifizetett összeg és az egyesség értelmében fizetendő összeg közötti aránynak», az adósra legelőnyösebb módon akként értelmezi, hogy a megintés folytán beállt késedelem előtt fizetett minden összeg, ha mindjárt nem is éri el az egyszerre fizetendő részlet nagyságát, a követelést teljes 100 %-a arányában törleszti. Jelen esetben tehát a fizetett 73 P 24 f az eredeti követelésből 183 P 10 f-t törlesztett. Ez a 183 P 10 f levonandó

lévén az egész 1217 P 96 f elismert tartozásból, az engedményes követelése a megintés folytán csak 1034 P 86 f tőke és jár. erejéig éledt föl. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 10,918/61—1928. sz.)

A kötelezettség beálltára 1928. augusztus 9-ben megállapított határidő előtt jóval történt az adós megintése. Mivel pedig az idézett kormányrendelet és §. értelmében a késedelmet az egyesség teljesítésében akkor kell beállottnak tekinteni, ha az adós esedékessé vált tartozását a hitelező által az utólagos teljesítésre legalább nyolc napot tevő záros határidőnek engedésével hozzá intézett *írásbeli megintés* ellenére ki nem elégíti, kétségtelen, hogy még az esedékesség előtt ajánlottan feladott intés, az adós késedelme beálltának és ennek alapján az egész elismert követelés felélesztésére nem alkalmas. Amennyiben tehát az elsőbíróság adós ellen a fenti összeg erejéig a kérelmezett kielégítési végrehajtást elrendelte, úgy ez az intézkedése a fentebb felhívott anyagi jogszabályokat sérti, miért is az alapos felfolyamodásának helyt adva, a támadott végzésnek a felfolyamodóra vonatkozó részében, valamint hivatból az érte készfizető kezességet vállalt kezesekre vonatkozó részében is megváltoztatásával, minthogy járulékos természeténél fogva a főkötelemben való változás a kezesi kötelezettségre is kiterjed, a kir. ítélőtábla a felfolyamodó, valamint fentnevezett készfizető kezes társai ellen elrendelt kielégítési végrehajtást hatályon kívül helyezte. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 11,812/43/1928. sz.)

A kényszeregyességi adós egyik hitelezőjének úgy 100 %-os külön kielégítésű, mint kvótális hányad alá eső követelésekkel tartozik. Az adós a külön kielégítésű joggal biztosított követelést nem fizeti ki és ennek folytán a hitelező végrehajtást kér az adóssal szemben a fennálló kvótális tartozás teljes 100 %-a erejéig azon a címen, hogy a külön kielégítéssel biztosított tartozás meg nem fizetése miatt neki a kvótális követelés felélesztésére is joga nyílt. A hitelezőnek a követelés felélesztésére való joga nem nyílt meg,

mivel külön kielégítési joggal biztosított és így kényszeregyesség által nem érintett követelés kifizetésének elmulasztásához semmiféle jogszabály sem fűzi azt a következményt, hogy az eredeti teljes követelése felülésztésére szolgáltatna alapot. Ily tartozás meg nem fizetésének egyedüli következménye az, hogy a hitelező e külön kielégítési jogú követelésének végrehajtási úton való behajtására teheti meg a szükséges lépéseket. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 50/1928. sz.)

Telekkönyvi gondviselő.

80. §. Ha az egyesség értelmében jelzálogjoggal biztosítékot kell nyújtani, az egyességben a jogosult hitelezők részére gondviselőt lehet rendelni oly hatáskörrel, hogy a hitelezőket jogosító és kötelező hatállyal a jelzálogjog tekintetében meghatározott rendelkezéseket tehessen és a jelzálogjogok alapításánál, érvényesítésénél és törlésénél a hitelezők helyett eljárhasson. — A gondviselőt és a személyében bekövetkező változásokat a telekkönyvbe be kell jegyezni.

A hitelezőket, akiknek javára a jelzálogjogot bekebelezik, a telekkönyvben megnevezés helyett csak általánosan kell megjelölni.

Ha a gondviselő meghal vagy cselekvőképességét elveszti, helyébe a bíró nevez ki más gondviselőt, hacsak az egyesség eltérőleg nem intézkedik. Ugyanez áll, ha az egyességben gondviselőül kirendelt személy e tiszttel el nem vállalja vagy utóbb tisztéről lemond.

Bírói gyakorlat. Az elsőbíróság a végrehajtató kérelmére az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 93. §-ának 2. bekezdése és jogerős bírói jóváhagyással ellátott magánegyhesség alapján elrendelte a biztosítási végrehajtást a végrehajtást szenvedő ellen ennek ingó és ingatlan vagyonára, de elutasította a kérelemnek azt a részét, hogy a zálogjog a telekkönyvi gondviselő javára bekebelezett zálogjog ranghelyében jegyeztessék fel, abból az okból, mert a hitelező követelését nem az egyességben meghatározott hányad erejéig érvényesítette. A végrehajtató felfolyamodásában a végzés megváltoztatását és kérelme teljesítését kérte, legrosszabb esetben az egyességi 40 % hányad erejéig. Az elsőbíróság Ke. 851/1926/16. sz. jogerős végzése elrendelte a zálogjognak az adós ingatlanaira 600,000 millió korona hitelbiztosítéki tőke erejéig a kirendelt telekkönyvi gondviselő javára leendő bekebelezését. A telekkönyvi gondviselőt kirendelő végzés tartalma és az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 80. §-a értelmében kétségtelen, hogy a *hitelbiztosítéki tőke erejéig bekebelezett zálogjog tekintetében megbízásának határai között egyedül a telekkönyvi gondviselő van hivatva eljárni*, amiből következik, hogy az ő nevére szóló jelzálogjogra az egyes hitelezők az ő hozzájárulása nélkül külön jogokat nem szerezhetnek, és így nem helytálló az a kérelem, hogy a végrehajtató követelése a telekkönyvi gondviselő javára bekebelezett zálogjog ranghelyében jegyeztessék fel. A kir. ítélőtábla ezek alapján a végrehajtató felfolyamodásának helyt nem adott. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 271/57/1928. sz.)

Az a körülmény, hogy az ingatlanok értékesítésére a kényszeregyesség értelmében bizottság alakíttatott és biztosítékkul a zálogjog a telekkönyvi gondviselő nevére bekebeleztetett, *nem gátolja az egyes hitelezőt abban, hogy esedékessé vált követelésének kielégítését az adósok elleni végrehajtás útján szorgalmazza.* (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 2379/143/1927. sz.)

IX. Fejezet.

Az egyesség jóváhagyása. Az egyesség befejezése és megszüntetése.

Az egyesség jóváhagyása.

81. §. Az egyesség érvényességéhez a bíró jóváhagyása szükséges.

A jóváhagyás tárgyában hozott határozatnak magában kell foglalnia az egyesség lényeges tartalmát.

Ha az adós az őt terhelő tartozások kiegyenlítésére 50 %-nál nagyobb — és legalább 60 %-ot kitevő — hányadot ajánl fel, a bíró az 50 %-ot meghaladó többletnek megfizetésére a felajánlott magasabb hányadnak megfelelő méltányos hosszabb határidőt szabhat. A hitelezők többségének (75. §. 1. bekezdése) hozzájárulása nélkül a tartozások kiegyenlítésére másfél évnél hosszabb határidőt abban az esetben sem lehet szabni, ha az adós tartozásai teljes összegének kiegyenlítését ajánlja fel. (Az ebben a bekezdésben eredetileg volt %-okat az 1927. évi június hó 8-án életbelépett 5000/1927. M. E. számú módosító rendelet 10—10 %-kal felemelte. Utóbb az 1560/1928. M. E. számú rendelet az így felemelt %-okat újabb 10—10 %-kal felemelte, de ez az újabb felemelés nem lépett életbe, mert ennek az 1560/1928. M. E. számú rendeletnek életbelépését további rendelkezésig felfüggesztette az 1928. évi július hó 3-án életbelépett 3070/1928. M. E. számú

rendelet. Ekként az 5000/1927. M. E. számú rendelet szerinti emelés maradt hatályban, vagyis az 50 %-os legkisebb hányad s az ebben a bekezdésben a jelen szövegben említett %-ok.)

A határozatban azt a hitelezőt, aki az adós teljesítőképességével, különösen vagyoni helyzetével arányban nyilvánvalóan nem álló igénynek támasztásával konokul megakadályozta az egyességnek bíróságon kívül létrejöttét (29., 30. §.), vagy ily eljárásával konokul késleltette az egyességnek az egyességi eljárásban való megkötését, továbbá azt, aki a magánegyességi eljárásban létrejött egyesség ellen nyilvánvalóan alaptalanul tesz észrevételt, az ezzel okozott költségben vagy egy részében vagyoni viszonyaihoz mérten el lehet marasztalni. Azon a címen, hogy a hitelező megakadályozta az egyességnek bíróságon kívül létrejöttét, a hitelezőt csak abban az esetben lehet elmarasztalni, ha a magánegyességi eljárás során az adós ajánlatát a hitelezőknek a 75. §-ban a követelések összege szerint megszabott többsége elfogadta s a 29. §-ban megszabott többséget a hitelező érintett magatartása folytán nem lehetett elérni. Ily esetben is azonban a költségben való marasztalásnak csak akkor van helye, ha az eljáró hitelvédő egyletnek az alapszabályok vagy az ügyrend értelmében erre hivatott szerve vagy közege a magánegyességi eljárás során közölte a hitelezővel, hogy a 75. §-ban említett többség az ajánlatot elfogadta s egyben figyelmeztette a hitelezőt

a jelen bekezdésben megszabott jogkövetkezményre.

Az adóst a tárgyaláson megjelent és nem a bíróság székhelyén lakó hitelezők irányában kötelezni kell a követelésnek a hitelezőre eső hányada 1 %-ának megtérítésére (Pp. 397. §.).

A jóváhagyás tárgyában hozott bírói határozatot közzé kell tenni (12. §.). A határozatot az adósnek, valamennyi bejelentő hitelezőnek és mindazoknak az ismert érdekelteknek kézbesíteni kell, akik az ellen előterjesztéssel élhetnek.

Bírói gyakorlat. A kir. törvényszék OHE. előtt létrejött egyesség ellen beadott észrevételeket elutasítja és az egyességet jóváhagyja. A szakértői vélemény adataiból, a mai tárgyaláson meghallgatott szakértő, továbbá az adós személyes előadásából nyilvánvalóan megállapítható, hogy alapos az észrevételeknek azon panasza, hogy az adós *könyveit hanyagul vezette*, minek folytán az adós *vagyoni státusa pontosan és teljesen megbízhatóan megállapítható nem volt. A fizetéseképtelenség késedelmes bejelentésével* kapcsolatos panasz is alapos annyiban, hogy az adós a fizetéseképtelenségét késve jelentette be, üzletét fizetéseképtelen állapotban tovább vezette. Kétségtelen, hogy adósnak ezen mulasztásai okul szolgálhatnának az eljárás megszüntetésére. Ezen fenti ténymegállapításokra való tekintettel a kir. törvényszék különösen vizsgálat tárgyává tette azt a körülményt, hogy az adóst üzletvitelében oly mulasztások terhelik-e, amelyek az ő *rosszhiszeműségére*, avagy olyfokú *gondatlanságára* engednek következtetni, hogy tőle a kényszeregyességi eljárás előnyei megvonassanak. A kir. törvényszék az eljárás folyamán felmerült összes adatoknak szorgos mérlegelése alapján *adós rosszhiszeműségét nem állapíthatta meg.* A szakértői vélemény az adós könyvvezetésére nézve olyan adatokat egyáltalán

nem állapított meg, amelyekből arra lehetne következtetni, hogy az adós célzatosan, vagyoni helyzetét a valóságtól eltérően igyekezett volna feltüntetni. A szakértő által végzett számítások útján kimutatott körülbelül 77,000 P kombinatív áruhiányt sem tekinti a kir. törvényszék oly biztos és pontos megállapításnak, mely kétségen felül volna megállapítható az adós ternére. A számítás alapjául szolgáló tényezők közül csak az egyiknek, például a 60 %-os haszonkulcsnak aránylag kis %-kal való leszállítása már lényegesen csökkenti a kimutatott áruhiány összegét. A fizetéseképtelenségének késve történt bejelentésével kapcsolatban szintén nem merült fel adat arránézve, amely azt bizonyítaná, hogy adós szándékosan vagy súlyosan gondatlanul halogatta volna a fizetéseképtelenségének bejelentését. Nyilvánvalóan terheli felelősség az adóst azon mulasztása által, hogy mérleget nem készített és hogy éppen ezáltal tényleges vagyoni helyzetét nem ismerte, üzleti veszteségének igen nagy hányada régebb keletű behajthatatlan követelésekből származik és hogy passzív állapotát jórészt ezen elvesztett követelések idézték elő. Tekintettel továbbá arra, hogy az 1928. év végétől kezdve a szakértő megállapítása szerint az üzlet menete kedvezőbben alakult, nem is állapítható meg teljes határozottsággal az adós terhére az, hogy a fizetéseképtelenség késedelmes bejelentése folytán a hitelezők rendelkezésére álló vagyoni fedezetet csorbitotta volna. Az eljárás adataiból, különösen a szakértő előadásából kétségtől megállapítható ugyanis az, hogy az üzletmenet 1928. év végétől és különösen 1929. évben — az engros eladások beszüntetésével — fellendült és az üzlet ma prosperabilis. (Buda-pesti kir. törvényszék Ke. 42,280/19/1929. sz.)

A megjelölt hitelezőket az ott említett kérésükkel a kir. törvényszék elutasította és adósnak kérelem szerinti költségben marasztalását mellőzte, mert az id. rendelet 81. §. 5. bekezdésében azt rendeli, hogy az adóst a tárgyaláson megjelent és nem a bíróság székhelyén lakó hitelezők irányában kell kötelezni a követelés-

nek a hitelezőre eső hányada 1 %-ának megterítésére, ebből a rendelkezésből pedig kétségtelen, hogy az *csak a bíróság székhelyén kívül lakó hitelezőnek a bírósági tárgyaláson megjelenésével felmerült és a kvótális követelés 1 %-át kitevő költségben marasztalható*, a magánegyességi tárgyaláson megjelenéssel felmerült említett költségben tehát az adós nem marasztalható el, a költségkövetelés az idézett rendelet 61. §. 1. pontja értelmében az egyességi eljárásban nem érvényesíthető, így azon kérelem teljesítésére és adósnak azon költségben marasztalására törvényes alap nincs. (Szolnoki kir. törvényszék Ke. 1846/1926. sz.)

Megtámadta az adós felfolyamodásában a neheztelt végzésnek a hitelezők javára eljárási költséget megállapító rendelkezését is, és pedig azért, mert a rendelet 81. §-ának utolsóelőtti bekezdésében említett 1 % a követelésnek a hitelezőre eső hányada és nem az egész követelés után jár és így a költség ennek megfelelően mérséklendő. A rendelet 81. §-a kizárólag az egyesség jóváhagyását, a jóváhagyó végzésben teendő intézkedéseket, a végzés közzétételét és közlését szabályozza, vagyis arra az esetre vonatkozó intézkedéseket tartalmaz, amikor az egyeség létrejött és azt a bíró jóváhagyja. Ebből nyilvánvaló, hogy e szakasz *utolsóelőtti bekezdésének az a rendelkezése is*, hogy az adóst a tárgyaláson megjelent és nem a bíróság székhelyén lakó hitelezők irányában kötelezni kell a követelésnek a hitelezőre eső hányada 1 %-ának megterítésére, szintén *csak az egyesség létrejötté esetén irányadó, de nem nyerhet alkalmazást, ha az egyesség nem jött létre.* (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1539/42/1928. sz.)

A jóváhagyás megtagadása.

82. §. Az egyesség jóváhagyását meg kell tagadni :

1. oly ok miatt, amely miatt az eljárást nem lehetett volna megindítani vagy meg kellett volna szüntetni ;

2. ha lényeges eljárási szabályt sértettek meg, kivéve, ha a hiányt utólag pótolni lehet ;

3. ha az egyességben a 77. §. rendelkezése ellenére egyes hitelezőknek külön előnyöket ígértek vagy biztosítottak ;

4. ha egyes hitelezőknek az egyességen kívül a 78. §. ellenére külön előnyt ígértek vagy biztosítottak, vagy ha az adós akár az egyesség létrehozása, akár az egyességre okot adó vagyoni állapotának előidézése körül egyébként csalárdul járt el.

Bírói gyakorlat. Az Országos Hitelvédő Egylet előtt létrejött magánegyesség bírói jóváhagyását a kir. törvényszék megtagadja. 1. Adós üzleti könyveket nem vezetett, még pénztárkönyvet sem. Váltólejáratait nyilván nem tartotta és azok idejéről mindenkor csak lejáratkor a hitelezői értesítettek. Számlái hiányosak, a meglévőket összevisszaságban egy fiókba beszőrva tartotta, tartozásai összegét pontosan megmondani nem tudta és így azt a szakértő sem tudta megállapítani. A kényszerszegyességi kérelméhez csatolt hitelezők névjegyzékében foglalt adatok lényegesen eltérnek a bejelentéssel élt hitelezők és ezek követelései tekintetében. 2. Megfelelő adatok hiányában hozzávetőleges megállapítás szerint 1927. évben közel 200,000 pengő áruhitelt vett igénybe, ezzel szemben még 50,000 pengő fizetést sem teljesített. Ennek dacára 1928. év elején az üzletből 16,000 pengőt hozományul adott a leányának és ezenkívül mivel sem támogatott, de valószínűtlennek is látszó állítása szerint üzletnagyobítás és betegség címén ugyanezen időben 16,000 pengőt vont ki az üzletéből. Ezen kb. 32,000 pengő kivonásának idejével esik össze az adós fizetéseképtelenségének az ideje. 3. A magánegyességben vállalt kötelezettségekért készfizető kezességet vállalt egyén teljesen vagyontalan. Mindezekből eljáró bíró azt a következtetést

vonta le, hogy adós vagyoni állapota felől kellő tájékozódást nem lehet szerezni és hogy az adós üzlete oly rendellenességeket tüntet fel, amely kétséggé teszi az adósnak mint kereskedőnek megbízhatóságát, végül, hogy a fizetéseképtelenségének beállta után — ami 1927. év végére vagy 1928. év elejére tehető — hitelezőinek megkárosításával az üzletének terjedelmével és vagyoni helyzetével arányban nem álló ajándékozásokat tett és hováfordítás tekintetében már ki nem puhatolható nagyobb összegeket vont el az üzletéből. (Balassagyarmati kir. törvényszék Ke. 801/15/1928. sz.)

A kir. törvényszék megítélése szerint, dacára, hogy a hitelezők nagy többsége az egység elfogadása mellett szavazott, az egységet mégsem hagyhatta jóvá. Az eljárás adatai nem nyújtanak megnyugtató alapot arra nézve, hogy az adós szövetkezet óriási vesztesége miként áll elő (83. §. 2. pont), az adós könyvvitele oly lényeges fogyatkozást és rendellenességet tüntet fel, amely kétséggé teszi az adósnak megbízhatóságát (83. §. 3. pont), az adós gondatlanul halogatta a fizetéseképtelenségének a bejelentését és ezzel lényegesen csorbitotta a hitelezők kielégítésére rendelkezésül álló vagyoni fedezetet (85. §. 5. pont). Ezen mulasztások alapján a kir. törvényszék a létrejött egységhez való hozzájárulását megtagadja. A szakértő által felhozott az a körülmény, hogy az adós szövetkezet igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak nagy része az építkezésekhez nem ért, ennél fogva ilyen nagy vállalat vezetéséhez szükséges szakértelemmel nem rendelkezik, a fizetéseképtelenség elbírálása szempontjából az adós vállalat javára nem mérlegelhető. Nem pedig azért, mert egyrészt úgy az igazgatóság, mint felügyelőbizottság tagjai között szakértők is vannak, de a bizottság tagjainak nagy része a fizetéseképtelen vállalat tisztviselői, akiknek kellő gondosság mellett közvetlen tudomást kellett volna szerezniök az ott folyó gazdálkodásról. A szakértői vélemény mellé 4. alatt csatolt jegyzékből megállapítható az is, hogy a vállalatnak 24 tagból álló tisztviselői karát a

legkülönböző szakemberekből álló egyének képezik, sőt állandó jogtanácsosa is volt a vállalatnak. Ily körülmények mellett a kir. törvényszék nem tette magáévá azon védekezést sem, hogy az ellenőrzés hiányának oka lényegileg az volt, hogy az egyszerű munkásokból álló bizottsági tagok ily nagy vállalat vezetéséhez nem értettek. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 45,920—20/1929. sz.)

A kir. törvényszék megtagadja a létrejött egyesség jóváhagyását. Adós bejegyzett kereskedő, a K. T. rendelkezéseinek megfelelő *könyveket nem vezetett*, leltárt, mérleget kb. három éve nem csinált, mindezek hiányában pedig adós vagyoni állapotáról kellő tájékozódást nem lehetett szerezni. A Ke. rendelet értelmében az eljárás célja az önhibáján kívül válságos helyzetbe jutott jóhiszemű adós részére lehetővé tenni gazdasági tevékenységének zavartalan folytatását. Ily jóhiszemű adósnek pedig nem tekinthető az, aki a fenti cselekményeken és mulasztásokon felül az eljárás megindítása előtt havi 500.—, azt követőleg pedig havi 300.— pengőt használt fel saját háztartási céljaira, a nélkül, hogy erről számadást készített volna. (Gyulai kir. törvényszék Ke. 3041/11/1928. sz.)

F. cég panaszolja, hogy adós nála 1927. április 30-án, tehát az eljárás megindítása iránti kérvény 1927. május 12-én beadását megelőző 12 napon 596 pengő és 69 fillér értékű *árut hitelbe vásárolt* és adós ezen eljárása az ő (hitelező) megkárosítására irányult s így rosszhiszemű. Ez a panasz alaptalan, mert a hitelező nem is állította, még kevésbé bizonyította azt, hogy az adós által tőle a jelzett időben hitelbe vásárolt áru oly értékű vagy mennyiségű volt, amely az adós üzlete terjedelmével arányban nem állott, amelynek alapján az egyesség jóváhagyása megtagadásának az idézett rendelet 83. §. 1. pontjában foglalt oka megállapítható lenne. (Szolnoki kir. törvényszék Ke. 2201/20/1927. sz.)

83. §. A bíró az egyesség jóváhagyását megtagadhatja :

1. ha az adós a fizetéseképtelenség beállta vagy a fizetések megszüntetése után egyes hitelezőknek oly kielégítést vagy biztosítást adott, amely akkori vagyoni helyzetének nem felelt meg, továbbá, ha az említett időpont után egyébként hitelezőinek megkárosításával járó cselekményt követ el, különösen üzletének vagy gazdaságának terjedelmével arányban nem álló mennyiségben árut hitelbe vásárol ;

2. ha az adós vagyoni állapota felől kellő tájékozódást nem lehet szerezni ;

3. ha a kereskedő adósnak üzletvitele oly lényeges fogyatkozást vagy rendellenességet tüntet fel, amely kétséggé teszi az adósnak, mint kereskedőnek megbízhatóságát ;

4. ha az adósnak az egyességben juttatott előnyök mértéke és az adós vagyoni helyzete közt a hitelezők hátrányára feltűnő aránytalanság mutatkozik.

Ha az adós az egyesség értelmében a tartozások összegének legalább 75%-át 8 hónapnál nem hosszabb idő alatt köteles megfizetni és az egyességet a szavazatra jogosult hitelezők mindegyike elfogadta, az egyesség jóváhagyását megtagadni nem lehet.

Bírói gyakorlat. F. budapesti cég panaszolta ugyan, hogy adós nála 1927. április 30-án, tehát az eljárás megindítása iránti *kérvény* 1927. május 12-én *beadását megelőző 12 napon* 596 pengő és 69 fillér értékű árut *hitelbe vásárolt* és adós ezen eljárása az ő (hitelező) megkárosítására irányult s így rosszhiszemű. Ez a panasz azonban alaptalan, mert a hitelező nem is állította, még kevésbé bizonyította azt, hogy az adós által tőle a jelzett időben hitelbe vásárolt áru oly értékű

vagy mennyiségű volt, amely az adós üzlete terjedelmével arányban nem állott, amelynek alapján az egyesség jóváhagyása megtagadásának az idézett rendelet 83. §. 1. pontjában foglalt oka megállapítható lenne. (Szolnoki kir. törvényszék Ke. 2201/20/1927. sz.)

A törvényszék megtagadja az egyesség jóváhagyását, mert: 1. az adós *fizetési képtelenségének bejelentését súlyosan gondatlanul halogatta*, s mert 2. az adós tényleges vagyoni helyzete és az egyesség alapjául szolgált vagyoni állapot között oly eltérés van, amelyről feltehető, hogy ennek ismeretében a hitelezők az egyességet nem fogadták volna el. A megtagadást a Ke. rendelet 82. §. 1. pontja által felhívott 85. §. (1) 5. pontja, illetve a R. 83. §. (1) 2., 3. pontja alapján mondta ki a törvényszék, mert a magánegyességi eljárás során meghallgatott OHE. szakértő jelentése szerint az adós cégnek 1925. évi mérlege 122 millió korona nyereséget tüntetett fel. Az OHE. szakértőjének megállapítása szerint *az adós cég vagyoni állapotát hűen már ez a mérleg sem tünteti fel*, mert az adós cég a mérlegében tehertételként nem állította be azt az ezer angol fontot, amelyet 1925. májusában kapott kölcsön, s mert az adós cég a követeléseiből nem írta le azt a kb. 125 millió korona összegű kétes követelést, mely egy külföldi cég képviselőjével kapcsolatban vállalt delcredere folytán az adós céget terhelte és a vevőkkel szemben behajthatatlanná vált. Az OHE. szakértőjének megállapítása szerint ugyanezen okokból nem tüntetik fel hűen adós cég vagyoni állapotát az 1926. és 1927. évi mérlegek. Az 1928. december 31-i mérleg veszteséget tüntet ugyan fel, kiemeli azonban a szakértő, hogy ez a mérleg nem fedi az üzlet valóságos állapotát, mert *az adós éveken keresztül nem írta le az igen nagy összegeket kitevő kétes követeléseit*. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 41,080/1929. sz.)

Az adós a legkomolyabb következmények terhe alatt minden végrehajtás vagy árverés jogánatosítására irányuló cselekményt haladéktalanul közölni köteles a vagyonfelügyelővel, mert az árverés ki-

tűzésének rosszhiszemű elhallgatása alap az egyesség jóváhagyásának megtagadására, esetleg bűnvádi eljárás megindítására is. (Balassagyarmati kir. törvényszék Ke. 1452/5/1928. sz.)

Oly adósnál, ki már korábban kényszeregyességben volt, a könyvek megbízhatóságára fokozottabb gondot kell fordítani. Egyedül a kereskedő könyveiből állapítható meg az, hogy a kényszeregyességi adós milyen üzleti elvekkel folytatta üzletét és miként gazdálkodott a hitelezők pénzével. A kényszeregyességek nagy számából a bíróságnak az a tapasztalata, hogy a szakértők lelkiismeretes munkája dacára a rendetlen könyvvezetés az oka annak, hogy az adós üzletmenete és az üzleti eredmény pontosan meg nem állapítható. Ezen mulasztásokat pedig a kir. törvényszék csak az adós terhére mérlegheti. (Buda-pesti kir. törvényszék Ke. 45,493/2/1928. sz.)

Az eljárás befejezetté nyilvánítása.

84. §. Ha az egyességet jóváhagyó végzés jogerőre emelkedett, az eljárást befejezetté kell nyilvánítani.

Az eljárás befejezését közzé kell tenni. Az eljárás megindítására vonatkozó feljegyzést (13. §.), úgyszintén az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelen telekkönyvi jogokat (22. §.) a telekkönyvben törölni kell. A törléssel egyidejűleg a törölt jog ranghelyén hivatalból kell bejegyezni a jelzálogjogot, amelyről az egyesség a 77. §. 3. bekezdése értelmében intézkedett, illetőleg fel kell jegyezni a ranghelynek az egyességben megállapított fenntartását.

(A jelen §. második bekezdését az 1927. július 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú rendelet 5. §-a — a 4070/1915. M. E.

sz. rendelet hatálya alá tartozó folyamatban levő ügyekre is kiterjedően — a következő rendelkezéssel egészítette ki :)

Az eljáró bíró e végből, amennyiben hiteles telekkönyvi másolatot vagy kivonatot nem mutatnak be, az illetékes telekkönyvi hatósággal érdemleges intézkedés előtt az eljárást befejezetté nyilvánító végzését hivatalból közli. A telekkönyvi hatóság köteles a szükséges adatokat nyomban közölni az eljáró bíróval, aki ennek utána hivatalból érdemben intézkedik.

Bírói gyakorlat. A R. 55. §-a 2. bek. értelmében az eljárás befejezetté nyilvánításának előfeltétele alatt érvénytelen tkvi jogokat (19. §.) a tkv-ben törölni kell. A 6340/1927. M. E. sz. R. 2., 5—7. §-aiban foglalt rendelkezések a most említett rendelet 8. §-a értelmében azokra a folyamatban lévő eügyekre is kiterjednek, amelyekben a 4070—1915. M. E. sz. rendeletet kell alkalmazni. A «folyamatban lévő» kifejezés nem szó szerint veendő, mert amennyiben az intézkedés természetéből és céljából következik, a 6340/1927. M. E. sz. rendelet rendelkezéseit akkor is alkalmazni kell, ha maga az alap kényszeregyességi eljárás jogerősen be is van fejezve, de az intézkedés szükséges volta az eljárás folyománya és folytatása. Kitűnik ez a 6340/1927. M. E. sz. rendelet 2. §-ából, mely az egyességi eljárás megindítása után foganatosított érvénytelen jogcselekmények hatályon kívül helyezését úgy az egyességi eljárás alatt, mint befejezése, után és pedig akár kérelemre, akár hivatalból meghagyja, továbbá kitűnik ez a jelen eldöntendő esetre vonatkozó 5. §-ából, mely az eljárás befejezetté nyilvánításával kapcsolatban, de az után is, megfelelő módon teljesíteni rendeli a törléseket, amikor az 1410/1926. M. E. sz. R. 84. §-ának 1. bek. érintése nélkül a 2. bek. végrehajtása tárgyában rendel intézkedéseket. Ez utóbbi rendelkezésből az is kiderül, hogy

a tkvi törlés tárgyában a kényszeregyességi bíró jár el elsősorban. Meg kell tehát állapítani, hogy az elsőbíróság érdemben volt hivatva intézkedni. Végzése pedig e részben helyes, mert az indokolás szerint érvénytelen tkvi bejegyzést már az eljárás befejezetté nyilvánításakor törölni kellett volna és mert a bíróság esetleges tévedése vagy mulasztása jogszerzés forrása nem lehet. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 120/1929/37. sz.)

Az eljárás befejezésének közzétételéhez a rendelet jogi hatályt nem fűz s a közzétételnek egyedüli célja az, hogy az eljárás befejezéséről az érdekeltek tudomást szerezzenek, másrésről pedig a bíróilag jóváhagyott kényszeregyesség értelmében az adósok fizetési kötelezettségének beálltára az egyességet jóváhagyó végzés jogerőre emelkedése és nem az eljárást befejező végzés közzététele az irányadó, ez okból az eljárás befejezése tárgyában kibocsátott hirdetménynek késedelmes közzététele a kielégítési végrehajtás elrendelésénél figyelembe nem vehető. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 912/1927/55. sz.)

Az OHE. előtti eljárást jóváhagyó végzés egyben az eljárást befejezetté nyilvánító végzést is magában foglalónak tekintendő. A teljesítési határidő tehát akkor is ezen naptól számítandó s az eljárás külön befejezetté való nyilvánításának és közzétételének helye nincsen. A kényszeregyességi rendelet 84. §-ának első bekezdése értelmében az eljárást külön befejezetté nyilvánító végzésnek meghozatalára és annak hírlapi közzétételére csak akkor van szükség, ha az egyesség nem az OHE.-nél, hanem a bíróság előtt jött létre. A kényszeregyességi rendelet 84. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezések tehát az OHE. előtt létrejött egyességnél nem alkalmazhatók s így külön befejezetté nyilvánító végzésnek meghozatalára még akkor sincsen szükség, ha a Budapesti Közlönyben megjelent hirdetmény szövegéből ez a kitétel hiányzik. (Pestvidéki kir. törvényszék Ke. 9487/16/1927. sz.)

Az eljárás megszüntetése.

85. §. Az egyességi eljárást meg kell szüntetni :

1. ha az eljárás nem lett volna megindítható, vagy ha az eljárás folyamán merül fel oly ok, amely miatt, ha az már a kérvény benyújtásakor megvan, az eljárást nem lehetett volna megindítani ;

2. ha az adós az eljárás költségét bírói határozat ellenére nem előlegezi vagy a törvénykezési illetéket letétbe nem helyezi ;

3. ha az adós a hitelezők és az adósoknak a jegyzékét vagy a leltárt és a mérleget a neki engedett határidő alatt sem mutatja be ;

4. ha az adós az esküt (66. §.) le nem teszi ;

5. ha kitűnik, hogy az adós szándékosan vagy súlyosan gondatlanul halogatta a fizetőképtelenségnek a bejelentését s ezzel lényegesen csorbította a hitelezők kielégítésére rendelkezésre álló fedezetet ;

6. ha az adós jogellenesen alapos ok nélkül elmulasztotta a 45. §. első bekezdésében említett nyilatkozatot a vagyonfelügyelő irányában kellő időben megtenni ;

7. ha a bíró arra a meggyőződésre jut, hogy a jóváhagyás megtagadásának a 82. §-ban meghatározott esete forog fenn ;

8. ha az egyességi ajánlatot a hitelezőknek a jelen rendeletben megszabott többsége nem fogadta el ;

9. ha az elfogadott kényszeregyesség jóváhagyását a bíróság megtagadja.

Ha az eskü letételére többen vannak köte-

lezve, a bíró az előbbi bekezdés 4. pontja esetében szabadon mérlegeli annak a körülménynek az eljárás folytatására vagy megszüntetésére való hatását, hogy az eskü letételét az erre kötelezett több személy közül egy vagy több megtagadja vagy a határnapon meg nem jelenik.

Az 1. bekezdés 2—7. pontja esetében az érdekelteket, továbbá a vagyonfelügyelőt meg kell hallgatni.

Bírói gyakorlat. Az 1875 : XXXVII. tc. 25. és 26. §-ai értelmében minden kereskedő köteles bekötött, folyószámmal ellátott és átfűzött *könyveket vezetni*, melyek ügyleteit és vagyoni állását teljesen feltüntetik, és köteles üzlete megkezdésekor és ezt követően legalább kétévenként leltárt és mérleget készíteni. A Soproni Kamarakerületi Hitelvédő Szerv 206/22/1926. sz. jelentéséből kitűnőleg adós meg nem állapítható csekély tőkével alapította üzletét, semmiféle olyan könyvet, feljegyzést nem vezetett, amelyből ama körülmények, amelyek fizetéseképtelenségéhez vezettek, megállapíthatók lettek volna, és *nem vezetett napi bevételeiről és kiadásairól pénztárkönyvet, hitelezőiről és adósairól nem vezetett folyószámlakönyvet, nem vezetett áruskontrót és nem készített sem 1924., sem 1925. év végén leltárt és mérleget.* (Szombat-helyi kir. törvényszék Ke. 997/1926/10. sz.)

A kir. törvényszék az eljárást megszünteti és ezen végzés jogerőre emelkedése után az iratokat a csődbírósághoz áttenni rendeli. A kényszeradós az egyességi illeték fedezésére 108 P 95 fillért a végzésekben foglalt felhívások dacára *elnöki letétbe nem helyezte* és a személyesen jelenlevő kényszeradós a megtartott tárgyaláson kijelentette, hogy ennek az összegnek a letétbehelyezésére nem képes. Ennélfogva a kényszeregyességi eljárást az 1410/1926. M. E. számú rendelet 85. §-ának 2. pontja alapján meg kellett szüntetni. Az iratoknak a csődbírósághoz leendő áttétele az 1410/1926. M. E. számú rendelet 88. §-a alap-

ján azért rendeltetett el, mert a kényszeradós a K. T. 3. §-a, valamint a K. T. 258. §-ának 1. pontja alapján kereskedőnek tekintendő. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 44,171/16/1929. sz.)

Minthogy az adósok az 1. alatti kérvényhez becsatolt mérleg szerint 90,650 P aktívával szemben 169,287 P 43 fillér passzívát mutattak ki, a könyvszakértő által összeállított mérleg szerint a cég státusa 136,253 P aktívával szemben 200,035 P 10 fillér passzívát mutat, a kir. törvényszék ezen nagy eltérések tisztázása céljából az adósok vagyoni státusának helyes megállapítását tartotta legelsősorban szükségesnek. Ezért a jelenlevő adósokat nyilatkoztattételre hívta fel, hogy ezen mérlegek közül melyikre hajlandók az esküt letenni. Adósok kijelentették, hogy ezen mérlegek egyikére sem teszik le az esküt. Kijelentették azt is, hogy *nincs módjukban olyan mérleget becsatolni, amelyre az esküt letenni hajlandók, mert maguk sem ismerik pontosan a vagyoni státusukat és nem tudják megállapítani azt sem, hogy követeléseik mily mértékben hajthatók be.* Újból kérték a tárgyalás elhalasztását és egy újabbi szakértői eljárást indítványoztak, amely hivatva legyen az adósok vagyoni állapotát teljesen kivizsgálni és majd ezen szakértői eljárás eredményeként mutatkozó vagyommérlegre az esküt le fogják tenni. A kir. törvényszék ezekután a további bizonyítás mellőzésével az eljárást a R. 85. §-ának 3. és 4. pontja alapján megszüntette az alábbi okok alapján. Ez ügyben az eljárás az adósoknak 1928. évi május hó 26-án beadott kérvényére indult meg. A tárgyalásig tehát közel hat hónap állott rendelkezésükre az adósoknak, hogy az egész eljárás alapjául szolgáló leglényegesebb körülményt, az adós végstátusát tisztázzák. Adósok halogató eljárása nyilvánvalóvá teszi azt, hogy ők minden lehetőséget megragadva, az eljárást húzni, halasztani igyekeznek. A bíróság ehhez a kísérlethez az adósoknak segédkezet nem nyújt, mert a kényszeregyességi eljárás egész szelleme az eljárás gyors lebonyolítását célozza. Jelen esetben az eljárás gyors befejezése annál is inkább indokoltabb és a hitelezők szempontjá-

ból eminens érdeket képez, mert az adós cég foglalkoztatva nincsen, így minden felmerülő költség és kiadás a cég vagyonának apasztását vonja maga után. A R. 3. §-a szerint az adósoknak olyan mérleget kellett volna bemutatniok, amelyre az esküt letenni hajlandók. A R. 66. §-a szerint pedig ezen *vagyonmérlegre az esküt le is kellett volna tenniök*. Adósok ennek dacára ezen törvényszerű kötelezettségüknek kétízbeni halasztása dacára eleget nem tettek, miért is a kir. törvényszék a R. 85. §-ának 3. és 4. pontja alapján az eljárást megszüntette. Ezenkívül megszüntetendő volt az eljárás a R. 83. §-ának 2. pontja alapján is, mert az adósok vagyoni állapota felől tájékozást szerezni nem lehet, de megszüntetendő volt a R. 86. §-ának 4. pontja alapján is, mert az adós *cég könyvei oly rendetlenek*, hogy ezek alapján az adós vagyoni állása meg sem volt állapítható. Az adós cég bejegyzett kereskedő. Ennélfogva a törvény szerint szabályszerű könyvvizetésre kötelezve van. Ennek dacára a szakértői vélemény szerint az adós cég könyvelést nem tudott vagy nem akart felmutatni, a cég állítólág semmi néven nevezendő könyveket nem vezetett, sem mérleget, sem pedig leltárt nem bocsátott a szakértő rendelkezésére. *Egy ceruzával írott strazsaszerű pénztárt vezettek*, amelynek azonban a végső szaldója egy követel-egyenleg, e szerint tehát a cég többet adott ki, mint amennyit tényleg bevett. *A hitelezők követeléseiről kartotéklapokat vezettek, amelyek azonban felülbélyegezve nincsenek és utólag állítottak össze*. Ezen kartotéklapok a hitelezők követeléseit csak részben tüntetik ki, mert igen sok hitelezőtől hiányoznak a számlák és az elszámolások. A szakértő vélemény adatai alapján a kir. törvényszék megállapítása az, hogy *az adós cég hanyagul és gondatlanul járt el akkor*, amikor milliárdos vállalkozásai dacára a könyvvizetési kötelezettségének eleget nem tett. A könyvvizetés hiánya pedig teljes tájékoztatlanyságot nyújt a cég vagyoni viszonyairól, amit az adósok maguk is megerősítenek azzal a ténykedésükkel, hogy egyik mérlegre sem hajlandók az esküt letenni. Az adós cég ezen eljárása a ke-

reszkedelmi jogalomban megkívánt megbízhatóság elvével annyira ellentétben van és azt oly súlyosan sérti, hogy a cég kereskedői megbízhatósága teljesen kétséges, ami az eljárás megszüntetésére egyedül is okul szolgál. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 37,900/27/1928. sz.)

Meg kell szüntetni az eljárást az 1410/1926. M. E. rendelet 85. §. 6. pontja alapján is azért, mert az adós a vagyonszelvényeljárás jelentés szerint jogellenesen, alapos ok nélkül *elmulasztotta* a R. 45. §-ában írt azt a kötelezettségét, hogy *a bejelentett követelések tekintetében nyilatkozatát a vagyonszelvényeljárásnak írásban megtegye*. Bár a kötelező magánegyetemes eljárás során a magánegyetemesítő szerv szerzi be a követelések megvizsgálásához szükséges adatokat, az adós nem mentesül a fenti nyilatkozási kötelezettsége alól, mert azt a magánegyetemesítő szerv előtt kellene megtenni, és ha a magánegyetemesítés nem sikerül, a további eljáráshoz szükséges. A szakértői jelentésből azonban kitűnik, hogy az adós *egyes bejelentett követelésekre vonatkozólag a szakértő részére sem adott felvilágosítást*, különösen nem azokra a követelésekre, amelyeket a szakértő-vélemény is aggályosnak tart és amelyeket a vagyonszelvényeljárás kellő felvilágosítás hiányában kifogásolt. Minthogy pedig a magánegyetemesítés tényleg nem jött létre és az adós a nyilatkozatot pótlóan sem adta be, sem ennek elmulasztását alapos okkal nem tette vélténné, a bíróság ellene a fentírt jogszabályt alkalmazta. (Szegedi kir. törvényszék Ke. 8458—21/1927. sz.)

Adós az OHE. előtt folyó kötelező magánegyetemes tárgyalás során kezességet ajánl fel, mely kezességet azonban az OHE. előtt nem szolgáltatja. A törvényszék előtt folyó eljárásban adós bejelenti egyfelől azt, hogy a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel az OHE. előtt tett 65 %-os ajánlatát fenntartani nem tudja, de azonkívül az ott ajánlott kezességet sem tudja szolgáltatni. Ez okból a kir. törvényszék az adós ellen folyamatban lévő kényszeregyetemes eljárást megszünteti és az iratokat a csődbírósághoz áttenni rendeli. (Pécsi kir. törvényszék 1685/25/1928 sz.)

A kir. törvényszék az egyességi eljárást megszünteti és az iratokat a csődbírósághoz áttenni rendeli. A megtagadás indokául azon körülmény szolgál, hogy adós módosított egyességi ajánlatában kezeseket ajánlott, azok nyilatkozatának becsatolására időhaladékot kért. Ezen módosított egyességi ajánlat alapján rendeltetett el az OHE.-nél a szavazás. Adós utóbb a módosított egyességi ajánlatában foglalt *kezeségi nyilatkozatot* sem az OHE., sem a törvényszék előtt *nem csatolta* s nem is tudja csatolni, mert adós jogi képviselőjének bejelentése szerint kezesek a kezeséget nem vállalják. Az OHE.-nél létrejött egyesség ilyképpen a feltétel be nem következése folytán érvénytelen, minthogy pedig adós módosított egyességi ajánlatát a kezesek visszalépése folytán megtartani nem tudja, viszont a rendelet 5. §-a értelmében az adós egyességi ajánlatát csak a szavazatra jogosult hitelezők beleegyezésével módosíthatja a hitelezők hátrányára, már pedig kétségtelen, hogy a kezesek visszalépése folytán az ajánlat a hitelezőkre nézve hátrányosabb, s végül minthogy a vagyonfelügyelő jelentése szerint adós a bíróság utasításának ellenszegülve a befolyt vételárat saját céljaira elhasználta, az eljárást megszüntetni kellett. (Gyulai kir. törvényszék Ke. 2466/17/1927. sz.)

86. §. A bíró az egyességi eljárást megszüntetheti, ha az adós

1. a 15. §. értelmében tett bírói intézkedésnek nem tesz eleget ;

2. a 20. §. 2. bekezdésének rendelkezése ellenére köt jogügyletet ;

3. az egyességi tárgyaláson igazolatlanul személyesen meg nem jelenik ; végül

4. ha a kereskedelmi könyv vezetésére kötelezett adós könyveket nem vezetett vagy könyvei oly rendetlenek, hogy ezek alapján vagyoni állása, különösen tartozásainak összege meg nem állapítható.

Az adóst, továbbá esetleg a vagyonszelvénytulajdonost és a hitelezőket — hacsak a késedelem veszéllyel nem jár — meg kell hallgatni.

Bírói gyakorlat. A kir. törvényszék az eljárást megszünteti és ezen végzés jogerőre emelkedése után az iratokat a csődbírósághoz áttenni rendeli. A szakértői vélemény adatai szerint az adós cég 1927. év óta minden komoly számítás és kalkuláció nélkül a nagy építkezések tömegét vállalta, ami vagyoni romlását elkerülhetetlenné tette. Az adós szövetkezet könyvvizelésére vonatkozóan, mind pedig az üzletvitelében olyan súlyos mulasztásokat lát fennforogni, amelyek alapján a létrejött *egységhez való hozzájárulását megtagadja* és ennek folytán az eljárást megszünteti. A szakértői vélemény szerint az adós szövetkezet üzemi könyveket egyáltalán nem vezetett, kereskedelmi könyvvizetése pedig teljesen hiányos és megbízhatatlan. A szakértő ennél fogva munkájának megkönnyítése, továbbá a véleményének alapjául szolgáló adatok megbízhatósága végett a hitelezők által rendelkezésére bocsátott könyvki vonatokat volt kénytelen legnagyobbreszt igénybevenni. Ezen könyvelési hiányoknak tulajdonítja a kir. törvényszék, hogy a szakértő véleménye nagyrészt csak általánosságok között mozog és nélkülözi az egész ügyvitel részletes adatait és annak kiderítését, hogy a mérleg szerinti óriási veszteség teljes összege miként állt elő. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 45,920/20/1928. sz.)

Az eljárás megszüntetésével kapcsolatos bírói tennivalók.

87. §. Az eljárás megszüntetését közzé kell tenni. Az eljárás megindítására vonatkozó feljegyzést (13. §.), ha az adós nem kereskedő, az eljárás jogerős megszüntetését követő tizenöt nap elteltével a telekkönyv-

ben törölni kell, hacsak ezen az időn belül az adós ellen csődöt nem kérnek vagy a 2. bekezdés esete fenn nem áll. Ha az adós ellen csődöt kérnek, a feljegyzést — amennyiben még törölve nincs — a csődneyítés feljegyzésével egyidejűleg kell törölni. Ha a csődneyítási kérelmet elutasítják, a feljegyzés törlése végett a bíróság a telekkönyvi hatóságot az elutasító végzés jogerőre emelkedése után keresi meg.

Mindaddig, amíg az adós az eljárásnak a megszüntetés tárgyában hozott határozat értelmében őt terhelő költségét meg nem fizette, az eljárás megindítására vonatkozó feljegyzést törölni nem lehet. A törlés iránti megkeresés kibocsátásának csak akkor lehet helye, ha az adós a fizetés megtörténtét a bíró előtt hitelt érdemlő módon igazolja.

A bíró a biztosítási intézkedések megszüntetése és a vagyonfelügyelő felmentése tárgyában csak a csődneyítő határozat közlése és esetleg, ha az adós nem kereskedő, az eljárás megszüntetését követő tizenöt nap eltelté, ha pedig ez idő alatt az adós ellen csődöt kértek, a kérelem tárgyában hozott jogerős határozat közlése után intézkedik.

Csődneyítés az eljárás megszüntetése után.

88. §. Ha az adós kereskedő, ellene a csődöt a 85. §. 1. bekezdése 2—9. pontjai esetében a megszüntető határozat jogerőre emelkedése után hivatalból megnyitja, kivéve, ha a bíróság oly ténykörülményeket állapít meg, amelyek megléte esetében a fennálló

jogszabályok szerint a csődöt nem lehet megnyitni (1881 : XVII. tc. 87. §.). Ha valamely hitelező a nem kereskedő adós ellen az eljárás megszüntetését követő tizenöt nap eltelte előtt csődnyitási kérelmet terjeszt elő, a bíróság csak az egyességi eljárást megszüntető határozat jogerőre emelkedése után tűz ki a csődnyitás felől tárgyalásra határnapot.

Ha a bíróság hivatalból vagy az eljárás jogerős megszüntetésétől számított tizenöt nap eltelte előtt előterjesztett kérelemre az adós ellen csődöt nyit, az egyességi eljárás megindításának joghatálya a csődnyitásig fennmarad. Az ilykép megnyitott csődben az egyességi eljárásban történt bejelentés joghatálya — amennyiben a bejelentés megfelel az 1881 : XVII. tc. idevonatkozó rendelkezéseinek, — fennmarad és a csődben, az idézett tc. 27. és 28. §-a értelmében a csődnyitás napjától számítandó határidőket az egyességi eljárás megindításának napjától kell számítani.

(E §-t az 1927. július 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú rendelet 6. §-a — a 4070/1915. M. E. sz. rend. hatálya alá tartozó folyamatban levő ügyekre is kiterjedően — a következő új, harmadik bekezdéssel egészítette ki:)

Az eljárás jogerős megszüntetésétől vagy befejezésétől számított tizenöt nap eltelte után kért csőd esetében az 1881 : XVII. tc. 27. és 28. §-a értelmében a csődnyitás napjától számítandó határidőbe a kényszer-egyességi eljárás megindításától jogerős meg-

szüntetéséig eltelt időt nem lehet beszámítani.

Bírói gyakorlat. A folyamatban volt kényszeregyességi eljárás jogerős megszüntetése és a csőd megnyitása után a kényszeregyesség bírása a vagyonfelügyelőt annak bejelentésére hívta fel végzésileg, hogy a Ke. eljárás költségeire letett összegből fennmaradt 385 P 69 fillérre igényt tart-e vagy nem. Igaz ugyan, hogy a ke. eljárás a megszüntetéssel véget ér, de másrészt nem lehet kétséges az, hogy a kényszeregyességi eljárás költségeire letett összeg felett való rendelkezés az eljárás megszüntetése után is csak a kényszeregyesség bírása hatáskörébe tartozhatik, ez a bíró pedig az e tárgyban beadott kérvények elintézése körül a dolog természete szerint elsősorban a kényszeregyességi eljárást szabályozó rendelet szabályait tartozik alkalmazni és csak másodsorban a Pp. rendelkezéseit, amint az a kényszeregyességi eljárást szabályozó 1410/1926. számú rendeletben (98. §.) elő van írva. A kényszeregyesség bírása tehát helyesen tekinthette végzését az eljárás során hozott végzésnek, helyesen terjeszthette fel a felfolyamodásnak nevezett jogorvoslatot a törvényszék tanácsához, amelynek végzése ellen a fennebb megjelölt rendelet 91. §-ából kitűnőleg a kir. ítélőtáblához felfolyamodásnak helye nincsen, miért is azt a Pp. 558. §-a alapján hivatból vissza kellett utasítani. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 13,113/35/1927. sz.)

Az eljárás költsége.

89. §. Amennyiben az eljárás költségéről a bíróilag jóváhagyott kényszeregyesség vagy a jóváhagyó bírói határozat másként nem intézkedik, az eljárás költségét — a 61. §. első pontjában az érvényesítésből kizárt költséget kivéve (81. § 5. bekezdése) az adós viseli. Az eljárás befejezése vagy

megszüntetése után hat hónapon belül elrendelt csődben ezt a költséget tömegtartozásnak kell tekinteni.

(E §-t az 1928. január 15-én életbelépett 210/1928. M. E. számú rendelet a következőkkel egészítette ki:)

Ezt a rendelkezést alkalmazni kell folyamatban lévő olyan csődügyekben is, amelyeket még a 4070/1915. M. E. számú rendelet alapján elrendelt csődönkívüli kényszerjegységi eljárás előzött meg, kivéve, ha a végfelosztási tervet a bíróság már jogerősen jóváhagyta. Ugyanez áll, ha a bíróság — bár jogerősen — e rendelet életbelépése előtt ellentétesen határozott.

X. Fejezet.

Jogorvoslat.

Előterjesztés.

90. §. Az eljárásban hozott végzések ellen, amennyiben e rendeletből más nem következik, sem felebbvitelnek, sem más jogorvoslatnak nincs helye.

Pénzbeli marasztalást tartalmazó, továbbá oly végzés ellen, amellyel bírói letétet utalványoznak, úgyszintén az eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító, az egyességet jóváhagyó vagy a jóváhagyást megtagadó, valamint az eljárás befejezetté nyilvánítása iránti kérelmet elutasító, végül az eljárást megszüntető végzés ellen a köz-

léstől számított 8 nap alatt a törvényszék tanácsához előterjesztésnek van helye.

Az egyességet jóváhagyó végzés ellen előterjesztéssel nem élhet az a hitelező, aki szavazatával az egyességhez hozzájárult vagy akinek jogát az egyesség nem csorbítja (69. §. 1. bekezdése); a jóváhagyást megtagadó végzés ellen pedig előterjesztéssel nem élhet az a hitelező, aki az egyesség ellen szavazott.

Az a hitelező, aki követelését kellő időben nem érvényesítette, az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ellen előterjesztéssel csak úgy élhet, ha valószínűvé teszi, hogy követelésének érvényesítését hibáján kívül mulasztotta el és ha követelésének fennálltát és összegét hitelt érdemlően kimutatja.

A tanács a feleket kiküldött bíró útján meghallgathatja és a szükséges bizonyítást foganatosíthatja.

A hivatalos lapban hirdetmény útján közzölt határozat ellen az előterjesztés határideje tizenöt nap. Ez a határidő minden érdekeltre vonatkozólag a hirdetménynek a hivatalos lapban való első megjelenése napján kezdődik (Pp. 449. §. 1. bekezdés).

A tanács azt, aki nyilvánvalóan alaptalanul élt előterjesztéssel, öt millió koronáig (200 P-ig, l. 1928 : X. t. c. 15. § 2. bek.) terjedhető pénzbírságban marasztalja. Ugyanekkora bírságban kell marasztalni azt is, aki előterjesztést nyújt be oly határozat ellen, amely ellen az kétségtelenül ki van zárva.

Bírói gyakorlat. A megtámadott végzés a jogorvoslattal élő részére elrendelt *árverés felfüggesztése tárgyában intézkedik*, amely egyesbírói intézkedés azonban a fentebb hivatkozott 90. §-ban felsorolt kivételes esetek közé sorozható nem lévén, ellene jogorvoslat nem használható, miért is azt a rendelkező rész értelmében hivatalból vissza kellett utasítani. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 46,227/25/1927.sz.)

Hitelező előterjesztésében a megtámadott és az adós és hitelezői között létrejött *bírói egyességet jóváhagyó végzést az alapon támadta meg, mert a kényszeregyességi eljárás megindulásáról kellő időben értesítést nem nyert* és így követelését be nem jelenthette. Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 90. §-ában foglalt rendelkezés szerint az a hitelező, *aki követelését kellő időben nem érvényesítette*, az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ellen előterjesztéssel csak úgy élhet, ha valószínűvé teszi, hogy követelésének érvényesítését hibáján kívül mulasztotta el és ha követelésének fennálltát és összegét hiteltérdemlően kimutatja. A jelen esetben előterjesztéssel élő hitelező az egyik feltételnek sem tett eleget. A követelésének összecszerűségére vonatkozó adatot egyáltalán elő nem terjesztett. Az előterjesztésben foglalt az az előadása, hogy kellő értesítést az eljárás megindulásáról nem nyert, nem alkalmas arra, hogy abból megállapítást nyerhessen az a másik további feltétel, hogy a követelés érvényesítése kellő időben önhibáján kívül nem állott módjában. Az eljárás megindulta alkalmával ugyanis a már hivatkozott rendelet 8., 9., 11. és 12. §-ában meghatározott módon az eljárást megindító végzés, illetve hirdetmény kellőképpen közzétetett, amellyel szemben a kézbesítésnek panasszal élő hitelező részére meg nem történte mentségül utóbbi javára nem szolgálhat. Különben is az idézett rendelet 10. §-a szerint előírt és az eljárás megindításakor ismert hitelezőknek szóló kézbesítés megtörténtére tekintet nélkül a már említett *hirdetményi közléssel minden érdekelt értesítettnek tekintendő*. Mindezeknél fogva az alaptalan előterjesztést vissza

kellett utasítani. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 43,470/22/1927. sz.)

Az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 90. §-ának 4. bekezdése szerint az a hitelező, aki követelését kellő időben nem érvényesítette, az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ellen előterjesztéssel csak úgy élhet, *ha valószínűsíti*, hogy követelésének érvényesítését hibáján kívül mulasztotta el és ha követelésének fennállását hitelt érdemlően kimutatja. Az alapul fekvő iratok, tanúsága szerint az eljárás megindítására vonatkozó közlemény a Hivatalos Lap 1928. évi július hó 17-i számában lett közzétéve. Ezzel szemben az előterjesztéshez becsatolt külföldi penziószámlák csupán azt igazolják, hogy *a bejelentéssel élő cég tulajdonosa* 1928. évi július hó 23-tól augusztus hó 6-ig *tartózkodott külföldön*. Ez a tény, eltekintve attól, hogy jóval az eljárás megindítását közlő időpont utánra vonatkozik, *a megkívánt vétlenségnek kimutatására azon további okból sem alkalmas*, mert az előterjesztéssel elő cég a tulajdonos külföldi időzése alatt sem szüntette meg működését és így a *Hivatalos Lapban tett közlés érvényessége mindenképpen vele szemben is alkalmazandó*. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 38,561/26/1928. sz.)

Felfolyamodás.

91. §. A törvényszék tanácsának az egyesség jóváhagyása, a jóváhagyás megtagadása, végül az eljárás megszüntetése tárgyában hozott oly határozata ellen, amely a bíró határozatát megváltoztatja, egyfokú felfolyamodásnak van helye a kir. ítélőtáblához.

Az előbbi §. 3—6. bekezdése megfelelő alkalmazást nyer.

Bírói gyakorlat. A Pp. 559. §-a kimondja, hogy ha a bíróság a felfolyamodásnak helyet ad, a határozata következtében szükséges intézkedések megtételét annak a bíróságnak hagyhatja meg, amely a

megtámadott végzést hozta. Helytálló ezek szerint a tanács végzésében elfoglalt az a jogi álláspont, hogy *a kir. törvényszék az ügy érdemére nézve a felfolyamodási bíróság meghagyásának keretében tartozik eljárni*. Ugyanezért helytelen az egyesbíró végzésében kifejtett ama jogi álláspont, mintha a 2180/1927. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében az egyesbíró a felfolyamodási bíróság meghagyásait követni nem tartoznék, és helytelen a Pp. 543. §-ára történt hivatkozása is, miután e törvényhely csak a felülvizsgálati, nem pedig a felfolyamodási eljárásra vonatkozik. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 11,033/1928/112. sz.)

Felfolyamodó felfolyamodásában azt adta elő, hogy a végrehajtható követelése már kiegyenlített s így végrehajthatónak végrehajtási joga megszűnt. *A felfolyamodás keretében annak elbírálása, hogy az adós a követelésre teljesített-e és mily mértékben, helyt nem foghat*, e körülmény ugyanis vita esetében vérehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pernek szolgálhat tárggyául. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1030/90/1928. sz.)

A csődönkívüli kényszeregyességi eljárás szabályozása tárgyában 1410/1926. M. E. szám alatt kiadott kormányrendelet 91. §-ának 1. bekezdése értelmében a törvényszék *előterjesztési tanácsának az eljárás megszüntetése tárgyában hozott határozata ellen csak akkor van felfolyamodásnak helye*, ha az egyesbíró határozatát megváltoztatja. A támadott tanácsai határozat az elsőbíró megszüntető végzését helybenhagyta, ellene tehát a fentebb idézett jogszabályok szerint további jogorvoslatnak helye nincs, miért is a Pp-nek az idézett kormányrendelet 98. §-ának 2. bekezdése alapján jelen eljárás során is alkalmazandó 558. §-a alapján a kir. ítélőtábla ezt a törvény által kizárt felfolyamodást hivatalból visszautasította. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12,122/68/1928. sz.)

A 1410/1926. M. E. számú rendelet 91. §-a akként rendelkezik, hogy *az eljárás megszüntetése tárgyában hozott olyan határozat ellen, enged egyfokú felfolyamodást, amely az egyesbíró*

határozatát (90. §. 3. bek.) megváltoztatta. Minthogy a megtámadott tanácsi végzés a költségek tárgyában rendelkező részében meg nem támadható, a megszüntetés tekintetében pedig az egyesbíró végzését helybenhagyta: ez a törvényes rendelettel kizárt felfolyamodás a Pp. 558. §-a alapján hivatalból visszautasítandó volt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12,750/23/1928. sz.)

A végrehajtást szenvedő a jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyv kivonata alapján elrendelt kielégítési végrehajtás ellen *azon az alapon élt felfolyamodással, hogy az egyességileg megállapított 1000 P bírói letétbe helyezése által vállalt kötelezettségének eleget tett és így vele szemben a hitelező végrehajtási joga elenyészett.* Mivel a végrehajtási eljárás során hozott végzések nem vitás kérdéseket döntenek el, hanem a jogérvényes ítélet vagy egyességben foglalt kötelezettség kényszerfoganatosításának alakszerűségét tárgyalzzák és mivel a végrehajtást szenvedő nem az alakszerűség megsértése miatt, hanem anyagi okból támadta meg a kielégítési végrehajtás elrendelését oly ténykörülmény alapján, mely az egyesség megkötése után történt, *e vitás kérdés eldöntése nem tartozik a végrehajtási eljárás keretébe és ezért ez alapon a végrehajtást elrendelő végzést sikeresen megtámadni nem lehet, ennek folytán a kir. törvényszék végzését helyben kellett hagyni.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 7941/1929/60. sz.)

A felfolyamodással megtámadott határozat a törvényszéki tanács oly határozata ellen irányul, amely *határozat az eljáró bíró határozata ellen beadott előterjesztést visszautasította, nyilvánvaló, hogy a támadott határozat nem oly tartalmú, amely ellen a R. 91. §-a a felfolyamodást megengedi s ezért a felfolyamodást hivatalból vissza kellett utasítani.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 5636/26/1929. sz.)

A kir. ítélőtábla a felfolyamodást hivatalból visszautasítja, mert a *felfolyamodás a pestvidéki kir. törvényszék tanácsának a vagyonfelügyelői*

díjakat az adósok előterjesztése folytán megállapító végzése ellen irányul, ily határozat ellen pedig az 1410/1926. M. E. számú rendelet 91. §-a értelmében felfolyamodásnak helye nincs. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8930/1927/112. sz.)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 91. §-a értelmében a törvényszék tanácsának csakis oly határozata ellen van egyfokú felfolyamodásnak helye a kir. ítélőtáblához, amely határozat az egyesség jóváhagyása, a jóváhagyás megtagadása, végül az eljárás megszüntetése tárgyában hozott, e szakasz értelmezéséből okszerűen következik, hogy a törvényszék tanácsának *vagyonfelügyelői díj megállapítása tárgyában hozott határozata ellen felfolyamodásnak helye nincsen*, miért a felfolyamodást a Pp. 558. §-a alapján hivatalból kellett visszautasítani. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 679/20/1928. sz.)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 92. §-át kiegészítő 2180/1927. M. E. számú rendelet 7. §-a a bírő által az ott meghatározott biztosítási intézkedések körében hozott határozata ellen felfolyamodás kizárásával előterjesztést enged. Ugyane 92. §-t tovább kiegészítő 6340/1927. M. E. számú rendelet 4. §-a pedig az *OHE. részéről gyakorolható értékesítés* foganatosítását ka e. eljárásra illetékes bíróság által határozza meg elrendelhetőnek azzal, hogy az érdekelteket az értékesítési eljárás foganatosítása alkalmával keletkezett sérelmek orvoslása céljából három nap alatt előterjesztés illeti az eljárásra illetékes bíróságnál. Ezekből a rendelethelyekből kitűnik, hogy a fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítására az alaprendelet 92. §-át kiegészítő két rendelethely csupán előterjesztést enged bizonyos esetekben. Minthogy pedig az alaprendelet nem módosított 91. §-a hasonló ügyben felfolyamodást nem enged és az egyesbíró intézkedése ellen általában csak előterjesztésnek van helye, a törvényes rendeletek által kizárt felfolyamodás a Pp. 558. §-a alapján hivatalból visszautasítandó volt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 3555/26/1929. sz.)

Végrehajtást szenvedő azon az alapon élt fel-

folyamodással a kielégítési végrehajtást rendelő végzés ellen, mert az Országos Hitelvédő Egylettel megállapodott a fizetés tekintetében és e szervtől halasztást kapott a fizetések teljesítésére. Még ha való is lenne felfolyamodónak az az állítása, hogy az Országos Hitelvédő Egyesülettől fizetési haladékokat nyert, ennek az *egység után állítólag adott halasztásnak ellenére elrendelt végrehajtással* netalán okozott sérelem felfolyamodás útján nem orvosolható: ezért a felfolyamodásnak nem lehetett helyt adni. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 7169/25/1929. sz.)

A megtámadott végzés, amely a kezesek ellen az egyességi hányad hátralékos részén felül kért végrehajtás elrendelését megtagadta, a végrehajthatónak 1928. évi december hó 10-én kézbesített. Minthogy a Pp. 40. §-ának 5. bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 552. §-a szerint *a felfolyamodás záros határideje* nyolc nap, ami a Pp. 558. §-a alapján hivatalból vizsgálendő: a kilencedik napon nyilván elkésve beadott felfolyamodás hivatalból visszautasítandó volt. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1203/57/1929. sz.)

A kir. törvényszék egyesbírája 1926. évi június hó 6-án kelt Ke. 1225/4/1926. számú végzésével a R. 6. §. 1. bekezdése alapján visszautasította az eljárás megindítása iránti kérvényt, mert annak hiányait adósok bírói felhívás dacára sem pótolták. Adósoknak ezen végzés ellen 1926. évi július 2-án 6. sorszám alatt beadott felfolyamodásnak nevezett előterjesztését pedig a kir. törvényszék tanácsa 1926. évi július hó 3-án hozott Pkf. 1583/1926. számú végzéssel hivatalból visszautasította. Ezt a visszautasító végzést támadták meg adósok a most elintézés alatt álló felfolyamodásukban. *A kényszeregyességi eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító egyesbírói végzés ellen* a R. 90. §. 2. bekezdése csak előterjesztést enged a törvényszék tanácsához; ez utóbbinak a kérvényvisszautasítás tárgyában hozott határozata ellen azonban a R. 90. §. 1. bekezdése és 91. §. 1. bekezdése egybevetett értelme szerint nincs helye felfolyamodásnak. Ámde ha a kény-

szeregyességi eljárás megindítása iránti kérelmet visszautasító egyesbírói végzés fölött érdemben döntő törvényszéki tanácsi végzés nem támadható meg felfolyamodással, nem lehet helye felfolyamodásnak a törvényszéki tanács ama végzése ellen sem, mellyel a szóbanlévő egyesbírói végzés ellen beadott előterjesztést hivatalból visszautasította, mert a R. 98. §-ának 2. bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 551. §-ának 1. bekezdése úgy szól, hogy annak a bíróságnak végzése ellen, mely érdemben végleg határoz, a felfolyamodás nincs megengedve, kivéve az ez-úttal fenn nem forgó azt az esetet, ha a törvény kifejezetten egyfokú felfolyamodást enged. Mivel e szerint adósoknak felfolyamodását törvényes rendelet kizárja, azt hivatalból visszautasítani kellett. Egyébként a törvényszéki tanácsi végzés indokolása kimondja, hogy érdemben sem találja helytállónak a kényszeregyességi eljárás megindítása iránti kérvényt visszautasító egyesbírói végzés ellen beadott előterjesztést, ami az egyesbírói végzés helybenhagyását jelenti arra az esetre, ha ez utóbbi elleni előterjesztés hivatalból visszautasítása nem állana meg. Az egyesbírói végzést helybenhagyó törvényszéki tanácsi végzés ellen pedig a R. 91. §-a még akkor sem enged felfolyamodást, ha a végzés az egyesség jóváhagyása, a jóváhagyás megtagadása vagy az eljárás megszüntetése tárgyában hozatott. (Buda-pesti kir. ítélőtábla 8. P. 8775/3/1926. sz.)

XI. Fejezet.

Az egyesség joghatálya.

Általában.

92. §. Az egyesség bírói jóváhagyásával az adós felszabadul az egyességben vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozásai alól a nélkül, hogy az elmaradó teljesítésért, avagy a részére engedett egyéb előnyökből

a hitelezőkre háruló hátrányokért megtérítést kellene adnia, akár résztvettek a hitelezők az eljárásban vagy a szavazásban és akár hozzájárultak szavazatukkal az egyességi ajánlat elfogadásához, akár pedig nem.

(E bekezdést az 1927. július 10-én életbe lépett 6340/1927. M. E. számú rendelet 7. §-a — a 4070/1915. M. E. sz. rendelet hatálya alá tartozó folyamatban levő ügyekre is kiterjedően — a következőképpen egészítette ki:)

Az egyesség megkötése előtt hozott ítélet alapján elrendelt vagy foganatosított végrehajtás csak az egyességben vállalt összeg erejéig érvényes. E végből az adós az egyességet a perbírósnak a végrehajtási kérelem előterjesztése előtt is bemutathatja, amely azt hivatalból figyelembe veszi. Ha a végrehajtást ezt meghaladó összeg erejéig rendelték el vagy foganatosították, a végrehajtást elrendelő vagy foganatosító bíróság avagy a kényszeregyességi eljárásban eljáró vagy eljáró bíróság hivatalból vagy bármelyik érdekelt fél kérelmére — szükség esetében a felek meghallgatása után — azt az egyességben vállalt összeg erejéig korlátozza.

Ugyanígy felszabadul az adós a kezesekkel és egyéb visszkeresetre jogosítottakkal szemben is.

Az egyességnek az 1. és 2. bekezdésben megszabott joghatálya, amennyiben az egyességben más nincs megállapítva, a közkereseti vagy betéti társaság vagy a szövetkezet hitelezőivel szemben a közkereseti

társaság vagy a szövetkezet tagjai vagy a betéti társaság beltágjai javára is beáll.

A 61. §. 1. pontjában az érvényesítésből kizárt követelések az egyesség megkötése után sem érvényesíthetők.

(A most következő bekezdést az 1927. március 20-án életbelépett 2180/1927. M. E. számú módosító rendelet iktatta be.)

Az egyességben az adóst terhelő kötelezettségek teljesítéséig az üzletvitelnek — az OHE. beleegyezése esetében — az OHE. útján vagy más úton az adós költségére történő ellenőrzése is tüzetesen megállapítható. A bíró hivatalból is felülvizsgálja, vajjon az ily megállapodás jogszerűség szempontjából jóváhagyható-e. Ha az adós a megállapodásokat megszegi, az egyességben kijelölt ellenőrző szerv, az OHE. vagy a bejelentéssel élt hitelezők bármelyikének kérelmére az ügyben eljáró bíró a vállalt kötelezettségek teljesítésének biztosítására ellenőrző közeget rendelhet ki, akit üzletvitelre és pénzkezelésre is felhatalmazhat. Az ellenőrzés az egyességben vállalt kötelezettségek teljesítéséig tart; a bíró azonban bármikor hivatalból is megszüntetheti, ha fenntartását a kötelezettségek teljesítésének biztosítására már nem látja szükségesnek. A bíró részéről e biztosítási intézkedések körében hozott határozatok és tett intézkedések ellen halasztó hatállyal nem bíró előterjesztésnek van helye. Az előterjesztés tárgyában hozott határozat ellen felfolyamodásnak nincs helye. Egyéb-ként a 90. §-t megfelelően alkalmazni kell.

(E §-t az 1927. július 10-én életbelépett 6340/1927. M. E. számú rendelet 4. §-a a következő új, hatodik bekezdéssel egészítette ki :)

Az egyességben ki lehet kötni, hogy az adós részéről vállalt fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítására az adós vagyonához tartozó dolgokra és jogokra nézve a hitelezőket — mások netán előbb szerzett jogainak sérelme nélkül — az Országos Hitelvédő Egylet részéről gyakorolható értékesítési jog illeti meg. Az ily megállapodás feltételeit az egyességben tüzetesen meg kell állapítani. Az Országos Hitelvédő Egylet kérelmére az értékesítésnek az egyesség értelmében leendő foganatosítását a kényszer-egyeségi eljárásra illetékes bíróság rendeli el, és pedig általában királyi közjegyző közbenjöttével. E végből az egyességet a királyi közjegyzőnek kiadja. Amennyiben a kérelem az egyességben megállapított feltételek mellett történő értékesítésre irányul, a bíróság a kérelmezőt vagy az ennek részéről e célra kiküldött külön hitelezői bizottságot, valamint az adóst lehetőleg rövid úton nyomban meghallgatja s az értékesítés feltételeit megállapítja és a kir. közjegyzővel közli. Ha a késedelem veszéllyel jár, vagy a vagyon értékesítése nagyobb sikert ígér, a bíró kérelemre az OHE. vagy a hitelezői bizottság, illetőleg az adós meghallgatása után a kir. közjegyző kiküldésének mellőzésével egyéb értékesítési módhoz is hozzájárulhat. A jelen bekezdés alapján a bíróság lehetőleg negyvennyolc órán belül köteles

határozni. Az érdekelteket az értékesítési eljárás foganatosítása alkalmával keletkezett sérelmek orvoslása céljából előterjesztési jog illeti meg; az előterjesztésnek, amelyet a sérelmes intézkedéstől három nap alatt lehet az eljárásra illetékes bíróságnál előterjeszteni, halasztó hatálya általában nincs, de a bíróság fontos okból — esetleg a felek meghallgatása után — az előterjesztéssel megtámadott intézkedés végrehajtását felfüggesztheti.

(E §. értékesítési rendelkezéseit kiegészíti az 1927. július 10-én életbelépett 36,000/1927. I. M. számú rendelet 1. §-a, mely szerint :)

Az értékesítési eljárás során elért összeg után az eljáró kir. törvényszék elnökénél félszázalék külön eljárási költséget kell leróni, amelyet a kir. közjegyző, amennyiben pedig az eljárás közbenjötte nélkül történik, az Országos Hitelvédő Egylet a vételárból mindent megelőzően köteles levonni és beszolgáltatni.

(Kiegészíti ez értékesítési rendelkezéseket még az 1928. január 15-én életbelépett 210/1928. M. E. számú rendelet is a következőképpen :)

Az értékesítési jog gyakorlásáért az Országos Hitelvédő Egyletet az adóssal szemben a kielégítésre rendelkezésre álló vagyon értékesítéséből befolyt összeg után megillető díj és költség összege nem haladhat meg nyolcvanezer pengőig 1 %-ot, kétszázezer pengőig 0·75 %-ot, ötszázezer pengőig 0·50 %-ot, ötszázezer pengőn felül 0·35 %-ot. A díj és költség összegét ezeken a határokon belül

a kényszeregyességi eljárásra illetékes bíróság állapítja meg.

Ezenfelül az Országos Hitelvédő Egylet kérelmére a bíróság kivételes esetben rendkívüli készkiadást is megállapíthat, ha azt találja, hogy ez a kiadás az előnyösebb értékesítés elérése végett szükséges volt.

Bírói gyakorlat. Az adós az egyesség jóváhagyásával s az eljárás jogerős befejezésével vagyona felett a *korlátlan szabad rendelkezést visszanyeri* s így nincs jogszerű alapja az elsőbíróság amaz intézkedésének, hogy a vagyonfelügyelő a fizetések teljesítéséig továbbműködik. (Budapesti kir. ítélőtábla 8. P. 11,004/17/1925. sz.)

A kényszeregyességi eljárás ugyan megszabja úgy az adós, mint a hitelező bejelentési kötelezettségét, azonban e kötelezettség elmulasztásának *nem következménye az, hogy a be nem jelentett követelésre a kényszeregyesség hatálya ki nem terjed.* A hitelezőt terhelő bejelentési kötelezettség elmulasztásának szintén nincsen ilyen joghatálya, mert az csak az eljárásban való részvételre és a jogorvoslatra hat ki, sőt a 4070/1915. M. E. sz. rendelet 61. §-a szerint, illetve az 1410/1926 M. E. sz. rendelet 92. §-a szerint az egyesség joghatálya kiterjed kifejezetten azokra a hitelezőkre is, akik az eljárásban bármely okból részt nem vettek. Az a *körülmény, hogy a felperes, mint hitelező nem bírt tudomással a kényszeregyességi eljárásról,* jelentőséggel nem bír, mert a rendelet 16. §-a szerint az eljárás megindításának joghatálya mindenkivel szemben a hirdetmény kifüggesztésétől számíttatik. Minthogy pedig nem vitás az, hogy a felperes követelése az I. r. alperes kényszeregyességi ügyét megelőzőleg keletkezett és hogy a kényszeregyességi eljárásban a hitelezők kvótája 30 %-ban állapított meg, nem sértett a fellebbezési bíróság jogszabályt akkor, midőn az I. r. alperest a felperesi búzakövetelésnek csak 30 %-ában marasztalta. (Szegedi kir. ítélőtábla P. II. 2383/1927. sz.)

Az egyéni cég és a cég birtokosának személye

egymással elválaszthatatlanul azonos és ezért valamely egyéni cég ellen folyamatba tett kényszeregyességi eljárás során a *cégbirtokos által kötött egyesség* — az itt fenn nem forgó kivételektől eltekintve — a *cégbirtokos minden hitelezőjére kiterjed* még akkor is, ha a cégbirtokos ellen külön eljárás nem indítatott. (Kúria P. VII. 1350/1927. sz.)

A kezesség járulékos természetéből folyó jogszabály, hogy a *főadós kötelezettségének megszűntével a kezesség is megszűnik*. Ha tehát a hitelező adásával szemben fennálló követelésének egy részét az adóssal kötött egyesség folytán elengedi, ez az elengedés rendszerint kihat a kezesre is. Ez a jogszabály azonban nem nyer alkalmazást akkor, ha az adós csődbe jutása avagy fizetési képtelensége folytán ez a követeléselengedés akár a csődeljárás során, akár a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során létrejött kényszeregyességgel, akár pedig a kényszeregyességi eljárás megindítása előtt megkísérelt és nem egyes hitelezőkkel, hanem azok összeségével kötött és az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 24. §-ában említett magánegyességgel történt. A csődeljárás során létrejött kényszeregyességre vonatkozóan ezt a jogelvet a csődtörvény 199. §-ának 2. bekezdése határozottan kimondja. A csődönkívüli kényszeregyességi eljárást, valamint az ezt kötelezően megelőző magánegyességi eljárást szabályozó 1410/1926. M. E. sz. rendelet a csődtörvény 199. §-a 2. bekezdésének megfelelő kifejezett rendelkezést abban a tekintetben, hogy a kényszeregyesség, avagy az előbb említett magánegyesség a hitelezőnek a kezes elleni jogát nem érinti, nem tartalmaz ugyan, azonban az idézett rendelet egész szelleméből, különösen pedig a rendelet 24., 69. és 81. §-ainak egybevetéséből nyilván kitűnik, hogy a csődtörvénynek fentebb idézett rendelkezését a csődönkívüli kényszeregyességre és az esetleg azt megelőzően létrejött magánegyességre is fenn kívánta tartani. Ugyanis az idézett szakaszok rendelkezéseiből kitűnik egyfelől az, hogy a hitelező az adott viszonyoknak megfelelő magánegyességhez való hozzájárulását joghátrány nél-

kül nem is tagadhatja meg, vagyis a rendelet az ilyen egyesség elfogadására a hitelezőt egyenesen rákényszeríti; de kitűnik másrészt a rendelet 69. §-ából az is, hogy azt a hitelezőt, akinek követelése kezes kötelezettségével biztosítva van, szavazati jog a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás során csakis követelésének kezességgel nem fedezett része erejéig illeti, aminek indokát az idézett szakasz első bekezdésében foglalt az a tétel fejezi ki, hogy azt a hitelezőt, akinek jogát az egyesség nem csorbítja, szavazati jog nem illeti. A fentebb kifejtettekben önként következik tehát, hogy a felperes pusztán abból az okból, mert a fizetési zavarokba jutott főadósával szemben a kényszeregyességi eljárást megelőző és valamennyi hitelező által elfogadott magánegyes-séggel követelésének 80 %-át meghaladó részét elengedte, *nem esett el attól a jogától, hogy az elengedett 20 % erejéig az alperesektől — mint akik az egész követelésért kezességi kötelezettséget vállaltak — megtérítést igényelhessen.* (Kúria P. IV. 3073—1927. sz.)

A vitás kérdés az, hogy mily összeg után fizesse a ke.-ben lévő váltóadás a kvótát annak a váltóbirtokosnak, aki ugyanazon váltó alapján más váltókötelezettől részteljesítést kapott. Az eredeti váltókövetelés teljes összege vagy csak a más váltókötelezett által még ki nem fizetett hátralékos összeg után számítassék-e a kvóta. A Cst. 199. §-a kifejezetten intézkedik olykép, hogy a csődeljárás során érvényesen létrejött kényszeregyesség a hitelezőknek az adóstársak és a kezesek elleni jogait nem érinti. A csődön-kívüli ke. eljárásról szóló 1410/1926. M. E. sz. rendelet 92. §-ában foglalt rendelkezés értelmében, az egyesség bírói jóváhagyásával az adós felszabadul az egyességben vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozásai alól a hitelezőkkel, továbbá a kezesekkel és egyéb visszkereseti jogosítottakkal szemben. Ez a rendelkezés tehát csak a kényszeregyességi adósnak a hitelezőkkel és illetve a kezesekkel és egyéb visszkereseti jogosítottakkal szemben való jogviszonyát szabályozza, de a csődönkívüli kényszeregyesség joghatálya-

nak meghatározásánál nem érinti a hitelezőknek az adóstársak és a kezesek elleni jogait, mert erről nem rendelkezik, már pedig kifejezetten törvényes rendelkezés nélkül a kivételes joghatályú *kényszeregyesség nem értelmezhető kiterjesztőleg oly irányban, hogy a hitelezőt az nemcsak a kényszeregyességi adóssal szemben, hanem azokkal szemben is kiterjesztőleg kötelezi, akik a ke. adóssal együttesen felelősek a követelésért.* Ezért a csődönkívüli kényszeregyesség joghatálya, vagyis az a hatás, hogy annak jóváhagyásával a vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozások elengedetteknek tekintendők, *csak a ke. adósra, az adott esetben felperesre állhat, nem pedig azokra a váltókötelezett társakra (harmadik személyű elfogadókra) is, akik az anyagi jog szabályai szerint a váltóbirtokos hitelező alperessel szemben a teljes váltóösszeg erejéig felelősek. A Ke. adós tartozásáért egyetemlegesen váltókötelezett társak fizetésének tehát nem az a rendeltetése, hogy az adós cég a kvótális tartozásból bármit is megtakarítson, hanem hogy az eredeti tartozásnak a kvóta által nem fedezett részét fedezze. Ezért a váltókon szereplő egyéb váltóadósoktól befolyt fizetéseket az alperes mindaddig nem tartozott a felperes kvótális tartozására fordítani, amíg az ilykép befolyt fizetések végösszege a ke. eljárásban felperesnek elengedett tartozást meg nem haladta.* Már pedig a fizetések levonása után fennmaradó összeg még mindig meghaladja a felperes által vállalt egyességi összeget és ilykép a felperes kényszeregyességi kötelezettségének a terjedelme változatlan maradt. A kényszeregyesség hatálya alatt nem álló egyetemleges váltókötelezettekől befolyt fizetéseket ekkép az alperes jogszerűen fordíthatta elsősorban az eredeti tartozásnak a kényszeregyességi adós felperessel szemben elengedett részének a törlesztésére. (Kúria P. V. 2123/1929. sz.)

A jóváhagyott csődönkívüli kényszeregyesség folytán — az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 92-§-ának harmadik bekezdésében említett eseten kívül — *csupán a kényszeregyességi adós szabadul az egyességben vállalt kötelezettségén túlmenő tartozásai alól, de nem egyúttal az adóssal együtt*

vagy egyetemlegesen kötelezettek is, s ezért nincs jogi akadálya annak, hogy a társasági tartozásokért a társaság feloszlása után is a törvényes elévülési időn belül egyetemleg felelős társagok valamelyikének tartozása az általa kötött kényszeregyesség következtében csökkenjen, a többi volt társtagé pedig, a jelen esetben az alperesé, ennek ellenére is az eredeti összegben fennmaradjon. (Kúria, P. VII. 9150/1927. sz.)

A pénznek a késedelem ideje alatt bekövetkezett romlásából a kvótális összegnél az adós felelős, s ezt a felelősséget sem a hitelezőnek a behajtás körül tanúsított késedelme, sem az adós fizetési késedelmének a véletlensége meg nem szünteti, mert a felértékelésnek az alapja egyedül a pénz romlása s így a hitelező, illetve az adós késedelmének csupán a felértékelés mértékére nézve van és lehet szerepe. (Kúria, P. VII. 1777/1926. sz.)

A jóváhagyott egyességben az adós arra kötelezte magát, hogy tartozásának 50 %-át hét részletben az egyességben kitüntetett időpontokban megfizet, az egyességben azonban nem köttetett ki az, hogy az adós késedelmes fizetése folytán a hitelezők eredeti követelése feléled. Téves tehát az I. bíróságnak az a megállapítása, hogy a hitelezőknek a még nem fizetett öt részlet tekintetében követelése az eredeti összegben feléledt, mert a feléledést a R. 79. §-a értelmében ki lehet ugyan kötni; amennyiben azonban ez nem történt meg, úgy irányadó a R. 92. §-a, amely szerint az egyesség bírói jóváhagyásával az adós felszabadul az egyességben vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozásai alól. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 5017/1929/35. sz.)

A kényszeregyesség bírói jóváhagyásával az adós felszabadult az egyességben vállalt kötelezettségén túlmenő tartozásai alól és az ott vállalt teljesítés elmulasztása miatt az eredeti követelés egészben fel nem éled. (Kúria, P. VII. 1777/1926. sz.)

E §. az adósnak csak a Ke. eljárás tartama alatti rendelkező jogát szabályozza. Ez az időszak ugyanis az, amelyben az adósnak abból a célból, hogy vagyonából összes kiváltságos joggal nem bíró hitelezői egyenlő arányban nyerjenek

kielégítést, a hitelezők egyenlő elbánásának elvéét kell szem előtt tartania, míg az *egyettségi eljárás befejezését követő időben*, esetleg változott vagyoni helyzete szerint, tiltó jogszabály hiányában *nincs elzárva attól, hogy valamelyik hitelezőjével addig fennállott kötelezettségét újból, az egyettségtől eltérően szabályozza*. Ez a megállapodás újítás hatályával bír, az egyettségnek végrehajthatósága nem akadályozza annak, hogy a hitelező a megállapodás szerinti követelését per útján érvényesítse. (Kúria, P. VII. 4148/1928. sz.)

A 92. §. első és harmadik bekezdés rendelkezéseiből kétségtelen, hogy csupán a *közkereseti vagy betéti társaság vagy szövetkezet által kért kényszeregyettségi eljárásban* a társaság vagy szövetkezet és hitelezői között létrejött egyettségnek van meg az a joghatálya, hogy az egyettségben vállalt kötelezettségen túlmenő tartozások alól a tagok, illetve beltágok is felszabadulnak, *de nincs meg ez a joghatálya* annak az egyettségnek, amelyet a társaságnak vagy szövetkezetnek volt tagja az általa kért kényszeregyettségi eljárás folyamán a hitelezőivel köt. (Kúria, P. VII. 9150/1927. sz.)

A kényszeregyettségi rendelet mindenütt azt tartja szem előtt, hogy az egyettség a kellően informált valódi hitelezők valódi többségének valódi akaratát juttassa érvényre, ami a jelen esetben a hitelezői többség akaratával kifejezésre is jutott. A rendelet a bírótól tartózkodást és óvatosságot vár el, úgyhogy a jóváhagyás megtagadását csak nyilvánvaló és kirívó esetekben eszközölheti. Arra való tekintettel, hogy az egyettség tartalma szerint az *ellenőrzési jog gyakorlása az OHE.-nek tartatott fenn*, a hitelezők érdeke mindenképpen biztosítottnak látszik, hogy ez a biztosítéknyújtás magánegyettség és pénzügyi tevékenységével is támogatva van, a kir. törvényes mindezek alapján abban a kérdésben, hogy az összes érdekelt jogos érdekeinek mi felel meg inkább, az eljárás megszüntetése és ezzel túlnyomó valószínűség szerint a csőd előidézése-e, vagy pedig az egyettség létrehozása? — az utóbbi értelemben döntött. (Nagykanizsai kir. törvényesék Ke. 1913/12/1928. sz.)

Az Országos Hitelvédő Egylet 24. sorsz. kérvényében a 6340/1927. M. E. sz. rendelet alapján az adós vagyonát képező áruraktárnak szabadkézből leendő értékesítésének elrendelését kérte, mert az adós előterjesztése szerint a 38,000 pengő leltári értékben felvett árukészletre egy készpénzvevő jelentkezett, aki az egész áruraktárt 33,000 pengő készpénzért megvásárolni hajlandó. A kir. törvényszék e kérdésben a mai napon meghallgatta az összes érdekelteket. Mint-hogy az adós és hitelezői között létrejött egyesség alapján az Országos Hitelvédő Egylet értékesítési joga kikötöttetett, a mai tárgyaláson pedig úgy az adós, mint pedig a hitelezői bizottság a szabadkézből leendő értékesítéshez hozzájárult, a szóbanforgó ingóknak szabadkézből való értékesítése a 6340/1927. sz. rendelet 4. §-a alapján elrendelendő volt. *Az értékesítés elrendelésénél a kir. törvényszék figyelembe vette az összes érdekeltek egybehangó kérelmét és azt a körülményt, hogy az érdekeltek a mai tárgyaláson egybehangzóan azt adták elő, hogy a beérkezett vételi ajánlat oly kivételesen kedvező, hogy az összes hitelezők érdeke az eladásnak ezen módjával van legjobban biztosítva. Minthogy az adós bejelentése szerint a vételi ajánlat 33,000 pengő vételárról szól, a kir. törvényszék a hitelezők érdekeinek szem előtt tartásával az eladási árat az ajánlathoz képest 33,000 pengőben limitálta.* (Budapesti kir. törvényszék Ke. 44,392/1927. sz.)

A kényszeregyességi adós végrehajtás megszüntetési pert tett folyamatba a végrehajtató cég ellen, azon az alapon, mert *vagyonának az OHE. által történt likvidációja folytán, szerinte a hitelezők követelése elenyészett.* A Tábla az elsőbírói ítélet megváltoztatásával kényszeregyességi adóst végrehajtás megszüntetése iránti kérelmével elutasítja. Ha az adósok az OHE.-nek rendelkezése is bocsátották az üzleti vagyont s ennek likvidációjából befolyt pénzt ez a tartozás törlesztésére volt is köteles fordítani, *ez még nem helyezi hatályon kívül egymagában véve az ezzel egyidejűleg keletkezett azt a kötelmet,* amely szerint az adósok a tartozás 40 %-ának rész-

letekben való megfizetését vállalták, és pedig annál kevésbbé, mert még ebben az 5. pontban is a likvidáció ellenére is fenntartották az adósoknak azt a kötelezettségét, hogy a likvidáció által nem fedezett összeget megtéríteni tartoznak. Ha a szerződő feleknek az akarata arra irányult volna, hogy csak a likvidáció által és útján nyerjen a hitelezők követelése kielégítést, úgy bizonyára — minthogy az értékesítés és az így befolyt jövedelemnek a kellő időben való szétosztása természetszerűen nem az adósok tényeitől függött — ennek mint célnélküli rendelkezésnek a bevételeire szükség sem lett volna. Ha mindezek ellenére ily rendelkezést szükségesnek láttak az ügyletbe belefoglalni, kétségtelenül az adósoknak a kötelezettségét kívánták fenntartani, amit az adósok az okirat tartalma szerint minden különleges feltétel kikötése nélkül vállaltak is. A teljesítésnek a lehetősége sincsen az 5. pontban foglaltakkal az adósoktól elzárva, mert a kényszeregyességet szenvedő nincs eltiltva az ügyleteknek a kötésétől, s így a kereseti lehetőség is, amiből a tartozások törlesztése teljesíthető volt volna, az adósok javára fennállott, a hitelezőnek a joga pedig nincsen korlátozva arra, hogy csak az eljárás folyamán zárolt vagyonából szerezhessen kielégítést. (Budapesti kir. ítélőtábla, P. XIV. 9793/15/1928. sz.)

93. §. A jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyvnek (táblás kimutatásnak) oly kivonata alapján, amelyből kitűnik, hogy a bejelentett követelést az adós vagy a vagyonfelügyelő nem kifogásolta, az adós, valamint azon személy ellen, aki az adós kötelezettségeiért a felelősség vállalására késznek nyilatkozott, kielégítési végrehajtásnak van helye. Ily végrehajtásnak van helye az egyességben vagy a jóváhagyó bírói határozatban megállapított költség tekintetében is.

Ha a bejelentett és az adós vagy a vagyongfelügyelő részéről kifogásolt követelés biztosításáról az egyesség nem rendelkezett (77. §. 2. bekezdés), a hitelező, aki követelését valószínűvé teszi, az egyességben megállapított fizetési határidő elteltével az adós ellen a végrehajtási eljárásban megállapított feltételek nélkül is biztosítási végrehajtást kérhet. Az 1881 : LX. tc. 235. §-át megfelelően alkalmazni kell.

Ha a hitelező a kifogásolt követelés megállapítása végett a Pp. 130. §-a alapján pert tesz folyamatba, a keresetet az idézett §. feltétele nélkül is megindíthatja.

A jogerős bírói jóváhagyással ellátott oly egyesség alapján, amely az OHE. vagy a VHE. közvetítésével jött létre, az 1. bekezdésben említett végrehajtásnak a 30. §-ban megjelölt jegyzéknek az idézett §-ban említett szerv vagy személy által aláírt oly kivonata alapján van helye, amelyből kitűnik, hogy a bejelentett követelést az adós nem kifogásolta.

Bírói gyakorlat. A hitelezők és adós között létrejött kényszeregyesség értelmében adós a követelés 50 %-át nyolc egyenlő havi részletben volt köteles fizetni az eredeti követelés különben feléledésének következménye terhével. Ezen egyességért a *kezesek az egyetemleges készfizető kezességet olykép vállalták el, hogy ők minden körülmény között csak az általuk elvállalt hányad erejéig szavatolnak.* Ebből a kijelentésből pedig következik, hogy az adós által már kifizetett hányadrészlet erejéig a kezesek kötelezettsége is megszűnik és csak a ki nem fizetett hányadért felelnek. Mivel pedig adós hét részletet már kifizetett, a kezesek csupán a hátralékos egy részletért és

nem az adós ellen jeléledt egész hátralékért felelősek. Az elsőbíróság tehát helyesen rendelte el a kezések ellen csupán a nyolcadik részletre a végrehajtást. (Pécsi kir. ítélőtábla, P. IV. 2017/1929/32. sz.)

Viszonosság Magyarország és Lengyelország között a csődeljárásban és a kényszeregyességi eljárásban. A magyar és a lengyel kormány között diplomáciai jegyzékváltás útján megállapodás jött létre arról, hogy a két állam polgárai mint hitelezők a csődeljárásban és a kényszeregyességi eljárásban bíróságaik előtt teljesen egyenlő jogokat fognak élvezni (az 1881: XVII. tc. 71. §-a és az 1410/1926. M. E. sz. rendelet, Igazs. Közl. XXXV. évf. 2. sz. 25. l. 98. §-a). A megállapodás nem vonatkozik a vagyonbukott (adós) ingóságainak kölcsönös kiadására (1881: XVII. tc. 75. §.). (47,210/1927. I. M. számú közlemény az Igazságügyi Közlöny 1927. évi [XXXVI.] évf. 10. számában.)

A m. kir. igazságügyminiszternek 53,581/1927. I. M. VII., majd utóbb 8316/1928. I. M. VII. szám alatt adott és a bíróságokra kötelező nyilatkozata szerint az *osztrák köztársasággal nincs nemzetközi szerződésünk, sem pedig viszonyossági gyakorlat* nem áll fenn abban a tekintetben, hogy az egyik államban elrendelt *kényszeregyességi eljárás* hatálya az adósnak a másik államban lévő ingó vagy ingatlan vagyonára kiterjedne. Ebből pedig az következik, hogy az alperesnek Magyarországon lévő vagyonára, függetlenül az alperes ellen Bécsben folyamatba tett kényszeregyességtől, a kielégítési végrehajtás elrendelhető és a felperes az itt lefoglalható vagyonból, az egyességi kvótán felül teljes kielégítést szerezhet követelésére, hacsak az egyességben maga is hozzá nem járult olyan joghatállyal, hogy a kvótán felüli követeléséről lemondottnak tekintendő. Annak a további kérdésnek eldöntése, hogy a kielégítési végrehajtás az alperes ellen a kényszeregyességre tekintettel az osztrák köztársaság területén fogantatosítható-e, kizárólag a végrehajtást foganatosító osztrák bíróság hatáskörébe tartozik. (Buda-pesti kir. ítélőtábla, P. I. 6781/1927. sz.)

Az igazságügyminisztérium 59,696/1928. I. M. VII. sz. nyilatkozata szerint, *az osztrák köztársasággal a kényszeregyletségek kölcsönös végrehajtása tekintetében sem nemzetközi szerződés, sem viszonsági megállapodás fenn nem áll.* (Kúria, P. V. 5331/1928. sz.)

A végrehajtás elrendelésének nem akadályozza a körülmény, hogy a végrehajtató a biztosítási végrehajtás iránti kérelmet előbb adta be, mintsem a végrehajtást szenvedett ellen folyt kényszeregyletségi eljárás befejezéséről szóló hirdetmény a Budapesti Közlönyben közzétételét. Maga a kényszeregyletségi eljárás ugyanis befejezést nyert a bírói végzésnek meghozatalával, *a hivatalos lapban való közzétételhez a rendelet semmiféle joghatályt nem fűz*, ennek célja csak az, hogy az eljárás befejezéséről az érdekelték tudomást szerezzenek. (Kúria, P. V. 7846/1928. sz.)

Nem került el a kir. ítélőtábla figyelmét az, hogy az Országos Hitelvédő Egyletnek a magánegyletségi szövegét tartalmazó és a végrehajtási kérvényhez mellékelte kiadványában az 1926. évi október hó 5-én felvett jegyzőkönyv tartalmától eltérőleg az foglaltatik, hogy a részletek pontos fizetésének elmulasztása esetén a hitelezők alapkövetelésének egész hátraléka nyomban és egy összegben esedékes és érvényesíthető. Ezt a szöveget azonban azért nem vehette figyelembe, mert az idézett kormányrendelet 35. §-ának 2. bekezdése értelmében *a kényszeradás és hitelezői között létesült magánegyletségi tárgya a bírói jóváhagyásnak és nem az OHE.-nek az egyletségről szóló közlése*, különösen, ha annak tartalma az eredeti szöveggel meg nem egyezik. Különben is az idézett rendelet 93. §-a alapján csak a bírólal jóváhagyott egyletségi alapján rendelhető el a kielégítési végrehajtás és nem az OHE. közleménye alapján. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 4018/1928/54. sz.)

A kényszeregyletségi iratok szerint az adós tartozott volna végrehajtónak 1929. évi március hó 24-én kezdődően a végrehajtási kérelem beadásáig, vagyis 1929. évi július hó 31-ig minden hónap 24-én 71 P 51 fillért fizetni. Ezzel szemben be-

küldött március hó 26-án 69 P-t, tehát 2 P 51 fillérrel kevesebbet. A hitelező március hó 28-án kelt felszólító levélben nem figyelmeztette az adóst arra, hogy tévesen számította ki a részletet, hanem az összeg megjelölése nélkül az esedékes részlet megfizetését sürgette. Ezt követően az adós csak az 1929. évi május hó 27-én kelt sürgető levélre fizetett ismét 138 pengőt, az utóbbi levélben a hitelező nem figyelmeztette az adóst arra, hogy a részletet tévesen számította ki és hogy emiatt az első részletből is hátralékos 2 P 51 fillér, hanem csak a két elmaradt részletet követelte. Az ezután esedékes negyedik részletet az adós július hó 1-én küldötte be. Ugyanezen a napon kelt a hitelező levele, amelyben az esedékes részlet megfizetését követeli. A fentiek szerint az adós nyilván tévesen számította ki az egyes részleteket és e miatt az esedékes négy részletet nem később, mint a felszólítástól számított nyolc napon belül, de részletenként 2 P 51 fillér híjával küldötte be. Már abból a tényből, hogy a különbözet részletenként csak 2 P 51 fillért tett ki és hogy az adós következetesen ennyivel kevesebbet küldött be, nyilvánvaló volt az, hogy az adós tévedett a részletek kiszámításánál. A hitelezőnek az üzleti életben megkívánt rendes eljárás mellett figyelmeztetnie kellett volna az adóst a tévedésre és követelnie kellett volna a különbözet beküldését. E helyett a hitelező a fent ismertetett leveleiben nemcsak hogy nem figyelmeztette az adóst a tévedésre, hanem ellenkezőleg, úgy fogalmazta azokat, hogy az adós továbbra is tévedésben maradt. Ennélfogva a kir. ítélőtábla megállapította azt, hogy az adósnak az a téves eljárása hogy egy-egy részletet kevesebbre számított és az így nyilván tévesen kiszámított összeget küldötte be a felszólító levelek vételétől számított nyolc napon belül és a hitelező az adós tévedésben tartásához maga is hozzájárult: a Ke. rendelet 79. §-a értelmében a fizetési késedelem beállását, ezzel kapcsolatban a részletfizetési kedvezmény és a 60 %-os hányadban való kielégítés jogának azt az elvesztését nem vonta maga után. Ezért téves a kir. törvényszéknek a kártérítési végre-

hajtást elrendelő végzése. (Debreceni kir. ítélőtábla P. I. 3084/28/1929. sz.)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 92. §-ából kitűnik ugyan az, hogy a bíróilag jóváhagyott egyesség kiterjed azokra a hitelezőkre is, akik a kényszeregyességi eljárásban részt nem vettek, amennyiben az adós az ily hitelezőkkel szemben is az egyességben vállalt kötelezettségeken túlmenő tartozásai alól felszabadul, ily követeléseknek végrehajtási úton a kényszeregyességi bíróság előtt való érvényesítése azonban nem eszközölhető, mert az idézett rendelet 93. §-ának első bekezdése szerint *csupán a bejelentett követelések tekintetében van végrehajtásnak helye* abban az esetben, ha a jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyvnek (táblás kimutatásnak) kivonatából kitűnik az, hogy a bejelentett követelést sem az adós, sem pedig a vagyonfelügyelő nem kifogásolta. Bár sok célszerűségi ok szól a mellett, hogy az eljárásban részt nem vett hitelezőnek is az egyesség hatálya alá tartozó követelését illetően a végrehajtás elrendelése tekintetében a jóváhagyott egyességet ismerő kényszeregyességi bíró döntsön, mégis az idézett rendelet intézkedése, mint singularis jogszabály, kiterjesztőleg nem magyarázható, s ezért irányadónak azt kell elfogadni, hogy *a rendelet be nem jelentett követelések tekintetében a végrehajtás elrendelésére egyébként illetékes per-bírósnak hatáskörét vagy illetékességét korlátozni nem akarta.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 929/45/1928. sz.)

Az 1410/1926. M. E. számú rendelet 79. §-a akként rendelkezik, hogy a késedelmet az egyesség teljesítésében akkor kell beállottnak tekinteni, ha adós esedékessé vált tartozását a hitelező által az utólagos teljesítésre legalább nyolc napot tevő záros határidő engedésével hozzáintézett írásbeli megintés ellenére ki nem elégíti. Végrehajtató állította ugyan, hogy a csatolt, 1928. évi augusztus hó 3-án kelt levelet ajánlottan küldte el az adós cégnek, a bemutatott levélmásolathoz azonban az ajánlott levél postai feladásáról szóló tanusítványt nem csatolta. Arranézve, hogy a

levél ajánlottan adatott fel s hogy az ajánlott levél adós birtokába jutott, tanukat kért kihallgatni. A kir. ítélőtábla a jelen perenkívüli eljárásban tanuk kihallgatását fogyanatosíthatónak nem látta, annál kevésbbé, mert *végrehajtható okirattal lett volna kötelessége bizonyítani az adósok fizetési kötelezettségének beálltát.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 10,792/14/1928. sz.)

A jóváhagyott egyesség értelmében adósok arra kötelezték magukat, hogy az egyesség hatálya alá eső követelések végkiegyenlítésül a tőke, a vonatkozó kamatok és perköltségek 50 %-át fizetik meg az eljárást befejezetté nyilvánító végzésnek közzétételétől számított 30 napon belül nyolchavi egyenlő részletben. Az egyességben felek megállapodtak abban is, hogy a hitelezőknek az egyességből folyó és a rendeleten alapuló *végrehajtási joga* minden egyes részletre nézve ennek teljesítési időpontjától számított 15 napra áll be. Nyilvánvaló, hogy egyességet kötő felek *ez utóbbi meghatározás által a fizetési határidőt 15 nappal meghosszabbították.* Ámde ezen teljesítés tekintetében az adósok a Ke. rendelet 79. §-a értelmében csak úgy lettek volna késedelembe ejthetők, illetve *a követelés elengedett része csak akkor éledt volna fel és vált volna végrehajthatóvá,* ha adósok esedékessé vált tartozásukat s a hitelező által az utólagos teljesítésre legalább nyolc napot tevő záros határidőnek engedésével hozzájuk intézett *írásbeli megintés ellenére nem fizették volna ki.* Ilyen, a tartozás esedékessé válása után történt írásbeli megintést pedig hitelező adósokhoz nem intézett, mert a hitelezők által bemutatott megintő levél 1929. évi február hó 6-án, tehát az esedékességet megelőzően kelt, az időelőtt intézett megintés sem a negyedik egyességi részlet végrehajthatóvá válását, de annál kevésbbé az elengedett követelés feléledését nem eredményezhette. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 4111/31/1929. sz.)

A kir. ítélőtáblának az a jogi álláspontja, hogy a kényszeregyességi eljárás keretében *csak az adós által elismert és a vagyonfelügyelő által nem kifogásolt és az egyesség értelmében esedékessé*

vált követelés tekintetében van helye végrehajtásnak. A végrehajtató 16,000 P követelése erejéig kért végrehajtást, ámde ennek a követelésnek esedékessé vált a nem volt megállapítható, mert végrehajtató a jóváhagyó végzés 3. bekezdése, illetve a Ke. 79. §-a értelmében nem igazolta azt, ennek hiányában pedig a végrehajtás elrendelhető nem volt azért, mert azon alapra fektetett végrehajtási igénye, hogy adós külön kielégítési igényét elismerte, nem helytálló. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8959/37/1929. sz.)

Nincs oly jogszabály, amely a külön kielégítési joggal biztosított és ehhez képest az 1410/1926. M. E. számú rendelet 77. §-a értelmében a kényszeregyesség által nem érintett követelés kifizetésének elmulasztásához azt a jogkövetkezményt fűzné, hogy ezáltal a kényszeregyességi eljárás alá tartozó és pontosan fizetett egyéb tartozások is esedékessé válnak, következésképpen *a jelzett mulasztás csak a vonatkozó követelésnek végrehajtási úton való behajtására nyújt jogos alapot*, annak következménye azonban az eredeti teljes követelés felélése nem lehet. (Debreceni kir. ítélőtábla P. II. 50/1928. sz.)

A végrehajtási kérvényhez csatolt táblás kimutatás szerint adós a bejelentett követelést 4460 P erejéig ismerte el, *kamatok elismerése a táblás kimutatásban nem foglaltatik*, ehhez képest végrehajtató, aki a Ke. Rendelet 93. §-a értelmében van jogosítva a végrehajtást megkérni, csupán a táblás kimutatás alapján kitüntetett összeget veheti végrehajtási igényének alapjául. Mint-hogy pedig a táblás kimutatásban kamatok nem foglaltatnak, helyesen járt el az elsőbíróság, amikor csupán a késedelmi kamatokat találta megállapíthatóknak. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 12,642/33/1929. sz.)

Amennyiben a jogerősen jóváhagyott csődön-kívüli kényszeregyességben — a táblás kimutatás felhívott tartalmára tekintettel — kamatfizetési kötelezettség nem is foglaltatik, az 1881: LX. tc. 43. §-a értelmében *a teljesítési határidő lejártától a késedelmi kamat jár*. Amennyiben tehát az elsőbíróság merőben téves jogi-

álláspontjából kifolyólag a végrehajthatót a kamatokra irányuló kielégítési végrehajtási kérésével elutasította, a felfolyamodás alapos, miért is annak a kir. ítélőtábla helyt ad. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 5932/39/1927. sz.)

A táblás kimutatás szerint az adós a végrehajtható követelését teljes egészében kifogásolta. Ily körülmények közt a Ke. rendelet 93. §-ának 1. pontja értelmében kielégítési végrehajtásnak helye nem lehet, mert e pont alapján csak akkor lehet kielégítési végrehajtásnak helye, ha a követelést sem az adós, sem a vagyonfelügyelő nem kifogásolta. Ennek folytán a kir. ítélőtábla az első bíróságnak kielégítési végrehajtást rendelő végzését nem hagyhatta helyben. Ámde a *kielégítési végrehajtási kérelemben, ha az nem teljesíthető, a biztosítási végrehajtás elrendelése iránt való kérelem bennfoglaltnak tekintendő*, másrészt pedig a felhívott rendeletszakasz 2. pontja értelmében biztosítási végrehajtásnak van helye az egyességben megállapított fizetési határidő elteltével, ha a hitelező követelését valószínűvé teszi. Végrehajtható kérvényéhez becsatolta a budapesti kir. törvényszék 1923. évi február hó 22. napján kelt 16. P 31,098/1928/4—5. számú végzésének kiadmányát, amely szerint az adós ellen a kielégítési végrehajtás 12,000 K tőke és ennek járulékai erejéig a végrehajtható cég javára elrendeltetik. Ezen végzés tartalmával a kir. ítélőtábla valószínűsítve látta a végrehajthatónak a táblás kimutatás 29. tételszáma alatt bevezetett 12,000 K-ból és járulékaiból álló követelését, s tekintettel arra, hogy végrehajtható a kérvényéhez becsatolt ajánlottan feladott levele tartalma szerint adóssá a lejárt részleteknek a megfizetésére a Ke. rendelet 79. §-a értelmében felszólította s így az egyességben megállapított fizetési határidő eltelt, ehhez képest a kielégítési végrehajtás helyett a biztosítási végrehajtást kellett a kezesek által vállalt 50 %-os készfizetői kezesség alapján elrendelni és az elsőbíróság végzését ilyen értelemben megváltoztatni. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 3195/56/1929. sz.)

A jogerős egyesség szerint az adós kötelezte

magát, hogy az egyesség hatálya alá eső tartozásai 50 %-át az eljárást befejezetté nyilvánító végzésnek a Budapesti Közlönyben való közzététele napjától számított nyolc hónap alatt három egyenlő részletben megfizeti. Azon esetre, ha az adós a határidőket nem tartaná be, úgy egész vagyonát (ingatlanát és üzleti berendezését) a hitelezők rendelkezésére bocsátja és a hitelezők megbízzák az értékesítéssel a vagyonsfelügyelőt, ki az üzlet és ingatlan eladása iránt intézkedik és azok eladási árából a hitelezőket az egyességi ajánlat értelmében kielégíti. *A fenti egyesség szerint az adós és a hitelezők nemteljesítés esetére a végrehajtást kizárták és a nemteljesítéshez más jogkövetkezményeket fűztek. Ezek alapján, ha az adós nem tartotta be a vállalt egyességi feltételeket, vele szemben az egyesség értelmében a kielégítési végrehajtást nem lehetett elrendelni és ezért az elsőbíróság végzését megváltoztatva, a végrehajthatót kérelmével el kellett utasítani.* (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 8018/28/1928. sz.)

Felperes a jelen perbeli követelését a főadós ellen a kényszeregyességi eljárás során nemcsak bejelentette, hanem a jogerős csődönkívüli kényszeregyességet jóváhagyó végzés alapján a kielégítési végrehajtást az egyenes adós ellen el is rendeltette, ezzel pedig a felperes követelése e hányadának behajtása iránt a maga részéről, bár eredménytelenül, a szükséges lépéseket megtette, azt pedig alperes — *kezes* — maga is beismerte, hogy a felperes érészben sem nyert kielégítést. (Kúria VII. 9438/1926. sz.)

A jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyv (táblás kimutató) oly kivonata alapján, amelyből kitűnik, hogy a bejelentett követelést az adós nem kifogásolta, az adós ellen kielégítési végrehajtásnak van helye, *s a készfizető kezes ellenében kezesi nyilatkozata alapján közvetlenül a kielégítési végrehajtás elrendelésének csak akkor van helye, ha a főadós a hitelező bejelentett követelését a kényszeregyességi eljárás során nem kifogásolta.* (Budapesti kir. ítélőtábla 8. P. 7514/61/1926. sz.)

Az adós és hitelező között létrejött magán-eggyességet jóváhagyó 12. sorsz. jogerős végzésben foglalt egyesség szövege szerint annak tartalmáért S. M. egyezer pengő erejéig *egyetemes készfizető-kezes*éget vállalt olyképp, hogy ez a kötelezettsége mindaddig fennáll, amíg az egyesség joghatálya alá eső hitelezők hányadkövetelései teljes kiegyenlítést nem nyertek. Minthogy az egyesség szerint kezességi kötelezettsége mindaddig fennáll, amíg az egyesség joghatálya alá eső hitelezők hányadkövetelései teljes kiegyenlítés st enm nyertek és 1000 P erejéig az *összhitelezőkkel szemben vállalta ezt a kötelezettséget*, nyilvánvaló, hogy S. M.-nek, hogy kötelezettségeinek az összhitelezők irányában eleget tehessen, csak ahhoz volt joga, hogy vagy az 1000 P-t teljes összegében az összhitelezők részére kielégítésük végett bírói letétbe helyezze, vagy pedig minden egyes hitelezőt olyan összeg erejéig elégítsen ki, amely megfelel annak az aránynak, amely az összhitelezők követeléseinek a végösszege és az egyes hitelező követelése között fennáll. *Semmiképpen sem volt azonban ahhoz joga, hogy a vállalt 1000 P-nyi készfizető-kezesi összeget az őt támadó két hitelező követelésének részbeni kiegyenlítésére egyszerre és egy összegben kifizesse*, mert ez nem felel meg az összes hitelezők irányában az őket illető hányadok kielégítése tekintetében vállalt kötelezettségének, sem az összes hitelezők egyenlő elbánása elvének (par conditio creditorum). Amennyiben pedig ennek a kötelezettségének teljesítése körül le nem küzdhető nehézségek merültek volna fel, módjában állott azokat a vállalt kezességi összegnek bírói letétbehelyezésével magától elhárítani. A teljes összegében feléledt követelés tekintetében készfizető-kezesi felelőssége is az általa vállalt összeg erejéig beállott. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 10,219/39/1928. sz.)

Az alperes *mint kezes ellen támasztható igény megállapításának szerződésileg kikötött előfeltétele* az, hogy a követelés behajtása az egyenes adósokkal szemben előzetesen megkíséreltessék. A behajtás azonban a dolog természete szerint

csak akkor történhetik meg, ha a fizetést nem teljesítő vagy azt megtagadó egyenes adósokkal szemben a követelés érvényesítettett és illetőleg, ha az velük szemben bíróilag megállapítottatott. Mint-hogy pedig felperes a kereseti követelés alperes ellen való érvényesíthetésének eme előfeltételeit megállapítási per lefolytatásával nem igazolta, és mert az egyenes adósok ellenében lefolytatott kényszeregyességi eljárás egymagában annak megállapítására sem szolgálhat alapul, hogy az egyenes adósok elleni állítólag fennálló követelés behajthatatlanná vált, alapos alperesnek az a kifogása, hogy felperes a követelés behajtásának a fentiek értelmében való megkísérlése előtt ellene sikerrel fel nem léphet. (Kúria VII. 7937/1927. sz.)

A kezeseknek az egyességben foglalt nyilatkozata szerint a kezesek a készfizető kezességet az egyességben megállapított összeg erejéig úgy vállalták, hogy ezt az összeget az Országos Hitelvédő Egylet pénztárába letétként fizetik be. Mivel a nyilatkozatból kitűnőleg a kezesek a hitelezőkkel kötelezettségeik teljesítése tekintetében közvetlen jogviszonyba nem léptek s így az egyes hitelezők a kezesekkel szemben végrehajtási jogot nem szereztek, a kir. törvényszék V. M. hitelezőt a kezesek elleni végrehajtási kérelmével annál is inkább helyesen utasította el, mert az iratok tanúsága szerint a kir. törvényszék az Országos Hitelvédő Egylet kérelmére a kielégítési végrehajtást a kezesek ellen már el is rendelte. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 7942/37/1929. sz.)

Nem helytálló a kezes ama kifogása, amely szerint ellenében a kielégítési végrehajtás csak az általa biztosítéskul felajánlott szabadalmi vagyoni illetőségére volna korlátozandó, mert a jogerős kényszeregyesség szövege szerint kezes ezt a vagyontárgyat a hitelezők további biztosítására felajánlotta ugyan, de ezenfelül az 50 %-os egyességi tartozás fizetéséért az egyetemleges készfizetői kezességet az egyenes adósokért minden vagyoni korlátozás nélkül elvállalta. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 1339/47/1929. sz.)

A jóváhagyó végzés szerint F. M. az egyességért elvállalta az egyetemleges és készfizetői kezessé-

get, de csupán 4000 P erejéig, olykép, hogy kezességi kötelezettsége mindaddig fennáll, míg az egyesség joghatálya alá eső hitelezők hányadkövetelései teljes kiegyenlítést nem nyertek. A vállalt kezesség a jelen esetben annyit jelent, hogy a kezes az adósnak a végrehajtató hitelező javára lejárt 1410 P 83 fillér tartozását oly arányban tartozik a végrehajtatonak megfizetni, ahogyan az egyesség jóváhagyásánál alapul vett 84,015 P 42 fillér osztartozáshoz aránylik a kezes által elvállalt 4000 P összeg. Vagyis 84,015 P 42 fillér úgy aránylik a 4000 P-höz, mint 1410 P 83 fillér aránylik a 67 P 17 fillérhez. A kezes ellen tehát akkor, amikor az adós ellen 750 P 98 fillér lejárt tőkekövetelés erejéig lett a *kielégítési végrehajtás elrendelve*, csupán 67 P 17 fillér tőke erejéig volt a kielégítési végrehajtás elrendelhető, azért, mert ennél nagyobb kielégítés a többi számbavett hitelező aránylagos kielégítését sértené. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 4463/29/1929. szám.)

Felfolyamodó kényszeregyességi adós egyedül azon az alapon támadta meg az elsőbíróság végzéseit, hogy abban az időpontban, amikor a végrehajtások elrendeltettek, a végrehajtatóknak végrehajtási joga már elenyészett, mert velük abban egyezett meg, hogy követelésükre heti 100 P-t törleszt, illetőleg hogy «követelését egyelőre nem kéri». Minthogy ezek a körülmények valóságuk esetén arra alkalmasak, hogy végrehajtást szenvedők a végrehajtatóval szemben végrehajtásmegszüntetési pert tegyenek folyamatba, mert a felfolyamodásból kitűnőleg e körülmények a kényszeregyesség megkötése után merültek fel, s mint-hogy ekkép felfolyamodó panasza ebben a perenkívüli eljárásban nem orvosolható, de így meg nem döntöttnek kell tekinteni azt, hogy végrehajtatóknak a végrehajtás megkérése időpontjaiban a kényszeregyesség értelmében a végrehajtás megkéréséhez joguk volt, a felfolyamodásnak helyt adni nem lehetett. (Budapesti kir. ítélőtábla P. VIII. 13,158/56/1929. sz.)

Az alperes a főadós anyja, aki készfizetési kezességet vállalt fiáért. E közeli rokoni viszony-

nál fogva az alperesnek tudnia kellett arról, hogy a felperes a főadóst perelte és hogy vele szemben költsége merült fel. És pedig a jelen per során felmerült költségek tekintetében már a kereset tartalmából is. Ezek alapján az alperes tartozik a felperesnek megtéríteni azt a költséget is, amely a főadós elleni per és végrehajtás során keletkezett. Ezt az alperes annál kevésbbé sérelmezheti, mert a főadós elleni pernek és végrehajtásnak az eredménye volt — a megállapított tényállás szerint — az, hogy a főadós kényszeregyességi tömegéből a követelés igen tetemes része (16,000 pengő) befolyt és ekként a jelen perbeli alperes kötelezettsége is jelentékenyen csökkent. A per és végrehajtási költség tehát végeredményben az alperes javára is szolgált. (Kúria P. VI. 7891—1927. sz.)

A követelés el nem ismert része erejéig még feléledés esetén sem lehet az egyesség és a táblás kimutatás alapján végrehajtást elrendelni. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1502/1929/45. sz.)

Az a szabály, amely szerint a jogerősen jóváhagyott egyesség és táblás kimutatás oly kivonata alapján, amelyből kitűnik, hogy az adós a követelést nem kifogásolta, az adós ellen végrehajtásnak van helye, általában mindennemű, tehát nem kizárólag az egyesség hatálya alá eső követelésre vonatkozik. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 290/1927/170. sz.)

Miután a végrehajtható a biztosítási végrehajtást azon az alapon kérte, mert a végrehajtást szenvedő az ítélet ellen halasztó hatályú fellebbezettel élt, ily esetben pedig a biztos ításivégrehajtásnak a Pp. 51. §-a alapján helye van, közömbös, hogy az egyességben vállalt hányad kifizetésére nyolc-hónapi határidő lett kikötve, mert ezúttal nem a kifizetésről, de a halasztó hatályú fellebbezettel folytán szerzendő biztosításról van szó. (Kúria P. V. 7843/1928. sz.)

A Ke. a kényszeregyességi eljárás alatti per-folytatás kérdését nem rendezi. A Ke. 93. §-ának 3. bekezdése is csak annyit mond, hogyha a hitelező a kifogásolt követelés megállapítása végett a Pp. 130. §-a alapján pert tesz folyamatba, a keresetet az idézett §. feltétele nélkül is megindít-

hatja. Ebből azonban annyi mégis következtethető, hogy a rendeletalkotó csak a kifogásolt követelés peres úton való megállapítását, azaz ennek sem a behajtását tartotta létjogosultsággal bírónak: míg a *nem kifogásolt követelésre nézve a perfolytatás felesleges voltára gondolt*. Ezért kényszeregyesség alatti perfolytatás költsége a felperest terheli, ha a per alatt az egyesség létrejön és emiatt a keresetet elutasítja a bíróság. A Pp. 425. §-ának 1. bekezdése is kimondja, hogy csak a jog célirányos érvényesítésére szükségesnek ítélt költségben való marasztalásnak van helye. Ámde attól kezdve, hogy a felperes tudomást nyer a kényszeregyességi eljárás folytatásáról, a per folytatása már nem célirányos: azt tehát már csak a költségviselés veszélyének a terhével folytathatja arra az esetre, ha az egyesség létrejön, amely az ő követelését a jogerő hatályával rendezi. (Budapesti kir. ítélőtábla P. II. 4100—1927. sz.)

Az egyesség joghatálya csődben.

94. §. Az egyességi eljárás befejezése után az adós ellen nyitott csődben az adós részéről az egyesség értelmében végzett jogcselekmény csak akkor támadható meg, ha a másik félnek az 1881 : XVII. tc. 27—29. §-ában a megtámadhatóság előfeltételéül megszabott tudomása az egyességi eljárás befejezése után felmerült tényre vonatkozott.

Az egyességi eljárás befejezése után nyitott csődben meg nem támadhatók az adósnak az e rendelet értelmében hatályos ama jogcselekményei, amelyeket az eljárás során tett bírói intézkedés értelmében vagy egyébként az eljárás folyamán végzett.

A csődben a követeléseket kiegyenlítettnek kell tekinteni, ha a hitelező az egyesség-

ben megállapított összeget megkapta ; ellenesetben a követelést csak ama hányad erejéig kell törlesztettnnek tekinteni, ahányad része a tényleg fizetett összeg az egyesség értelmében fizetendő összegnek.

Bírói gyakorlat. Amennyiben a kényszeregyességi adós a kényszeregyességi hányadra fizetést nem eszközölt s ellene utóbb csőd nyitattik, a hitelezők követeléseiket a csődben a kényszeregyességi hányadra tekintet nélkül eredeti összegükben érvényesíthetik abban az esetben is, ha a kényszeregyességben az egyességnek az adós részéről be nem tartása esetére a követelések felélése ki nem is köttetett. (Kúria P. VII. 5831/1928. sz.)

Az anyagi jog szabályai em zárták ki, hogy az adós tartozáselismerő nyilatkozatát a kényszeregyességi eljárás folyamán megtegye, tehát a tömeggondnok annak hatályát utóbb azon az alapon, hogy az elismert összegben meg nem engedett mértékű kamatok foglaltatnak, kifogás tárgyává nem teheti, az ekként joghatályos elismerésnek a csődtörvény által szabályozott megátadását pedig kizárja az 1410/1926. M. E. számú rendelet 94. §-ának 2. bekezdésében foglalt az a szabály, hogy az egyességi eljárás befejezése után nyitott csődben az adósnek az eljárás folyamán végzett hatályos jogcselekményei meg nem támadhatók. (Kúria P. VII. 7651/1928. sz.)

XII. Fejezet.

Az egyesség hatálytalanítása.

95. §. Ha az egyesség — ideértve a magán-egyeségi eljárás során létrejött egyességet is — az adósnek vagy az adós tudtával másnak a 82. §. 4. pontjában meghatározott magatartása folytán jött létre, a hitelező a jóváhagyó végzés jogerőre emelkedésének

napjától számított két éven belül az adós ellen indított keresettel kérheti, hogy az egyességet vele szemben hatálytalanná nyilvánítsák és ennek megfelelően az adóst, ha az egyességben elengedett szolgáltatás lejárt, annak teljesítésére kötelezzék. Ugyanez áll akkor, ha az egyesség — a jelen rendeletben említett eseteken kívül — nem egyforma elbánásban részesítette azokat a hitelezőket, akiknek nincs előnyös kielégítési joguk. (29. §. 3. bekezdés ; 77. §. 1. bekezdés). A kétévi határidő folyására az elévülés szabályai megfelelően állanak.

A perre kizárólag az a törvényszék illetékes, amely előtt az egyességi eljárás lefolyt, illetőleg amely az e rendelet értelmében létrejött magánegyességet jóváhagyta.

Az adósnek vagy másnak az 1. bekezdésben említett magatartására alapított kereseti jog nem illeti meg azt a hitelezőt, aki a károsító cselekményben résztvett.

A hatálytalanítás folytán a hitelező nem veszti el azokat a jogokat, amelyeket az egyesség az ő javára az adóssal vagy harmadik személlyel szemben megállapít.

Bírói gyakorlat. A csődönkívüli kényszeregyességi eljárást szabályozó 4070/1915. sz. M. E. számú rendelet 64. §-a szerint az egyesség csak abban az esetben hatálytalanítható az azt megtámadó hitelezővel szemben, ha az egyesség az adósnek vagy az adós tudtával másnak ezen rendelet 54. §. 1. pontjában meghatározott magatartása folytán jött létre. Ezzel szemben az a körülmény, hogy az adós a felperest nem értesítette a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás folyamatbatételéről és hogy az adós alperes a fel-

peres követelését be nem jelentette, a hatálytalanságra jogszerű alapul nem szolgálhat. (Kúria P. IV. 3116/1918. sz.)

II. Rendelkezők a csődeljárás során köthető kényszeregyesség tárgyában.

A kényszeregyesség feltételei.

96. §. Az 1881 : XVII. törvénycikkben foglalt csődtörvény 200. §-ának 1. bekezdése úgy módosul, hogy az eljárás a kényszeregyesség tekintetében nem indítható meg, ha a közzadás a tartozások kiegyenlítésére fel nem ajánlja, hogy az e rendelet értelmében szükséges (6. §. 1. bekezdés 1. pont, idézett §. 2. bekezdés) legkisebb hányadot a jelen rendeletben megszabott (idézett §. 1. bekezdés 1. pont, idézett §. 3. bekezdés) vagy az e rendelet értelmében bíróilag megszabható (81. §. 3. bekezdés) leghosszabb határidő alatt megfizeti, továbbá akkor sem, ha az adós a csőd megnyitását megelőző öt éven belül a jelen rendelet idézett §. 1. bekezdésének 10. pontjában meghatározott büntetendő cselekmények valamelyike miatt jogerősen el volt ítélve vagy az adóst jogerősen vád alá helyezték avagy közvetlenül főtárgyalásra megidézték és jogerősen fel nem mentették vagy az eljárást jogerősen meg nem szüntették.

(A legkisebb hányad eredeti 40%-os összegét 50 %-ra emelte fel az 1927. évi június hó 8-án életbelépett 5000/1927. M. E.

számú módosító rendelet. Utóbb az 1560/1928. M. E. számú rendelet 60%-ra emelte fel, de ez az újabb felemelés nem lépett életbe, mert ennek az 1560/1928. M. E. számú rendeletnek életbelépését további rendelkezésig felfüggesztette az 1928. évi július hó 3-án életbelépett 3070/1928. M. E. számú rendelet. Ekként az 5000/1927. M. E. számú rendelet szerinti emelés maradt hatályban, vagyis az 50 %-os legkisebb hányad.)

A közeli hozzátartozókkal egy tekintet alá eső személyek.

97. §. Az 1881 : XVII. tc. 212. §-a 1. bekezdésének 2. pontja azzal egészített ki, hogy a kényszeregyességnél szavazati joggal a közadósnek az idézett pontban megjelölt közeli hozzátartozóin felül azok a személyek sem bírnak, akik a 72. §. 2. bekezdése értelmében a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban az adós közeli hozzátartozójával egy tekintet alá esnek.

III. Vegyes, életbeléptető és átmeneti rendelkezések.

A csődtörvény és a Pp. alkalmazása.

98. §. Az 1881 : XVII. tc. 39—44., 46., 68., 70. és 71. §-át az egyességi eljárásban megfelelően alkalmazni kell.

Amennyiben a rendelet másként nem rendelkezik, az eljárásra a polgári perrend-

tartásnak — mégpedig elsősorban a járás-bíróági eljárásra vonatkozó — rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Soronkívüli eljárás.

99. §. Mind az első-, mind a felfolyamodási bíróság az egyességi eljárás egész folyamán soronkívül jár el és az eljárásnak lehető gyorsasággal való bevégzéséről gondoskodik.

A törvényszék elnöke e rendelkezés megtartását felügyeleti hatáskörében állandóan ellenőrzi és a késedelem megelőzéséről gondoskodik.

(Az 1928. évi január hó 15-én életbelépett 210/1928. M. E. számú rendelet 4. §-a ekként rendelkezik :)

Hatályát veszti az 1410/1926. M. E. számú rendelet 99. §-ának második bekezdésében foglalt az a rendelkezés, hogy az ügymenetről negyedévenként az igazságügyminiszter elé részletes jelentést kell terjeszteni.

Illeték.

100. §. Az egyességi eljárásban lerovandó törvénykezési illeték mértékét, lerovásának módját és az ezzel kapcsolatos rendelkezéseket — az igazságügyminiszterrel egyetértve — a pénzügyminiszter rendelettel állapítja meg.

Bírói gyakorlat. Adós felfolyamodása folytán az *egyességi illeték* címén a bíróságnál elnöki le-

tétbe helyezett összegnek *hivatalból való visszautalása is elrendelendő volt*, mert a 102,700/1927. P. M. sz. rendelet szerint *egyességi illeték csak bíróilag jóváhagyott egyesség után jár*. (Győri kir. ítélőtábla P. II. 1539/42/1928. sz.)

A panaszostól, mint ügyvédtől általa beadott kényszeregyességi kérvény hiányos felbélyegzése miatt követeltetik az egyszeres és felemelt illeték. Minthogy a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás az 1410/1926. M. E. sz. kormányrendelettel nyert szabályozást és így ez nyilvánvalólag nem tartozik a polgári perrendtartással szabályozott bírói eljárások közé: az 1914. XLIII. tc. 54. §-ában foglalt ama rendelkezés, amely szerint a polgári perrendtartással szabályozott bírói eljárásban *a bélyegben lerovandó illetékért elsősorban a felet képviselő ügyvéd felelős, alkalmazást itt nem nyerhet*, ennél fogva ez esetben az illetékszabályok 94. §-ának 3. pontjában foglalt amaz általános rendelkezés alkalmazandó, amely szerint min azok, akik más nevében a hatóságoknál valamely bélyegköteles beadványt benyújtanak, a bélyegilleték lerovásáért — a 89. §. d) pontjában megjelölt személyeknek, azaz azoknak, akiknek érdekében a beadvány benyújtatott, elsősorban való lerovási kötelezettsége mellett — másodszorban érvényesíthető kezességgel tartoznak. Miért is e rendelkezésnek megfelelően meg kellett állapítani, hogy a panaszossal, mint meghatalmazottal szemben a jelen esetben csupán a kezesség érvényesítésének van helye akkor, ha a kiszabott illeték az elsősorban kötelezettől behajtható nem lenne. (M. kir. közigazgatási bíróság 13,965/1927. P. sz.)

Midőn a magánegyesség létrehozása sikerül és ennek következtében a bíró előtti egyesség létrehozása céljából tárgyalás szükségessé nem válik s így arról jegyzőkönyv sem készülhet, az *egyességi tárgyalásról készült jegyzőkönyv után megszabott illeték lerovásának helye nincs*. (Közigazgatási bíróság 297/1927. P. sz.)

A hitelvédő szerv előtti egyességi tárgyalásról felvett jegyzőkönyv illetékmentes. (Közigazgatási bíróság 5608/1928. P. sz.)

Életbelépés, átmeneti és vegyes rendelkezések.

101. §. Ez a rendelet 1926. évi március hó 5. napján lép életbe.

Azokban az ügyekben, amelyekben az egyességi eljárás megindítása iránti kérvényt az említett nap előtt már benyújtották, a korábbi jogszabályok azzal az elteréssel nyernek alkalmazást, hogy az eljáró bíró határozata ellen benyújtott felfolyamodást, mint előterjesztést a kir. törvényszék tanácsa bírálja el. Ha azonban a felfolyamodást a kir. ítélőtáblához már felterjesztették, azt a kir. ítélőtábla intézi el.

Ahol a jelen rendelettel hatályukat veszttő korábbi jogszabályokra történik hivatkozás, ott e rendeletnek megfelelő rendelkezéseit kell érteni.

Bírói gyakorlat. A jelen kielégítési végrehajtási kérelem benyújtásakor a 4070/1915. M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezése folytán az 1410/1926. M. E. számú rendelet volt érvényben, melynek 101. §-ának 2. bekezdése kimondja, hogy *ahol jelen rendelettel hatályukat veszttő korábbi jogszabályokra történik hivatkozás, ott e rendeletnek megfelelő rendelkezéseit kell érteni.* Az 1912 : LIV. tc. 31. §-ának 7. pontjában impliciten említett külön törvényes rendelkezés — ezúttal kényszeregyességi rendelet — alatt tehát a jelenleg hatályban lévő rendelet értendő. Ennek 93. §-a — továbbfejlesztve a korábbi rendelet 62. §-át — kimondja, hogy a jogerős bírói jóváhagyással ellátott egyesség és a tárgyalási jegyzőkönyvnek (táblás kimutatásnak) oly kivonata alapján, amelyből kitűnik, hogy a bejelentett követelést az adós vagy a vagyonfelügyelő nem kifogásolta, az adós, valamint azon személy ellen, aki az adós kötelességeiért a felelősség vállalására késznek

nyilatkozott, kielégítési végrehajtásnak van helye. *Téves tehát az elsőbíróság végzése, hogy a kezesek ellen azért, mert az eljárás még a korábbi rendelet alapján folyt az adós ellen és mert a korábbi rendelet a kezesek ellen nem adott végrehajtási jogot, jogalap hiányában a végrehajtás nem rendelhető el.* Téves azért, mert az előadottak szerint az új rendelet 93. §-a irányadó és ez a kielégítési végrehajtás elrendelését megengedi. Ezekből az okokból a végzést feloldani és az elsőbíróságot a jelen felfolyamodás költségére is kiterjedő újabb érdemi határozat hozatalára kellett utasítani. (Pécsi kir. ítélőtábla P. IV. 147/1930/56. sz.)

Végrehajtás ; bírói ügykezelés és ügyvitel.

102. §. Ezt a rendeletet az igazságügy-miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve hajtja végre ; ugyanő állapítja meg a bírói ügykezelés vagy ügyvitel terén az e rendelet folytán netán szükséges szabályokat.

Kelt Budapesten, 1926. évi február hó 23-án.

(A rendelet kihirdetése a Budapesti Közlöny 1926. évi február hó 24-iki 44. számában történt meg. A rendelet végrehajtási rendelete most következik.)

A m. kir. igazságügyminiszternek 10,200/1926. I. M. számú rendelete a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú minisztériumi rendelet végrehajtása tárgyában.

A csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú rendelet (rövidítve : R.) 102. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem :

1. §. A R. 2. §-a értelmében az egyességi eljárásban a kir. törvényszéknél egyesbíró jár el. Az egyesbíró a törvényszék elnöke minden év végén rendszerint a következő egész évre kiterjedő hatállyal jelöli ki (Tüsz. 2. §.).

A törvényszéknek az előterjesztések elbírálására hivatott tanácsában (R. 90. §.) az eljáró egyesbíró nem vehet részt.

2. §. A hirdetményeknek a hivatalos lapban vagy más lapban való közzétételéről a bírósági iroda gondoskodik.

Az egyességi eljárás megindításának feljegyzése (R. 13. §.) iránti megkeresést az eljárás megindításakor azonnal ki kell adni. A megkeresésben meg kell jelölni az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napját és a megkereséshez mellékelni kell a hirdetmény egy példányát.

3. §. A R. 8. §-a értelmében kitűzött tárgyalási határnap előtt a vagyonfelügyelő közreműködésével az I. szám alatt mellékelt minta szerint táblás kimutatást és a bejelentő hitelezőkről betűsoros jegyzéket kell készíteni, amely utóbbi mindegyik hitelező neve mellett feltünteti a bejelentés ügyszámát is. A táblás kimutatást a tárgyalás berekesztése után a bíró és az adós írják alá. A táblás kimutatásba a bejegyzéseket a bíró vörös tintával teljesítse és azt, hogy a bejegyzések tőle származnak, a táblás kimutatásra vezetett és kelettel ellátott záradékban tanusítsa.

A magánegyességi eljárásban (R. IV. fe-

jezet) szintén kell készíteni az előbbi bekezdésnek megfelelő táblás kimutatást, e kimutatásban azonban az I. számú melléklet 9., 10. és 13. rovata üresen marad (R. 30. §. 1. bekezdése).

Ha a R. 93. §-ának értelmében a hitelezők valamelyike a táblás kimutatásból kivonatot kért és azt neki kiadták, ezt az «Észrevételek» rovatában a bírósági iroda tünteti fel.

4. §. Ha az érdekeltek valamelyike a magánegyességi eljárás során létrejött magánegyesség elleni észrevételét (R. 33. §.) tévesen a bíróságnál nyújtaná be, az észrevételt nem kell visszautasítani, hanem az iratoknak az ügyben eljáró Hitelvédő Egylet részéről történt beterjesztéséig nyilván kell tartani.

5. §. A vagyonfelügyelő fogadalmának (R. 14. §. 3. bekezdése) szövege a következő:

«Én N. N. becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy vagyonfelügyelői tisztemben híven járok el, a bíróság részéről szükséges tájékozódásokat alapos utánjárással szerzem meg, jelentéseimet a valóságnak megfelelően készítem el, a követelések megvizsgálásában és kifogásolásában lelkiismeretesen járok el, lelkiismeretesen gondoskodom arról, hogy az adós üzlete (gazdasága, kenyérkeresete) a lehetőséghez képest továbbfolytatható legyen és felügyelek arra, hogy az adós vagyonából semmit el ne vonjanak.»

6. §. Ha a bíró az eljárást megszüntette, az iratokat a megszüntetendő határozat jogerőre emelkedése és a R. 87. §-a értelmében

szükséges intézkedések megtétele után haldéktalanul bemutatja a bíróságnak oly célból, hogy utóbbi a R. 88. §-a értelmében intézkedhessék.

7. §. A R. hatálya alá tartozó ügyeket, mint «kényszeregyességi ügyek»-et a Tüsz. értelmében kell kezelni. Az iratborítékot a II. szám alatt mellékelt minta szerint kell készíteni.

A kényszeregyességi ügyekről a III. szám alatt mellékelt minta szerint Ke. jelzéssel külön ügykönyvet kell vezetni (Tüsz. 45. §.), ebbe az ügykönyvbe tartoznak a R. hatálya alá eső összes ügyek.

8. §. Előterjesztés (R. 90. §.) esetében az eljáró bíró az iratokat felterjesztő-lap nélkül rövid jelentéssel terjeszti a törvényszék tanácsa elé. A felterjesztést a tájékoztató jegyzék (Tüsz. 62. §.) harmadik rovatában kell jelezni.

A tanácshoz terjesztett ügyekről külön ügykönyvet vezetni nem kell, a tanács az elintézéseket a Tüsz. 53. §-a utolsóelőtti bekezdésének megfelelően külön tárgyalási naplóban tartja számon.

9. §. Az ügykönyv 10—15. rovataiba bejegyzett adatok évi összegét a 2600/1923. I. M. szám (Igazságügyi Közlöny XXXII. évf. 1. szám mell.) rendelettel megállapított ügyforgalmi és tevékenységi kimutatásnak D. V. részében az 56. sor után 56/a) — 56/f) számok alatt bevezetett újabb sorokban kell az ügykönyv rovatainak megfelelő címek alatt feltüntetni. A tanács működésének feltüntetésére a kimutatás C) részének külön rovata szolgáljon.

10. §. Ha az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott határozat ellen beadott előterjesztés vagy felfolyamodás az eljárás menetére vonatkozó és az iratokból ki nem tűnő tényállításokat tartalmaz, az iratokat jelentéssel kell felterjesztteni és abban a tényállításokra nyilatkozni kell. Ugyanez áll akkor is, ha a bíró hivatalos tudomásának körébe eső más felvilágosítások adása szükséges vagy célszerű. A felterjesztő jelentést minden esetben a bíró, illetőleg a tanács elnöke írja alá.

11. §. Ez a rendelet 1926. évi március hó 5. napján lép életbe. Életbelépésével a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4070/1915. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott (az Igazságügyi Közlöny XXIV. évf. 11. sz. mell. 27. lapján közölt) 61,000/1915. I. M. számú rendelet hatályát veszti.

Kelt Budapesten, 1926. évi február hó 26-án.

(A rendelet a Budapesti Közlöny 1926. március 2-án megjelent 49. számában hirdettetett ki.)

Utmutatás az I. számú mintához.

A táblás kimutatás főleg az egyességi tárgyalás vezetésének megkönnyítésére és a tárgyalás menetének lehető gyorsítására szolgál. A táblás kimutatás 1—8. rovatát már a tárgyalás előtt, a 9—12. rovatot pedig a tárgyaláson kell kitölteni.

A 13. rovatot a bíró az egyesség jóvá-

hagyása tárgyában való határozat meghozatala alkalmával tölti ki.

A 6. rovat a 4. és 5. rovatban részletezett tételek összegezését tünteti fel.

A 7—11. és a 13. rovat két alrovatának összege a 6. rovat összegével egyezik.

Minthogy az ajánlat elfogadásához a követelések összege szempontjából szükséges, hogy a számbavett szavazatok összegének legalább kétharmada az ajánlat mellett szóljon, a tárgyaláson meg nem jelent bejelentő hitelező szavazatát, mint az ajánlat ellen szavazóét, a 13. rovat 2. alrovatába kell bevezetni.

A meg nem jelenést az aláírás helyén (12. rovat) kell feltüntetni.

A 7. rovatban meg kell jegyezni a bejelentett követelésnek az adós részéről elismerését vagy kifogásolását, az elismert vagy kifogásolt összeg számszerű megjelölésével. A 8. rovat kitöltésére csak oly követelés tekintetében, illetőleg a követelés csak ama része tekintetében kerülhet a sor, amelyet az adós elismert. A 14. rovatban többek közt utalni kell az egyesség jóváhagyása tárgyában hozott végzés ama pontjára, amely valamely számba nem vett szavazatra nézve a számba nem vétel alapjául szolgáló adatokkal foglalkozik. Ha ezek az adatok röviden megjelölhetők (például «az adós sógora»), az erre vonatkozó megjegyzést is fel lehet tüntetni.

A táblás kimutatást rendszerint a vagyonfelügyelő fogja elkészíteni, aki az adós részéről bemutatott hitelezőjegyzék és vagyon-

kimutatás minden egyes tételét ellenőrzi és a bejelentésekkel egybevetve, a szükséges utánjárás alapján esetleg helyesbíti. A vagyonfelügyelő részéről bemutatott táblás kimutatást azután a bíró tételről tételre felülvizsgálja.

HARMADIK RÉSZ.

A pénzüintézetekre vonatkozó kényszeregyességi jogszabályok.

A)

A m. kir. minisztériumnak 921/1917. M. E. számú rendelete a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában 1915. évi november hó 15. napján 4070/1915. M. E. és az 1916. évi január hó 31. napján 451/1916. M. E. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendeletnek pénzüintézetekre alkalmazása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a csődönkívüli kényszeregyességről és a csődtörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1916. évi V. tc. 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Pénzüintézetekre a m. kir. minisztériumnak a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 4070/1915. M. E. és az 1916.: V. tc. életbelépése és végrehajtása tárgyában kibocsátott 451/1916. M. E. számú rendeletei a következő §-okban fog-

lalt módosításokkal és kiegészítésekkel nyernek alkalmazást.

2. §. A Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézet kényszeregyességi eljárás megindítását csak a Pénzintézeti Központ hozzájárulásával kérheti (4070/1916. M. E. számú rendelet 7. §-ának 1. bekezdése).

Az egyességi ajánlat érvényességéhez a Pénzintézeti Központ hozzájárulása szükséges. A hozzájárulást a Pénzintézeti Központ az egyességi ajánlatra vezetett és cégjegyzésével ellátott záradékkal tanúsítja.

3. §. Pénzintézet részéről folyamatba tett egyességi eljárásban az egyességi tárgyalásra a Pénzintézeti Központot is meg kell idézni és az egyességi ajánlat felől meg kell hallgatni.

A bíró az egyességi eljárásban fontos körülmények felől a Pénzintézeti Központnál tudakozódhatik és felvilágosításokat kérhet. A Pénzintézeti Központ a kért felvilágosítást haladéktalanul megadni köteles.

4. §. A Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézet részéről folyamatba tett egyességi eljárásban vagyongfelügyelőül a Pénzintézeti Központot vagy az általa kijelölt személyt kell kirendelni.

Ha a Pénzintézeti Központ kötelékébe nem tartozó pénzintézet kéri a kényszer-egyességi eljárás megindítását, a bíró a Pénzintézeti Központot rövid határidő kitűzésével nyilatkozásra hívja fel a felől, vajjon a vagyongfelügyelői tisztet elvállalja-e. Ha a Pénzintézeti Központ a vagyongfel-

ügyelői tiszttel elvállalja, vagyonfelügyelőül a Pénzügyintézeti Központot kell kirendelni.

Ha a Pénzügyintézeti Központ a vagyonfelügyelői tiszttel el nem vállalja, a bírónál a kitűzött határidő alatt más vagyonfelügyelőt hozhat javaslatba. A bíró a Pénzügyintézeti Központ meghallgatása után ennek javaslatától eltérhet.

5. §. Ha vagyonfelügyelőül a Pénzügyintézeti Központ működik, a bírónak bejelenti azt a személyt, akit a vagyonfelügyelői teendők elvégzésével megbízott. A bejelentett személynek e minőségében végbevitt tényei és e minőségben elkövetett mulasztásai a Pénzügyintézeti Központ tényeként és mulasztásaként tesznek számot.

Ha a Pénzügyintézeti Központ a 4. §. 1. bekezdésének esetében vagyonfelügyelőül más személyt jelölt ki, ennek eljárásáért azzal egyetemlegesen felelős.

6. §. A 4070/1915. M. E. számú rendeletnek pénzügyintézetekre alkalmazásában a csődnyitással a kényszerfelszámolási eljárásnak a 920/1917. M. E. számú rendelet értelmében megindítását, a csődeljárással pedig az utóbb idézett rendelet alapján folyamatba tehető kényszerfelszámolási eljárást egyenlőnek kell tekinteni.

A 4070/1915. M. E. számú rendelet 57. §-a 3. bekezdésének esetében a csődbíróság hivatalból tűz ki tárgyalásra hatánapot és egyébként az 1916 : XIV. tc. 7. §-ának 1. bekezdése és az első bekezdésben idézett 920/1917. M. E. számú rendelet értelmében jár el.

7. §. Ha vagyonfelügyelő gyanánt a Pénzintézeti Központ működik, a 4070/1915. M. E. számú rendelet 26. és 27. §-a pénzintézetre nem nyer alkalmazást.

8. §. Ha vagyonfelügyelő gyanánt a Pénzintézeti Központ működik, a bíró az egyesség jóváhagyását csak a 4070/1915. M. E. számú rendelet 53. §-ának 1. és 2. pontjában foglalt okból tagadhatja meg.

9. §. Az egyesség akként is szólhat, hogy az adós pénzintézetet a Pénzintézeti Központ hozzájárulásával a pénzintézeteknek a Pénzintézeti Központ által intézett önkéntes felszámolása tárgyában 919/1917. szám alatt kibocsátott minisztériumi rendelet megfelelő alkalmazásával, vagy pedig az 1875: XXXVII. tc. 203—207., 249—253. §-aiban foglalt rendelkezések értelmében a Pénzintézeti Központ közbenjöttével felszámol és hogy a hitelezők a felszámolás további eredménye szerint fognak aránylagos kielégítésben részesülni. Az 1875: XXXVII. tc. idézett rendelkezéseire utaló egyességet csak akkor lehet jóváhagyni, ha meghatározza a vagyon kezelésére, értékesítésére és felosztására vonatkozó általános irányelveket, valamint azt is, ki vagy kik előtt köteles a Pénzintézeti Központ elszámolni és tiszte alól felmentését kérni. Ha az egyesség másként nem intézkedik, a Pénzintézeti Központ az elvállalt felszámolói megbízásról nem mondhat le.

10. §. Ha az egyesség úgy intézkedik, hogy az adós pénzintézetet üzletét vagy annak valamely önálló részét mint egészet a Pénz-

intézeti Központra vagy másra ruházza át, az üzletátvevőnek az 1918: LVII. törvény-cikken alapuló felelőssége nem áll be.

11. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. (A 921/1917. M. E. számú rendelet kihirdetésének napja : 1917. évi március hó 13-ika. Budapesti Közlöny 59. száma, Igazságügyi Közlöny XXVI. évf., 3. sz. melléklete.) Hatálya Horvát-Szlavonországotokra nem terjed ki.

Ez a rendelet az életbelépte előtt már megindított kényszeregyességi eljárásra nem nyer alkalmazást.

Kelt Budapesten, 1917. évi március hó 7. napján.

B)

A m. kir. minisztériumnak 3230/1929. M. E. számú rendelete pénzüintézetek csődönkívüli kényszeregyessége tárgyában.

A m. kir. minisztérium a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. sz. alatt kibocsátott rendelet (Magyarországi Rendeletek Tára 1926. évfolyamának 4. lapján) alkalmazása körében felmerült kétség elosztatása végett az 1926 : V. tc. 1. §-a alapján a következőket rendeli :

1. §. Pénzüintézetek csődönkívüli kényszeregyességi eljárására a pénzüintézetek kényszeregyességi eljárása tárgyában kibocsátott 921/1917. M. E. számú rendeletet (Magyarországi Rendeletek Tára 1917. évi fo-

lyamának 114. lapján) kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az abban említett 4070/1915. M. E. számú rendelet (Magyarországi Rendeletek Tára 1915. évi folyamának 1728. lapján) helyett a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról kibocsátott 1410/1926. M. E. számú rendeletet, s ott, ahol a 921/1917. M. E. számú rendelet a 4070/1915. M. E. számú rendelet meghatározott szakaszára utal, az 1410/1926. M. E. számú rendelet megfelelő rendelkezését kell érteni.

Az 1410/1926. M. E. szám alatt kibocsátott rendeletet pénzüintézetek csődönkívüli kényszeregyességére úgy kell alkalmazni, hogy abban az esetben, amelyben a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás megindítását pénzüintézet kéri, az idézett rendelet IV. fejezetében szabályozott magánegyesség megkísérlése nem kötelező.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. (A 3230/1929. M. E. számú rendelet kihirdetésének napja : 1929. évi július hó 30-ika. Budapesti Közlöny 1929. évi 171. szám.)

Kelt Budapesten, 1929. évi július hó 27-én.

Bírói gyakorlat. Az 1921/1917. M. E. sz. rendelet 8. §-ában foglalt rendelkezések szerint abban az esetben, ha a vagyonfelügyelő gyanánt a Pénzüintézeti Központ működik közre, a bíró az egyeség jóváhagyását csak a 4070/1915. M. E. sz. rendelet 53. §-ának 1. és 2. pontjaiban foglalt okok alapján tagadhatja meg. A 3230/1929. M. R. sz. rendelet 1. §-a pedig azt tartalmazza, hogy a pénzüintézetek csődönkívüli eljárására a 921/1917. M. E. sz. rendeletet kell alkalmazni azzal az

eltéréssel, hogy az abban említett 4070/1915. M. E. sz. rendelet helyett az 1410/1926. M. E. sz. újabb rendeletet, és ott, ahol az 1921/1917. M. E. sz. rendelet a 4070/1915. M. E. sz. rendelet meghatározott szakaszára utal, az 1410/1926. M. E. sz. rendelet megfelelő rendelkezéseit kell érteni. Ezen rendeletek figyelembevétele mellett az egyesség jóváhagyása megtagadásának tehát az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 82. §-ának 1. és 2. pontja alapján van helye, figyelemmel természetesen az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 6. §-ának 1—11. pontjaira és a R. 85. §-ában foglalt cogens megszüntetési okokra. A bírói tárgyalás folyamán a hitelezők közül egyesek az eljárás megszüntetését és a kényszerfelszámolás elrendelését kérték az alábbi okok alapján: I. Kifogás tárgyát képezte a felszólalások folyamán az, hogy az adós a végleges egyességi ajánlatát rosszabbította. E kérdésben az képezte a vita anyagát, hogy az eredeti ajánlatban az adós, a 4000.— pengős követeléssel bíró hitelezőknek 100 %-os kielégítést ajánlott, míg a végleges egyességi ajánlatban a kedvezményes elbánásban részesülő hitelezők nem 100 %-ban, hanem egy regresszív kulcs szerint 95—55 %-os kielégítésben részesülnek, viszont azonban az értékhatár nem 4000.— pengő, hanem 8000.— pengőig terjed. Az 1410—1926. M. E. sz. rendelet 31. §-a rendelkezést tartalmaz arranézve, hogy az adós az összkövetelések legfeljebb 5 %-a erejéig a kis hitelezőket a felajánlott kvótánál kedvezményesebben elégítheti ki. Adós tehát csak ezen kereten belül teheti meg ajánlatát. Adós e kérdésben az eredeti ajánlatát az 1930. évi január 21-én tartott első tárgyaláson történt felszólalások hatása alatt változtatta meg. Minthogy ezen utóbbi ajánlat a hitelezők nagyobb érdekelttségét juttatja előnyhöz és kiküszöböli azon kirívó ellentéteket, amelyeket az előző ajánlat a kis hitelezők között tett, figyelembevéve azokat a szociális szempontokat is, amelyekkel az ajánlat ily megváltoztatása folytán az adós szolgálni kíván: a kir. törvényszék megítélése szerint az új egyességi ajánlatot nem rosszabbítottak, hanem a hite-

lezők nagy többségére nézve előnyösebbnek kell tekinteni. Ez a panasz tehát alaptalan. II. Kifogás tárgyát képezte az is, hogy az adós nem egy meghatározott kvóta szerinti ajánlatot tett és hogy a fizetési határidőt naptárilag nem jelölte meg. E kérdésben az 1621/1917. M. E. sz. rendelet 9. §-a az irányadó. E szerint pedig az adós likvidációs ajánlatot tehet, amely esetben tehát az egész vagyont ajánlja fel a hitelezőknek olyként, hogy az egyesség jóváhagyása után az egész vagyon a P. K. által, az önkéntes felszámolást szabályozó eljárás alapján értékesítetik és az ekként értékesített összes vagyon fordítandó a hitelezők kielégítésére. Likvidációs ajánlat esetén tehát fogalmilag ki van zárva, hogy úgy a kvóta, mint pedig a naptárszerinti fizetési határidő előre megállapítható legyen. A kvóta a likvidáció eredményétől, a fizetési határidő pedig a likvidáció befejezésétől függ. Ezek alapján a kir. törvényszék ezt a pamaszt sem vette figyelembe. III. Az egyességi ajánlat a teljesítés szempontjából a kvótális hitelezőknek két kategóriáját különbözteti meg. A kibontakozási terv ugyanis azon az elgondoláson alapszik, hogy a hitelezők egy része, és pedig a nagyobb követelésekkel bíró hitelezők, követeléseikkel hátrább állnak olykép, hogy a követelésükre mindaddig semminemű fizetést nem kaphatnak, amíg a hátrább nem álló hitelezők, összköveteléseinek 50 %-áig kielégítést nem nyertek. Az adós részvénytársaság teljes vagyona tehát elsősorban ezen hitelezők követeléseinek 50 %-ára fordítandó és csak ezen követelések kifizetése után fennmaradó vagyonrész kerülhet a hátrábbálló hitelezők követeléseinek kifizetésére és pedig oly arányban, amennyi vagyon még fennmarad. A kényszeregyességi ajánlat ezen része ellen a hitelezők egy része azt a kifogást emelte, hogy az ajánlat ellenkezik az *egyenlő elbánás elvével* és hogy egyáltalában nem áll *elegendő vagyoni fedezet* a hitelezők rendelkezésére. A kir. törvényszék egyik kifogást sem tarthatja elfogadhatónak és ez okból ezeket figyelembe sem vette. Az ajánlat a hitelezők *szabad választására* bizza

ugyanis annak elhatározását, hogy a hitelezők melyik csoportjába kíván tartozni. Ily esetben tehát maga a hitelező dönti el a sorsát. Egyedül az a körülmény, hogy az értékesítés eredményének előre való ismerete nélkül kell a hitelezőnek a választást gyakorolnia, az egyenlő elbánás elvét annál kevésbé sérti, mert az ajánlatban levő mindkét eshetőséget a tárgyalás folyamán a hitelezők a legaprólékosabb részletig megvitatták és a választás lehetősége ezen végzés jogerőre emelkedéséig a hitelezők részére fennáll. IV. Az eljárás megszüntetését kérték azon az alapon is, hogy a hitelezők követeléseinek fedezésére vagyoni fedezet nincs. Minthogy a Pénzügyi Központ által összeállított vagyommérleg szerint a külön kielégítési joggal bíró és az előnyösen kielégítendő hitelezők követelésein felül — a 17.978,447 P 87 fillér követeléssel bíró kvótális hitelezők követeléseire — 11.105,092 P 96 fillér tényleges vagyon áll rendelkezésre, ez a panasz sem alapos. V. Nincs alapja azon felhozott jogi kifogásnak sem, hogy az 1921/1917. M. E. sz. rendelet 9. §-a csak az esetben alkalmazható, hogyha az adós a hitelezőit 100 %-os kielégítéshez juttatja. A fenti rendelethely ugyanis ilyen megszorítást nem tartalmaz és annak helyes értelmezése szerint a hitelezők a felszámolás eredményétől függően követelésük arányához képest fognak kielégítéshez jutni, vagyis oly arányú kielégítéshez, mint amennyi vagyon rendelkezésre áll. VI. Az egyesség jóváhagyása ellen oly érv is elhangzott, hogy maga az egyességi ajánlat végrehajthatatlan, és pedig azért, mert nincs sem jogi, sem fizikai garancia arranzve, hogy az adós részvénytársaság közgyűlése a társaság felszámolását ki fogja mondani és a likvidálásnak keresztülvitelét lehetővé fogja tenni. Az adós részvénytársaság ezen kifogásra nézve azt adta elő a tárgyalás folyamán, és ezt a vagyonfelügyelő is megerősítette, hogy ezen közgyűlési határozat megszerzéséhez szükséges részvénytöbbség az intézet rendelkezésére áll és így az egyesség végrehajtásának a fentebbi kikötés akadályát képezni nem fogja. Minthogy az

egység alapján történő likvidációnak alapvető feltételét képezi a társaság felszámolásának elhatározása, a kir. törvényszék álláspontja szerint ezen egyességi feltételeknek be nem tartása szükségszerűleg maga után vonja a kényszerfelszámolás elrendelésének következményeit. Az egység jóváhagyása ellen érvényesített összes kifogásokat a kir. törvényszék a már fentebb ismertetett indokok alapján elutasította és az adós részvénytársaság és hitelezői között létrejött egyességet jóváhagyólag tudomásul vette azért, mert a már ismertetett fenti indokok alapján a jóváhagyás megtagadására törvényszerű okot fennforogni nem látott, különösen kiemelve még azon fontos gazdasági szempontokat is, amelyek az egység jóváhagyásával kapcsolatban a hitelezők érdekeit szolgálják. (Budapesti kir. törvényszék Ke. 43,250/82/1029. sz.)

NEGYPEDIK RÉSZ.

Kényszeregyességi eljárás az ipari jelzálogadás ellen.

Kivonat a m. kir. igazságügyminiszternek 5600/1930. I. M. számú, az ipari záloglevelek kibocsátásának alapjául szolgáló kölcsönt felvevő vállalat ellen irányuló végrehajtás, zárlat és biztosítási intézkedések tárgyában kibocsátott rendeletéből.

Az ipari záloglevelekről szóló 1928 : XXI. tc. (e rendeletben rövidítve T.) 19. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem :

V. Csőd, kényszerfelszámolás és csődönkívüli kényszeregyességi eljárás esetére szóló szabályok.

41. §. A végrehajtásnak az ipari jelzálogadás ellen e rendelet értelmében való elrendelése vagy folytatása nem érinti azokat a szabályokat, amelyek az adós elleni csőd megnyitására és az adósnak arra a köteletségére vonatkoznak, hogy a törvényben meghatározott esetekben a csőd megnyitását maga kérje.

Az ipari jelzálogadás csődje a központi telekkönyvben jelzálogjoggal terhelt vagyponra, mint a csődtömeg szempontjából külön kielégítési alapra, a végrehajtásnak a jelzálogjogot nyert, az 1881 : XVII. tc. 52. §-a értelmében külön kielégítésre jogosított hitelezők javára a jelen rendelet értelmében való megindítását vagy folytatását nem akadályozza. Ugyanez áll a végrehajtás elrendelése vagy folytatása tekintetében azon követelésekre, amelyekre vonatkozólag a részleges kielégítési jog (31. §.) vagy a részleges végrehajtás elrendelése (36. §.) a központi telekkönyvben feljegyeztetett.

Ha a csődniytásról szóló értesítés vételekor (1881 : XVII. tc. 92. §.) végrehajtási zárlat nincs elrendelve, a központi telekkönyvi hatóság a csődniytás telekkönyvi feljegyzésével egyidejűleg a végrehajtási zárlatot hivatalból elrendeli. A zárgondnok a központi telekkönyvben jelzálogjoggal terhelt vagyon tekintetében zárgondnoki

tisztsége alapján egyben az 1881 : XVII. tc. 99. §-a értelmében választható külön vagy kezelő jogkörét is gyakorolja.

A csőd tartama alatt a zárlati bizottságban a hitelezők és a vállalat képviselője helyébe a csődtömeggondnok és a csődválasztmány lép. A csődválasztmány tagjait együtvéve egy szavazat illeti.

A végrehajtási tömeghez tartozó vagyontárgyak az 1881 : XVII. tc. 115. §-ának 2. bekezdése értelmében készülő leltárba a zárgondnok által rendelkezésre bocsátandó üzleti leltár (10. §.) alapján vétetnek fel. A csődeljárás céljára való esetleges külön megbecsülésük miatt az értékesítést nem lehet elhalasztani.

A tömeggondnok a csődneyítés után fogatosított leltározásnál jelen lehet és ha a leltározás tekintetében észrevételt kíván tenni, azt a csődbíróságnál és a központi telekkönyvi hatóságnál bejelentheti.

A csődtömeg költségei a Cst. 53. §-ához képest a végrehajtási tömeget, mint külön kielégítési alapot csak annyiban terhelik, amennyiben ennek tekintetében merültek fel. Ily költség a csődtömegnek a zárgondnok bevezetése előtt felmerült minden költsége, hacsak nem az Intézet jelzálogjoga alól kivett vagy e jelzálogjog hatálya alá egyébként nem eső vagyontárgyak tekintetében merült fel. A zárgondnok bevezetése után felmerült tömegköltségek közül azonban a végrehajtási tömeget csak a tömeggondnoknak a végrehajtási eljárásban való részvételével felmerülő költségek terhelik.

A csódtömeg tartozásai közül a végrehajtási tömegből a külön kielégítési joggal rendelkező hitelezőket megelőzően csak a zárgondnok bevezetése előtt felmerült jogcselekményekből és az alaptalan gazdagságból eredő követeléseket, valamint a 23. §. korlátai közt a tömeg tartozásaival az 1910/1920. M. E. sz. rendelet 22. §-a értelmében egy tekintet alá eső követeléseket lehet előnyösen kielégíteni.

Az előbbi bekezdések nem érintik a jelzálogos hitelezők előtt ki nem elégíthető tömegtartozásoknak és költségeknek a Cst. 52. §-a értelmében az általános csódtömegbe befolyó feleslegekből való kielégítésére vonatkozó jogszabályokat.

A végrehajtási tömeghez tartozó vagyontárgyak esetleges külön becslésével felmerült költségek, valamint a tömeggondnoknak a végrehajtási eljárás során történő leltározással kapcsolatosan felmerülő költségei és díjai a végrehajtási alapot nem terhelik. A végrehajtási tömeget terhelő tömegköltségek és tömegtartozások a kielégítési sorrend megállapításánál a 23. §. 1. pontjában felsorolt költségekkel egyenlő rangsorban elégitendők ki.

E §. rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni az ipari jelzálogadósnak a Pénzügyi Központ közbenjöttével foganatosított kényszerfelszámolása esetében.

42. §. Csődönkívüli kényszeregyességi eljárás esetében a végrehajtásnak a központi telekkönyvben jelzálogjoggal terhelt vagyponra való elrendelése és foganatosítása

tekintetében — az 1410/1926. M. E. sz. rendelet 21. §-ának 7. bekezdése folytán — az előző 41. §. 2. bekezdése irányadó.

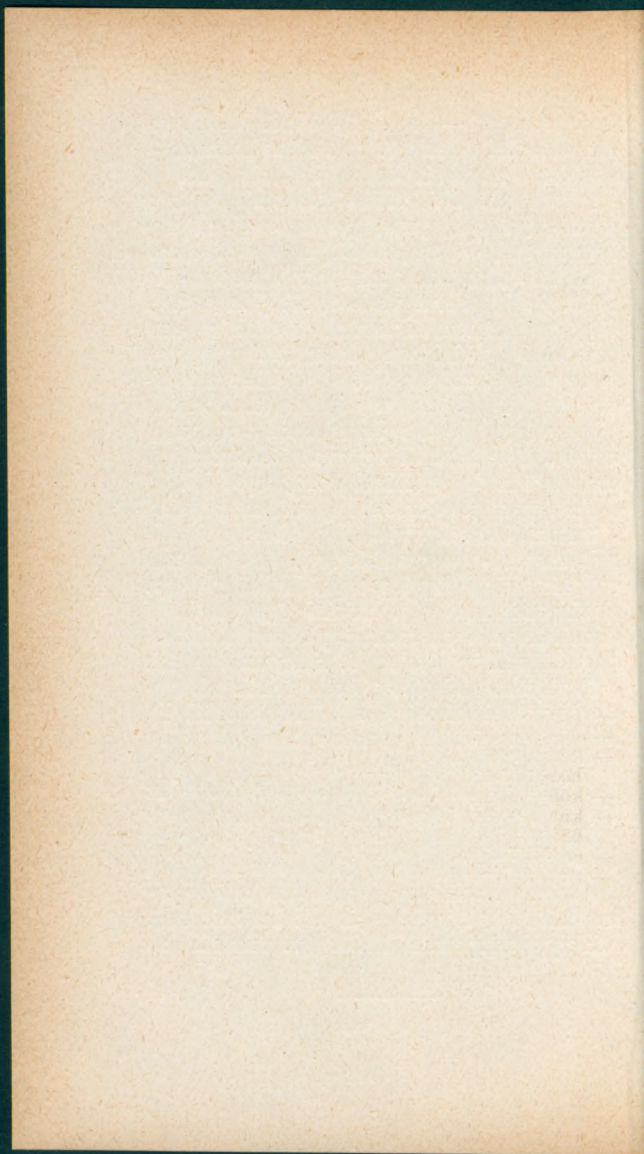
A végrehajtási zárlat elrendelésének a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás folyamatbanléte nem akadályozza és a zárlatra, valamint a kirendelt zárgondnokra az 1410/1926. M. E. számú rendelet 21. §-ának 2. és 3. bekezdése nem alkalmazható. A kényszer-egyességi eljárásban kirendelt vagyonfelügyelő, ellenőrző biztos és ellenőrző bizottság hatásköre az ipari jelzálogadás elleni végrehajtás során kirendelt zárgondnok kezelése alatt álló végrehajtási tömegre csak e rendelet korlátai közt terjed ki.

Az egyességi eljárás folyamatbanléte alatt a zárlati bizottságban a hitelezők képviselőinek helyébe a vagyonfelügyelő és az Országos Hitelvédelmi Egyesület egy kiküldöttje lép. A zárgondnok a végrehajtási tömeget illető kérdésekben a vagyonfelügyelőnek a bizottságon kívül is köteles felvilágosítást adni.

A végrehajtási tömeg értékesítését a kényszeregyességi bíróság az 1410/1926. M. E. számú rendelet 21. §-ának utolsó bekezdése alapján fel nem függesztheti.

55. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe (Az 5600/1930. I. M. számú rendelet kihirdetésének napja : 1930. évi február hó 25-ike, Budapesti Közlöny 1930. évi 38. szám) és azt az életbelépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

Kelt Budapesten, 1930. évi február hó 13-án.

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ.

Adófelügyelő 55.

Adós, cselekvőképtelen
17.

— csődeljárás alatt 44.

— elismerése 134.

— elleni jogcselekmények 65.

— esküje 25, 160.

— felfedező kötelessége 159.

— feljegyzései 134.

— felszabadulása 224.

— hatályos cselekményei 146.

— helyzetéről tájékoztató 131.

— írásbeli nyilatkozata 134.

— jogcselekményei 63.

— kifogásai 134.

— költségben marasztalása 45.

— költséget fizet 214.

— külön kielégítési joga 67, 80.

— meghallgatása 211.

— rendelkező joga 62.

— rosszhiszemű 112, 125, 135.

— személyes eljárása 23.

— — megjelenése 159.

— szökése 43.

Adós tárgyalási előterjesztése 160.

— -társ 24, 145, 155.

— vagyonának biztosítása 52, 58.

— visszaélései eljárással 135.

— ügyletei 111.

Adósok jegyzéke 23, 132, 205.

Adóssal közlése bejelentéseknek 134.

Ajánlat 27.

— elfogadása 193.

— ellen szavazás 169.

— érvényességéhez többség 168, 170.

— mintái 28.

— módosítása 39.

— tartalma 43.

— visszavonása 39.

Ajánlott levél észrevételekről 119.

Alaki hiányok 123.

— kellékei kérvénynek 23.

— kellékek egyességnél 117.

Alapszabályai O. H. E.-nek 87.

Alaptalan észrevételek 124, 193.

- Alaptalan kérelem 45.
 — kifogások 162.
 Aláírása táblás kimutatósnak 117.
 Alkalmazottak jogviszonyai 147.
 Aránytalanság előnyök-nél 200.
 Áru hitelben vásárlása 200.
 Árverés felfüggesztése 68, 80, 111.
 — foganatosítása 80.
 Árverési vételár felosztása 80.
 Átvevő felelőssége 118.
 Átvétele pénznek 62.
 Befejezetté nyilvánítás 123, 202.
 Befejezése egyességnek 192.
 Befejezés közzététele 202.
 Befejezése zálogjognak 202.
 Bejelentése előnyös ki-elégítésnek 145.
 Bejelentések közlése 134.
 Bejelentése követelésnek 53, 145.
 — külön kiel. jogosultnak 145.
 Bejelentés elmulasztásának igazolása 163.
 — joghatálya 213.
 Bejelentések megtekintése 146.
 Bejelentés kellékei 145.
 — O.H.E.-nél 145.
 Bejelentéssel élő hitelezők 116.
 Beszámítás 157.
 Betevők követelései 151.
 Betét, előnyös kiel. 151.
 Betéti társaság 16, 45.
 — — hitelezői 224.
 Betétkövetelésnél külön szavazás 167.
 Betűsoros, hitelezőkről 258.
 Beváltása követelésnek 156.
 Bérbeadó zálogjoga 65.
 Bérleti viszonyok 147.
 Bíró jelentése 262.
 — tennivalói 123.
 Bírói döntés szavazati jogról 165.
 — hitelesítés 24.
 — jóváhagyás elmarad 129.
 — k. e. eljárás magán-egyességnél 118.
 — letét 135.
 — megindítása eljárásnak 128.
 — tárgyalás 125.
 — tennivalók megszűnt.-nél 211.
 — ügykezelés 257.
 — — költségei 59.
 Bírószágon kívül magán-egyesség 152.
 Birság 216.
 — vagyonfelügyelő ellen 58.
 Bizonyításfelvétel 60.
 Bizonyítékok előterjesztése 60.
 Bizottság, hitelezői 226.
 Biztosítása kifogásolt követelésnek 172.
 — követelésnek 236.
 — vagyonnak 52.
 Biztosítási intézkedések 58, 212, 225.
 — végrehajtás 65, 68, 136, 236.

- Biztosíték 24, 44.
 Biztosító magánvállalat 17.
 Bűncselekmények 9, 10.
 Büntetett előélet 44.
 Büntetőjogi felelősség 9, 10.
 Bűnvádi eljárás hivatalból 10.
 Céggjegyzékben feljegyzés 57.
 Céggjegyzékkivonat 23.
 Célja k. e. eljárásnak 11.
 Csalárd eljárás 197.
 Cselekvőképtelen adós 17.
 Csorbitása fedezetnek 205.
 Csődbeli kényszeregyesség 43, 252.
 Csődben hányad szerepe 250.
 — joghatálya egyességnek 249.
 Csődben lét két éven belül 43.
 Csődeljárásban kényszer-egyesség 3.
 Csődeljárás felfüggesztése 82.
 — kizárása 82.
 Csőd folyamatbanléte 44.
 —, hat hónapon belül 127.
 — -kérsnélegyességi eljárás 82.
 — -nyitás 82, 212.
 — -nyitási feljegyzés 212.
 — -nyitás k. e. eljárás után 127.
 — kizárása 146.
 — -törvény alkalmazása 253.
 Csődválasztmányi tag büntető fel. 10.
 Díjazása szakértőnek 136.
 — vagyonfelügyelőnek 136.
 Díj- és költség számla 136.
 Díjszabása vagyonfelügyelőnek 137.
 Eredetileg meg nem határozott dolog 155.
 Egyesbíró 22, 258.
 Egyesség befejezése 192.
 — elfogadása 117.
 — érvényessége 116, 192.
 — hatálytalanítása 250.
 — írásbafoglalása 117.
 — joghatálya 223.
 — joghatálya csődben 249.
 — jóváhagyása 123, 192.
 — jóváhagyásának megtagadása 124.
 — megszüntetése 192.
 — melléklete 117.
 — tartalma 116, 172, 192.
 Egyességi ajánlat 27.
 — — elfogadása 168.
 — ajánlata vállalatnak 130.
 — ajánlat mintái 28.
 — — módosítása 39.
 — ajánlatról szavazás 168.
 — ajánlat tartalma 43.
 — — visszavonása 39.
 — eljárás, csődkerés után 82.
 — — költségei 150.
 — —, megelőző 43.
 — — megind. joghatálya 61.

- Egyességi eskü 60.
 — tárgyalás 158.
 — — határnapja 54.
 — tárgyaláson adós jelenléte 159.
 Egyezségnél alaki kellek 117.
 Egyetemleges adóstárs 155.
 Egyetemlegessége hitelezőknek 168.
 Egyeztető szerv munkája 153.
 Egyforma elbánás elve 117, 172.
 — — megsértése 251.
 Egy százalék 194.
 Egyszerű többség 167, 168.
 Elengedett hányad felélése 127, 178.
 Elengedés kedvezménye 179.
 Elévülés 63, 146, 251.
 — külön megegyezésnél 173.
 Elfogadása egyességnek 117.
 Elhalasztása tárgyalásnak 158, 159.
 Eljárásban nem érvényesíthető követ. 157.
 Eljárás befejezetté nyilván. 123, 202.
 — bírói megindítása 128.
 — feljegyzése cégjegyzékben 57.
 — — hajóalajstromban 57.
 — — nyilvános jegyzékekben 57.
 — — szabadalmi lajstromban 57.
 — — telekkönyvben 57.
 Eljárás feljegyzése végrehajtási jegyzőkönyvben 57.
 — hivatalból 60.
 — költségei 153.
 — -indítás közzététele 52.
 — költsége 214.
 — megindítása 42.
 — — feljegyzés 202.
 — — joghatálya 52.
 — megszüntetése 205, 210.
 — P. K. közreműködésével 130.
 — P. K. nélkül 131.
 Eljárásról hirdetmény 52.
 Eljárás telekkönyvi feljegyzése 56.
 Eljárást megelőző magánegyezségi eljárás 126.
 Eljárástól nem érintett követelések 146.
 Eljárási elvek 118.
 — költség 205.
 — — előlegezése 52, 59.
 — —, külön 227.
 — szabály sértése 197.
 Elkülönített kezelés 66.
 — szavazás 166.
 Ellenkövetelés beszámítása 157.
 Ellenőrzése üzletvitelnek 225.
 — vagyonfelügyelőnek 143.
 Ellenőrzési tevékenység 107.
 Ellenőrző bizottság 144, 153.
 — bizottság bünt. fel. 10.
 — biztos 144, 153.

- Ellenőrző biztos bünt. fel. 10.
 — közeg 225.
 Elnapolása tárgyalásnak 158, 163.
 Előjegyzés 67, 68.
 Előlegezése eljárási költségeknek 59.
 — illetéknek 59.
 — költségnek 59.
 Előnyök mértéke 200.
 Előnyösen kiel. követelés 65.
 Előnyös kielégítés bejelentése 146.
 — követelések 146, 150, 151, 152.
 — visszkereseti követelés 156.
 Előterjesztés 136, 194, 215, 225.
 — értékesítésnél 227.
 — felterjesztésnél 260.
 — kizárása 123, 125.
 Előzetes csőd 43.
 — eljárások költsége 43.
 Előző árverési vételár 80.
 — egyességi eljárás 43.
 — magánegyességi eljárás 126.
 Elpalástoló jogügyletek 173.
 Eredetije egyességi ajánlatnak 27.
 Eskü 205.
 — alatti kihallgatás 60.
 Esküje adósnak 25, 160.
 Életbelépés 256.
 Érdekeltek meghallgatása 60.
 Érdekképviseltek 86.
 Érdemleges tárgyalás 161.
 Értesítése külföldi hitelezőnek 55.
 Értékesítés eredménye 68.
 Értékesítése végrehajtási tömegnek 277.
 Értékesítési díj 227.
 — jog 226.
 Érvényessége egyességnek 116.
 — magánegyességnek 116.
 Érvénytelensége végrehajtásnak 65.
 Érvényesítésből kizárt követelések 157, 225.
 Észrevétel, alaptalan 124, 193.
 Észrevételek magánegyességre 53, 118, 119
 Észrevételekről értesítés 119.
 Észrevételek tárgyalása 124.
 Fedezet csorbitása 205.
 Fellebbvitel kizárása 215.
 Felelőssége átvevőnek 118.
 — üzletátvevőnek 268.
 Felelősségvállalás visszavonása 40.
 Felelősségvállaló személy 24.
 Feléled eleng. hányad 178.
 Feléledt követelés 179, 186.
 Felfedező kötelesség 159.
 Felfolyamodás 218.
 — kizárása 225.
 Felfüggesztése végrehajtásnak 68.
 Feljegyzése eljárás megind. 202.

- Följegyzés iratokon 61.
 — törlése 212.
 Felosztása ár. vételár-
 nak 80.
 Felszabadulása adónak
 224.
 Felszabadulás kvótán túl
 223.
 Felszólítás hiánya 185.
 Feltűnő aránytalanság
 200.
 Felügyelőbizottsági tag
 szavazata 164.
 Felmentés eskü alól 160.
 Felmentése vagyonsfel-
 ügyelőnek 143.
 Felszámoló 16.
 Fennállási ideje üzletnek
 43.
 Fenntartása ranghelynek
 202.
 Fizetések megszüntetése
 10, 16.
 Fizetési idő, naptári 117.
 — késedelem 179.
 — készség 181.
 — nehézségek okai 160.
 Fizetésekt. után bizto-
 sítás 200.
 — fizetés 200.
 Fizetőkép telenség beál-
 lása 10, 16.
 — bejelent. 205.
 Fizetésekt. halogatása
 112.
 Fogadalma vagyonsfel-
 ügyelőnek 58, 259.
 Folyó kiadások 135.
 Főfelügyelet, O.H.E. 88.
 Főkövetelés járuléka
 156.
 Főtárgyalásra idézés 44.
 Francia szövegű hirdet-
 mény 55.
 Gazdasági tevékenység
 folytatása 11.
 — üzem 17.
 Gondnokolt érdekelt 56.
 Gondviselő 190.
 Gyámhatóság 56.
 Gyámhatósági jóváha-
 gyás 17.
 Gyümölcsöző elhelyezés
 135.
 Hagyatékra k. e. eljárás
 17.
 Halasztás hiánypótlásra
 26.
 — költségére 59.
 — illetékre 59.
 Halasztása fizetésekt.
 bejelent. 112.
 Hajórajstromban feljegy-
 zés 57.
 Halogatása fizetésekt.
 bejel. 205.
 Hatálytalanítása egyes-
 ségnek 250.
 Harminc nap elévülésnél
 146.
 — napra tárgyalás 125.
 Haszonbérbeadó zálog-
 joga 65.
 Haszonbérleti viszonyok
 147.
 Hatálytalan cselekmé-
 nyek 63.
 Határideje magánegyes-
 ségnek 110.
 Határidő teljesítése 192.
 Határnap egyeségi tár-
 gyalásra 54.
 Határozatok közlése
 55.
 Határozatlan összegű kö-
 vetelés 155.
 Hat havi határidő 128,
 129.

- Hat hó hatálytalanság-
nál 63.
— hónapon belül csőd
127.
Hatósági cselekmények
111.
Hatvan százalék 43, 45,
192.
Hányadban törlesztés
179.
Hányad, elengedett fel-
éledése 127.
— fizetése 46.
—, legkisebb 42.
— megállapítása 117.
— szerepe csődben 250.
Háromnegyedrészre jöve-
delemnek 63.
Házastárs szavazati joga
164.
Hetvenöt százalék 200.
Hiánypótlás 25, 123.
— nemteljesítése 44.
Hirdetmény 52, 216.
— kézbesítése 54.
— kifüggesztése 54, 61.
— közzététele 258.
— megküldése 5.
Hirdetőtábla 54.
Hirdetőtáblán kifüggesz-
tés 61.
Hitelben vásárlás 200.
Hitelbiztosítéki tőke 191.
Hiteles telekkönyvi má-
solat 203.
Hitelezői bizottság 226.
Hitelezők 145.
—, bejelentéssel élők 116,
119.
— egyetemlegessége 168.
Hitelező, előnyös kiel.
146.
— hatálytalanítást kér
251.
- Hitelező kifogásai 162.
Hitelezők költségben ma-
rasztalása 193.
— jegyzéke 23, 117, 132,
205.
— meghallgatása 211.
— megkárosítása 200.
— nyilatkozata legki-
sebb hányadnál 44.
— összes — hozzájárú-
lása 129.
Hitelezőkről betűsoros
258.
Hitelező, szavazójog nél-
kül 120.
— tárgyalásról elmarad
169.
Hitelezői többség 116,
193.
Hitelvédelmi érdekkép-
viseletek 86.
Hitelvédő egyletek 85,
86, 117, 125, 152, 193.
— egylet megállapításai
125.
— egyleti eljárásról je-
lentés 123.
— szerv nem hatóság
118.
Hivatalból bűnvádi el-
járás 10.
— csődnyitás 212.
— eljárás 60.
— visszautasítása kér-
vénynek 42.
Hivatalos lapban közlés
56.
Hozzájárulása vagyon-
felügyelőnek 62.
Hozzá tartozók 24, 253.
Huszonöt százalék 45.
Ideiglenes beállása jog-
hatálynak 127.
— mérleg 23, 44.

- Ideiglenes részvétel szavazásban 163.
 Igazgatósági tag szavazata 164.
 Igazolás 61.
 Igazolása iparosi minőségnek 23.
 — kereskedői minőségnek 23.
 Igazságügyminiszter főfelügy. jogköre 88.
 Illeték 254.
 — előlegezése 52, 205.
 Illetékesség 22.
 Illetékessége vidékiszervnek 85.
 Illeték lerovása 53.
 — letétele 59.
 Illetékre halasztás 59.
 Ingatlan elidegenítése 62.
 — megterhelése 62.
 Ingóvégrehajtások 24.
 Ingyenes jogügyletek 62.
 Iparigazolvány 23.
 Ipari jelzálogadós 273.
 — — kényszeregyessége 7.
 Ipari munkaadó 66.
 Iparosi minőség igazolása 23.
 Iparos kényszeregyessége 84.
 Iratokon feljegyzés 61.
 Iratok visszatérlesztése 112.
 Írásbafoglalása egyezségnek 117.
 Írásbeli megintés 179.
 — nyilatkozat 161.
 — szavazat 164.
 Ismertetése jelentésnek 160.
 Járásbíróági eljárás 254.
 Járulék 156.
 Jegyzéke adósoknak 123, 132.
 — hitelezőknek 23, 117, 132.
 Jegyzék kivonata 236.
 Jegyzőkönyv 61.
 Jelentése bírónak 262.
 Jelentés O.H.E. eljárásáról 123.
 Jelentése vagyonfelügyelőnek 160.
 Jelentés ismertetése 160.
 Jelzálogjog 190, 202.
 — előjegyzése 67, 68.
 — ranghelye 172.
 Jogcselekményei adósnak 63.
 Jogcselekmények adós ellen 65.
 — megtiltása 58.
 Jogcselekmény megtámadása 249.
 Joghatálya egyességnak 223.
 — kérvénybenyújtásnak 61.
 — postára feladásnak 55.
 Joghatály beállása 52.
 — csődben 249.
 — ideigl. beállása 127.
 — kezdőpontja 61.
 Jogi személy 17.
 Jogorvoslatok 215.
 Jogszerzés, megelőző 79.
 Jogutód szavazati joga 164.
 Jogügylet kötése 210.
 Jóhiszemű harmadik 63.
 Jóváhagyása egyezségnek 123, 192.
 Jóváhagyás elmarad 129.
 — megtagadása 124, 196, 205.

Jóváhagyó határozat
194.

— — közzététele 123.

Jövedelem háromnegyed-
része 63.

Kamarai hitelvédő egyle-
tek 86.

Kamatrészlet 183.

Károsító cselekményben
részvérel 251.

Kártérítés O.H.E. ter-
hére 87.

Kártérítési fel. vagyón-
felügyelőnek 134.

Kedvezmény elvesztése
179.

Kedvezményes kiel. kis-
követel. 118.

Kenyérkereset folyta-
tása 62.

Kereset hatálytalani-
tásra 251.

Kereseti joga hitelezőnek
251.

Kereskedelmi és ipar-
kamara 85, 86.

Kereskedő ellen csőd 212.

Kereskedői minőség iga-
zolás 23.

Kereskedő kényszer-
egyezsége 16, 84.

Kezdőpontja joghatály-
nak 61.

Kezes 24, 145, 155, 224.

— nyilatkozata 158.

Kezesség módosítása 40.

— visszavonása 40.

Kényszeregyesség célja
11.

—, csődbeli 43, 252.

— hagyatékra 17.

Kényszeregyessége ke-
reskedőnek 84.

— iparosnak 84.

Kényszeregyessége ipari
jelzálogadósnak 273.

— pénzintézetnek 273.

Kényszeregyességi eljá-
rás kérése 16.

— — megindítása 16.

— törvény 9.

Kérvény alaki kellékei
23.

Kérvénybenyújtás jog-
hatálya 61.

Kérvény kézbesítése 55.

— tartalmi kelléke 27.

— telekkönyvi adatai 24.

— visszautasítása 42.

Késedelem beállása 186.

— értékesítésénél 226.

— következm. 179.

Készfizető kezes 188.

Készkiadás értékesítés-
nél 228.

Két éven belül csődben
lét 43.

— — — perlése külön
megegyezésnek 173.

— évi fennállás 43.

— — határidő 251.

Kétharmad követelés
168.

Két hónapra felfügg. ár-
verésnek 68.

Kézbesítése jóváhagyó
hat. 194.

— kérvénynek 55.

Kézbesítés kezesnek 54.

— külföldinek 55.

— meg nem történte
158.

— postára feladással 54.

Kiadás, folyó 135.

Kielégítési végrehajtás
235.

Kielégítés teljes összeg-
ben 118.

- Kifogásai vagyonfel-
 ügyelőnek 134.
 Kifogások 161.
 —, alaptalanok 162.
 Kifogás jogügylet ellen
 62.
 Kifogásolás hiánya 235.
 Kifogásolása szavazati
 jognak 116, 165.
 Kifogásolt követelés biz-
 tosítása 172.
 Kifüggesztés hirdető-
 táblán 61.
 Kiküldött bíró 216.
 Kirendelése vagyonfel-
 ügyelőnek 58.
 Kirendelésről vagyonfel-
 ügyelő tanusítványa
 58.
 Kiskorú érdekelt 56.
 Kis követelések 118.
 Kivonat 236.
 Kizárása megintett sze-
 mélynek 88.
 Konok akadályozás 193.
 Korábban szerzett jogok
 66, 68.
 Korábbi jogszabályok
 256.
 — végrehajtás 79.
 Korlátlanul felelős szö-
 vetkezet 17.
 Korlátoltan cselekvő-
 képes adós 17.
 Költségben marasztalás
 45, 193.
 — — kifogásnál 162.
 Költség előlegezése 52,
 59.
 Költsége bírói ügykeze-
 lésnek 59.
 — eljárásnak 214.
 — előzetes eljárásnak 43
 Költségei eljárásnak 153.
- Költség megfizetése 212.
 — nem előlegezése 205.
 Költségre halasztás 59.
 — Végrehajtás 235.
 Könyvek hanyag veze-
 tése 194.
 — hiányai 210.
 — nem vezetése 210.
 Kötelező magánegyesség
 84.
 Követelés bejelentése 53,
 110, 145.
 — beváltása 156.
 — biztosítása 236.
 — elismerése 134.
 —, eljárástól nem érin-
 tett 146.
 —, érvényesítésből ki-
 zárt 157, 225.
 — feléledése 127.
 —, határozatlan összegű
 155.
 — kicsiny, 118.
 — külföldi pénznyomben
 155,
 — kifogásolása 134.
 —, nem érvényesíthető
 157.
 — nem pénzbeli 155.
 Közeli hozzátartozók
 253.
 Közjegyző 226.
 Közjegyzői hitelesítés
 161.
 Közkereseti társaság 16,
 45, 224.
 Közpénztári követelés ki-
 utalása 80.
 Központi díj- és ill. ki-
 szab. hiv. 56.
 — telekkönyv 276.
 Köztartozás külön kiel-
 joga 67, 80.
 Közzététel 52.

- Közzététele befejezésnek 202.
 — jóváhagyó határozatnak 123, 194.
 — magánegyességnek 53, 119.
 — megszüntetésnek 211.
 Közzététel hirdetmény-
 nyel 52.
 —, többszörös 56.
 Kvóta fizetése 46.
 —, legkisebb 42.
 —, minimális 252.
 — -fizetés ideje 192.
 — -fizetési késedelém 179
 — megállapítása 117.
 —, minimális 42, 44.
 — szerepe csődben 250.
 Kvótán túl felszabadulás
 223.
 Külföldi hírlapokban
 közlés 56
 — hitelezők értesítése 6,
 55.
 — hitelező számbavétele
 85.
 Külföldinek kézbesítés
 55.
 Külföldi pénznem 155.
 Külön eljárási költség
 227.
 — előnyök 173, 197.
 — kedvezményről sza-
 vazás 167.
 — kielégítési jog 24, 62,
 67, 68, 79, 80, 145,
 190.
 — — jogos szavazati
 joga 163.
 — megegyezés semmis
 173.
 Különnemű követelések
 157.
 Külön szavazás 167.
 Legkisebb hányad 12, 42,
 44, 252.
 Leltár 23, 44, 132, 205.
 Lényeges tartalom hir-
 detményénél 56.
 Letétbe helyezése illeték-
 nek 59.
 Letétele illetéknek 205.
 — költségnek 205.
 Magánegyesség 23.
 — érvényessége 116.
 — határideje 110.
 — költségei 152.
 —, kötelező 84.
 — közvetítése 86.
 — közzététele 53.
 — létrejötté 116.
 Magánegyességi eljárás
 84.
 — — egy. eljárás előtt
 126.
 — — megszünt. 112.
 — szavazat hatálya
 169.
 Magánegyesség közzé-
 tétele 119.
 Magánegyességre észre-
 vételek 53, 118, 119.
 Magyar Tudakozó Egylet
 56.
 Másfél évi határidő 192.
 Megelező egyességi el-
 járás 43.
 — jogszerzések 79.
 Meghallgatása adósnak
 211.
 — érdekeltnek 60.
 — hitelezőknek 211.
 — vagyonfelügyelőnek
 206, 211.
 Meghatalmazott, szava-
 zásnál 169.
 Megindítása eljárásnak
 42.

- Megintett személy ki-
 zárása 88.
 Megintés 179, 189.
 Megismétlése szavazás-
 nak 170.
 Megkárosítása hitelezők-
 nek 200.
 Megkivánt többség 168.
 Megszüntetése egyesség-
 nek 192.
 — eljárásnak 205, 210.
 — magánegy. eljárásnak
 112.
 Megszüntetés közzététele
 211.
 Megtagadása jóváhagyás-
 nak 196, 205.
 Megtartási jog 67.
 Megtámadás 249.
 Megtiltása jogcselekmé-
 nyeknek 58.
 Megtekintése bejelenté-
 seknek 146.
 Megvizsgálása vagyoni
 állap. 110.
 Melléklete egyességnek
 117.
 Mellékletek pótlása 25.
 Mellőzése szavazásnak
 171.
 Mérleg 23, 44, 132, 160,
 205.
 —, végleges 160.
 Minimális kvóta 42, 44,
 252.
 Mintái egyességi ajánlat-
 nak 28.
 Módosítása ajánlatnak
 39.
 — kezességnek 40.
 Munkabérekövetelések 66.
Naptári fizetési határ-
 idők 117.
 Negyvennyolc óra 226.
 Negyvenöttnapi határidő
 128, 129.
 Nem érvényesíthető kö-
 vetelések 157.
 — pénzbeli követelés
 155.
 Német szövegű hirdet-
 mény 55.
Nyilatkozat 161, 205.
 Nyilatkozata adósnak
 134.
 Nyilatkozási jog 61.
 Nyilvános jegyzékben
 feljegyzés 57.
 — számadásra köt. vál-
 lalat 127.
 Nyolc hónap 200.
 Nyugdíj követelés 66.
 Nyugvása elévülésnek
 146.
O. H. E. ellenőrző joga
 225.
 — értékesítési jogköre
 226.
 — kártérítési köt. 87.
 —, ipari jelzálogadósnál
 277.
 — nem hatóság 118.
 — -nél bejelentés 145.
 — vidéki szerve 53.
 Országos Hitelvédő Egy-
 let 23, 53, 56, 84, 86—
 88, 119, 123, 153.
 Okiratok előterjesztése
 60.
 Oldalági rokon szavazata
 164.
Összes hitelezők hozzá-
 járulása 129.
 Öt százalék teljes kielég.
 118.
 Ötven százalék 42.
 — —nál nagyobb há-
 nyad 192.

- Örködése vagyonfel-
ügyelőnek 111.
- Panasz** vagyonfelügyelő
ellen 133.
- Perindítás 236.
— hatálytalanításra 251.
- Perköltség nem fizetése
183.
- Példányszáma kérvény-
nek 23.
- Pénz átvétele 63.
- Pénzbírság 143, 216.
- Pénzértéke 155.
- Pénzügyintézetek kényszer-
egyhessége 6, 264, 268.
- Pénzügyintézeti érdekkörű
vállalat 127.
- Központ szerepe
127—129, 130, 131,
264.
- Pénzkezelés 135.
- Pénzügyigazgatóság 55.
- Polgári perrendtartás
alkalmazása 254.
- Postára feladás jog-
hatálya 55.
- feladással kézbesítés
54.
- Pótlása hiánynak 124.
- Pótlásra halasztás 25.
- Pótolható hiányok 26.
- Pp. alkalmazása 253.
- Ranghely** fenntartása
202.
- Ranghelye jelzálogjog-
nak 172.
- törölt jognak 202.
- Rendeleték 3—7.
- Rendelkező joga adós-
nak 62.
- Rendetlen könyvek 210.
- Rendkívüli készkiadás
228.
- Részletfizetési kedvez-
mény 179, 184, 185,
187.
- Részvénytársaság 17.
- Rokonság 24.
- Rosszhiszemű eljárás 112
- Rosszhiszeműsége adós-
nak 125, 135.
- Semmissége** külön meg-
egyezésnek 173.
- Soronkívüli eljárás 254.
- Sógorság 24.
- Szabadalmi lajstromban
feljegyzés 57.
- Szabad rendelkezésű
összeg 63.
- vagyon 44.
- Szakértő 145.
- bizt. végh. kér. 136.
- díjazása 136.
- Szavazati jog 162, 163.
- joga beváltónak 156.
- — rokonnak 164.
- — sógornak 164.
- — záloghitelezőnek
164.
- jog hiánya 120, 253.
- — kifogásolása 116,
162, 165.
- jogról bírói döntés
165.
- Szavazás 166.
- egyességi ajánlatról
168.
- írásban 164.
- megismétlése 170.
- mellőzése 171.
- Szavazásban ideigl. rész-
vétel 163.
- részvételre bocsátás
165.
- Száz százalék felajánlása
192.
- Személyes eljárása adós-
nak 23.

- Személyes megjelenés 159.
 Színleges jogügyletek 173.
 Szolgálati viszonyok 147.
 Szoros zár 65, 66.
 Szökevény-adós 43.
 Szövetkezet 17.
 — hitelezői 224.
 Szuperkvóta 173, 178.
 Szükséges tartás 63.
 Szünetelése csödkérésnek 82.
 Tagsági joga érdekkép-
 viseletnek 87.
 Tanácsi határozat 216.
 — ügyek 260
 Tanusítványa vagyonfel-
 ügyelőnek 58.
 Tartalma egységnek 172.
 — — 116.
 Tartalmi kellékek 27.
 Tartás, külön kiel. joggal 68.
 — szükséges költsége 63.
 Tartási költség 63.
 — követelések 68, 151.
 Tartozások felsorolása 23
 — hányada 117.
 Táblás kimutatás 117,
 132, 134, 258, 260, 262.
 — — kivonata 235.
 Tájékoztató adós hely-
 zetéről 131.
 Tárgyalás 158.
 —, bírói 125.
 —, érdemleges 161.
 Tárgyalása, észrevételek-
 nek 124.
 Tárgyalási jegyzőkönyv
 kivonata 235.
 Tárgyaláson meg nem
 jelenő hitelező 169.
 Telekkönyvben törlés
 212.
 Telekkönyvi adatok 24.
 — feljegyzés 52.
 — följegyzése eljárásnak
 56.
 — gondviselő 190.
 — hatóság 203.
 — jogok törlése 202.
 — kivonat 203.
 Teljesítési határidő 192.
 — —, utólagos 179.
 Teljesítés megtörténte
 183.
 Teljes összegű kiel. 118.
 — tartozás felajánlása
 192.
 Tiszta jövedelemből tar-
 tás 63.
 Tiszta vagyoni fedezet
 137, 153.
 Tíz év hatálytalanságnál
 63.
 Több adós esküje 206.
 Többség 193, 205.
 —, egyszerű 167, 168.
 — megállapítása 116.
 —, megkívánt 168.
 Tömeg tartozásai 147,
 215.
 Törlése feljegyzéseknek
 202.
 Törlés telekkönyvben
 212.
 Törölt jog ranghelye 202.
 Törvényes zálogjog 65.
 Törvénykezési illeték
 205, 254.
 — — előlegezése 54, 59.
 — — leéóvása 53.
 — — nemfizetése 44.
 Törvény kényszeregyes-
 ségről 9.1
 Tőzsdei kifüggesztés 54.

- Tudakozódások 60.
 Tudomás 249.
 Tüsz. szerinti kezelés 260.
 Újabb szavazás 170.
 Új határnap szavazásra 170.
 Unokatestvér szavazati joga 164.
 Utólagos telj. határidő 179.
 Ügykönyv 260.
 Ügyletek hatályossága 62
 Ügyrendje O. H. E.-nek 87.
 Ügyvédi ellenjegyzés 23, 161.
 Ügyvitel, bírósági 258.
 Üzletátruházás 118, 268.
 Üzletátvevő felelőssége 268.
 Üzlet folytatása 62, 66.
 Üzletvitel ellenőrzése 225
 — rendellenességei 200.
 Vagyon biztosítása 52, 58.
 — ellenőrzés 101.
 — és tartozások végösszege 23.
 Vagyoni állapot eltitkolása 112.
 — — megvizsgálása 110
 — —, valóságos 117.
 — helyzet, valótlan 119.
 Vagyonfelügyelő 52, 205.
 — árverés felfügg. 80
 — biztosítási végr. kér 136.
 — bünt. fel. 10.
 — díjazása 136.
 — díjszabása 137.
 — ellen bírság 58, 143.
 — ellenőrzése 143.
 — észrevételekre nyilatkozik 125.
 Vagyoni felmentése 143, 212.
 — fogadalma 58, 259.
 — hozzájárulása ügylet-hez 58, 62, 111.
 — jelentése 235, 160.
 — jogköre 62, 67, 111.
 —, ipari jelzálogadós-nál 277.
 — kártér. felelőssége 134
 — kiadásai 135.
 — kifogásai 162.
 — kifogásolási joga 134.
 — kirendelése 52, 58.
 — kötelessége 133.
 — követelése 146.
 — meghallg. 206, 211.
 — mint zárgondnok 67.
 — örökölése 111.
 —, Pénzügyi Kéz-pont 129, 266.
 — pénzkezelése 135.
 — tanusítványa 58.
 — tennivalói 131.
 — vitája hitelvédőszer-vel 111.
 Vagyonfelügyelőt ellen-örzik 144.
 Vagyonkimutatás 132, 160.
 Vád alá helyezés 44.
 Vállalat, pénzügy. érdek-körben 127.
 Váltókötelezett 24, 145, 155.
 Végfelosztási terv 215.
 Végleges mérleg 160.
 Végrehajtás 191, 235, 236.
 —, biztosítási 65, 236.
 — érvénytelensége 65.
 — hatálya 224.
 — hatályon kívül helye-zése 65, 66.

- Végrehajtás, korábbi 79.
 — korlátozása 224.
 Végrehajtási jkvre fel-
 jegyzés 56.
 — jog 65, 66.
 — tömeg értékesítése
 277.
 — zárlat 277.
 Végrehajtás megszünte-
 tése 66.
 Végrehajtások, kérvény-
 ben 24.
 Végrehajtásra felhatal-
 mazás 257.
 Végzés ellen előterjesztés
 215.
 Vétkessége késedelemnek
 181.
 V. H. E. 23, 53, 56, 84,
 86—88.
 — -nél bejelentés 145.
 Vidéki Kamarai Hitel-
 védő Egylet 23.
 — kamarák 86.
 — szervezete O. H. E.-
 nek 87.
 — szerv illetékessége 85.
 Visszakövetelési jog 24,
 68.
 Visszaterjesztése iratok-
 nak 112.
 Visszautasítása kérvény-
 nek 42.
 Visszavonása ajánlatnak
 39.
 — kezességnek 40.
 Visszkereseti jog 155.
 — jogosítottak 224.
 — követelés 156.
 Viszontkövetelés beszá-
 mitása 157.
 Vita hitelvédő egyl. s
 vagyonfelügyelő közt
 111.
 Vörös tintával bejegyzés
 258.
 Zaloghitelező szavazata
 164.
 Zalogjog 202.
 — előjegyzése 67, 68.
 —, törvényes 65.
 Záradéka táblás kimuta-
 tásnak 258.
 Zárgondnok 67, 277.
 Zárlat 65, 66.
 Zárlati bizottság 277.
 Záros határidő 179.

TARTALOMMUTATÓ.

	Lap
<i>Bevezetés</i>	3

Első rész.

1916 : V. törvénycikk a csődönkívüli kényszer- egyessegről és a csődtörvény egyes rendel- kezéseinek módosításáról	9
--	---

Második rész.

A m. kir. minisztériumnak 1410/1926. M. E. számú rendelete a csődönkívüli kényszer- egyeségi eljárásról	11
---	----

I. Rendelkezések a csődönkívüli kényszeregyességi eljárás tárgyában.

I. fejezet. Az egyeségi eljárás megindí- tása	16
Kérelem	16
Illetékesség	22
Kérvény alaki kellékei	23
Kérvény tartalmi kelléke; az egyes- égi ajánlat	27
Ajánlat visszavonása és módosítása .	39
Eljárás megindítása	42
Eljárás megindításával kapcsolatos bírói tennivalók	52
Hirdetmény	52
Hirdetmény kifüggesztése	54
Hirdetmény kézbesítése	54

	Lap
Hirdetmény megküldése	55
Hirdetmény közlése hivatalos lapban	56
Az eljárás megindításának nyilván- könyvi feljegyzése	56
Vagyonfelügyelő kirendelése	58
Biztosítási intézkedések	58
Az eljárási költség és a törvénykezési illeték előlegezése	59
II. fejezet. Az egyességi eljárás általános szabályai	60
Eljárás hivatalból	60
Meghallgatás, igazolás	60
III. fejezet. A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításának joghatálya	61
A joghatály kezdőpontja	61
A kérvény benyújtásának és az eljárás megindításának joghatálya az adós rendelkező jogára	62
Az eljárás megindításának joghatálya az adós ellen foganatosított jogcse- lekményekre	65
Az eljárás megindítását megelőző jog- szerzések érvénytelensége	79
Csődnyitás	82
IV. fejezet. Magánegyességi eljárás	84
Magánegyesség kötelező megkísérlése	84
Országos Hitelvédő Egylet (OHE). Vidéki Kamarai Hitelvédő Egylet (VHE)	86
Az Országos Hitelvédő Egylet alap- szabályai és ügyrendje	88
Az Országos Hitelvédő Egylet részéről közreadott «Tudnivalók a fizetés- képtelenséggel kapcsolatos vagyon- ellenőrzés tekintetében.» (Kivonat)	101
A magánegyesség létesítésére rendel- kezésre álló idő	110
Az adós vagyoni állapotának megvizs- gálásával kapcsolatos tennivalók ..	110
Az adós rosszhiszemű eljárása	112
A magánegyesség érvényességének elő- feltételei. Az egyesség tartalma ...	116
Alaki kellékek	117

Kis követelések kedvezményes kielégítése; üzletátruházás.....	118
Az eljárás általában	118
Észrevételek a magánegyesség ellen	118
Az észrevétel alapjául szolgáló okok	120
További eljárás; a bíró tennivalói és a bírói eljárás viszonya a magán-egyességi eljáráshoz	123
Az egyességi eljárás megindítása előtt folyamatban volt magánegyességi eljárás	126
A követelések elengedett hányadának felélése az adós csődjében	127
V. fejezet. Különleges rendelkezések a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tekintetében	127
A kérvény benyújtása és az eljárás megindítása joghatályának ideiglenes beállása.....	127
A Pénzügyi Központ közvetítésével létrejött egyesség; a Pénzügyi Központ közreműködése a bírói egyességi eljárásban	128
A Pénzügyi Központ közreműködésével folyó egyességi eljárás egyéb szabályai	130
Az egyességi eljárás szabályai a Pénzügyi Központ közreműködése nélkül	131
VI. fejezet. Vagyongfelügyelő ellenőrző biztos és ellenőrző bizottság	131
A vagyongfelügyelő tennivalói általában	131
Panasz a vagyongfelügyelő eljárása ellen; a vagyongfelügyelő felelőssége	133
A bejelentések közlése az adóssal; a vagyongfelügyelő kifogásolási joga és kötelessége	134
Pénzkezelés és az ezzel kapcsolatos tennivalók	135
A jelentéstétel különös esetei	135
A vagyongfelügyelő és szakértő díjazása	136
A vagyongfelügyelő ellenőrzése és felmentése	143

	Lap
Ellenőrző biztos ; ellenőrző bizottság	144
Az ellenőrző biztos és az ellenőrző bizottság tennivalói	144
VII. fejezet. Hitelezők	145
A követelések bejelentése	145
A bejelentett követelés elévülésének nyugvása	146
Az eljárástól nem érintett követelések	146
Előnyösen kielégítendő követelések	150
Nem pénzbeli vagy határozatlan összegű követelés	155
Kezes és egyetemleges adóstárs visszkereseti követelése	155
Járulék. Visszkereseti követelés előnyös kielégítése	156
Beszámítás	157
Az egyességi eljárásban nem érvényesíthető követelések	157
VIII. fejezet. Egyességi tárgyalás, egyesség	158
A tárgyalás elhalasztása és elnapolása	158
Az adós személyes megjelenése	159
Az adós felfedező kötelessége	159
Jelentés ismertetése	160
Az adós esküje	160
Érdemleges tárgyalás	161
Kifogások	161
Szavazati jog	162
Szavazás	166
Megkívánt többség	168
A szavazás megismétlése	170
Az egyesség tartalma	172
Külön megegyezések semmissége	173
A követelések elengedett hányadának feléléde	178
Telekkönyvi gondviselés	190
IX. fejezet. Az egyesség jóváhagyása, az egyesség befejezése és megszüntetése	198
Az egyesség jóváhagyása	192
A jóváhagyás megtagadása	196
Az eljárás befejezetté nyilvánítása	202
Az eljárás megszüntetése	205
Az eljárás megszüntetésével kapcsolatos bírói tennivalók	211

Csődnýtás az eljárás megszüntetése után	212
Az eljárás költsége	214
X. fejezet. Jogorvoslat	215
Előterjesztés	215
Felfolyamodás	218
XI. fejezet. Az egyesség joghatálya	223
Általában	223
Az egyesség joghatálya csődben	249
XII. fejezet. Az egyesség hatálytalanítása	250
<i>II. Rendelkezések a csődeljárás során köthető kényszeregyesség tárgyában.</i>	
A kényszeregyesség feltételei	252
A közeli hozzátartozókkal egy tekintet alá eső személyek	253
<i>III. Vegyes életbeléptető és átmeneti rendelkezések.</i>	
A csődtörvény és a Pp. alkalmazása ..	253
Soronkívüli eljárás	254
Illeték	254
Életbelépés, átmeneti és vegyes rendelkezések	256
Végrehajtás; bírói ügykezelés és ügyvitel	257
A m. kir. igazságügyminiszternek 10,200/1926. I. M. sz. rendelete a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. számú minisztériumi rendelet végrehajtása tárgyában	
	257

Harmadik rész.

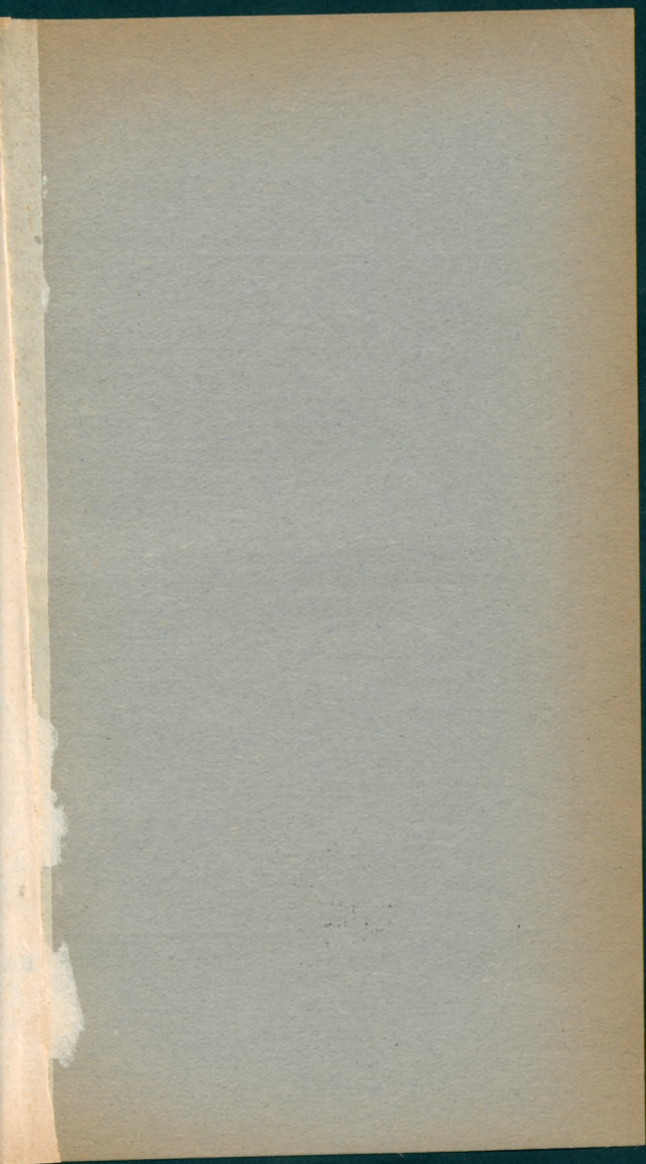
A pénzügyintézetekre vonatkozó kényszeregyességi jogszabályok	264
---	-----

Negyedik rész.

Kényszeregyességi eljárás az ipari jelzalogadás ellen	273
---	-----

Ugyenezen kiadásban megjelent

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ
TÁRSASÁGRÓL
ÉS A CSENDES TÁRSASÁGRÓL SZÓLÓ
1930 : V. TÖRVÉNYCIKK

BEVEZETÉSSSEL, MAGYARÁZATOKKAL,
A TÁRSASÁGI SZERZŐDÉS MINTÁJÁVAL S A TELJES
MINISZTERI INDOKOLÁSSAL ELLÁTTA

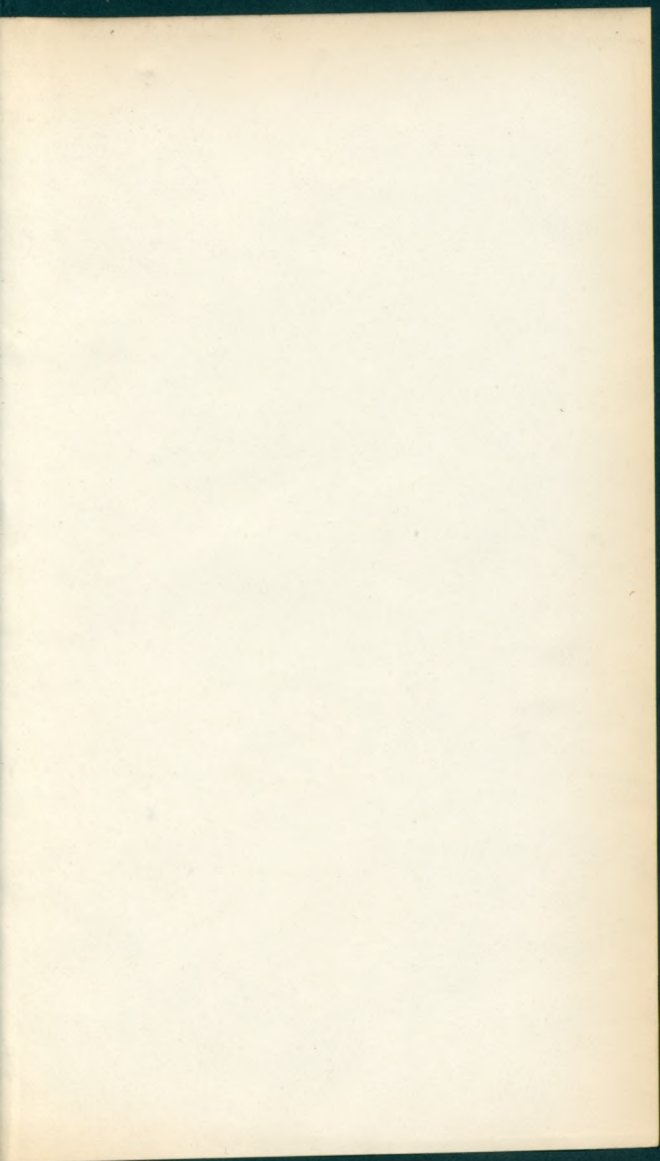
DE SÁNDORFI KAMILL

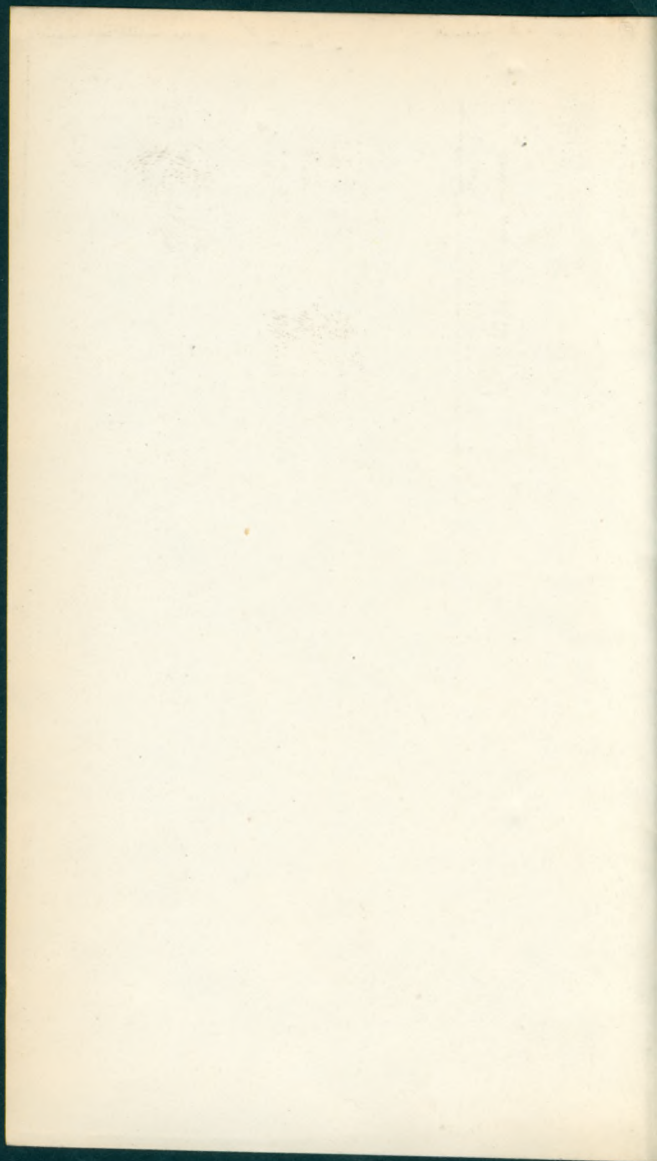
EGYETEMI MAGÁNTANÁR, A M. KIR. IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUMBAN
BEOSZTOTT BUDAPESTI KIR. ITÉLŐTÁBLAI BÍRÓ

Kapható minden könyvkereskedésben

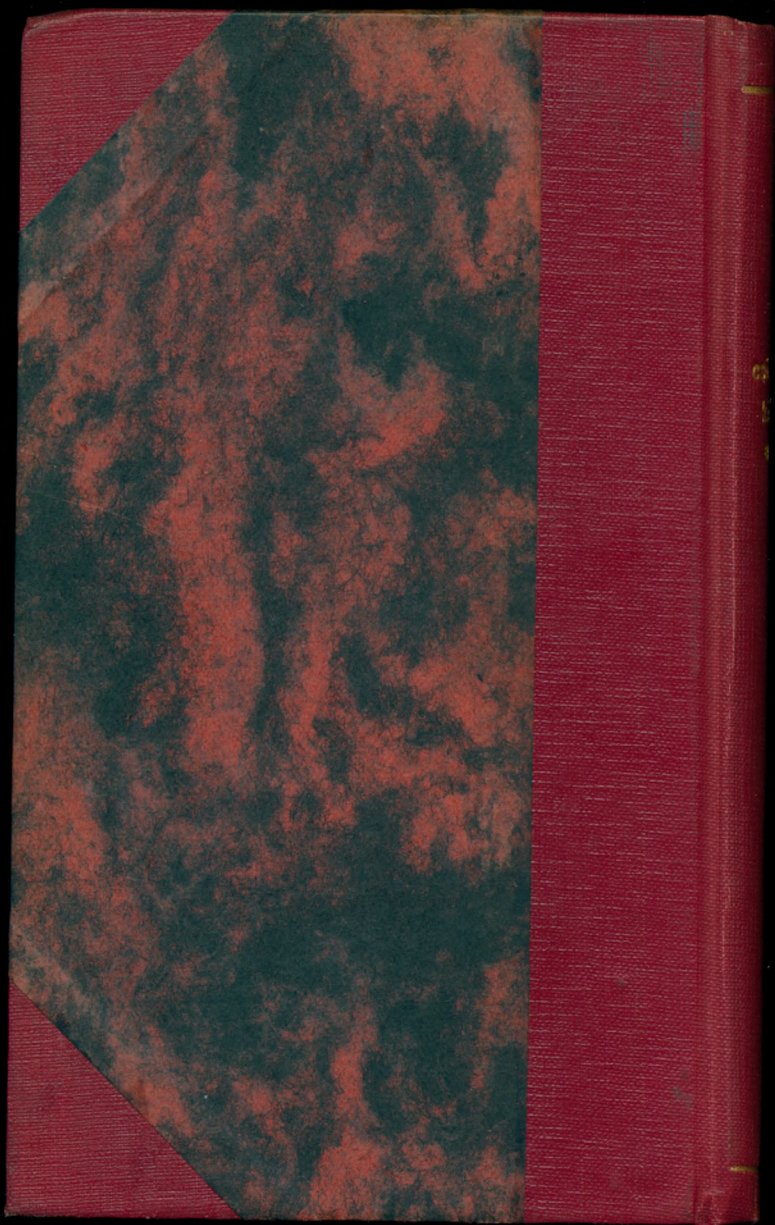
Ára füzve 7 pengő

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

1939 MÁJ. - 1.

A
csődönkívüli
kényszer-
egység

N.M.

10.649
9